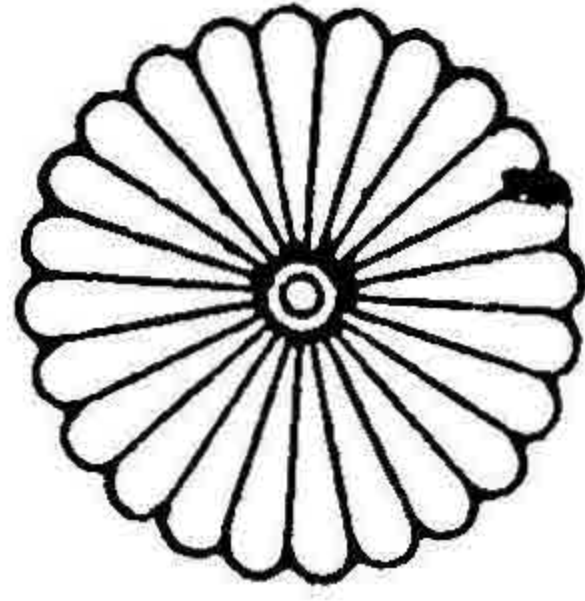


# ပုဂ္ဂလိက အသံထွက် တရားဝင်

သီတဂူ အရှင်ဉာဏ်သာရ  
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ  
မဟာဓမ္မကထိက ဗဟုဇနဟိတဓရ





ပုဏ္ဏားဝါဒသုတ္တန်  
တရားတော်

သီတဂူ အရှင်ဉာဏိဿရ  
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ  
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ  
မဟာဓမ္မကထိက ဗဟုဇနဟိတဓရ

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ  
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန  
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊  
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ပုံနှိပ်တိုက်တွင်  
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးညွန့်မောင်  
( မှတ်ပုံတင်အမှတ် - ၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇ ) က  
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

# ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်တရားတော် အပိုစာနိဒါန်းအချက်အလက်များ

<b>စဉ်</b>	<b>စာမျက်နှာ</b>
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန အမှာစာ	၉
<b>၁။ မိတ်ဆက်စာ</b>	<b>၁</b>
- မူရင်းတရားတော်	၂
- သာသနာ့အားမာန်ဤသုတ္တန်	၄
- တိုက်တွန်းလွှာ	၅
 <b>၂။ နိဒါန်း</b>	
(၁) ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်တရားတော်	၇
(၂) ကျောင်းတော်ရာ ဌာနနှင့် ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်တရား	၉
(၃) ကျောင်းတော်ရာနှင့် သုနာပရန္တတိုင်း	၁၀
(၄) မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာမထေရ်မြတ်နှင့် ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်	၁၉
(၅) ကျောင်းတော်ရာဘုရားနှင့် ဝါတွင်းကာလဘုရားငါးများ	၂၂

ခ

မာတိကာ

(၆) မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာမြတ်နှင့် အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုးတော်	၂၅
(၇) ကျောင်းတော်ရာစေတီတော် တည်ထား ကိုးကွယ်ခြင်း	၃၇
(၈) မဏိစည်သူမင်းကြီးနှင့် ကျောင်းတော်ရာ ဘုရား	၄၃

၃။ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်ဟုခေါ်

- ပဏာမစကားရပ်နှင့် ဘုရားရှိခိုး	၅၁
- စေတီလေးမျိုး	၅၄
- စန္ဒကူး သရက္ခန်ကျောင်း	၅၆
- စေတီလေးမျိုးစုံတဲ့ ကျောင်းတော်ရာစေတီ	၅၇
- နိဓိကဏ္ဍသုတ်	၅၈
- ဘဏ်တိုက်ကြီး (၇) လုံး	၆၀
- ဒါနကောင်းမှုကြောင့်ရရှိသောအကျိုးတရား	၆၄
- သံသရာမှ လွတ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ ဒါနမှု	၆၇
- ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်နိဒါန်း	၆၉
- ရှင်ပုဏ္ဏဘုရားထံလျှောက်ထားခြင်း	၇၁
- ရှင်ပုဏ္ဏဘယ်အရပ်ကရောက်လာတာလဲ	၇၃

မာတိကာ

၈

- သုနာပရန္တတိုင်း အရပ်ကို ပြဆိုခြင်း ၇၅
- မန်းတက္ကသိုလ်ဆရာကြီး ဦးဆန်းထွန်းနဲ့  
ဆွေးနွေး ၇၆
- သုဝဏ္ဏဘုမ္မိနယ်မြေကြီး ၇၉
- သုနာပရန္တခေါ်တဲ့အရပ် သာသနာတော်  
ရောက်ရှိခဲ့ပုံ ၈၁
- မဟာပုဏ္ဏတို့ စခန်းချနားနေစဉ် ၈၄
- ပုဏ္ဏုသာတိရှင်ဘုရင်ကြီး  
သတင်းကြားရသလို ၈၆
- ရတနာသုံးပါးရှိနေပါတယ်တဲ့ ၈၈
- မဟာပုဏ္ဏဘုရားဖူးပြီး တရားနာ ၉၁
- ဒေသနာစဉ်ခြောက်ပါးအစဉ်အတိုင်း  
ဟောကြားခြင်းအကြောင်း ၉၃
- ကာမစည်းစိမ်တွေဟာ ဘာနဲ့တူသလဲ ၉၅
- အမဲရိုးနဲ့ ခွေးငတ်ပမာ ၉၇
- ကာမဂုဏ်ကိုကာမတဏှာနဲ့  
အာရုံမပြုရင် ၉၉
- ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ဆိုတာ  
အသားတုံးပမာ ၁၀၁
- ငှားရမ်းထားတဲ့ပစ္စည်းနဲ့လဲတူတယ် ၁၀၃

- အိပ်မက်နဲ့လဲတူတယ် ၁၀၆
- သစ်သီးနဲ့လဲတူတယ် ၁၀၈
- မီးကျိုးတွင်း မီးပုံကြီးနဲ့လဲတူဟယ် ၁၁၀
- မြက်မီးရှူးနဲ့လဲတူတယ် ၁၁၂
- စဉ်းတီတုံးနဲ့လဲတူတယ် ၁၁၄
- မြက်ခင်းစိမ်းမြင်လိုက်ရတဲ့  
 နွားပျင်းကြီးပမာ ၁၁၅
- ကာမာနံအာဒိနဝကထာ ကြိမ်လုံးနဲ့ရိုက် ၁၁၇
- ကာမာနံအာဒိနဝကထာကို စိတ်ဝင်စား ၁၁၉
- မဟာပုဏ္ဏု လျှောက်ထားပြီ ၁၂၁
- မဟာပုဏ္ဏု ဗုဒ္ဓကို ဆွမ်းဘောဇဉ်ဖြင့်  
 လှူဒါန်းဆက်ကပ် ၁၂၃
- မဟာပုဏ္ဏုရဟန်းဝတ်ခွင့်တောင်း ၁၂၅
- အာဒိနဝမြင်လို့ အဿာဒစင်တယ် ၁၂၇
- ဝါဏီဂေါမရွာသည် ဒီကနေ့ဘာရွာပါလဲ ၁၃၁
- သပ္ပာယ်လေးပါးမျှတရင် ပရိယတ် ပဋိပတ်  
 ခရီးပေါက်နိုင် ၁၃၃
- သာဝတ္ထိမှာသပ္ပာယ်မဖြစ်တဲ့ရှင်ပုဏ္ဏု ၁၃၆
- ဘုရားရှင်ကို ကန်တော့နှုတ်ဆက်ပြီး  
 တရားတောင်း ၁၃၈

- အာမခံချက်နဲ့တရားတောင်းတာ ၁၄၁
- ရှင်ပုဏ္ဏနဲ့တော့ ကွာချင်တိုင်းကွာ ၁၄၄
- ကွာခြားချက်တွေ ၁၄၆
- ယောဂီတို့လက်ကိုင်ထားရမယ့်အချက်များ ၁၄၈
- လူပျင်းရဲ ဆင်ခြေပေးချက်များ ၁၄၉
- ကြံချိုလို့ ကျင့်ကြ ၁၅၁
- ကြံချိုလား ကွဲချိုလား ၁၅၃
- အမ်ဘီဘီအက်စ်ဘွဲ့ရ ယောဂီတစ်ဦး ၁၅၅
- ယောဂီရဲ့အင်္ဂါ (၇)ပါး ၁၅၈
- ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်အား တရားဟောတော်  
မူခြင်း ၁၆၀
- ဝဋ္ဋသစ္စာ ၂ ပါး ဝိဝဋ္ဋသစ္စာ ၂ ပါး ၁၅၃
- အာဒိနဝကို မမြင်ရင် နိဿရဏမဖြစ် ၁၆၅
- နှစ်သက်စွဲလမ်းမိလို့ ဒုက္ခဖြစ်ရတာ ၁၆၈
- နန္ဒီရာဂချုပ်အောင် ၁၇၀
- ရုပ်တရားကို ရုပ်တရားမှန်းသိအောင်  
ဘယ်လို လုပ်မလဲ ၁၇၂
- သုနာပရန္တတိုင်းသွား၍ အားထုတ်  
လိုကြောင်း ၁၇၅
- ရဲရဲရင့်ရင့်လျှောက်ထားခြင်း ၁၇၈



- သုနာပရန္တ တိုင်းသားတို့ရဲ့ အပြုအမူ ၁၈၀
- မမြင်ဖူးတော့ဘိလူးထင် ၁၈၂
- ဆဲရုံဆဲတာ ခဲနဲ့မပစ်သေးဘူး ၁၈၄
- လက်နဲ့ပုတ်ခတ်ရုံသာခဲနဲ့မပစ်သေးဘူး ၁၈၇
- ခဲနဲ့ပစ်ရုံသာပစ်တာတုတ်နဲ့မရိုက်သေးဘူး ၁၈၈
- သေအောင်သတ်မယ်ဆိုရင်ဂော ၁၉၀
- သုနာပရန္တ တိုင်းသားတွေကိုတောင်  
ကျေးဇူးတင်ရဦးမယ်တဲ့ ၁၉၂
- ရှင်ပုဏ္ဏကို သုနာပရန္တ တိုင်းကြွရန်ခွင့်ပြုပြီ ၁၉၅
- ရှင်ပုဏ္ဏပထမဆုံးတရားအားထုတ်  
တဲ့အရပ် ၁၉၈
- ရှင်ပုဏ္ဏဒုတိယမြောက်တရားအားထုတ်  
တဲ့အရပ် ၂၀၀
- ရှင်ပုဏ္ဏတတိယမြောက်တရားအားထုတ်  
တဲ့အရပ် ၂၀၃
- ရှင်ပုဏ္ဏရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့အရပ် ၂၀၅
- စူဠပုဏ္ဏတို့ စန္ဒကူးတောရောက်ကြ  
သောအခါ ၂၀၇
- တောစောင့်ဘိလူးတို့ နှောင့်ယှက်  
ဖျက်ဆီးကြပြီ ၂၀၈

- မဟာပုဏ္ဏမထေရ် ကြွရောက်လာပြီ ၂၁၀
- မဟာပုဏ္ဏမထေရ်သာသနာစတင်ပြုတာ ၂၁၃
- တန်ခိုးနဲ့သာသနာပြုခဲ့တာ ၂၁၅
- ကျောင်းမပြီးခင်ကတည်းက  
ဘုရားသီတင်းသုံး ၂၁၇
- မဟာပုဏ္ဏမထေရ်ဘုရားရှင်ကိုပင့်လျှောက်ပြီ ၂၁၉
- သစ္စဗန္ဓရသေ့ကို ချေချွတ်တော်မူပြီ ၂၂၂
- စန္ဒကူးကျောင်းတော်ရာမှာ ဘုရားနဲ့  
သံဃာများသီတင်းသုံး ၂၂၄
- ခြေတော်ရာနှစ်ဆူ ၂၂၇
- ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ ၂၂၉
- ဒီကနေ့တိုင်တွေ့မြင်နိုင်ပါသေးတယ် ၂၃၁
- ရှင်ပုဏ္ဏထုံးနှလုံးမူကြပါ ၂၃၄
- စေတီမျိုးစုံတဲ့ကျောင်းတော်ရာစေတီ ၂၃၇

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန  
ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း

အမှာစာ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဇေ၊  
မဟာဓမ္မကထိက ဗဟုဇနဟိတဓရ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ  
ပြည်တွင်းပြည်ပ သာသနာပြု၊ ဓမ္မကထိကအကျော်  
ဘဒ္ဒန္တဉာဏိဿရ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်  
မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ မြို့ရွာဒေသအနှံ့သို့ ဒေသစာရိဖြန့်၍  
တရားပွဲပေါင်း မြောက်များစွာကို မနားမနေ ဟောကြားလျက်  
ရှိပါသည်။ အချို့သောတရားပွဲများမှာ ရက်ထပ်နေ၍  
လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဖြင့် ပွဲကူးကာ အချိန်ခွဲ၍ နေ့တရားပွဲ၊  
ဆည်းဆာတရားပွဲနှင့် ညတရားပွဲဟူ၍ တစ်နေ့တည်း တရား  
(၃) ပွဲ ဟောကြားခဲ့ရသည့် ရက်များပင် ရှိခဲ့သည်ကို  
တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ဆရာတော်ဟောကြားခဲ့သည့် တရားပွဲ ဟူသမျှ  
အသံသွင်းကြိုးခွေဖြင့် အလွယ်တကူဆင့်ပွားကူးယူ  
နိုင်သဖြင့်လည်း ဆရာတော်အား မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ ဖူးမြင်ပြီး  
ကြားနာခွင့်မရသည့်တိုင် ဆရာတော်၏တရားသံ များကို  
မြို့ရွာတိုင်း၊ အရပ်တိုင်း၊ နေရာဒေသအနှံ့ အသံချဲ့စက်မှ  
တစ်ဆင့် ပျံ့လွင့်လျက်ရှိနေပါသည်။

ဆရာတော်၏ ဟောတရားများကား အထူးပြောစရာ လိုမည်မထင်ပါ။ အားလုံးသိကြသည့်အတိုင်း အလှူမဏ္ဍပ် တိုင်းတွင် အသံသွင်းတိပ်ခွေဖြင့် နာကြားဖူးကြရပြီးဖြစ်၍ ဆရာတော်၏ တည်ငြိမ်ခန့်ငြားသော အသံတော်၊ လေးနက်သော ဓမ္မကြောင်းများနှင့် ခေတ်လူများနားဝင်အောင် စုစည်းစီစဉ် ခင်းကျင်းပြမှုတို့ကြောင့် ရဟန်းရှင်လူ အများတို့မှာ ဓမ္မပီတိ၊ ဓမ္မရတိ၊ ဓမ္မရသတို့ကို တိုး၍တိုး၍ ခံစားနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

ဆရာတော်၏ တရားတိတ်ခွေများထဲမှ ဟောတရားအချို့ကို တိတ်ခွေမှ စာအုပ်သို့ အစီအစဉ်ဖြင့် သီတဂူသာသနာပြု ဓမ္မစာစဉ် စာအုပ်များ စီစဉ်ထုတ်ဝေလျက် ရှိပါသည်။ ယင်းတို့အနက် ဤ“ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်” စာအုပ်မှာ သီတဂူသာသနာပြု ဓမ္မစာစဉ်၏ (၃၉) အုပ်မြောက် တရားစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

၁၃၄၁-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း (၉) ရက်နေ့က မကွေးတိုင်း၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်၊ ကျောင်းတော်ရာစေတီတော်ကြီး၏ စေတီယပူဇာ ဓမ္မသဘင်တွင် ဟောကြားသော တရားဖြစ်၍ နေရာဒေသနှင့် သာသနာဝင်၊ ပိဋကတ်ဝင် ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်တို့၏ ထူးခြားသော တိုက်ဆိုင်မှုကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ကြွရောက်ခဲ့သော အထောက်အထားများကို မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာဝင်ကျမ်းအစောင်စောင်တို့၌ ဖော်ပြပါရှိပါသည်။ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတိုင်း၊

ည

ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်

သုဓမ္မပူရ သထုံပြည်သို့ ဝါတော် (၈) ဝါမြောက်တွင် ရဟန္တာ အရှင်ဂဝံပတိမထေရ်၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ဘုရားရှင် ကြွရောက်ခဲ့ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါတော် (၂၀) မြောက် တွင် အရှင်မဟာပုဏ္ဏမထေရ်၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ သုနာပရန္တတိုင်း၊ ဝါဏိဇဂါမရွာသို့ ဘုရားရှင် ကြွရောက်တော် မူခဲ့ကြောင်းကိုလည်းကောင်း သက်သေပြုစရာ မှတ်တမ်း အထောက်အထားများ အထင်အရှား ကြွင်းကျန်ရစ်ခဲ့ကြ ပါသည်။ ယင်းတို့အနက် သုနာပရန္တတိုင်း (ယခု မကွေးတိုင်း ပွင့်ဖြူမြို့နယ်တဝိုက်) လယ်ကိုင်းကျောင်းတော်ရာသို့ ဘုရားရှင် ကြွရောက်တော်မူခဲ့ခြင်းမှာ ပိဋကတ် ပါဠိတော် အထောက် အထားနှင့်တကွဖြစ်၍ ထူးခြားလှပါသည်။

ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်သည် ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ သဠာယတနဝဂ်၌ လည်းကောင်း၊ သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဠာ ယတနဝဂ္ဂသံယုတ်၌လည်းကောင်း ပါရှိသော သုတ်တစ်သုတ် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသုတ်တွင်ပါရှိသော အကြောင်းအရာ များမှာ မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်း သုနာပရန္တတိုင်း၊ ဝါဏိဇဂါမ ရွာသား နောင်တော် မဟာပုဏ္ဏနှင့် ညီတော် စူဠပုဏ္ဏတို့၏ အကြောင်းအရာများဖြစ်သည်။ နောင်တော် မဟာပုဏ္ဏသည် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ကုန်ရောင်းသွားရင်း ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်အား ဖူးမြင်ရကာ ရဟန်းပြုပြီး ဒေသရင်း သုနာပရန္တတိုင်းသို့ သာသနာပြု ကြွရောက်သည်။ သုနာပရန္တတိုင်းသို့

ရောက်ရှိသောအခါ ညီတော်စုဥပုဏ္ဏက ဆောက်လုပ်  
လှူဒါန်းသော စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းသို့ ဘုရားရှင်အား  
ပင့်ဆောင်သီတင်းသုံးစေပြီး သစ္စဗန္ဓတောင် အထက်အောက်  
တို့တွင် ခြေတော်ရာနှစ်ဆူ ချထားပေးတော်မူခဲ့ပုံတို့ကို  
ဖော်ပြထားပါသည်။

မကွေးတိုင်း၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်၊ လယ်ကိုင်း  
ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်သည် ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်တွင်  
ပါရှိသော ဘုရားရှင် (၇) ရက် သီတင်းသုံးတော်မူသွားသည့်  
ကျောင်းတော်ရာဖြစ်ပြီး ရွှေစက်တော် မန်းချောင်းအတွင်းရှိ  
အောက်စက်တော်ရာနှင့် သစ္စဗန္ဓတောင် အထက်မှ  
အထက်စက်တော်ရာတို့သည် ထိုစဉ်က ဘုရားရှင် ချထား  
ပေးတော်မူခဲ့သော ခြေတော်ရာ ပါဒစေတီတော်များ  
ဖြစ်ပါသည်။

သုနာပရန္တတိုင်းသို့ သာသနာပြုကြွရန် ခွင့်ပန်သည့်  
အရှင်မဟာပုဏ္ဏမထေရ်အား ဘုရားရှင်က မေးခွန်း(၆)ခု  
မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ “သုနာပရန္တ တိုင်းသားတို့သည်  
ကြမ်းတမ်းရိုင်းပြကြသူများဖြစ်၍ သင့်အား ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်  
ခဲ့ကြပါက အသင်မည်သို့ သဘောထားမည်နည်း” ဟူသော  
ဘုရားရှင်၏ အမေးကို “ဤသုနာပရန္တတိုင်းသားတို့သည်  
ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်ရုံသာ ပြုကြသည်၊ လက်ဖြင့် မပုတ်ခတ်ကြ  
သေးဟူ၍ သဘောထားပါမည်” ဟု အရှင်ပုဏ္ဏက ပြန်လည်

လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ “လက်ဖြင့်ပုတ်ခတ်  
 ကြရင်ကော” ဟူသော အမေးကို “ခဲဖြင့် မပစ်ပေါက်ကြသေး  
 ဟု ခံယူပါမည်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ခဲဖြင့် ပစ်ပေါက်  
 ကြရင်ကော” ဟူသော အမေးကို “တုတ်ဖြင့်မရိုက်ကြသေး  
 ဟု သဘောထားပါမည်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “တုတ်ဖြင့်  
 ရိုက်ကြရင်ကော” ဟူသော အမေးကို “ဓားဖြင့်မခုတ်ကြ  
 သေးဟု သဘောထားပါမည်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊  
 “ဓားဖြင့် ခုတ်ကြရင်ကော” ဟူသော အမေးကို၊ “အသေ  
 မသတ်ကြသေးဟု သဘောထားပါမည်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊  
 “အသေသတ်ကြရင်ကော” ဟူသော အမေးကို “ဤစက်ဆုတ်  
 ရွံရှာဖွယ်ကောင်းလှသည့် ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို သတ်ပေးကြ  
 ပေသည်၊ သေစေနိုင်သည့် လက်နက်တစ်စုံတစ်ရာ ရှာစရာ  
 မလိုပဲ ခန္ဓာဝန်ကြီးကို စွန့်ရပေသည်ဟု သဘောထားပါမည်”  
 ဟူ၍လည်းကောင်း လျှောက်ထားပါသည်။

ဤတွင် ဘုရားရှင်သည် အရှင်မဟာပုဏ္ဏမထေရ်၏  
 သည်းခံခြင်း တရား ရင့်ကျက်ပုံကို နှစ်သက်ယုံကြည်တော်  
 မူသဖြင့် သုနာပရန္တတိုင်းသို့ သာသနာပြုကြွခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။

ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်၏ ထူးခြားချက်ကား  
 ဘုရားရှင်က အရှင်မဟာပုဏ္ဏမထေရ်အား မေးမြန်းသည့်  
 မေ ခွန် (၆) ခုသည် သာသနာပြု ရဟန်းတော်များ  
 ကျင့်သုံးခံယူရမည့် (စိတ်ရှည်ခွဲသန်၊ သည်းညည်းခံ၊  
 ပြုရန်သာသနာ) ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို ရည်ညွှန်းပေးခဲ့ခြင်း

ပင်ဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ် ပုဏ္ဏောဝါဒ သုတ္တန်သည် မြန်မာနိုင်ငံသား အရှင်မဟာပုဏ္ဏမထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အတွက် မြန်မာတို့အနေဖြင့် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြား ဖွယ်ရာ ပြောဆိုနိုင်သည့်သုတ် ဖြစ်ပါသည်။

သီတဂူ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ယင်းသုတ္တန် ဖြစ်ပေါ်ပုံနှင့် နှီးနွယ်ဆက်စပ်ရာ ဒေသဖြစ်သည့် ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်ကြီး၏ စေတီယပူဇာ ဓမ္မသဘင်တွင် ဟောကြားသော တရားဖြစ်၍လည်း စိတ်ပါ ဝင်စားမှု အပြည့်ဖြင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဟောကြား ထားသည်မှာ ပြည့်စုံလှပါသည်။

တစ်ဖန် ကျောင်းတော်ရာကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဓမ္မာစာရ (ဓမ္မာစရိယ)၏ မိတ်ဆက်စာကလည်း သမိုင်းကြောင်းများကို ကောက်သင်းကောက်၍ ထပ်မံ ဖြည့်ဆည်းထားရာ သမိုင်းဆိုင်ရာ အချက်များနှင့် သာသနာပြုဆိုင်ရာ သြဝါဒတို့ ပြည့်လျှမ်းနေသော ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်ကျမ်း တစ်စောင်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ ဆရာတော်ကြီးများ၊ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက ဆရာတော်ကြီးများ၏ သြဝါဒများကို ဦးထိပ်ထားလျက် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် သာသနာတော်အတွက် အကျိုးကျေးဇူးများလှသည့် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင် ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ မြန်မာပြန်ကျမ်းစာအုပ်များကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိလျက်ရှိသကဲ့သို့



ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မြတ်ကြီး သန့်ရှင်း တည်တံ့  
ပြန့်ပွားရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေမည့်  
ကောင်းနိုးရာရာ ကျမ်းစာအုပ်များကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ  
ကြားညှပ်၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလျက်ရှိပါသည်။

ယခု သီတဂူ ဆရာတော်၏ ဟောတရားတစ်ပုဒ်ဖြစ်  
သော “ပုဏ္ဏောဝါဒ သုတ္တန်တရားတော်” စာအုပ်ကို  
ဆရာတော်ထံ ခွင့်ပန်၍ ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ် သာသနာရေး  
ဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိအပ်ပါသတည်း။

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန

### မိတ်ဆက်စာ

အဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ၊ မဟာ ဓမ္မကထိက ဗဟုဇန ဟိတဓရ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ သီတဂူ ဆရာတော် ဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ‘ပုဏ္ဏောဝါဒ သုတ္တန်တရားတော်’ လက်နှိပ်စက်စာမူ၌ပါ ရှိသော ပါဠိ ဝေါဟာရတို့ကို တည်းဖြတ်ပေးပါရန် သီတဂူ ဦးစိုးအောင် (ပန်းဘဲတန်း)က (၁၃-၁-၉၅)နေ့က လက်နှိပ်စက်စာမူ ကို ပေးအပ်လာပါသည်။ လိုအပ်သည်များကို ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာတို့နှင့် တိုက်ဆိုင်ပြင်ဆင်ပေးပြီး ကွန်ပျူတာ စာမူကြမ်းကို ထပ်မံတည်းဖြတ်ပေးရန် လာရောက် အပ်နှံသည့်အခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အမှာစာ ရေးသားပေးရန် အမိန့်ရှိပါကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အားလပ်ခွင့်ယူ၍ ရေးသား ရပါသည်။

မူရင်းတရားတော်

ဤပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် ဒေသနာတော်သည် မဇ္ဈိမ  
 နိကာယ်၊ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ သဠာယတနဝဂ်၌  
 လာရှိပါသည်။ တစ်ဖန် သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဠာယတန  
 ဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၌လည်း ‘ပုဏ္ဏသုတ်’ အမည်ဖြင့်  
 လာရှိပါသည်။ ယင်းသုတ်တော်များကို (မ၊၃။ ၃၁၁-  
 ၃၁၄။ မ၊မြန်၊၃။ ၃၁၅-၃၁၈။ မ၊ဌ၊၄။ ၂၃၃-၂၃၉။  
 သံ၊၂။ ၂၈၅-၂၈၇။ သံ၊မြန်၊၂။ ၂၇၇-၂၈၀။ သံ၊ဌ၊၃။  
 ၁၉-၂၅) တို့၌ လေ့လာကြည့်ညှိနိုင်ပါသည်။

ပါဠိတော်၌ အရှင်ပုဏ္ဏထေရ်၏ လျှောက်ထား  
 တောင်းပန်ချက်အရ ဘုရားရှင်က အရှင်ပုဏ္ဏထေရ်အား  
 ‘မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် ဟူသော (အခံ  
 ဓာတ်) အာယတနများ၌ ထိခိုက်လာသဖြင့် သိအပ်သော  
 လိုချင်ဖွယ်၊ နှစ်သက်ဖွယ်၊ မြတ်နိုးဖွယ်၊ ချစ်ခင်ဖွယ်  
 ကောင်းသည့် ကာမ(ရာဂ)နှင့် ဆက်စပ်နေသော  
 တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သည့် အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊  
 အတွေ့အထိ၊ သဘာဝဓမ္မ ဟူသော (အတိုက်ဓာတ်)

အာယတန ၆-ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါး၌ နှစ်သက်တမ်းတစ်  
စွဲမက်မှုဖြစ်လျှင် တပ်မက်မှုဖြစ်ပေါ်လာသည်။ တပ်မက်  
မှုဖြစ်လျှင် ဆင်းရဲမှုဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ယင်းအာယတနတို့၌ နှစ်သက်၊ တမ်းတ၊ စွဲမက်မှု  
မဖြစ်လျှင် တပ်မက်မှုမဖြစ်တော့၊ တပ်မက်မှုမဖြစ်လျှင်  
ဆင်းရဲမှုလည်း မဖြစ်တော့ပေ'ဟု တစ်ပါးစီတစ်ပါးစီ  
ခွဲစိတ်၍ အကျဉ်းချုပ်သြဝါဒစကား မိန့်ကြားတော်မူပုံ  
ကို ပထမပိုင်းအနေဖြင့် လေ့လာကြည့်ညို့ ကျင့်သုံးနိုင်  
ပါသည်။ ဤကိုစွဲ၍ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်ဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်  
လာပါသည်။

ဒုတိယပိုင်းအနေဖြင့် အရှင်ပုဏ္ဏထေရ်၏ လောကဓံ  
နှင့်စပ်၍ သဘောထားရင့်ကျက်မှု အရည်အသွေးကို  
ဖော်ပြသည့် သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ အတုယူဖွယ် စိတ်  
နေစိတ်ထား ၇-မျိုးကို သီဟနာဒ (ရဲရဲတောက်ကြိုးဝါး  
ချက်)များအဖြစ် လေ့လာကြည့်ညို့နိုင်ပါသည်။

တတိယပိုင်းအနေဖြင့် အရှင်ပုဏ္ဏထေရ် သုနာ  
ပရန္တတိုင်းသို့ ပြန်ကြွ၍ ဝိပဿနာဓုရ ကျင့်သုံးပုံ၊

သာသနာတော်ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပုံ၊ ဘဝ ခရီးစဉ်နိဂုံးချုပ်ပုံတို့ကို လေ့လာကြည့်ညှိနိုင်ပါသည်။

အဋ္ဌကထာ၌ အရှင်ပုဏ္ဏထေရ်မြတ် သာသနာတော် အတွင်းဝင်ရောက်လာပုံ၊ ဝိပဿနာလုပ်ငန်း အားထုတ်ခဲ့ သည့်ဌာနများ၊ စန္ဒကူးနံ့သာကျောင်းတော်ကြီး ဖြစ်ပေါ် လာပုံ၊ ဘုရားရှင်နှင့် ရဟန္တာ ၄၉၉-ပါးတို့ သုနာပရန္တ တိုင်းသို့ သာသနာပြုကြွတော်မူပုံ၊ မဟာဂန္ဓကုဋ်၌သာ အရုဏ်တက်စေပုံ၊ သစ္စဗန္ဓရသေ့အကြောင်း၊ ပါဒစေတီ တော်များ၊ အရှင်ပုဏ္ဏထေရ်နှင့် သစ္စဗန္ဓထေရ်တို့အား သာသနာပြုရန် တာဝန်ပေးတော်မူခဲ့ပုံ၊ အရှင်ပုဏ္ဏထေရ် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပုံတို့ကို ဖွင့်ပြတော်မူခဲ့ပါသည်။

**သာသနာ့အားမာန် ဤသုတ္တန်**

သီတဂူဆရာတော်၏ ဤပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်တရား တော်သည် ဖတ်ရှုကြည့်ညှိကြသူတို့အား သာသနာတော်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု အားမာန်တို့ကို ပြည့်ဝအောင် ဖြည့်ပေး နိုင်သော တရားတော်ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်သည် ဤသုတ္တန်၌ ဘုရားရှင်၏ နေ့စဉ်ဝေနေယျတို့အား

ချီးမြှောက်တော်မူသော ကထာငါးပါးကို တရားနာယူ သူတို့အား သဘောပေါက်နားလည်ပြီး ဘုရားရှင်၏ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တရားပွဲမြင်ကွင်းကို ပီပီပြင်ပြင် ကြည်ညိုခွင့်ရစေရန် ဟောကြားတော်မူထားပါသည်။

ဆရာတော်သည် ဤပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်တရား တော်၌ သုနာပရန္တတိုင်း၏ ပထဝီအနေအထားနှင့် စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ်၊ အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ကို အားကျ အတုယူပြီး ပဋိပတ္တိဓမ္မများကို ပြည့်ဝအောင် အားထုတ် ကျင့်ဆောင်ဖွယ်၊ သိသင့်သိထိုက်သော ဗဟုသုတ အဖြာ ဖြာတို့ကို ခြယ်မှုန်းပြီး မူရင်းသုတ္တန်ကို အသက်ဝင်အောင် ရှင်းလင်း ဟောကြားတော်မူထားသဖြင့် မကွေးတိုင်း၊ စကုမြို့နယ်၊ ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်မြတ်ကြီးနှင့် ရွှေစက်တော် ပါဒစေတီတော်တို့ကို ဖူးမြော်ကြည်ညိုကြ သော သူတော်စင်တို့အတွက် အားဆေးကောင်း တစ်ခွက် ပင် ဖြစ်ပါသည်။

**တိုက်တွန်းလွှာ**

မိမိလည်း ဤသုတ္တန်တရားတော်ကို ဖတ်ရှုကြည်ညို ခွင့်ရသည့်အတွက် မရရှိသေးသော ဗဟုသုတများရရှိခြင်း၊

ရရှိပြီးသော အသိဉာဏ်များ အမြင်ကြည်လင်ပြတ်သား  
 လာခြင်း စသော အကျိုးတရားအရသာများကို သုံးဆောင်  
 ရသလို ဤပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို ဖတ်ရှု  
 ကြသော တရားသက်ဝင် သူတော်စင်တို့သည်လည်း  
 ကျောင်းတော်ရာစေတီတော်၊ ပါဒစေတီတော်များနှင့်  
 ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ကုသိုလ်  
 တရားများ တိုးပွားလာကြသဖြင့် သာသနဓမ္မချမ်းသာ  
 အဝဝတို့ကို မြိန်ယှက်စွာ သုံးဆောင်နိုင်ကြပါစေဟု  
 ဆန္ဒပြုလျက် စေ့စေ့စပ်စပ် ဖတ်ရှုလေ့လာကြည်ညိုကြပါ  
 ဟု တိုက်တွန်းလိုက်ပါသည်။

ဘဒ္ဒန္တကုမာရ  
 အဂ္ဂမဟာ ဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ  
 မော်ကွန်းထိန်းဆရာတော်  
 နိုင်ငံတော် ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)။  
 ပဓာန နာယကဆရာတော်  
 မဟာသိမ်တော်ကြီး ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်  
 ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း။

၁၃၅၇ ခု၊ ဝါဆိုလဆန်း(၈)ရက်၊

## နိဒါန်း

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော  
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ  
ဇိနဿသနံ စိရံတိဋ္ဌတု  
ဇိနော မယံ ဇယံ ဒေတု။

### ၁။ ပုဂ္ဂေယျာဝါဒသုတ္တန်တရားတော်

ဤတရားတော်ကို နိုင်ငံကျော် ဓမ္မကထိက သဲကုန်း  
အရှင်ဉာဏိဿရ ဆရာတော်သည် ၁၃၄၁ ခုနှစ်၊  
တပို့တွဲလဆန်း ၉ ရက်နေ့တွင် ကျောင်းတော်ရာ  
ဘုရားကြီး၌ ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။

ဤတရားပွဲ ကျင်းပပြုလုပ်ခြင်းသည် မည်သည့်  
အသင်း အဖွဲ့ကိစ္စမျှ မဟုတ်ဘဲ ကျောင်းတော်ရာ  
ဘုရားကြီးအား ဓမ္မပူဇာသက်သက် ကျင်းပပြုလုပ်၍  
ပူဇော်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ပူဇော်ခြင်းသည်  
အကြောင်းရှိပါသည်။ ယင်းအကြောင်းသည် သာသနာဝင်



ကြောင်းလား၊ ရာဇဝင်ကြောင်းလားဟု ဆန်စစ်ပါလျှင် သာသနာဝင်ကြောင်း ဖြစ်ပါ၏။ မည်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း ဆိုပါလျှင် ဤ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်ကို သေချာ စေ့ငုစွာ ဖတ်ရှုပါက အကြောင်းပေါ်လာမည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

သဲကုန်းဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရသည် ဌာနနှင့် ဓမ္မ ကိုက်ညီအောင် ဟောတတ်သည့် အားလျော်စွာ ဌာနာဌာနကောသလ္လဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၍ ဤကျောင်းတော်ရာ ဌာနတွင် ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်ကို ဟောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဟောကြားသည့်အခါမှာလည်း ကွက်ကွက် ကွင်း ကွင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာအောင် ဥပမာ ဥပမေယျ စုံလင်စွာဖြင့် ဟောပြောတတ်သည့် ဓမ္မကထိကအကျော် တစ်ပါး ဖြစ်သည့်အလျောက် ဤကျောင်းတော်ရာ ဌာန၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပန်းချီရေးပြသကဲ့သို့ သရုပ်ပေါ် လာမည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မအရသာ အရာမှာလည်း သုတ္တန်ကြောင်း၊ ဝိပဿနာ ကြောင်းတို့ဖြင့် အနှစ်ပါပါ၊ အကွက်မိမိ၊ သာဓကအရှိတို့ဖြင့် ဟောကြားထားသော တရားဖြစ်သောကြောင့် တရားအရသာ ပေါ်လွင်စွာ

ဖတ်ရှုကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၏ အပြစ်နှင့်တကွ သစ္စာလေးပါး၏ အရှိသဘော အနှစ် တို့ကို ဘုရားရှင်သည် တိုတိုနှင့်လိုရင်း စုံအောင် ပြထားသော တရားတော်ဖြစ်သောကြောင့် တရားချစ်ခင် သူတော်စင်အပေါင်းတို့၏ စိတ်နှလုံးတွင် နှစ်သက် ကြည်နူးမှုအပြည့်ဖြင့် ခံစားကြရလိမ့်မည်ဟု ယူဆပါ သည်။

၂။ ကျောင်းတော်ရာဌာနနှင့် ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်တရား ဤဌာနနှင့် ဤတရားတော်သည် မည်သို့အကြောင်း ရှိပါသနည်းဟု စာရှုသူတို့ သိလိုကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကြောင်းကို အနည်းငယ် ထုတ်နုတ်၍ တင်ပြလိုက်ပါသည်။ ကျောင်းတော်ရာဟူသော အမည် သည် သာသနာဝင် အမည်လား၊ ရာဇဝင်အမည်လားဟု ဆန်းစစ်ပါလျှင် သာသနာဝင်အမည် ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ဖြစ်ပါသနည်း ဟူသော် .... ဘုရားရှင်၏ ကျောင်းနေရာ ဖြစ်သောကြောင့် (ကျောင်းတော်ရာ) ဟု အမည် တွင်ရစ်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်ပါသနည်းဟူမူ ဤပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်က

ဖော်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ကျောင်းတော်ရာနှင့် သုနာပရန္တတိုင်း

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် (၃၁၂) ၌ (ဣမိနာ စ တံ ပုဏ္ဏ မယာ သံခိတ္တေန သြဝါဒေန သြဝဒိတော ကတရသ္မိံ ဇနပဒေ ဝိဟရိဿသိတိ။ ဣမိနာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန သြဝါဒေန သြဝဒိတော အတ္ထိ သုနာပရန္တော နာမ ဇနပဒေါ၊ တတ္တာဟံ ဝိဟရိဿာမိတိ) ဟု လာရှိပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာပုဏ္ဏရဟန်း၏ အကျဉ်း အားဖြင့် တရားပေးတော်မူရန် တောင်းပန်လျှောက်ထား ချက်အရ တရားပေးပြီးသော အခါတွင် ‘ချစ်သား၊ အဘယ်အရပ်မှာ နေမည်ဖြစ်ပါသလဲ’ ဟု မေးသော အခါ၌ ‘တပည့်တော်သည် သုနာပရန္တ ဇနပုဒ် အရပ်မှာ နေမည်ဖြစ်ပါသည်ဘုရား’ ဟုလျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

ဤတွင် ဥပရိပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ (၂၃၄-၂၃၉) ၌ အကျယ်ဖွင့်ပြထားပါသည်။ ယင်း အဋ္ဌကထာကျမ်းလာ စကားအရ မဟာပုဏ္ဏရဟန်းမြတ်သည် သုနာပရန္တတိုင်း အရပ်၌ ဝါဏီဇဂါမရွာကို ဂေါစရဂါမ် အမှီပြု၍ လေးဌာန

တို့၌ သီတင်းသုံးလျက် ရဟန်းတရား အားထုတ်ကြောင်း၊  
 ထိုဝါတွင်း၌ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်တော် မူကြောင်း၊  
 ထိုဝါတွင်း၌ပင် ဥပါသကာငါးရာ၊ ဥပါသိကာမငါးရာ  
 တို့ကို သရဏဂုံသီလ၌ တည်စေခဲ့ကြောင်း၊ စူဠပုဏ္ဏ  
 သူကြွယ်အမှုပြုသော ကုန်သည်ငါးရာတို့သည် စန္ဒကူး  
 နံ့သာကျောင်းတော် ဆောက်လုပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား  
 လှူဒါန်းခဲ့ကြောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်  
 ရဟန္တာ ငါးရာနှင့်တကွ ကြွရောက်၍ အလှူခံလျက်  
 သတ္တဝါများအား ၇ ရက်လုံးလုံး တရားဟောကြားတော်  
 မူခဲ့ကြောင်း၊ တစ်နေ့တစ်နေ့လျှင် ပရိသတ်ပေါင်း  
 (၈၄၀၀၀) ရှစ်သောင်းလေးထောင် ကျွတ်တန်းဝင်ခဲ့ကြ  
 ကြောင်း၊ ပြန်ကြွသောအခါတွင် နမ္မဒါမြစ်ကမ်းပါး၌  
 ခြေတော်ရာတစ်ဆူ၊ သစ္စဗန္ဓတောင်ထိပ်၌ ခြေတော်ရာ  
 တစ်ဆူ ချထားတော်မူခဲ့ကြောင်း၊ မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာ၊  
 သစ္စဗန္ဓ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်နှစ်ပါးကိုလည်း သာသနာ  
 ပြုရစ်ရန် ၎င်းတို့၏ နေရာများ၌ပင် ထားတော်မူခဲ့ကြောင်း  
 စသည်တို့ကို ဖွင့်ပြတော်မူပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ကျမ်းဂန်လာ စကားအရ သုနာပရန္တ တိုင်း  
 အရပ်သည် ....

- ၁။ အဇ္ဈဟတ္ထအရပ်၊
- ၂။ သမုဒ္ဒဂီရိအရပ်၊
- ၃။ မာတုလဂီရိအရပ်၊
- ၄။ မကုလကာရာမအရပ်၊
- ၅။ စန္ဒကူးနံ့သာကျောင်းနေရာ၊
- ၆။ ဝါဏိဇဂါမရွာ၊
- ၇။ နမ္မဒါမြစ်ကမ်းပါး၌ ခြေတော်ရာတစ်ဆူ၊
- ၈။ သစ္စဗန္ဓတောင်ထိပ်၌ ခြေတော်ရာတစ်ဆူ၊

ဤကဲ့သို့သော တည်ရာဌာနများ ရှိနေရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ကျောင်းတော်ရာ၊ စက်တော်ရာ ဝန်းကျင်အရပ် ဒေသတွင် ကျမ်းဂန်လာ စကားအတိုင်း ၎င်းတည်ရာဌာန များ ရှိနေကြပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခုအခေါ် စကုမြို့အရှေ့ (ရှေးအခေါ် သကုဏမြို့၊ သကုဏသံဃောဥဿန္နောဟု ကျမ်းဂန်လာအရ) ရွှေမြင်တင်တောင် ဘုရားသည် ရှေးအခါက အဇ္ဈဟတ္ထအရပ် ဖြစ်ကြောင်းကို သမိုင်း စာဟောင်းတို့၌ များစွာ လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးဆရာမြတ်တို့သည် မှတ်သားရန် လွယ်ကူ စိမ့်သောငှာ (စကုရှေ့တွင်၊ ရွှေမြင်တင်၊ ရှေးပင်အဇ္ဈဟတ္ထ) ဟု စပ်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပါသည်။

ထို့အတူ ယခု မင်းဘူးမြို့၊ မန်းရေနံမြေအနီးရှိ အောက်ကျောင်း ကြာကန်ဘုရားတည်ရာ ဌာနသည် သမုဒ္ဒကီရိ အရပ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် (မင်းဘူးမြောက်မှာ၊ ငါးရာကွာ၊ ရှေးခါသမုဒ္ဒ) ဟု စပ်ဆိုထားခဲ့ကြပါသည်။ ထို့အတူ စကုမြို့အနီးရှိ ထီးကြီးဘုရားနေရာသည် ရှေးအခါက မာတုလကီရိအရပ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် (စကုမြို့မှာ၊ ထီးကြီးရာ၊ ရှေးခါမာတုလ) ဟု စပ်ဆိုတော် မူခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းနောက် ယခု ကျောင်းတော်ရာ ဘုရားကြီး တည်ရှိသည့်အရပ်သည် မကုလကာရာမအရပ် မည်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် (ယခု ကျောင်းတော်ရာ၊ တောင်ငါးရာ၊ ရှေးခါမကုလ) ဟု စပ်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပါသည်။ ဝါဏီဇဂါမရွာသည် ယခု ကျောင်းတော်ရာ ဘုရားကြီး၏ အရှေ့တောင်ဘက် မုန်းချောင်း ကမ်းပါးတွင် တည်ရှိသော သစ်တော်ရွာဝန်းကျင်အရပ် ဖြစ်ကြောင်းကို (ကုန်သည်ရွာနော်၊ ရှေးခါခေါ်၊ သစ်တော်ယခုမှ။ ရှေ့ကျောင်းတော်ရာ၊ သစ်တော်ရွာ၊ ရှေးခါသုပ္ပာဒက) ဟု ရှေးစာဟောင်းတို့၌ များစွာတွေ့ရှိရပါသည်။

မှတ်ချက်။ (ရှေးခါကျမ်းလာအရ ဝါဏိဇေါမဖြစ်၍) ယခုအခါ သစ်တော်ရွာ တွင်သည်မှာ ကုန်သည် စုဥပုဏ္ဏသူကြွယ် အမှူးပြုသော ကုန်သည်ငါးရာတို့သည် ရွက်သဘောဖြင့် ရေကြောင်းခရီး ကုန်ကူး သွားကြရာတွင် စန္ဒကူးနံ့သာကျွန်းမှ ရရှိခဲ့သော စန္ဒကူးသစ်များ တင်ဆောင်လာသော (သစ်သဘော ဆိုက်ကပ်ရာ အရပ်နေရာ ဖြစ်သောကြောင့်) ဤအချိန်မှစ၍ လောက ပေါဟာရအားဖြင့် လူအများတို့သည် (သစ်တော်ရွာ) ဟု ခေါ်တွင်လာကြောင်းကို လေ့လာသိရှိရပါသည်။

စန္ဒကူးကျောင်းရာနေရာကား ယခု ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်မြတ်ကြီး တည်ထားရာ နေရာဖြစ်ပါသည်။ နမ္မဒါမြစ်ကမ်းပါး၌ ခြေတော်ရာ၊ သစ္စဗန္ဓတောင်ထိပ်၌ ခြေတော်ရာမှာကား ယခု မန်းချောင်းဝဲယာ၌ တည်ရှိ စမ္ဗါယ်တော်မူလျက်ရှိသော အောက်စက်တော်ရာ၊ အထက် စက်တော်ရာ ပါဒစေတီတော်များပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာလာ စကားများ အတိုင်း ကုံလုံပြည့်စုံစွာ အထင်အရှား ရှိနေပါသော ကြောင့် ယခု ဤမကွေးတိုင်း အနောက်ခြမ်း၊ မင်းဘူး၊ စကု၊ လယ်ကိုင်း၊ ကျောင်းတော်ရာ၊ ပွင့်ဖြူ၊ စလင်း၊

ကျပင်း စသည့် အနောက်ရိုးမတောင်ခြေနှင့် ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဘက် ပြန့်ပြောညီညာ ကျယ်ဝန်းစွာ တည်ရှိသော အရပ်ဒေသများကို ရှေးအခါက သုနာပရန္တတိုင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ကျမ်းဂန်ပေါင်း ၂၀ ကျော်မှာ တညီ တညွတ်တည်း ရေးသားဖွင့် ဆိုထားသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

ထို့အပြင် (ဗုဒ္ဓအစ၊ ဗုဒ္ဓအလယ်၊ ဗုဒ္ဓအဆုံး၊ စာတတ် နောက်ဆုတ်ခင်ကြီးဗုဒ္ဓ) ဟု ပရိယတ္တိအရာ သာသနာ့လောကတွင် ဥဒါန်းတွင်ရစ်တော်မူရသည့် ပိဋကတ်ကျမ်းတတ် အကျော်အမော် နိဿယကျမ်းပြု ညောင်ကန်ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓသည် ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ ကျမ်းဂန်လာအရ ဤကျောင်းတော်ရာ၊ စက်တော်ရာဌာန များသို့ လှေတတန်၊ လှည်းတတန်၊ ကုန်းကြောင်း တတန်နှင့် တောတောင် လျှိုမြောင် အထပ်ထပ်ကို ပမာဏထားဟော် မမူဘဲ ဘုရားဖူး ကြွရောက်တော်မူခဲ့ ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဆရာတော်ကြီးများ ခက်ခက်ခဲခဲ ကြွရောက် ဖူးမြော် ပူဇော်ခဲ့ခြင်းသည်ပင် ဤနေရာ ဤဌာန၏ လေးနက်မှု၊ တန်ခိုးကြီးမားမှုတို့ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှား



စေခဲ့ပါသည်။ သုနာပရန္တတိုင်း၊ ဝါဏိဇဂါမအနီး မကုလကာရာမ အရပ်ရှိသော စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော် နေရာနှင့် နမ္မဒါမြစ်ကမ်းပါးရှိ ခြေတော်ရာ သစ္စဗန္ဓ တောင်ထိပ်ရှိ ခြေတော်ရာနှစ်ဆူတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပိုမို၍ လေးနက်ခိုင်လုံစေခဲ့ပါသည်။

**မှတ်ချက်။** (ဗုဒ္ဓအစ၊ ဗုဒ္ဓအလယ်၊ ဗုဒ္ဓအဆုံး၊ စာတတ် နောက်ဆုတ် ခင်ကြီးဗုဒ္ဓ) ဟူရာ၌ ဗုဒ္ဓအစဆိုသည်မှာ ရှင်တော် မြတ်စွာဘုရား ဗုဒ္ဓကိုဆိုပါသည်။ ဗုဒ္ဓအလယ် ဆိုသည်မှာ အဋ္ဌကထာကျမ်းပြုရှင် မဟာဗုဒ္ဓဃောသကို ဆိုပါသည်။ ဗုဒ္ဓအဆုံး ဆိုသည်မှာ ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓပင် ဖြစ်ပါသည်။ စာတတ်နောက်ဆုတ် ခင်ကြီးဗုဒ္ဓဆိုသည် မှာကား နောင်တွင် ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓလောကံ ပညာ ဉာဏ်ကြီးမားသူ ရှားပါးလိမ့်မည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓမျှသာ မကသေး၊ တိုင်းရေးပြည်ရေး မငြိမ်သက်မှုကြောင့် ခြေတော်ရာသို့ အဖူးအမြော် မရောက်နိုင်ကြဘဲ တိမ်မြုပ်နေခဲ့ရာတွင် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာကျမ်းဂန်အရ သာသနာ့သမိုင်းတွင် အကျော်

အမော်တစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူသော တောင်ဖိလာဆရာတော် ဘုရားသည် နောက်ပါသံဃာများနှင့်တကွ ကြွရောက် ဖော်ထုတ်၍ ဖူးမြော်ပူဇော်တော် မူခဲ့ကြောင်းကို သမိုင်း စာဟောင်းတို့၌ များစွာလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ထို့အပြင် မဃဒေဝလင်္ကာကျမ်းပြု မန်လည် ဆရာတော်ဘုရား၊ စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းပြု ကျီးသဲ လေးတပ်ဆရာတော်ဘုရား၊ သမန္တစက္ခုဒီပနီကျမ်းပြု မုံရွေးဇေတဝန် ဆရာတော်ဘုရား၊ တိုင်းကြီး သောဠသ ကမ္ဘာမြေပုံကျမ်းနှင့် တိုင်းကြီးသောဠသရဋ္ဌဒီပနီကျမ်းပြု ရဟန္တာတစ်ဆူ ကျော်ကြားတော်မူသော သေကျတောင် ဆရာတော် ဦးတိလောက၊ နရသာသနကျမ်းနှင့် ပဒစေတီယဒီပနီကျမ်းပြု ဆရာတော် ဦးဒီပ၊ ဝံသမေဒနီ ကျမ်းပြု မဲယီဆရာတော်၊ ဝံသမေဒပကာသနီ ကျမ်းပြု ဒုတိယ ဘုရားဖြူဆရာတော်၊ စေတီယ ပကာသနီ ကျမ်းပြုဆရာတော် ဦးမေဓာဝီ အစရှိသော ပိဋကတ် ကျမ်းတတ် အကျော်အမော် သီလသမာဓိဂုဏ်သတင်း ကျော်ကြားတော်မူကြသော ရှေးဆရာတော်ကြီးများစွာ တို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် သက်တော် ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ် ရဟန္တာငါးရာနှင့် ကြွရောက်

တော်မူ၍ စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော်ကို အလှူခံ၍  
 ၇ ရက် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ခြေတော်ရာ ချထားတော်  
 မူရာ သုနာပရန္တတိုင်း အရပ်ဌာနသည် ယခု ကျောင်း  
 တော်ရာ စေတီ၊ စက်တော်ရာ စေတီတည်ရှိတော်မူသည့်  
 အရပ်ဒေသများ ဖြစ်ကြောင်းကို တညီတညွတ်တည်း  
 ကျမ်းများပြုစုရေးသား၍ ဖော်ထုတ်ပူဇော်တော်မူခဲ့ကြ  
 ပါသည်။

**မှတ်ချက်။** ထို့ပြင် အခြား ကျမ်းပေါင်းများစွာ ရှိပါ  
 သေးသည်။ စာကျယ်မည်စိုး၍ ကျမ်းကိုးစာရင်း၌သာ  
 ဖော်ပြပါတော့မည်။

ထို့ပြင် ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ ရတုများနှင့် စပ်ဆိုင်ပါ  
 လျှင်လည်း ညောင်ကန် ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓသည်  
 စက်တော်ရာနှင့် ကျောင်းတော်ရာ ဘုရားဖူးသွား  
 ခရီးစဉ်ရတုများကို ရေးစပ်ပူဇော်တော် မူခဲ့ပါသည်။  
 မင်းဘူးဆရာတော် ဦးဩဘာသ (ဇာတ်တော်ဆယ်ဘွဲ့  
 စကားပြေ ကျမ်းပြု)၊ ရှင်ဥတ္တမကျော်၊ ရှင်မဟာသီလဝံသ  
 အစရှိသော ကဗျာစာဆိုရှင် အကျော်အမော် များစွာတို့

သည်လည်း ဤသုနာပရန္တတိုင်း အရပ် ခေါ်တွင်သည့် ကျောင်းတော်ရာ၊ စက်တော်ရာတို့နှင့် ပတ်သက်၍ များစွာ ဖွဲ့နွဲ့သီကုံး ရေးသားလျက် ပူဇော်တော်မူခဲ့ကြ ပါသည်။

မှတ်ချက်။ အကျယ်သိလိုပါမူ စက်တော်ရာ၊ ကျောင်း တော်ရာ သမိုင်းကျမ်းများ၌သာ ရှုတော်မူကြပါကုန်။

၄။ မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာမထေရ်မြတ်နှင့် ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်

ဤပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်သည် ကျောင်း တော်ရာ စေတီတော်မြတ်ကြီး၏ သမိုင်းတရားဟုဆိုလျှင် မှားနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာကို အကြောင်းပြု၍ အထက်ဖော်ပြပါ ဌာနများ၊ စေတီဘုရားများနှင့် ဤကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်ကြီး တည်ရှိပေါ်ပေါက် လာရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤစေတီတော်ကြီးသည် သာသနာ့ ကျမ်းဂန်မှာ တိုက်ရိုက် ပါဝင်နေသည့်အတွက် သာသနာ့ ဝင်သမိုင်း၊ ရာဇဝင်သမိုင်း ၂-မျိုးရ စေတီတော်ကြီး

ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်က သာသနာဝင် သမိုင်းကြောင်းကို ဖော်ပြ လတ္တံ့ ဖြစ်ပါ၍ ရာဇဝင်သမိုင်းမျှကိုသာ အနည်းငယ် ထည့်သွင်းဖော်ပြပါမည်။

ဤကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်ကြီး၌ နှာသို့ မြတ်စွာ ဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဝါတော် ၂၀ အလွန်တွင် ရှင်သာရိ ပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၊ ရှင်အာနန္ဒာတို့ အပါအဝင် နောက်ပါရဟန်းသံဃာတော် ငါးရာနှင့်တကွ ကြွရောက် တော်မူ၍ စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော်ကြီးကို အလှူခံတော် မူလျက် ၇ ရက် သီတင်းသုံးတော် မူခဲ့ပါသည်။ ပရိသတ်များကို တရားဟော ခြွေချွတ်တော်မူရာတွင် တစ်နေ့တစ်နေ့လျှင် (၈၄၀၀၀) ရှစ်သောင်းလေးထောင် ကျွတ်တန်းဝင်ခဲ့ကြရပါသည်။ ပြန်ကြွသောအခါတွင် မဟာပုဏ္ဏ ရဟန္တာကို သာသနာဆက်ပြုစုရန် ယာတော် မူပြီး (နောင်သောအခါ အရိမဒ္ဒန ပေါက္ကာရာမ ပြည်ကို အစိုးရသော အလောင်းစည်သူမင်းသည် ဖောင်စကြာနှင့် တိုင်းခွင်လှည့်လည်၍ ဆိုက်ရောက် လာသောအခါ ဤငါ၏ သရက္ခန်ကျောင်းရာ၌ စေတီတည်၍ ကြီးစွာ သော ပူဇော်ခြင်းကို ပြုလတ္တံ့) ဟု ဗျာဒိတ်စကား

မိန့်မှာတော်မူခဲ့ပါသည်။ ပြန်ကြွတော် မူမည့် လမ်းခရီး နမ္မဒါမြစ်ကမ်းပါးနှင့် သစ္စဗန္ဓတောင်ထိပ် တို့၌ ခြေတော်ရာ ချတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ မန်းစက်တော်ရာဟု ကျော်ကြားလျက် သတ္တဝါအများ တို့၏ ဦးခိုက်ပူဇော် ဖူးမြော်ကိုးကွယ်ရာအဖြစ် စံပယ်တော် မူလျက် ရှိနေပါသည်။

အချိန်ကာလအားဖြင့် ဆိုပါလျှင် ဝါတွင်းကာလ ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုပါလျှင် အဋ္ဌကထာ၌ ၇ ရက်သီတင်း သုံးတော်မူခြင်း၊ အရုဏ်ကို မဟာဂန္ဓကုဋိတိုက်တော်၌ ယူတော်မူခြင်းဟု ပါရှိပါသည်။ ဤသို့ အရုဏ်နှင့် ခွန်နစ်ရက်ဟု အသုံးအနှုန်းသည် ရဟန်းသံဃာတော်များ၏ ဝါတွင်းကာလ ခရီးသွားလာမှု အတွက် အသုံးပြုသည့် ဝိနည်းကံ အသုံးအနှုန်းဖြစ်၍ ဝါတွင်းကာလဟု ယူဆရန် ရှိပါသည်။

ထို့အပြင် ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် (၃၁၄)၌ (အထခေါ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော တေနောန္တ ရဝဿေန ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသကသတာနိ ပဋိဝေဒေသိ၊ (ပ) တေနောန္တ ရဝဿေန တိဿော ဝိဇ္ဇာ သစ္စာကာသိ) ဟု လာရှိသဖြင့် ဝါတွင်းကာလ၌ ကြွရောက်တော်မူကြောင်း

ကို မုချအားဖြင့် ယူဆရန် ရှိပါသည်။

၅။ ကျောင်းတော်ရာဘုရားနှင့် ဝါတွင်းကာလ  
ဘုရားငါးများ

ဝါတွင်းကာလ ဘုရားကြွရောက်တော်မူကြောင်းကို ယခုအခါ ဝါတွင်းအချိန်ရောက်မှ လာကြသော ငါးသတ္တဝါများကပင် ထောက်ခံသလို ဖြစ်နေပါသည်။ ၎င်းငါးများသည် ဝါထပ်ရက်ငင်ကိုသိ၍ ဝါမထပ်လျှင် ပထမ ဝါဆိုလပြည့်နေ့တွင် ရောက်လာကြပါသည်။ ဝါထပ်လျှင် ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်မှသာ ရောက်လာကြပါသည်။ ပြန်သောအခါတွင်လည်း သီတင်ကျွတ်လပြည့်ကျော်မှသာ ပြန်ကြပါသည်။ ၎င်းငါးများသည် မုန်းချောင်းအတွင်း ဘုရားဘက်ကမ်းမှသာ အစာကျွေးကြရပါသည်။ တခြားဘက်ကမ်း၌ မစားကြပါ။ ငါးစာများမှာလည်း အသက်လွတ် မုန့်၊ ဖွဲနုဆုပ်၊ ထမင်းစသည်တို့ကိုသာ ကျွေးကြရပါသည်။ အစာကျွေးသူ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ တစ်ဝါတွင်းလုံးနေကြ၍ ဝါကျွတ်မှသာ ပြန်ကြပါသည်။ ဝါမဆိုမီ မုန်းချောင်းအတွင်း၌ ရေမည်မျှ များနေစေကာမူ ဝါဆိုလပြည့်

မတိုင်ဘဲ လာရောက်လေ့ မရှိကြပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ မုန်းချောင်းအတွင်း၌ ရာသီဥတုအခြေအနေအရ ရေများ အလွန်နည်းသွားပါက ငါးများပြန်ချိန်တွင် ရေများ လာရပါသေးသည်။ သီတင်းကျွတ်မှ ပြန်တာများပါ သည်။ သီတင်းကျွတ်ပြီးလျှင်ကား မုန်းချောင်းအတွင်း၌ ရေမည်မျှများနေစေကာမူ မနေကြတော့ဘဲ ပြန်ကြပါ သည်။ ပြန်သွားသော အခါမှာလည်း မည်သည့်နေရာ ဒေသမှ ပေါ်သည်ဟုမကြားရ၊ မတွေ့ရတော့ဘဲ ဝါတွင်း ကျရောက်မှသာလျှင် ဤ ကျောင်းတော်ရာဘုရား၌ လာရောက်ကြပါသည်။ ယင်း ငါးများတွင် အခြားမျိုးကွဲ ငါးများမပါဝင်ဘဲ ၎င်းတို့ တစ်မျိုးတစ်စားထဲ ငါးများသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကြွရောင်ကဲ့သို့ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူနေသော ငါးများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ အရွယ်အစားမှာ လူ ကိုယ်လုံးနီးပါးပင် ရှိကြပါသည်။ ငါးအုပ်ထဲ လူများ ဆင်းကျွေးခြင်း၊ မတော်တဆကျခြင်းတို့ ဖြစ်သော်လည်း မည်သို့မျှ အန္တရာယ်မပြုပါ။ ဆူးတောင်များကို ရုပ်သိမ်း ထားကြပါသည်။ လက်နှိုက်ကျွေးသော် လည်း လက်နှုတ် မှသာ အစားစားကြပါသည်။ လက်ပတ်နာရီ စသည်တို့ ငါးပါးစပ်ထဲကျသော် ပါးစပ်ထဲမှ ပြန်ယူလို့ရပါသည်။



ဤငါးများ၏ ထူးခြားမှုနှင့် ယဉ်ပါးမှုတို့မှာ (ပြောမယုံ၊ ကြံဖူးမှသိဆိုသလို) ထူးဆန်းလျက်ရှိနေပါသည်။ ယင်း ငါးများသည် အစာကျွေးသူတို့ ပွေ့ဖက်ကိုင်တွယ်လို့ လည်း ရပါသည်။ မြစ်ချောင်းအတွင်း၌ ရေရှင်၌နေသော ငါးများက လူတို့ကိုင်တွယ် ပွေ့ဖက်လို့ရသည်၊ ဝါထပ် ရက်ငင်ကိုသိ၍ ဝါတွင်းမှသာလာသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး ဤကျောင်းတော်ရာဘုရားမှာသာ လာသည် ဆိုသည့် အချက်များသည် ထူးခြားသည့် အံ့ဩဖွယ်ရာများ ဖြစ်နေပါတော့သည်။ အချိန်ကာလ အားဖြင့်လည်း မည်သည့်ခုနှစ်၊ မည်သည့် ကာလမှစ၍ လာနေကြ သည်ဟု မည်သူမျှ မပြောနိုင်ဘဲ ရှေးပဝေသဏီ အစဉ်အဆက် ကာလကတည်းက ဆရာတော်ကြီးများ အစဉ်အဆက်၊ ကျေးရွာလူကြီးများ အစဉ်အဆက်တို့ သည် ငါးများလာရောက်ချိန် ပြန်ချိန်တွင် ၎င်းတို့၏ အန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးအတွက် စောင့်ရှောက်ပြုစု ပေးရသော ထိန်းသိမ်းမှု အစဉ်အလာ ရှိနေရစ်ပါသည်။ ကျောင်းတော်ရာမုန်းချောင်းမှာ ရွှေစက်တော် မန်းချောင်း ထက် ကျယ်ပြန့်၍ မိုးတွင်းကာလ ရေများချိန်တွင် ကျောင်းတော်ရာ နှင့် ရေနံချောင်းသို့ နေ့စဉ်ရေမော်တော်

များ အချိန်မှန် ပြေးဆွဲခုတ်မောင်းလျက် ရှိနေပါသည်။ ဘုရားကြီး အရှေ့တည့်တည့် သုံးဖာလုံခန့်အကွာတွင် ငါးကျွေးဆိပ် မော်တော်ဆိပ် ရှိပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အဟိတ်တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သည့် ငါးသတ္တဝါများကပင် ဤ ကျောင်းတော်ရာ ဘုရား၌ ထူးခြားမှုတို့ဖြင့် ဝါထပ်ရက်ငင် သိ၍ ရောက်လာကြခြင်းသည် ဘုရားကြီး၏ ထူးခြား သည့် တန်ခိုးတော်နှင့် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဝါတွင်းကာလမှာ ကြွရောက်ကြောင်းကို သက်သေပြုသလို ရှိနေပါတော့သည်။

**၆။ မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာမြတ်နှင့် အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုးတော်**

မြတ်စွာဘုရားရှင် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ကြွသော အခါတွင် မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာအရှင်မြတ်အား စန္ဒကူးကျောင်းတော်၌ သာသနာ ဆက်လက်ပြုစုရန် ထားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင့် ဥပရိပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ(၂၃၈)၌ (တံ ဣဓေဝ ဝသာဟိတိ ပုဏ္ဏတ္ထေ ရံ နိဝတ္ထေတွာ) ဟု လာရှိပါသည်။

ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်သည် သာသနာ ပြုစုတော်မူ လျက် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်အံ့သောအခါတွင် (ငါမရှိသည့်

နောက် သာသနာကွယ်လျှင် ဤစန္ဒကူးနံ့သာ ဘုရား  
 ကျောင်းတော်သစ်များကို လူများမသိ၍ သုံးစွဲမိချေသော်  
 အပါယ်လားရောက်ကြရမည့်ဘေးကို မြင်တော်မူသဖြင့်)  
 အဓိဋ္ဌာန်တော်မူလျက် အဓိဋ္ဌာန် (၄) ချက်ဖြင့် လက်  
 လေးသစ်မျှကို အဖိုးတစ်သိန်း ထိုက်တန်သဖြင့် တန်ကြေး  
 မဖြတ်နိုင်သော စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော်ကြီးကို  
 အဓိဋ္ဌာန် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ကွယ်ပတော်မူခဲ့ပါသည်။  
 စန္ဒကူးကျောင်းရာ အမှတ်အသားအဖြစ် (ဘုရားရှင်  
 သီတင်းသုံးတော်မူသည့် နေရာတွင် သေလာမယစေတီနှင့်  
 ကျောင်းတော်ကြီး၏ အကျယ်အဝန်းပြ ထောင့်လေး  
 ထောင့်နေရာတွင် အမှတ်အသား မှတ်တိုင်များသာ  
 တည်ထားတော် မူခဲ့ပါသည်) မဟာပုဏ္ဏ ရဟန္တာ  
 ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်သောအခါတွင် ဘုရားကြွလာ၍ မီး  
 သင်္ဂြိုဟ်တော်မူပြီး ဓာတ်တော်များကို စေတီ တည်ထား  
 တော်မူပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်(၃၁၄)၌ (အထခေါ  
 သမ္မဟုလာ၊ ဘိက္ခု၊ ယေန ဘဂဝါ တေနပသကံမိံ သု)ဟု  
 လာသည်ကို အဋ္ဌကထာ (၂၃၉)၌ (သမ္မဟုလာ ဘိက္ခုတိ  
 ထေရဿ အာဠာဟနေ ဌိတဘိက္ခု) ဟု ဖွင့်ပြတော်  
 မူပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းတော်ရာ စေတီ

တော်မြတ်ကြီး၏ မြောက်ဘက်တွင် မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာ ၏ ဓာတ်တော်စေတီ မူလ ကျောင်းရာ စေတီတော် များသည် ယနေ့တိုင်တည်ရှိလျက်ဖြစ်ပါသည်။

မဟာပုဏ္ဏ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်သည် အဓိဋ္ဌာန် တန်ခိုးသုံးတော်မူ၍ စန္ဒကူးနံ့သာကျောင်းတော်ကြီးအား ကွယ်ပတော်မူလျက် သေလာမယ စေတီတော်နှင့် ကျောင်းတော်၏ အကျယ်အဝန်း မှတ်တိုင်လေးချက် ကိုသာ အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုးတော်ဖြင့် ထားတော်မူခဲ့သည် ဟူသောအချက်သည် အလွန်ယုတ္တိသာဓက ရှိလှပေ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဋ္ဌကထာ ကျမ်းမှာ လည်း အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုး သုံးတော်မူကြောင်းကို ဖွင့်ပြ လျက် ရှိပါသည်။ ယခုကျောင်းတော်ရာ စေတီတော် ကြီး၏ တည်နေဟန်၊ ကျောင်းတော်၏ အကျယ်အဝန်း၊ ပြထောင့်စေတီလေးဆူ၏ တည်နေဟန်တို့မှာလည်း အဓိဋ္ဌာန်လေးချက်ပါအတိုင်း ရှိနေပါသည်။

ဤတွင် စေတီတော်ကြီးသည် ထောင့်စေတီလေးဆူ ၏ အလယ်တည့်တည့် မဟုတ်မူဘဲ ရာဟုထောင့်ဘက်သို့ နီးကပ်စွာတည်ရှိနေသည်ကို ဖူးမြင်ရပေသည်။ ဤသည် မှာ ဗျာဒိတ်တော်ရသော မဏိစည်သူ မင်းကြီးသည်

စန္ဒကူးကျောင်းရာ သေလာမယစေတီနှင့် မှတ်တိုင်  
 လေးချက်ကို တွေ့သည့်အတိုင်း အပြုအပြင်မရှိတည်ထား  
 တော်မူရသည် ဆိုသည့်အချက်ကို သာဓကပြုလျက်  
 ရှိနေပါသည်။ အကယ်၍ ပြုပြင်တည်မည် ဆိုပါလျှင်  
 ထောင့်လေးထောင့်၏ အလယ် တည့်တည့်မှာသာ  
 စေတီကြီး တည်ရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမူကား  
 ဤသို့မဟုတ် ရာဟုထောင့်စေတီဘက်သို့ နီးကပ်စွာ  
 တည်ရှိခြင်းကား အလွန်ထူးခြားသည့်အချက် ဖြစ်နေ  
 ပါသည်။ ထောင့်စေတီများမှာကား လေးထောင့်ကျစွာ  
 တည်ရှိနေပါသည်။ ထိုအပြင် ယနေ့တိုင် စန္ဒကူးနံ့သာ  
 ကျောင်းတော် နေရာဟု ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူအများတို့  
 သည် အလေးအမြတ်ထား၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်  
 အားထား ပူဇော်နေခြင်းမှာလည်း မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာ  
 အရှင်မြတ်၏ စတုတ္ထမြောက် အဓိဋ္ဌာန်ချက်ကို သာဓက  
 ပြုလျက် ရှိနေပါသည်။

မဟာပုဏ္ဏ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်သည် အဓိဋ္ဌာန်  
 တန်ခိုးသုံးတော်မူကြောင်းကို အဋ္ဌကထာကျမ်းဂန်အရ  
 ထုတ်ကြည့်ပါလျှင် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်သည် သုနာပရန္တ  
 တိုင်းအရပ်သို့ ပြန်ရောက်၍ လေးဌာန၌ လှည့်လည်

သီတင်းသုံးလျက် ရဟန်းတရားအားထုတ်နေစဉ်မှာပင် ဒုတိယနေရာဖြစ်သော သမုဒ္ဒဂီရိအရပ်၌ တရားအားထုတ် စဉ်ကာလ လှိုင်းတံပိုးသံများ ဆူညံနေသဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားအားထုတ်မှုကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေခဲ့ရာတွင် အဓိဋ္ဌာန် တန်ခိုးတော်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ငြိမ်းစေတော် မူခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် (ထေရော ကမ္မဋ္ဌာန် မနသိက ရောက္ခာန် ဖာသုဝိဟာရော ဟောတူတိ သမုဒ္ဒံ နိဿဒ္ဒံ ကတွာ အဓိဋ္ဌာသိ) ဟု အဋ္ဌကထာ (၂၃၅)၌ လာရှိပါ သည်။

ထို့အပြင် ရဟန္တာဖြစ်ပြီး၍ စတုတ္ထနေရာ မကုလကာ ရာမအရပ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ညီတော် စူဠပုဏ္ဏ သူကြွယ်သည် သင်္ဘောသားငါးရာနှင့် ပင်လယ်ခရီး ကုန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ထွက်ခဲ့ရာတွင် စန္ဒကူးနံ့သာ ကျွန်းသို့ ဆိုက်ရောက်သဖြင့် စန္ဒကူးသစ်များကို ခုတ်ယူ ကြရာ၌ ကျွန်းစောင့်ဘီလူးများ၏ ဘေးရန်ကျရောက် သောအခါမှာလည်း ရဟန္တာအရှင်မြတ်သည် တန်ခိုး တော်ဖြင့် ကောင်းကင်ခရီးကြွရောက်လျက် အဓိဋ္ဌာန် တန်ခိုးဖြင့်ပင်လျှင် ကုန်သည်တို့ ရောက်လိုရာဌာနသို့ ဘေးကင်းစွာ အမြန်ပြန်ရောက်အောင် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍

ကယ်မတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင့် (ထေရော နာဝံ ဖလေ အက္ကမိတ္တာ “ဧတေသံ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတူတိ” အဓိဋ္ဌာသိ) ဟု အဋ္ဌကထာ (၂၃၇)မှာ လာရှိပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အဋ္ဌကထာကျမ်းဂန်မှာ တိုက်ရိုက်ပါရှိသော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ယခုမျက်မြင် ကျောင်းတော် ရာ စေတီတော်ကြီးသည် အဓိဋ္ဌာန်လေ့ချက်နှင့်ပြည့်စုံစွာ တည်ရှိနေသောကြောင့်လည်းကောင်း မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာ အရှင်မြတ်၏ အဓိဋ္ဌာန် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ဖန်ဆင်းထားမှု အား အထူးအလေးအမြတ်ပြုရမည်သာ ဖြစ်ပါဟော့ သတည်း။

မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာအရှင်သူမြတ်၏ သတ္တဝါများအား အပါယ် ဒုက္ခမှ ကင်းလွတ်စေလိုသောဆန္ဒ နောင် သာသနာ ပြန်လည်ထွန်းကားသည့်အခါတွင် စန္ဒကူး နံ့သာ ကျောင်းရာ၌ စေတီတော် ပေါ်ပေါက်လျက် ဘုရားရှင်၏ ပရိဘောဂစေတီကို ဖူးမြော် ပူဇော်ကြ ရလျက် သတ္တဝါများ ပြန်လည်၍ အကျိုးတရားထွန်းကား ပါစေဟူသော ဆန္ဒတော်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန် ပြုခဲ့သော အဓိဋ္ဌာန်လေ့ချက်မှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်ပါ သည်။

(၁) ဤအဖိုးမဖြတ်နိုင်အောင်တန်ဖိုးရှိသော စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော်ကြီးသည် တစ်မုဟုတ်ချင်း ကွယ်ပါစေသတည်း။

(၂) ဤကျောင်းတော်ကြီးကွယ်ပသွားသော်လည်း ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် သီတင်းသုံးတော်မူသော နေရာ၌ သေလာမယ ကျောက်စေတီပေါ်ပါစေသတည်း။

(၃) ကျောင်းတော်ကြီး ကွယ်ပသွားသော်လည်း ကျောင်းတော်ကြီး၏ အကျယ်အဝန်းမှတ်တိုင်လေးချက်ပေါ်၍ တည်နေပါစေသတည်း။

(၄) ဤနေရာဌာနသည် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် သီတင်း သုံးတော်မူသည့် စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော်နေရာဟု သာသနာတည်သမျှ ကာလပတ်လုံး လူအများတို့ ယုံကြည်ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ပါစေသတည်း။

မှတ်ချက်။ ယင်းအဓိဋ္ဌာန် လေးချက်မှာ ပျူဘာသာကျောက်စာမှာ တွေ့ရှိသည်ဟု လေ့လာသိရှိရပါသည်။

မဏိစည်သူမင်းကြီးအား မြတ်စွာဘုရား ထားတော်မူခဲ့သော ဗျာဒိတ်တော်မှာ ဖော်ပြပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။



(နောင်သောအခါ အရိမဒ္ဒန ပေါက္ကာရာမပြည်ကို အစိုးရ သော အလောင်းစည်သူမင်းသည် ဖောင်စကြာနှင့် တိုင်းခွင်လှည့်လည်၍ ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ ဤ ငါ၏ သရက္ခန်ကျောင်းရာ၌ စေတီတည်၍ ကြီးစွာသော ပူဇော်ခြင်းကိုပြုလတ္တံ့။)

**မှတ်ချက်။** ယင်း ဗျာဒိတ်တော်မှာ သုသောဓိတ ရာဇဝင်တော်ကြီး (ပ)နှင့် စေတီယပကာသနိကျမ်းများမှာ ပါရှိပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဗျာဒိတ်တော်နှင့် အဓိဋ္ဌာန်လေးချက်တို့ အညီ ယခုကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်ကြီး တည်ရှိ ပေါ်ပေါက်နေရသည် မှာကား ဘုရားရှင်၏ တန်ခိုးတော် နှင့် မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာရှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်အရာ များသာ ဖြစ်ပါတော့သတည်း။

ဤတွင် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ရဟန္တာ ငါးရာနှင့် ကြွရောက်တော်မူ၍ စန္ဒကူးနဲ့သာကျောင်းတော် ကြီးကို အလှူခံတော်မူသဖြင့် မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်၌ သာသနာ ထွန်းကားတော်မူရကြောင်းကိုလည်း ကျမ်းများ

၌တွေ့ရှိရပါသေးသည်။ မြန်မာပြည်၌ သာသနာတော် ထွန်းကားစည်ကားရာ အရပ်ဌာနများကို လေ့လာကြည့်ပါလျှင် (သရေခေတ္တရာ၊ ပုဂံ၊ မြင်စိုင်း၊ အင်းဝ၊ ရတနာပုံ) ဟု တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤဌာန ဤပြည်ကြီးတို့၌ အဘယ်ကြောင့် သာသနာတော် ထွန်းကားပါသနည်းဟု အကြောင်းကို လေ့လာသော အခါတွင် ဘုရားဗျာဒိတ်တော် ရှိသောကြောင့်ဟု သိရှိရပါသည်။

အဘယ်ချိန်အခါ၌ ဗျာဒိတ်တော်ရှိခဲ့ပါသလဲဟူမူ ရှေးအခါ သုနာပရန္တတိုင်း ယခုလယ်ကိုင်း ကျောင်းတော် ရာ အရပ်၌ စူဠပုဏ္ဏ သူကြွယ်နှင့် ကုန်သည်ငါးရာတို့ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော စန္ဒကူး ကျောင်းတော်ကြီးကို မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာအရှင်သူမြတ်၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် နောက်ပါရဟန္တာ ငါးရာနှင့် ကြွရောက်တော်မူလာ၍ အလှူခံတော်မူလျက် (၇)ရက် သီတင်းသုံး၍ သတ္တဝါများအား တရားဟော ခြွေချွတ်တော်မူသော ကာလတွင် အဆိုပါ (သရေခေတ္တရာ၊ ပုဂံ၊ မြင်စိုင်း၊ အင်းဝ၊ ရတနာပုံ) အရပ် ဌာနသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် သာသနာတော် ထွန်းကားတော်

မူမည့်အကြောင်းကို မြင်တော်မူသဖြင့် ကြွရောက်၍ ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူခဲ့ကြောင်းကို ဝံသမေဒပကာသနိကျမ်း ဒုတိယတွဲ၌ အကျယ် ရေးသားဖွင့်ပြထားသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ထို့ပြင် ဤသို့ ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဗျာဒိတ် ပေးတော်မူခဲ့သဖြင့် ဤအရပ် ဤဌာနတို့၌ သာသနာ ပွင့်လင်း ထွန်းကားတော်မူရကြောင်းကို ပြည်ရွှေဆံတော် သမိုင်းသစ် (ပြည်ဦးကြိုင်)၊ စစ်ကိုင်း ဆွမ်းဦးပုညရှင် စေတီသမိုင်း (ရွှေကိုင်းသား) ကျမ်းများကလည်း ယင်း သို့ပင် ရေးသားထားသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

မှန်ပါသည် ဘုရားရှင်တို့မည်သည် သာသနာတော် အကျိုး၊ သတ္တဝါများ အကျိုးကို မျှော်ကိုးတော်မူ၍ ကြွရောက်မြဲဓမ္မတာရှိပါသည်။ ဇာတ်တော်၊ နိပါတ် တော်များဖြင့် ထင်ရှားလှပါသည်။ ဤ၌ မျက်မြင် သာသာနာဝင်သမိုင်းကြောင်း အနည်းငယ်ကို ဆန်းစစ် ကြည့်ပါလျှင် သီဟိုဠ်ကျွန်း (ယခု သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)သို့ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ် ဘုရား အဖြစ်ရောက်တော်မူ၍ (၉)လမြောက်မှာ တစ်ကြိမ်၊ ၎င်းနောက် (၅)နှစ်မြောက်မှာ တစ်ကြိမ်၊ (၈)နှစ်မြောက်မှာ

တစ်ကြိမ်အားဖြင့် (၃)ကြိမ်ကြွရောက်တော်မူခဲ့ကြောင်း။ ဤသို့ကြွရောက်ချိန်သည် နတ်နဂါးများ၊ နတ် ဘီလူးများ ကြီးစိုးနေထိုင်ရာဖြစ်၍ ၎င်းတို့၏ အကျိုးစီးပွား အလို့ငှာ ကြွရောက်တော်မူခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် နောင်သောအခါ ငါမရှိသည့်နောက် ငါ၏သာသနာသည် ဤအရပ်ဒေသ၌ ထွန်းကားတော်မူမည့် အကြောင်းကို အနာဂတံသ ဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်မူ၍ တတိယအကြိမ် ရဟန္တာ ငါးရာနှင့် ကြွတော်မူသောအခါတွင် သတ္တဝါများအကျိုး၊ သာသနာတော်အကျိုးငှာ၊ စေတိယပါလ တောင်ထိပ်၌ ခြေတော်ရာ ချထားတော် မူခဲ့ကြောင်းကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

မှန်ပါသည် ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူပြီး နောက် တတိယသင်္ဂါယနာ တင်ပြီးအခါတွင်မှ ကိုးတိုင်း ကိုးဌာနသို့ သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူသောအခါတွင် ရှင်မဟာမဟိန္ဒ ဦးဆောင်၍ သာသနာ ပြုစုတော် မူခဲ့ပါသည်။ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းမှစ၍ သာသနာတော် ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြလျက် သီဟိုဠ်တစ်နိုင်ငံလုံး၌ နေလပမာ သာသနာထွန်းတောက် စည်ကားတော် မူခဲ့ပါသည်။ ယင်းအချိန်တွင် မြန်မာပြည်သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့

သောဏ၊ ဥတ္တရမထေရ်၊ သုနာပရန္တတိုင်း၊ ယောနက  
 တိုင်းသို့ မဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ်တို့ သာသနာပြု ကြွ  
 ရောက်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ယင်း သာသနာပြုအဆက်သည်  
 သုဝဏ္ဏ ဘုမ္မိသထုံပြည်မှ အနော်ရထာမင်းလက်ထက်  
 ရှင်အရဟံ၏ ကျေးဇူး တော်ဖြင့် ပုဂံပြည်သို့ သာသနာ  
 ရောက်လာကာ အနော်ရထာမင်းနှင့် ရှင်အရဟံ၏  
 သာသနာပြုစုမှုကြောင့် ယနေ့တိုင်ရောက်အောင် မြန်မာ  
 တစ်ပြည်လုံး၌ ထေရဝါဒသာသနာ အစစ်အမှန်ကို  
 ဆည်းကပ်ကိုးကွယ် ပူဇော်ခွင့် ပြန်လည်ရရှိနေခြင်း  
 ဖြစ်ပါသည်။

ဤအကြောင်းအရာ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့်အညီ ယခုအခါ  
 မှာလည်း သီဟိုဠ်၌ (သီရိလင်္ကာ) စေတီယပါလ  
 တောင်ထိပ်၌ ဘုရားရှင်၏ ခြေတော်ရာတစ်ဆူ တည်ရှိ  
 စံပယ်တော်မူလျက် ရှိပါသည်။ သာသနာတော်လည်း  
 တည်နေတော်မူဆဲ ရှိပါသည်။

ဤ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ထောက်ဆပါက ဘုရားရှင်  
 ကိုယ်တော်မြတ်သည် သုနာပရန္တတိုင်း အပါအဝင်  
 ယခု မြန်မာပြည်၌ နောင်သောအခါတွင် သာသနာ  
 ထွန်းကားတည်ရစ်မည့် အကြောင်းကို မြင်တော်မူသဖြင့်

ကိုယ်တော်တိုင် ရဟန္တာငါးရာနှင့် ကြွရောက်တော်မူလျက် စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော်ကို အလှူခံခြင်း၊ ခြေတော်ရာနှစ်ဆူ ချထားတော်မူခြင်း၊ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ် သာသနာထွန်းကား စည်ကားမည့် အရပ်ဒေသတို့သို့ ကြွရောက်တော်မူ၍ ဗျာဒိတ်တော် ပေးတော်မူခြင်းတို့သည် အလွန်အလွန် ခိုင်လုံလျက်ရှိသော မျက်မြင်သာဓကနှင့် အကြောင်းအရာများသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားရှင်၏ အနာဂတ်သညာဏ်တော်သည်ကား အဆုံးအပိုင်း အခြားမရှိ မြင်တော်မူပါပေတော့သတည်း။

**၇။ ကျောင်းတော်ရာစေတီတော် တည်ထားကိုးကွယ်ခြင်း**

ဤကဲ့သို့ သုနာပရန္တတိုင်းသား (ယခု ကျောင်းတော်ရာဒေသဝန်းကျင်) မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာအရှင်သူမြတ် သည် အဓိဋ္ဌာန်လေးချက်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူသဖြင့် စန္ဒကူးနံ့သာကျောင်းတော်ကြီး၏ နေရာ၌ ကျောင်းတော်၏ အကျယ်အဝန်းပြ မှတ်တိုင်လေးချက်နှင့် သေလာမယ စေတီငယ်တို့သာ တည်ရစ်တော် မူခဲ့ပါသည်။

ကောဇာသက္ကရာဇ် (၄၅၄) ခုနှစ်တွင် ဘုရားဗျာဒိတ်တော်ရ မဏိစည်သူမင်းသည် ပုဂံပြည်၌ ထီးနန်း

သိမ်းပိုက်၍ စိုးစံတော် မူခဲ့ပါသည်။ မဏိစည်သူမင်းကြီးသည် ဘုရားဗျာဒိတ်တော် ရတော်မူသည့် အတိုင်း သာသနာ သက္ကရာဇ် (၁၆၄၁) ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် (၄၅၈) ခုနှစ်တွင် ဘုရားရှင်၏ စန္ဒကူးနံ့သာကျောင်းရာသို့ ရောက်တော်မူလာ၍ သေလာမယ စေတီငယ်ကို ဌာပနာပြု၍ စေတီတော် တည်ထားတော်မူပါသည်။ ကျောင်းအကျယ်အဝန်းပြ မှတ်တိုင်လေးချက်တို့၌လည်း စေတီတည်ထား ပူဇော်ပါသည်။ မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာ အရှင်သူမြတ်၏ မူလကျောင်းရာစေတီ၊ ဓာတ်တော်စေတီများကိုလည်း ပြုစုတော်မူပါသည်။ စန္ဒကူးကျောင်းရာနှင့် သေလာမယစေတီတော်ကို သိကြားမင်းပြုသ၍ တွေ့ရှိပူဇော်ခွင့် ရသည့်အတွက် သိကြားမင်းအား ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့် သိကြားဂူလည်း တည်ထားတော် မူပါသည်။

**မှတ်ချက်။** ဤအချက်များသည် ယခုကျောင်းတော်ရာ ဘုရားကြီးအတွင်း၌ အားလုံးတည်ရှိနေပါသည်။ မဏိစည်သူမင်း၏ ဖောင်တော်ဦးစေတီ၊ ကျက်ဘူးစေတီ ဘုရားများလည်းရှိပါသည်။ မျက်မြင်လေ့လာနိုင်ပါသည်။

ထို့အပြင် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ဗျာဒိတ် ပေးတော်မူခဲ့သဖြင့် ပြုစုတည်ထားခွင့်ရသော မဏိစည်သူ မင်းကြီးသည် စန္ဒကူးနံ့များ၊ ရောင်ခြည်တော်များကိုပါ ကိုယ်တိုင်ခံစား ပူဇော်ဖူးမြော်ရသဖြင့် အတိုင်းမသိ ယုံကြည်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်တော်မူလှသဖြင့် မိမိ၏ ကောင်းမှုတော်များအား သာသနာငါးထောင် တည်သည့် တိုင်အောင် ကောင်းမွန်စွာ တည်ရစ် နေပါစေခြင်း အကျိုးငှာ ရည်ရွယ်၍ ဝတ္တက မြေတော်များကို ပိုင်းခြား သတ်မှတ်လျက် ပါဠိဂါထာ ကျောက်စာထိုး၍ ကျယ်ဝန်း စွာ လှူဒါန်းတော်မူပါသည်။ ထို့အပြင် ဘုရားကြီးအား နယ်မြေဒေသနေ လူအပေါင်းတို့အား အမြဲတစေ ပူဇော် စေလျက်ပြုစုစောင့်ရှောက်စေရန် အတွင်းကျောင်းရန် (၅၅)၊ အပြင်ကျောင်းရန် (၉၉) ဟု သတ်မှတ်၍ အပူဇော်ခံ ရွာများကိုလည်း ထားတော်မူခဲ့ပါသည်။

၎င်းအပြင် စေတီတော်မြတ်ကြီးနှင့် ဝတ္တကမြေတော် များကို သာသနာတည်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး ကောင်း မွန်စွာ တည်ရစ်စေတော်မူရန်အတွက် ဒုပျံချုပ်စောင့် ထိန်း ပြုပြင်နိုင်စေရန် သံဃရာဇာ အခွင့်အာဏာများကို ပါ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးအပ်၍ စောင့်ထိန်းစေတော်



မူခဲ့ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ဤအချိန်မှစ၍ ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော် မြတ်ကြီးသည် စေတီတော်ပေါ်၍ ဝတ္တကမြေတော်များ၊ အပူဇော်ခံရွာများ၊ အုပ်ချုပ်မှုသံဃာရာဇာ ဆရာတော် များဖြင့် ရာဇဝင် စတင်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ဝတ္တက မြေတော်များမှာ ယခု အခေါ်အားဖြင့် ဧကပေါင်း (၂၃၅၀၉) ဧက ရှိပါသည်။ ကျောင်းတော်ရာစေတီကြီး ၏ နယ်မြေအတွင်း အရံစေတီ (၅၅)၊ အရံရွာ (၉၉) တို့ စတင်ဖြစ်ပေါ်၍ တည်ရှိပါတော့သည်။

၎င်းနောက် မင်းအဆက်ဆက်တို့သည် မဏိစည်သူ မင်းကြီး စီမံလှူထားတော် မူခဲ့သည့်အတိုင်း ထပ်မံပြုစု တော်မူခဲ့ကြပြီး ပဉ္စမ သံဂါယနာတင် ရတနာပုံ (မန္တလေး) မြို့တည်နန်းတည် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက် တော်တွင် ဘုရားကြီးအား (ယခုဖူးမြင် စေတီရှင်အတိုင်း) ထပ်မံပြုစု တည်တော်မူလျက် (ပုရတ္ထိမာယ မုဗ္ဗနဒီ၊ စာထာ ဥတ္တရဒီသာယ၊ ပစ္ဆိမံ ပမြိုကပူရံ ဒက္ခိဏံ တာလိနာမ ကံ/ အရှေ့အရပ် မိုးတိုင်အောင်၊ မြောက် အရပ် ထိုအတူ မိုး (ယခုကုန်းဇောင်း) တိုင်အောင်၊

အနောက် အရပ်ပင်မြို့ (ယခုပွင့်ဖြူ) တိုင်အောင်၊  
တောင်အရပ် ငတာလီ တိုင်အောင်) ဟူ၍ ပါဠိဂါထာ  
ရေးထိုး၍ မဏိစည်သူမင်းကြီး မူလလှူဒါန်းခဲ့သော  
ဝတ္တကမြေတော်များကို ပိုမို၍ သိသာခြားနားစွာ တည်ရစ်  
စေရန်အတွက် နယ်ရှစ်ရပ်ဘုရားကြီး၏ အရပ်ရှစ်မျက်နှာ  
တို့၌ တာကြီးများ သတ်မှတ် တိုင်းတာစေလျက်  
ကျောက်စာတိုင်များ စိုက်ထူ၍ ထပ်မံအတည်ပြု၍  
(၁၂၁၉) ခုနှစ်တွင် လှူဒါန်းတော်မူခဲ့ပါသည်။

**မှတ်ချက်။** ယင်းကျောက်စာတိုင်များသည် ယနေ့တိုင်  
ဘုရားကြီး၏ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌ မျက်မြင်လေ့လာ  
နိုင်ပါသည်။ ဤတွင် ယခုမင်းမြေရွာသည် သစ်တော်  
ရွာနှင့် ကပ်လျက်တည်ရှိပြီး ယခင်က ညောင်ကျစ်ပင်  
ရွာဟု ခေါ်တွင်ပါသည်။ သို့သော် မင်းတုန်းမင်းလက်  
ထက် ဘုရားမြေနှင့် ရှင်ဘုရင်ပိုင်မြေကို တိုင်းတာ  
သတ်မှတ်၍ ကျောက်စာတိုင် စိုက်ထူသောအခါတွင်  
အဆိုပါ ညောင်ကျစ်ပင်ရွာသည် မင်းပိုင်သည့် မြေထဲ  
သို့ ကျရောက်တည်ရှိနေပါသဖြင့် ဤအချိန်မှစ၍ ယနေ့  
တိုင်အောင် မင်းမြေရွာဟု လောကဝေါဟာရ လူများ

ခေါ်တွင်နေကြောင်းကို ရှေးဆရာတော်ကြီးများထံမှ လေ့လာသိရှိရပါသည်။ ကြီးလမ်းစာတမ်းအရ ကျောက်စာတိုင်များလည်းရှိ၍ မင်းမြေရွာလည်း ရှိနေပါသောကြောင့် သာဓကခိုင်လုံလှပါသည်။

သားတော် သီပေါမင်း လက်ထက်တော်တွင် ဘုရားကြီးအား ဆက်လက်ပြုစုတော်မူလျက် ရွှေထီးတော်အသစ် တင်လှူပူဇော်ခဲ့ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ရှေးမြန်မာဘုရင် မင်းအဆက်ဆက်တို့သည် စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော်နေရာ ဤစေတီတော်မြတ်ကြီးအား အစဉ်မပြတ် ပြုစုပူဇော်တော်မူခဲ့ကြသည့်အတိုင်း မြန်မာမင်းများ အဆက်ပြတ်သောအခါ၌လည်း နယ်မြေသံဃာနှင့် နယ်သူနယ်သားတို့သည် လှူမျိုးဘာသာ သာသနာကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းသောအားဖြင့် မိမိတို့မင်းများ စီမံထားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း ရာဇဝင်မပျောက်ရလေအောင် တိုင်းတပါးမင်းအုပ်ချုပ်သည့် (အင်္ဂလိပ်ခေတ်) ခေတ်မှာပင် အရပ်ဒေသ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း သံဃာများ ဦးဆောင်၍ သံဃာအဖွဲ့၊ ကပ္ပိယ ဂေါပကအဖွဲ့တို့ဖြင့် ယနေ့ကာလ ရောက်အောင် ရာဇဝင်ကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်၍ ဘုရား

ကြီးအား ပြုစုစောင့်ရှောက် အားထုတ်ရွက်ဆောင်လျက် ရှိကြပါသည်။

မှတ်ချက်။ အကျယ်သိလိုပါမူ သာသနာဝင်ကြောင်း၊ ရာဇဝင်ကြောင်း၊ ကျောက်စာ၊ ကျောက်တိုင်၊ ပေစာ၊ ပုရပိုက်တို့အရ ပြည့်စုံစွာ ပြုစုထားသော ကျောင်းတော် ရာစေတီတော်သမိုင်း စာအုပ်၌သာ ရှုတော်မူကြပါကုန်။ ယင်းစာအုပ်ကို ကျောင်းတော်ရာဘုရား ဂေါပကအဖွဲ့ မှ ဖြန့်ချိလျက်ရှိပါသည်။

**ဂ။ မဏိစည်သူမင်းကြီးနှင့် ကျောင်းတော်ရာဘုရား**

ကျန်စစ်မင်းကြီး၏ မြေးတော် (ငယ်စဉ်ကတည်းက နန်းအပ်ထား၍ ရင်ခွင်ပိုက်ရှင်ဘုရင်ဟု ခေါ်တွင် ရသည့် ထူးခြားချက်ရှိသော) မဏိစည်သူမင်းကြီးသည် ဘုန်းကံပါရမီအရ ဖောင်စကြာဖြင့် တိုင်းခွင်လှည့်လည် ရာတွင် ယခင်မင်းများနှင့်မတူ ထူးခြားစွာ နေရာအနံ့ ရောက်တော်မူသော မင်းတစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။ (ရာဇဝင် များဖြင့် ထင်ရှားပါသည်။) နေပြည်တော်နှင့်တကွ ရောက်လေရာ အရပ်တိုင်း၌ စေတီပုထိုးများလည်း

တည်ထားပူဇော်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယနေ့မြန်မာပြည် အရပ်ရပ်တွင် မဏိစည်သူမင်း ပြုစုတည်ထားသော စေတီတော်များစွာသည် စံပယ်လျက် ရှိတော်မူကြပါ သည်။

သို့ရာတွင် ယခုကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်မြတ် ကြီးကဲသို့ ဝတ္တကမြေတော်များ၊ အပူဇော်ခံရွာများ၊ အုပ်ချုပ်စောင့်ထိန်းရန် သံဃာရာဇာ (ဝါ) ဘုရားဆရာ တော် အခွင့်အာဏာများကို စီမံပြုစုတော်မူသကဲ့သို့ ရေရှည်တည်ရစ်စေရန် ကျယ်ဝန်းများပြားစွာ စီမံထားခဲ့ မှုများကို မတွေ့ရပေ။ ဤ စန္ဒကူးကျောင်းရာ စေတီ တော်ကြီးမှာကား ဝတ္တကမြေ ဧကပေါင်း နှစ်သောင်း ကျော်ကို သတ်မှတ်လှူဒါန်းသည့်အပြင် ရေရှည်တည်တံ့ အောင် သံဃာအုပ်ချုပ်မှုကိုပါ စီမံထားကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ မှန်ပါသည်။ သာသနာတော် ကို သံဃာသည် အဓိက စောင့်ရှောက်ပါသည်။ သို့ အတွက် မဏိစည်သူမင်းကြီးသည် သာသနာဝင်ကြောင်း ကို ယုံကြည်လျက် ၎င်း၏ ကုသိုလ်တော်များအား သာသနာ တည်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး တည်ရစ်စေရန် အတွက် နယ်စားမြို့စားတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှ

ထုတ်နုတ်၍ သံဃာရာဇာ အခွင့်အာဏာဖြင့် သံဃာအား အုပ်ချုပ်စောင့်ထိန်းမှုကို ပြုစုစီမံထားခဲ့ခြင်းသည် အလွန် လေးနက်၍ အလွန်ထူးခြားလျက် ရှိနေပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ကျောင်းတော်ရာဘုရားကြီး၌ အလွန် များစွာ ထူးခြားစွာ ပြုစုစီမံ၍ လှူဒါန်းထားခဲ့သော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မွေးဖွားစ ငယ်စဉ်ကတည်းက နန်းအပ်ထားရ၍ ရင်ခွင်ပိုက်ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သော ထူးခြား ချက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဖောင်စကြာရ၍ တိုင်းအရပ် ရပ်သို့ လှည့်လည်နိုင်သည့် ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သောထူးခြား ချက်ကြောင့်လည်းကောင်း ဤစန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်း တော်ရာနေရာ၌ စေတီတည်၍ ပူဇော်နိုင်ရန် ဘုရားရှင် ၏ ဗျာဒိတ်တော်ရသော မင်းဖြစ်သည်ဟု ရာဇဝင်ကျမ်း နှင့် သာသနာဝင်ကျမ်းတို့၌ ဖော်ပြထားခြင်းတို့မှာ အလွန်သာဓကပြည့်စုံ၍ ခိုင်လုံလှပါသည်။

ထို့ပြင် ဤကျောင်းတော်ရာစေတီတော်မြတ်ကြီး၌ ကျယ်ဝန်းစွာ ဝတ္တကမြေတော်များ လှူဒါန်းလျက် သာသနာတည်သရွေ့ တည်ရစ်စေရန် အမြော်အမြင်ကြီး စွာ ထူးခြားစွာ စီမံထားခဲ့မှုတို့သည် (ငါ၏သရက္ခန် ကျောင်းရာ၌ စေတီတည်၍ ကြီးစွာသော ပူဇော်ခြင်း

ကို ပြုလတ္တံ့.) ဟူသော ဘုရားရှင်၏ ဗျာဒိတ်တော်နှင့် လည်း အလွန်ကိုက်ညီလျက် ရှိနေပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်၏ စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော် ရာဌာနဖြစ်သည့် ဤကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်မြတ် ကြီးအား စေတီတည်၍ ကြီးစွာသော ပူဇော်ခြင်းအမှု ကို ပြုစုပူဇော်ရန် ဗျာဒိတ်ထားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ၏ အနာဂတ်သညာဏ်တော်အား အာရုံပြု၍ ပူဇော်ရန် သာ ရှိပါတော့သည်။

ဤကဲ့သို့ တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ယခုကျောင်းတော် ရာဌာနဒေသသည် ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာမှာ လာရှိသည့် အချက်အလက်များနှင့်အညီ အာဂမယုတ္တိ သဘာဝယုတ္တိ သာဓကယုတ္တိတို့ဖြင့် ပြည့်စုံညီညွတ်စွာ တည်ရှိနေသော ကြောင့် ဘုရားရှင်၏ ရွှေလက်ထက်တော်အခါကာလက သုနာပရန္တတိုင်း ဝါဏိဇဂါမအရပ် စန္ဒကူးနံ့သာကျောင်း တော်၏ တည်ရာဌာန ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤဌာနသည် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၊ ရှင်အာနန္ဒာတို့ပါဝင် သော ရဟန္တာငါးရာနှင့် ကြွရောက်တော်မူ၍ သတ္တဝါ များအား တရားဟောခြွေချွတ်တော်မူသည့် အောင်မြေ

ဌာနလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ထို့အပြင် မြန်မာပြည် ဌာနသို့ သာသနာ့မျိုးစေ့ကို စတင်သယ်ဆောင်၍ သာသနာပြုတော်မူခဲ့သော သည်းခံ သည့်အရာတွင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် သာဓုခေါ် တော်မူ၍ ချီးမြှောက်ခံတော်မူရသော အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုး ကြီးမားအောင်မြင်တော်မူသော အသီတိမဟာသာဝက အပါအဝင် ဖြစ်တော်မူသော သုနာပရန္တတိုင်းသားဖြစ် သော မဟာပုဏ္ဏရဟန္တာ အရှင်သူမြတ်၏ ရဟန္တာဖြစ် တော်မူရာဌာန၊ သီတင်းသုံးတော်မူရာဌာန၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူရာ ဌာနလည်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မဟာပုဏ္ဏ မထေရ်မြတ်သည် ဤပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော် ကို မြတ်စွာဘုရားအထံတော်မှ နာယူ၍ တရားအားထုတ် ခဲ့သဖြင့် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ သာသနာဝင် အကြောင်းများစွာရှိသော ကြောင့် သဲကုန်းဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရမထေရ် သည် ယခုကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်မြတ်ကြီး၌ ဓမ္မပူဇာသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပ၍ တရားပိုင်ရှင် ဖြစ်တော် မူသောမြတ်စွာဘုရားအား ပါဠိတော်အရ ရည်မှန်းပူဇော် သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြန်မာပြည်သို့ သာသနာ



စတင်ပြုစုသည့် မဟာပုဏ္ဏ ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်အား  
 ပူဇော်ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း ဤပုဏ္ဏော  
 ဝါဒသုတ္တန်တရားတော်ကို စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းတော်  
 ၏ နေရာ၌ တည်ထားအပ်သော ဤ ကျောင်းတော်ရာ  
 စေတီတော်မြတ်ကြီး၌ ဟောကြားတော်မူအပ်ပါသတည်း။

ဤကဲ့သို့ အောင်မြေဌာနဖြစ်သော ကျောင်းတော်ရာ  
 ဘုရားကြီး၌ ဓမ္မပူဇာသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပပူဇော်ပြီး  
 နောက် ယခုအခါတွင် လဲကုန်းဆရာတော် အရှင်  
 ဉာဏိဿရ မထေရ်သည် မြန်မာပြည်သာမက ကမ္ဘာ  
 အရပ်ရပ်သို့ပါ လှည့်လည် ကြွသွားတော်မူရလျက်  
 သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်  
 အားထုတ်တော်မူနေပါကြောင်းကို တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်  
 အပ်ပါသတည်း။

အရှင်ဓမ္မာစာရ  
 (အစိုးရဓမ္မာစရိယ)  
 ကျောင်းတော်ရာ

အကိုးပြုသော ကျမ်းများစာရင်း

- |  |                                   |
|--|-----------------------------------|
| ၁။ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်                  | ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား                |
| ၂။ ဥပရိပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ                   | ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ                  |
| ၃။ သဠာယတနသံယုတ်ပါဠိတော်                | ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား                |
| ၄။ သဠာယတနသံယုတ်အဋ္ဌကထာ                 | ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ                  |
| ၅။ သမန္တစက္ခုဒီပနီကျမ်း                | မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်              |
| ၆။ မဃဒေဝလင်္ကာသစ်                      | မန်လည်ဆရာတော်                     |
| ၇။ စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း                | ကျီးသံလေးထပ်ဆရာတော်               |
| ၈။ တိုင်းကြီးသောဠသ<br>ကမ္ဘာမြေပုံကျမ်း | သေကျတောင်ဦးတိလောက<br>ဆရာတော်      |
| ၉။ တိုင်းကြီးသောဠသရဋ္ဌဒီပနီကျမ်း       | သေကျတောင်ဦးတိလောက<br>ဆရာတော်      |
| ၁၀။ ဝံသဒီပနီကျမ်း                      | မဲထီးဆရာတော်                      |
| ၁၁။ ဝံသမေဓပကာသနီကျမ်း                  | ဒုတိယဘုရားဖြူဆရာတော်<br>ဦးနန္ဒိယ  |
| ၁၂။ သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း                 | အမတ်ကြီးမဟာဓမ္မသင်္ကြန်           |
| ၁၃။ ပဒစေတိယဒီပနီကျမ်း                  | ဆရာတော်ဦးဒီပ<br>(နရသာသနာကျမ်းပြု) |

- |  |   |
|--|---|
| ၁၄။ စေတီယပကာသနိကျမ်း                         | ဘဒ္ဒန္တမေဓာဝိ                           |
| ၁၅။ စေတီယပကာသနိကျမ်း                         | အမတ်ပညာရှိတစ်ဦး                         |
| ၁၆။ တြိပါဒစေတီယပကာသနိကျမ်း                   | လူပညာရှိဦးသာတိုး                        |
| ၁၇။ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်                        | ဘဒ္ဒန္တစန္ဒိမာ<br>(ဖြူးမြို့ဒက္ခိဏာရုံ) |
| ၁၈။ ကျောင်းတော်ရာနှင့်<br>စက်တော်ရာသမိုင်း   | ဆရာတော်ဦးဒီပ<br>(ဟံသာဝတီရိက်)           |
| ၁၉။ ရွှေစက်တော်သမိုင်းသစ်                    | အရှင်အရိယဝံသအာဒိစ္စရံသီ                 |
| ၂၀။ ကျောင်းတော်ရာသမိုင်းဟောင်း               | လယ်ကိုင်းဦးမြိုင်                       |
| ၂၁။ ပြည်ရွှေဆံတော်သမိုင်း                    | ပြည်ဦးကြိုင်                            |
| ၂၂။ စစ်ကိုင်းဆွမ်းဦးပုညရှင်စေတီ<br>သမိုင်း   | ရွှေကိုင်းသား                           |
| ၂၃။ သုသောဓိတမဟာရာဇဝင်ကြီး                    | အမတ်ပညာရှိများ                          |
| ၂၄။ ကျောက်စာ၊ ပေစာ၊ ပုရပိုက်၊<br>ကျောက်တိုင် | ကျောင်းတော်ရာဘုရားနှင့်<br>သက်ဆိုင်ရာ   |
| ၂၅။ သာသနာ့ရောင်ခြည်<br>(အတွဲ ၅၊ အမှတ် ၂)     | သာသနာရေးဦးစီးဌာန                        |

# ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်

## ပဏာမစကားရပ်နှင့် ဘုရားရှိခိုး

၁၃၄၁ ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၉ ရက်နေ့ည မကွေး  
 တိုင်း၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ် ကျောင်းတော်ရာစေတီတော်မြတ်  
 ကြီး၏ စေတီယပူဇာ ဓမ္မသဘင်ဆင်ယင်ရာ၌ တရားပွဲ  
 ဒါယကာ (ကျောင်းတော်ရာ၊ ရတနာပုံရပ်နေ) ရတနာပုံ  
 ဆန်စက်ပိုင် ဦးထွန်းခင်၊ ဒေါ်အုံးမြ သား အောင်အောင်  
 တို့က ဓမ္မဒါနပြုသဖြင့် ဆင်ယင်ကျင်းပသည့် ဓမ္မသဘင်  
 ၌ ဟောကြားအပ်သော မဇ္ဈိမနိကာယ် ဥပရိပဏ္ဏာသ  
 ပါဠိတော်၌လာသော ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်။

ကရုဏာသီတလဟဒယံ၊ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ။  
 သနရာမရလောကဂရံ၊ ဝနေ သုဂတံ ဂတိဝိမုတ္တံ။  
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သုခိတာ ဟောန္တု သာဓဝေါ။

ကရုဏာသီတလဟဒယံ-မဟာကရုဏာတော်မြတ်  
 အတွင်းဓာတ်ဖြင့် လှုပ်လှုပ်ဖွေးလှ အေးမြစည်ပင် ကြည်  
 လင်သောရွှေစိတ်နှလုံးတော်လည်း ရှိတော်မူပေထသော၊  
 ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ- အရဟတ္တမဂ်မညာ  
 တည်းဟူသော ဆီမီးရောင်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော  
 အမှိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တော်မူပြီးထသော။

သနရာမရလောကဂရံ- လူနတ်တို့နှင့်တကွဖြစ်  
 သော သတ္တလောကအလုံး၏ ညွတ်ရုံးဦးခိုက်ရာ အလေး  
 အမြတ်ပြုထိုက်သော ဆရာတစ်ဆူဖြစ်တော်မူပေထသော၊  
 ဂတိဝိမုတ္တံ - ဒေဝ, မနုဿ, နိရယနှင့် ပေတ,  
 တိရစ္ဆာန် လားရန်အရှိ ငါးတန်သောဂတိမှလည်း အထူး  
 သဖြင့် ကင်းလွတ်တော်မူပြီးထသော။

သုဂတံ- စကားခြောက်ခွန်း လူ၌ထွန်းလည်း  
 နှစ်ခွန်းကိုသာ ကျိုးရှိရာကို ကောင်းစွာမသွေ ဆိုတော်  
 မူတတ်ပေသော၊ ဗုဒ္ဓံ- သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို  
 ပြတ်သားထင်ထင် သိမြင်ပေတတ် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်  
 မြတ်ကြီးကို၊ မယံ- တရားဟောပုဂ္ဂိုလ် ဟရားနာပုဂ္ဂိုလ်  
 ဆိုကြကုန်သော ထိုထိုများစွာ ငါးခန္ဓာကို သူငါသမုတ်

အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဝန္တေဝန္တာမိ- တရားဟော တရားနာ  
ဘေးရန်ကွာ၍ ချမ်းသာစေကြောင်း ဆုမွန်တောင်းလျက်  
ဦးခေါင်းညွတ်ကျိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးကြပါကုန်၏  
မြတ်စွာဘုရား။

ဧတေနသစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့နှုတ်သံ ဖော်ထုတ်ပြန်  
၍ ဟုတ်မှန်သော ပဏာမ သစ္စာစကားကို ပြောဆိုရလေ  
သောကြောင့်၊ သာဓဝေါ- တရားချစ်ခင် စိတ်ကောင်း  
ဝင်ကြကုန်သော သူတော်စင်ပရိသတ်အပေါင်းတို့သည်၊  
သုခိတာ- ဘေးရန်ကင်းကွာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာ  
ခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်ကြပါစေကုန်  
သတည်း။

နိဒ္ဒါက္ခာစ- ဆင်းရဲခပ်သိမ်းမှလည်း ကင်းငြိမ်းကြ  
ကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အသော  
ကာစ- မညှိုးမမှိန် တန်ခိုးရှိန်လျက် စိုးရိမ်မနှောင့်  
ကြောင့်ကြပူဆွေး ငိုကြွေးခြင်းမှလည်း ကင်းဝေးကြ  
ကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဟောန္တု- ယခုဆိုအပ်သော သစ္စာစကားနှင့် ပိုလွတ်  
အပ်သော မေတ္တာဓာတ်အရှိန်အဝါကြောင့် အချိန်မကြာ

ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ဖြစ်တော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု .... သာဓု”

**စေတီလေးမျိုး**

ပွင့်ဖြူမြို့နယ် မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် သီတင်းသုံးသွားခဲ့ဖူးတဲ့ ကျောင်းတော်ရာလို့ ခေါ်ဆိုရ တဲ့ ဥဒ္ဒိဿကစေတီတော်မြတ်၊ ဓာတုစေတီတော်မြတ်၊ ဓမ္မစေတီတော်မြတ်၊ ပရိဘောဂစေတီတော်မြတ် စေတီ လေးဆူစလုံး ကိန်းဝပ်လျက်ရှိတဲ့ စေတီတော်မြတ်အား ပူဇော်သည့်အနေအားဖြင့် ဤယနေ့ည “ပုဏ္ဏောဝါဒ သုတ္တန်တရား” တဲ့။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ သာသနာ တော်မှာ စေတီလေးပါး ဓာတု၊ ဓမ္မ၊ ဥဒ္ဒိဿက၊ ပရိ ဘောဂလို့ လေးထွေပြားတဲ့ စေတီရှိတယ်။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ရူပကာယ တစ်ခုလုံး မှ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သွားတော်၊ စွယ်တော်၊ အံတော်၊ ဆံ တော်၊ အရိုးတော်၊ အသားတော်၊ အသွေးတော် အားလုံး တို့သည် ဓာတုစေတီလို့ ဆိုပါ။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ၄၅ နှစ်လုံးလုံး ဟောခဲ့  
တဲ့ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ နိကာယ်ငါးရပ်၊  
ပိဋကတ်သုံးပုံသည် ဓမ္မစေတီပါ။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်နဲ့ ပုံတူပြုပြီးတော့  
ထုလုပ်ထားတဲ့ ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များသည် ဥဒ္ဒိဿက  
စေတီဖြစ်ပါတယ်။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ အသုံးအဆောင်  
ဗောဓိပင်ကျောင်းတော် တောင်ရှေးတော်၊ သပိတ်တော်၊  
သင်္ကန်းတော်၊ ရေသနပ်တော် အစရှိတဲ့ ဘုရားရဲ့  
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းမှန်သမျှ ပရိဘောဂစေတီလို့ စေတီ  
လေးပါးရှိပါတယ်။

ထိုလေးမျိုးသော စေတီတို့တွင် ဤယနေ့ကျောင်း  
တော်ရာစေတီဆိုတာက ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်  
သီတင်းသုံးအပ်တဲ့ စန္ဒကူးနှစ်တို့ဖြင့် ဆောက်လုပ်အပ်  
တဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးရဲ့နေရာမှာ တည်ထားတဲ့စေတီ  
ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဥဒ္ဒိဿကစေတီကိုမှန်းပြီးတော့ အာရုံ  
ပြုတည်ထားတဲ့ စေတီဖြစ်ပါတယ်။



**စန္ဒကူးသရက္ခန္တိကျောင်း**

စန္ဒကူးနှစ်တို့ကို ဆောက်လုပ်တဲ့ကျောင်း စန္ဒကူး  
ကျောင်းတော် သာရဂန္ဓ၊ အဲဒါကို သရဂန် ခေတ်ပြောင်း  
တော့ သရက္ခန္တိ ဖြစ်သွားတယ်။ သာရဆိုတာ အနှစ်၊  
ဂန္ဓ ဆိုတာ နံ့သာ၊ နံ့သာအနှစ်တို့ဖြင့် စုပေါင်းဆောက်  
တဲ့ကျောင်းသည် သာရဂန္ဓကျောင်း၊ အဲဒါ သရက္ခန္တိ  
ကျောင်း၊ နောက်တော့ သရက္ခန္တိကျောင်း ဖြစ်သွားတယ်။

မသိတဲ့လူတွေက သရက်ခဲလို့ ဆိုကြပြန်တယ်။  
သရက်သားတွေ ခံဆောက်တာမဟုတ်ဘူးနော်။ သာရ  
ဂန္ဓ- အနှစ်၊ ဘာအနှစ်လဲ နံ့သာအနှစ်၊ အဲဒါကြောင့်  
ဤကျောင်းတော်ကြီးအား ဂန္ဓ = သာရဂန္ဓ ကျောင်း တော်  
ကြီး(နံ့သာနှစ်ကျောင်းတော်ကြီး) တစ်နည်း ဂန္ဓကုဋီ  
ကျောင်းတော်ကြီးလို့လဲ ဆိုနိုင်တယ်။ ဘုရားရှင်ကိုယ်  
တော်မြတ် သီတင်းသုံးဖို့ရန် ရာဇဂြိုဟ်မှာပဲကြည့်ကြည့်၊  
သာဝတ္ထိပြည်မှာပဲကြည့်ကြည့်၊ ရာဇဂြိုဟ် သာဝတ္ထိ  
ထိုတိုင်းပြည် ထိုတိုင်းပြည်တွေမှာ ဆောက်လုပ်အပ်တဲ့  
ဝေဠုဝန်ရွှေကျောင်းတို့ ဇေတဝန် ရွှေကျောင်းတို့ဆိုတဲ့  
ကျောင်းတိုက်ကြီးများမှာလဲပဲ နံ့သာအနှစ် တို့ဖြင့်  
စုပေါင်း ဆောက်တဲ့ နံ့သာကျောင်း ကြီးတွေ ရှိပါတယ်။

ထိုနံ့သာကျောင်းကြီးတွေကို ဂန္ဓကုဋီကျောင်းကြီးတွေလို့ အများနားလည်ခေါ်ဆိုကြတယ်။ တစ်နည်းကြံဆပြီး ပြောရမယ်ဆိုရင် သီလရနံ့၊ သမာဓိရနံ့၊ ပညာရနံ့တို့ဖြင့် မွှေးကြိုင်တဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လဲပဲ ဂန္ဓကုဋီကျောင်းတော်ကြီးများလို ဒီလိုဆိုနိုင်တယ်။ ဆောက်လုပ်ထားကတည်းကိုက နံ့သာအနှစ်တို့ဖြင့် ဆောက်ထားသောကြောင့်လဲပဲ ဂန္ဓကုဋီကျောင်းတော်ကြီး ဆိုရတယ်။

**စေတီလေးမျိုးစုံတဲ့ ကျောင်းတော်ရာစေတီ**

ဤယနေ့ကျောင်းတော်ရာစေတီဆိုပြီးတော့ ပူဇော်ပွဲသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပတဲ့ စေတီတော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဤနေရာမှာလဲပဲ ရှေးတုန်းက သာရဂန္ဓလို့ခေါ်ဆိုရတဲ့ စန္ဒကူးအနှစ်တို့ဖြင့် ဆောက်လုပ်အပ်တဲ့ ကျောင်းတော်ကြီး ရှိခဲ့ဖူးသောကြောင့် ပရိဘောဂစေတီတော်။

ထိုပရိဘောဂ စေတီတော်ရဲ့ နေရာမှာ ဘုရားရဲ့ ကိုယ်တော်စား ရုပ်ပွားတွေ၊ ဆင်းတုတွေ မြောက်မြားစွာ တည်ထားသောကြောင့် ဥဒ္ဒိဿကစေတီတော်။

ဤနေရာ တည်ထားတဲ့ ဤကျောင်းတော်ရာစေတီ ပုထိုးကြီးအတွင်းမှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ဓာတ်တော်တွေ မြောက်မြားစွာ ထည့်သွင်းဌာပနာထားသော ကြောင့်လဲပဲ ဓာတုစေတီတော်။

ဓမ္မက္ခန္ဓာတွေကို ရွှေပေ၊ ငွေပေမှာရေးပြီးတော့ ထည့်သွင်း ပူဇော်ထားသောကြောင့်လဲပဲ (သို့မဟုတ်) ကျောက်မှာထွင်းထု ပူဇော်ထားသောကြောင့်လဲပဲ ဓမ္မစေတီလို့ ခေါ်ဆိုရတဲ့ စေတီလေးမျိုးစုံတဲ့ ဤ ကျောင်းတော်ရာစေတီမြတ်ကြီးမှာ -

နယ်သူနယ်သားများ၊ ပွင့်ဖြူမြို့၊ နယ်သူနယ်သားများ၊ စကုမြို့၊ နယ်သူနယ်သားများ၊ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများနဲ့တကွ မြန်မာပြည်တစ်ဝန်းလုံးက ဗုဒ္ဓဘာသာ သူတော်စင်အားလုံးတို့ လာရောက်ပြီးတော့ လှူဒါန်းကြ၊ ပူဇော်ကြတဲ့နေရာမှာ ဟို နိဗ္ဗိကဏ္ဍသုတ်တော်မှာ မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်းပဲ -

**နိဗ္ဗိကဏ္ဍသုတ်**

စေတီယမိ စ သံဃေ ဝါ၊ ပုဂ္ဂလေ အတိထိသု ဝါ။  
မာတရိ ပိတရိ စာပိ၊ အထော ဇေဋ္ဌမိ ဘာတရိ။

စေတီယမိစ္ဆ - ဓာတုဓမ္မ၊ ဥဒ္ဓိဿနှင့် ပရိဘောဂအား  
 လေးထွေပြားသည့် စေတီဘုရား၌သော်လည်းကောင်း၊  
 သံဃေဝါ- သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့ရဲ့ အထံ၌သော်  
 လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလေဝါ- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးခြင်းရဲ့ အထံ  
 ၌သော်လည်းကောင်း၊ အတိထီသုဝါ- ဧည့်သည်တို့၏  
 အထံ၌သော်လည်းကောင်း၊ မာတရိစ- မိခင်ရဲ့အထံ၌  
 သော်လည်းကောင်း၊ ပိတရိစ- ဖခင်ရဲ့အထံ၌သော်  
 လည်းကောင်း၊ အထော- ထို့ပြင်၊ ဇေဋ္ဌမိဘာတရိ-  
 ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ အထံ၌သော်  
 လည်းကောင်း။

ဧသောနိဓိ- ဤဒါနဆိုတဲ့ အနုဂါမိက ဥစ္စာရွှေအိုး  
 သည်၊ သုနိဟိတော- ကောင်းစွာသိုမှီးမြှုပ်နှံ သိမ်းဆည်း  
 အပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်ပါပေ၏။ ဧသောနိဓိ- ဤ  
 ကဲ့သို့ မြှုပ်နှံထားတဲ့ အနုဂါမိက ဥစ္စာရွှေအိုးသည်၊  
 အဇေယျော- ဘယ်ရန်သူတို့မှ မအောင်အပ် မအောင်  
 နိုင် မယူအပ် မယူနိုင်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်လေတော့  
 ၏။ အနုဂါမိတော-သံသရာခရီးတစ်လျှောက် မိမိ  
 သွားလေရာရာ ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်း နိဗ္ဗာန်တံခါးပေါက်  
 ရောက်တော့သည် မိမိနောက်က တကောက်ကောက်

ပါအောင်လိုက်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်လေတော့၏။

ပဟာယ ဂမနိယေသု၊ ဧတံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။

မိမိစုဆောင်းထားတဲ့ -

ထာဝရဘဏ္ဍ- ထာဝရဘဏ္ဍာခေါ်ဆိုရတဲ့ ဥစ္စာ  
ရတနာတွေကို၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်ပြီးတော့၊ ဂမနိယေသု-  
ဘဝတပါး ပြောင်းသွားကြကုန်သည်ရှိသော်၊ ဧတံ-  
ဤအနုဂါမိကဥစ္စာဘဏ္ဍာကို၊ အာဒါယ- ယူဆောင်၍၊  
ဂစ္ဆတိ- သွားရလေတော့၏။

ဣတိ- ဤသို့၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်  
မြတ်သည်၊ ကထေသိ- ကောင်းစွာမသွေ ဟောကြား  
တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

**ဘဏ်တိုက်ကြီး (၇) လုံး**

နိဓိကဏ္ဍသုတ္တန်မှာ သံသရာခရီးတစ်လျှောက် မိမိ  
နောက်ကပါအောင် အပိုင်ယူဖို့ရန် အနုဂါမိက ရွှေအိုး  
မြှုပ်ရမယ့်ဌာနတွေကို ဖော်ပြလိုက်တော့ ခုနစ်ဌာန။

(၁) စေတီရယ်

- (၂) သံဃာရယ်
- (၃) ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်
- (၄) အမိရယ်
- (၅) အဘရယ်
- (၆) ဧည့်သည်ရယ်
- (၇) အသက်ကြီးသူ ဂုဏ်ကြီးသူရယ်

ခုနစ်ဌာန၊ ထို ခုနစ်ဌာနသည် ဗုဒ္ဓဂေါတမ  
 ပေးတော်မူတဲ့ ဘဏ်တိုက်ကြီး ခုနစ်လုံးလို့ နားလည်။  
 နေ့ခင်းပိုင်းက ဟောခဲ့တဲ့ ...

ပဉ္စန္ဒ ဝေရာနံ သာဓာရဏဘာဝေန နိဿာရဿ  
 ဓနဿ ဒါနံ နာမ သာရော။

စီးပွားဥစ္စာတွေဟာ ရန်သူမျိုးငါးပါးနဲ့ ဆက်ဆံ၊  
 အနှစ်မရ၊ ကိုယ့်နောက်မပါ။ ကိုယ့်နောက်ပါအောင်  
 ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲဆိုတော့ ဒါနကောင်းမှုပြု၊ ရန်သူမျိုး  
 ငါးပါး နှိပ်စက်ရင် ကုန်သွားနိုင်တဲ့ ပျက်စီးနိုင်တဲ့  
 ဤစီးပွားဥစ္စာတွေကို ရန်သူမျိုးငါးပါးတွေ မဖျက်ဆီး  
 ရအောင်ဟော့ဆိုပြီးတော့ လုံလုံခြုံခြုံ မြှုပ်ချင်လို့ရှိရင်  
 လုံခြုံရာဌာန ပြပါလို့ဆိုခဲ့ရင် ဤခုနစ်ဌာနကို ပြရမယ်။

စီးပွားဥစ္စာ ကိုယ့်နောက်က အပိုင်ပါသွားအောင်

ယူဖို့ရန်အတွက် မြှုပ်နှံရာဌာနသည် ခုနစ်ခုရှိတယ်။  
 စေတီ၊ သံဃာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဧည့်သည်၊ အမိအဘနှင့်  
 ကြီးသူဆိုတဲ့ ဤခုနစ်ဌာနတို့တွင် ဤယနေ့ဘုန်းကြီး  
 တို့ ပရိသတ်များ မြှုပ်နှံနေကြတာက ဘယ်မှာလဲဆို  
 လို့ရှိရင် စေတီမှာ မြှုပ်ကြတယ်။

စေတီတော်မှာ မြှုပ်ထားလိုက်လို့ရှိရင် မီးလဲ  
 မလောင်ဘူး၊ ရေလဲမမျောဘူး၊ ခိုးသားဓားပြလည်း  
 မလုယက်ဘူး၊ မင်းစိုးရာဇာတွေကလဲ မတောင်းယူဘူး၊  
 သားဆိုးသမီးဆိုးတွေကလဲ မဖြုန်းတီးတော့ဘူးတဲ့။ ရန်သူ  
 မျိုးငါးပါး ကင်းလွတ်တဲ့ဌာနသည် ယခုနက ခုနစ်ဌာန  
 တို့တွင် စေတီတော်ဆိုတဲ့ ဌာနကို ရှေ့တန်းကတင်ပြီး  
 တော့ပြတယ်။

ရှေ့နားက ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ပြီးပြီ၊ စေတီလေးပါး-  
 ဓာတု၊ ဓမ္မ၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ပရိဘောဂ - ဤစေတီလေးပါး  
 တစ်ပါးပါးမှာ မိမိတို့ရဲ့ပစ္စည်းတွေကိုထည့်ပြီးတော့  
 မြှုပ်ထားလိုက်မယ်ဆိုရင် ဘယ်ရန်သူမှ မဖျက်ဆီးနိုင်  
 ဘဲနဲ့ သံသရာ ခရီးတစ်လျှောက် ကိုယ့်နောက်က  
 ပါသွားပြီလို့မှတ်ပါ။

ဒါကြောင့် ယနေ့ည တရားအလှူခံလာကြတဲ့ ဓမ္မ

ပဋိဂ္ဂါဟက သူတော်စင်တို့သည် ဘုန်းကြီးတို့ပေးဝေ  
 လှူဒါန်းနေတဲ့ တရားအလှူကိုခံယူကြပြီးတော့ မိမိတို့  
 ရဲ့ပစ္စည်းတွေကို မိမိတို့အပိုင်ရအောင် သံသရာခရီး  
 သယ်သွားကြမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီကျောင်းတော်ရာစေတီ  
 တော်မြတ်ကြီးထဲမှာ မြှုပ်နှံလိုက်ကြရုံပဲ ရှိပါတော့တယ်။  
 ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်မြတ်ကြီးထဲမှာ မြှုပ်နှံသိုမှီး  
 သိမ်းဆည်းထားလိုက် ကြမယ်ဆိုရင် မိမိတို့ရဲ့ စီးပွားဥစ္စာ  
 ဘယ်ရန်သူကမှ မဖျက်ဆီးတော့ဘဲနဲ့ သံသရာခရီး  
 ကိုယ့်နောက်က အပိုင်ပါပြီ။

ဘာကို ကိုယ်ယူသွားလို့ ရသလဲ၊ ထိုကဲ့သို့  
 မြှုပ်နှံထားတဲ့ပစ္စည်းကို အနုဂါမိက ရွှေအိုးလို့ ခေါ်တယ်။  
 ထို အနုဂါမိက ရွှေအိုး ဒါနအထုပ်၊ ဒါနဆိုတဲ့ အနှစ်  
 ကိုယ့်နောက်ကပါသွားရင် နိဗ္ဗာန်တံခါးပေါက် ရောက်  
 တဲ့အထိ သံသရာခရီးမှာ ချမ်းသာတယ်။ ဒါကြောင့်  
 ကိုယ့်ပစ္စည်း အပိုင်ရလိုသူ အမျိုးသား အမျိုးသမီးတွေ  
 ကျောင်းတော်ရာစေတီမှာ မြှုပ်ကြ။

ငြမ်းကြီးထိုးပြီးတော့ ဤယနေ့ဆောင်ရွက်နေ  
 တယ်၊ ဘာလုပ်တာပါလဲ၊ တပည့်တော်များ ရောက်တဲ့  
 အခါ စေတီတော်ကြီး ကြည်ကြည်လင်လင် ဖူးဖို့ရန်



ငြမ်းကြီးကြည့်ပြီးတော့ အားမရဘူးဘုရားဆိုတော့ အနု  
ဂါမိက ရွှေအိုး မြှုပ်လိုသူများအတွက် အဲဒါ လမ်းဖွင့်  
ပေးထားတာပါလို့ ဆရာတော် ဦးဓမ္မစာရက မိန့်ကြား  
တယ်။

ဒီတော့ ဤယနေ့ည တရားချစ်ခင် စိတ်ကောင်း  
ဝင်တဲ့ သူတော်စင်တို့သည် ဤငြမ်းကြီးကိုကြည့်ပြီး  
တော့ ကိုင်း အနုဂါမိကရွှေအိုးကို ဤကျောင်းတော်ရာ  
စေတီတော်မှာ များများကြီး မြှုပ်လိုက်ကြ။ မြှုပ်နံ့ပြီး  
ပြီဆိုလို့ရှိရင် ...

**ဒါနကောင်းမှုကြောင့် ရရှိသောအကျိုးတရား**

ဒါနံ ဟိ လောကေ မနုဿသမ္ပတ္တိမ္ပိ ဒေတိ၊  
သက္ကသမ္ပတ္တိံ မာရသမ္ပတ္တိံ ဗြဟ္မသမ္ပတ္တိံ စက္ကဝတ္တိ  
သမ္ပတ္တိံ သာဝကပါရမီဉာဏံ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ အဘိ  
သမ္မောဓိဉာဏမ္ပိ ဒေတိ။

လောကေ- လောက၌၊ ဒါနံ- ဒါနကောင်းမှု  
သည်၊ မနုဿသမ္ပတ္တိမ္ပိ- လူ့စည်းစိမ်ကိုလည်းပဲ၊ ဒေတိ-  
ပေးနိုင်၏။ သက္ကသမ္ပတ္တိမ္ပိ- သိကြားမင်းစည်းစိမ်ကို  
လည်းပဲ၊ ဒေတိ- ပေးနိုင်၏။ မာရသမ္ပတ္တိမ္ပိ- မာရ်မင်းရဲ့

စည်းစိမ်မျိုးကိုလည်းပဲ၊ ဒေတိ- ပေးနိုင်၏။ ဗြဟ္မ  
 သမ္ပတ္တိမ္မိ- ဗြဟ္မာမင်းရဲ့ စည်းစိမ်မျိုးကိုလည်းပဲ၊ ဒေတိ-  
 ပေးနိုင်၏။ သာဝကပါရမီဉာဏမ္မိ- သာဝက ပါရမီ  
 ဉာဏ်ကိုလည်းပဲ၊ ဒေတိ- ပေးနိုင်ပါပေ၏။ ပစ္စေက  
 ဗောဓိဉာဏမ္မိ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓ အရှင်မြတ်ကြီးတို့ရဲ့ ဉာဏ်မျိုး  
 ကိုလည်း၊ ဒေတိ- ပေးနိုင်ပါပေ၏။ အဘိသမ္မောဓိ  
 ဉာဏမ္မိ- ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ ဉာဏ်မျိုးကိုလည်းပဲ၊ ဒေတိ-  
 ပေးနိုင်ပါပေ၏။

မိမိမြုပ်နှံထားတဲ့ အနုဂါမ်က ဥစ္စာရွှေအိုးဆိုတဲ့  
 ဒါနအနှစ်သည်၊ လူ့ချမ်းသာ၊ လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်ချမ်းသာ၊  
 နတ်စည်းစိမ်၊ ဟို- ဝိဝဋ္ဌနိဿိတဘက်ကို သွားလိုက်၊  
 သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ကောင်းစွာထင်ထင် သိမြင်  
 နိုင်တဲ့ ဗောဓိဉာဏ်ကိုလည်းပဲ ပေးနိုင်တယ်။

ဗောဓိဉာဏ်အတွက်လည်းပဲ ဤ ကောင်းမှုက  
 အထောက်အပံ့ပြုမယ်။

မနုဿသမ္ပတ္တိ၊ ဒေဝသမ္ပတ္တိကို အသာထား၊ ဗောဓိ  
 ဉာဏ်ဆိုတော့ သာဝကဗောဓိဉာဏ်ရယ်၊ ပစ္စေကဗောဓိ  
 ဉာဏ်ရယ်၊ သမ္မာသမ္မောဓိဆိုတဲ့ ဉာဏ်ရယ်လို့ အကျဉ်း  
 သုံးမျိုးရမယ်။ သာဝကဗောဓိဉာဏ်ကို ပကတိသာဝက၊

မဟာသာဝက၊ အဂ္ဂသာဝကရယ်လို့ သုံးမျိုးထပ်ခွဲလိုက် ရင် ဗောဓိဉာဏ်သည် ငါးမျိုးဖြစ်လာမယ်။

ဒါနံ- ဒါနတရားသည်၊ သာဝကဗောဓိဉာဏမ္ဗိ- သာဝကတို့ရဲ့ သစ္စာလေးအင် တရားကိုသိမြင်နိုင်တဲ့ ဗောဓိဉာဏ်ကိုလည်းပဲ၊ ဒေတိ- ပေးနိုင်တယ်။

ရဟန္တာသခင် အရှင်သူမြတ်တွေ သိတော်မူတဲ့ သစ္စာလေးရပ် တရားမြတ်ကိုလည်းပဲ ဤဒါနကောင်းမှု နဲ့ သိမြင်နိုင်တယ်။ ပကတိသာဝက ရိုးရိုးရဟန္တာ၊ မဟာသာဝက မဟာဂုဏ်ထူးတပ် ချီးကျူးခံရတဲ့ ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ လက်ဝဲလက်ျာ ရဟန္တာကြီးများ၊ အသီတိမဟာသာဝက- လက်ဝဲလက်ျာ ရှစ်ကျိပ်ရှိ တယ်၊ လက်ဝဲဘက်က လေးဆယ်၊ လက်ျာဘက်က လေးဆယ်၊ အဲဒီလို မဟာသာဝကရဟန္တာကြီးများရဲ့ ဆုကိုလည်းပဲ၊ ဒေတိ- ပေးစွမ်းနိုင်၏။

ဒါနံ- ဒါနကောင်းမှုသည်၊ အဂ္ဂသာဝကဗောဓိ ဉာဏမ္ဗိ- ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် မထေရ် သူမြတ်ကြီးတို့ရဲ့ အဂ္ဂသာဝကဗောဓိဉာဏ်မျိုးကိုလည်းပဲ၊ ဒေတိ- ပေးနိုင်ပါတယ်။ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏမ္ဗိ- ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတွေ သိတော်မူသည့် သစ္စာလေးပါး မြတ်တရား

ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တဲ့ ဗောဓိဉာဏ်မျိုးကိုလည်းပဲ၊  
ဒေတိ- ပေးစွမ်းနိုင်တယ်။

သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်မို့- ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်  
တို့ရဲ့ သမ္မာသမ္ဗောဓိ ဉာဏ်မျိုးကိုလည်းပဲ၊ ဒေတိ-  
ပေးစွမ်းနိုင်တယ်။

**သံသရာမှလွတ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ဒါနမှု**

ဗောဓိဉာဏ် (၅) မျိုး-

- (၁) ပကတိသာဝကဗောဓိဉာဏ်
- (၂) မဟာသာဝကဗောဓိဉာဏ်
- (၃) အဂ္ဂသာဝကဗောဓိဉာဏ်
- (၄) ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်
- (၅) သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်လို့-

ဤ ဗောဓိဉာဏ် ဗောဓိဆုကြီးငါးပါးကို ဤဒါန  
ကောင်းမှုက ပေးနိုင်တယ်လို့နားလည်။ အဲဒါဝိဝဋ္ဌ  
အတွက်။ မနုဿသမ္ပတ္တိ- ဒေဝသမ္ပတ္တိအတွက် ဒါနပြုပါ  
တယ်ဆိုရင် အဲဒါက ဝဋ္ဌဒါန၊ ဝဋ္ဌနိဿိတဒါန-  
သံသရာဝဋ်ထဲမှာ ဖြစ်လာတဲ့ကောင်းမှု၊ ခုနက ပြောပြ  
ထားခဲ့တဲ့ ဗောဓိဉာဏ်ငါးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးအထွက်

ဆိုရင်တော့ ဝိဝဋ္ဌနိဿိတ- သံသရာဝဋ်မှ လွတ်ကြောင်း  
နဲ့ စပ်ယှဉ်ပြီးတော့ ဖြစ်လာတဲ့ဒါနမိဂ္ဂါ။ ဒါကြောင့်-

ဣဒံ မေ ပုညံ ဗောဓိဉာဏဿ  
ပစ္စယော ဟောတု။  
အကောင်းဆုံးပဲ။

မေ- အမှန်ကတော့ တပည့်တော် တပည့်တော်မတို့ရဲ့၊  
ဣဒံပုညံ- ဤကောင်းမှုသည်၊ ဗောဓိဉာဏဿ- သစ္စာ  
လေးအင် ခိုင်သဇင်ကို ပြိုင်ယှဉ်ဆွတ်ခူး ထွင်ဖူးရင့်သန်  
ဗောဓိဉာဏ်၏။ ပစ္စယော- ရရာရကြောင်း ကောင်းမြတ်  
တဲ့ ဥပနိဿယျည်း ပစ္စည်းစင်စစ်သည်။ ဟောတု-  
ကောင်းဖွားမသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

ပရိဘောဂ စေတီတော်မြတ်ကြီးအား လှူဒါန်းကြ  
ရတဲ့ ကောင်းမှုအစုစုတို့ကို ဤကဲ့သို့ ဗောဓိဉာဏ်  
အတွက်ပါဘုရားလို့ အာရုံပြုပြီးတော့ ပစ္ဆိမာပြုလိုက်  
ပါ။ အေး ... နိဒါန်းစကား ဒါလောက်ပြောပြီးရင်  
ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်ကို စတင်ကြရအောင်။

# ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် နိဒါန်း

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ  
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။

ဧကံသမယံ- အခါတစ်ပါး၌၊ ဘဂဝါ- ဘုန်းတော်  
ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။  
သာဝတ္ထိယံ- သာဝတ္ထိမြို့အနီး၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ-  
အနာထပိဏ်သူဌေး၏၊ အာရာမေ- နှလုံးမွေ့လျော်  
ပျော်ဖွယ်ရာကောင်းလှစွာသော၊ ဇေတဝနေ--ဇေတဝန်  
ရောင်မောင်းသူဌေးကျောင်း၌၊ မဟတာ- ဂုဏ်အားဖြင့်  
မြတ်သော (ဝါ) အရေအတွက်အားဖြင့် များပြားလှစွာ  
သော၊ ဘိက္ခုသံဃေန- ရဟန်းတော်အပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-  
အတူတကွ၊ ဝိဟရတိ၊ ဣရိယာပထ- မျှတရွှင်ပြုံးကာ  
သီတင်းသုံးနေတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ..သာဓုပါဘုရား”

ပုဏ္ဏောဝါဒအမည်ရတဲ့ သုတ္တန်တရား ဖြစ်ပေါ်  
လာတဲ့အချိန် မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး

သာဝတ္ထိပြည်မှန် ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း သံဃာတော်များ  
စွာ ခြံရံပြီးတော့ ကိန်းအောင်းမွေ့လျော်နေပျော်တော်  
မှုခဲတဲ့အချိန်။

တေန ခေါ် ပန သမယေန အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော  
ယေန ဘဂဝါ တေနပသကံမိ၊ ဥပသကံမိတွာ  
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ  
နိသိန္နော ခေါ် အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော ဘဂဝန္တံ  
ဧတဒဝေါစ။

တေန ခေါ် ပန သမယေန- ထိုကဲ့သို့ ဘုရား  
မြတ်စွာ သာဝတ္ထိပြည်မှန် ဇေတဝန်ကျောင်း ကိန်းအောင်း  
မွေ့လျော် နေတော်မူသောအချိန်၌၊ အာယသ္မာပုဏ္ဏော-  
အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ်သည်၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊  
ဘဂဝါ- ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် သဗ္ဗညုဘုရားရှင်  
ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါပေ၏။ တေန-  
ထိုဘုန်းတော်ခြောက်ပါး သခင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်  
ရှိရာသို့၊ ဥပသကံမိ- ချဉ်းကပ်၍ လာခဲ့လေပြီ။

ဥပသကံမိတွာ- ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ရှိရာ  
အနီးအစပ် ချဉ်းကပ်ပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ-ဘုန်းတော်ခြောက်  
ပါးသခင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ-

အလွန်ရိသေ့စွာ ရှိခိုး၍၊ အဘိဝါဒေတွာ- ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ  
နည်းအရဖြင့် ကျကျနနရှိခိုး၍၊ အဘိဝါဒေတွာ- သုခိ  
ဟောတုဆိုသော မင်္ဂလာစကား မိန့်ကြားစေပြီး၍၊ ဧက  
မန္တံ- အပြစ်ခြောက်ပါးကင်း သင့်တင့်လျောက်ပတ်  
ကောင်းမြတ်သောနေရာ၌၊ နိသီဒိ- ကောင်းစွာမသွေ  
ထိုင်၍နေခဲ့လေပြီ။

ဧကမန္တံ - အပြစ်ခြောက်ပါးကင်း သင့်တော်သော  
နေရာ၌၊ နိသီန္ဒော- ထိုင်ပြီးသော၊ အာယသ္မာပုဏ္ဏော-  
ဤအရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သည်၊ ဘဂဝန္တံ - ဘုန်းတော်ခြောက်  
ပါးသခင် သဗ္ဗညုဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို၊ ဧတံ  
ဝစနံ- ဤသို့ဆိုလတ္တံ့သောစကားကို၊ အဝေါစ- ရွှေနား  
တော်ကြားအောင် လျှောက်ထားရှာလေတော့သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

**ရှင်ပုဏ္ဏ ဘုရားထံ လျှောက်ထားခြင်း**

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ရှိရာ သာဝတ္ထိပြည်မှန်  
ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ် ဆိုက်  
ရောက်လာပြီးတော့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို



လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်တော်သောနေရာမှာ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို လျှောက်စရာ စကားများကို လျှောက်ပါလိမ့်မယ်။

ပါဠိတော် အနေအားဖြင့်တော့ အဓိပ္ပာယ်ဒါပဲ၊ သို့သော် ဒီနေရာမှာ ပြောစရာ ဆိုစရာစကားများ အဋ္ဌကထာဖွင့် ဒီကာဖွင့်တွေ မြောက်မြားစွာ ရှိ၍နေပါတယ်။ ရှိနေတဲ့ စကားရပ်များကို အဋ္ဌကထာ ဒီကာလာသည့်အတိုင်း မချင်းမချန်ဘဲနဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်အား တင်ပြစမ်းပါရစေ။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် သာဝတ္ထိပြည်မှန် ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း ကိန်းအောင်နေတဲ့အချိန် အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သည် ဘုရားထံမှောက် ရောက်လာတယ်။ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးတယ်။ သင့်တော်တဲ့ နေရာမှာထိုင်တယ်၊ ပြီးတော့ ဘုရားကို လျှောက်တယ်။

ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ကိန်းအောင်းနေတဲ့အချိန်သည် ဘယ်အချိန်လဲဆိုတော့ သမိုင်းကျမ်းကျင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ သုတေသနပြုစုပြီး တော့ လေ့လာထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ အများကြိုက်ညီတဲ့ အဆိုအရကတော့ ဝါတော် ၂၀၁၆ လို့ဆိုတယ်။ ဘုရား

ရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဝါတော် ၂၀ လောက်ရောက်တဲ့ အချိန် အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ်သည် ဟောဒီဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရှိရာ ဇေတဝန်ကျောင်းကို ဆိုက်ရောက် လာတယ်။

**ရှင်ပုဏ္ဏ ဘယ်အရပ်ကရောက်လာတာလဲ**

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ဘယ်ကနေ ရောက်လာတာလဲ။  
ပုဏ္ဏဆိုတာ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်လဲ။

ဘုရားသာသနာမှာ ပုဏ္ဏတွေက အများကြီးကိုး။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်က သုမနသူဌေးကြီးရဲ့ အိမ်နောက်ကွယ် ကလေးမှာကပ်ပြီးနေရတဲ့ ဆင်းရဲသား မောင်ပုဏ္ဏ ဆိုတာလဲ ရှိသေးတယ်။ ထိုဆင်းရဲသား မောင်ပုဏ္ဏက ရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သူမြတ်ကြီးအား ဒါန်ပူနဲ့ ရေချမ်း လှူ၊ သူ့ဇနီးသည်က ဆန်ကွဲထမင်းနဲ့ ပုန်းရည်ဟင်း ကလေးဆက်ကပ်၊ ထွန်ယက်ထားတဲ့ ထွန်ခဲ ထယ်ခဲ တွေ အိပ်ရာကလဲနီးရော အကုန်လုံး ရွှေတုံးတွေချည်း ဖြစ်တယ်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များဟာ နောင်သောအခါ ပုဏ္ဏသူဌေး ကြီးလို့ ဖြစ်လာတယ်။ ပထမတော့ လယ်သမားပုဏ္ဏ

ဆင်းရဲသား၊ နောက်တော့ ယခုနက ပြောပြထားခဲ့တဲ့  
 ကောင်းမှုကြောင့် ပုဏ္ဏသူဌေးဆိုပြီးတော့ ဖြစ်လာတယ်။  
 ထိုပုဏ္ဏသူဌေး သာသနာတော်ရဟန်းပြုလို့ ပုဏ္ဏမထေရ်  
 ရယ်လို့ ဘုန်းကြီးတို့ မှတ်တမ်းမရှိဘူး။ အဲဒီပုဏ္ဏက  
 တခြား။

ဏကြီးနှစ်လုံးဆင့် နောက်ကရေးခြာနဲ့ ပုဏ္ဏာ  
 ဆိုတာတွေလဲ တော်တော်များများ ရှိသေးတယ်။ ပုဏ္ဏာ  
 ကျွန်မတို့၊ ပုဏ္ဏာ သူဌေးသမီးတို့၊ အနာထပိဏ်ရဲ့  
 သမီးတော်ကလေးပုဏ္ဏာတို့ဆိုတာ ရှိသေးတယ်၊ ထား၊  
 ပုဏ္ဏဆိုတာ ယခုနက ပြောပြထားခဲ့တဲ့ ဆင်းရဲသား  
 လယ်သမားကနေ သူဌေးဖြစ်သွားတဲ့ ပုဏ္ဏလဲ မဟုတ်  
 ပါဘူး။ ပုဏ္ဏကျွန်လဲ မဟုတ်ပါဘူး။ ပုဏ္ဏာသူဌေးသမီး  
 လဲ မဟုတ်ပါဘူး။ ပုဏ္ဏခေါ်တဲ့ ကုန်သည်လို့ နားလည်၊  
 ကုန်သည်မျိုး။

ကုန်သည်မျိုးဖြစ်တဲ့ ပုဏ္ဏသည် ဘုရားသာသနာ  
 တော် ရဟန်းပြုလို့ အတော်အတန် သာဝတ္ထိမှာ တရား  
 အားထုတ်ကြည့်တယ်၊ တရားအားထုတ်လို့ ခရီးမတွင်  
 တာနဲ့ပဲ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့  
 တရားတောင်းဖို့ ရောက်လာတာ။

သုနာပရန္တတိုင်းအရပ်ကို ပြဆိုခြင်း

ဒီတော့ ဤပုဏ္ဏဆိုတဲ့ ကုန်သည်သည် ဘယ်က သွားသလဲလို့ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ပုဏ္ဏရဲ့ဇာတိချက် ကြွ မွေးရပ်မြေကို ပြောကြဆိုကြတဲ့အခါမှာ မြန်မာ ပြည်သမိုင်းဆရာများ၊ သမိုင်းဆရာတော်များက ဘုန်းကြီး တို့ သုနာပရန္တတိုင်းလို့ ခေါ်ဆိုရတဲ့ ဤကျောင်းတော် ရာတစ်ဝိုက်အရပ်ကနေပြီးတော့ သွားတယ်လို့ ဒီလို သတ်မှတ်ပါတယ်။

ဟောဒီ မင်းဘူးရဲ့အထက်ပိုင်းတစ်လျှောက် တောက် လျှောက်ကြီးပဲ သုနာပရန္တတိုင်း၊ မကွေးတိုင်းလို့ သာမန် အားဖြင့် ဆိုပေါ့ဗျာ။ မကွေးတိုင်းနယ်မြေ ဤတစ်ဝိုက် သည် ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များ သုနာပရန္တတိုင်းလို့ ဆိုပြီးတော့ မြန်မာပြည် သမိုင်းဆရာတော်များ ဤကဲ့ သို့ သတ်မှတ်တော်မူကြတယ်။

ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတို့ တောရမှီပြီးတော့ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရား ကြိုးကုတ်အားထုတ်လို့ အလွန်တရာထင်ရှား ကျော်ကြားတော်မူတဲ့ သေကျတောင် ဆရာတော်ဘုရား ရေးသားတဲ့ တိုင်းကြီးသောဠသမှာလဲပဲ သုနာပရန္တ တိုင်းဆိုတာ ဤကျောင်းတော်ရာတစ်ဝိုက်၊ မင်းဘူး၊

စကု၊ စလင်း၊ မကွေး ဟုတ်လား၊ ပွင့်ဖြူဆိုတဲ့ ဤနယ်တစ်ဝိုက်သည် သုနာပရန္တတိုင်းပဲလို့ ဤလို ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။

ဆရာတော်ဦးဒီပ ရေးသားပြုစုတော်မူတဲ့ ပါဒစေတီ ယဒီပနီကျမ်းမှာ ကြည့်လိုက်ရင်လဲ ဤအတိုင်းပဲ ဆုံးဖြတ် ထားတယ်။ ဟော ယခုနောက်ဆုံး ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ကျောင်းတော်ရာစေတီတော်ကြီးရဲ့ အကျိုး တော်ဆောင်ဖြစ်တော်မူတဲ့ အရှင်ဓမ္မာစာရ ရေးသားတဲ့ ကျောင်းတော်ရာစေတီတော်သမိုင်း ကြည့်လိုက်တော့ လဲပဲ သုနာပရန္တတိုင်းဆိုတာက ဤအရပ် ဤဒေသပဲ။

မင်းဘူးနယ်တစ်ဝိုက် စကုနယ်တစ်ဝိုက် ဟောဒီ ပွင့်ဖြူနယ်တစ်ဝိုက် မကွေးတိုင်းရဲ့ အနောက်ခြမ်း တစ်ခွင်ပေါ့၊ ဒါသုနာပရန္တတိုင်း။

**မန်းတက္ကသိုလ်ဆရာကြီး ဦးဆန်းထွန်းနဲ့ဆွေးနွေး**  
ပြီးတစ်ခါအနောက်ဥရောပရာဇဝင်ကျမ်း၊ အနောက် ခြမ်း၊ အနောက်ဘက်ကလာတဲ့ ကျမ်းတွေကိုလေ့လာပြီး ရေးသားတဲ့ ကျမ်းတွေ ကျမ်းတွေကြည့်လိုက်တော့ သုနာပရန္တတိုင်းဟာ မြန်မာပြည်ထဲမဟုတ်ဘူး၊ မြန်မာ

ပြည် အပြင်ကို သူတို့က ထုတ်သွားကြတယ်။

ဒီတော့ ဒီဒေသတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘုန်းကြီးတို့ ဆွေးနွေးတဲ့ နေရာမှာ ရာဇဝင်ရော သာသနာဝင်ရော အလွန်ကျွမ်းကျင်နိုင်နင်းတဲ့ မန်းတက္ကသိုလ်ဆရာကြီး ဦးဆန်းထွန်းဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ဆွေးနွေး ခဲ့ဖူးတယ်။ ဆွေးနွေးတဲ့အခါကျတော့ ဆရာကြီးက ပြောတဲ့စကားတွေအများကြီးထဲက တစ်ခု ဘုန်းကြီးတို့ အကြိုက်ဆုံး ဖြစ်သွားတာက -

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ကျောင်းတော်ရာ၊ ခြေ တော်ရာဆိုတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ် သာသနာဖြန့်ချိသွားတယ်ဆိုတဲ့ နေရာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘုန်းကြီးတို့ ထိုဆရာကြီးနဲ့ ဆွေးနွေးတာ ကတော့ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေး တာပါ။

မြန်မာပြည် ပထမဆုံး သာသနာရောက်လာတယ် ဆိုတာ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိက ရောက်တယ်လို့ နှောင်းခေတ် သမိုင်းဆရာတွေဆိုတယ်။ ဘုရားသာသနာတော် နှစ် ၂၃၀ လောက် ပတ်ဝန်းကျင်မှာ သီရိဓမ္မာသောကမင်း ကြီး သာနာပြုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်များ သောဏ

ဥတ္တရမထေရ် အမှူးရှိတဲ့ ရဟန္တာသာသနာပြု အဖွဲ့ကြီး တစ်ဖွဲ့ဟာ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိကို ကြွလာတယ်ဆိုတဲ့ စကား အရ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိဆိုတာ ဘာပါလိမ့်မလဲလို့ သုတေသန နဲ့ စိစစ်တဲ့အခါကြတော့ -

ဟိုဘက် အင်ဒိုနီးရှားဆွဲသွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကတချို့၊

ထိုင်းနိုင်ငံဘက်ဆွဲသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတချို့၊

မြန်မာပြည်ထဲ ဆွဲပြီးတော့ လာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များက တစ်မျိုး။

ဒီလိုဖြစ်နေတော့ “ဆရာ ဘယ်အယူဆတွေက မှန်တုန်း” မေးတော့ ဆရာက ဘာပြောတုန်းဆိုတော့ “ဆရာတော်၊ တပည့်တော်တို့ မြန်မာပြည် သာသနာ ရောက်လာတာလဲအမှန်ပဲ၊ ထေရဝါဒ သာသနာထွန်းကား နေတာလဲ အမှန်ပဲ၊ စူးမတ်ကြား တို့၊ ဂျာဗားတို့ သာသနာထွန်းကားခဲ့ဖူးတယ်ဆိုတာတော့ ကြွင်းကျန်တဲ့ စေတီတော် အဟောင်းတွေ အပျက်တွေကြည့်ပြီး ရှေးဟောင်းစေတီတော်ကြီးတွေ ကြည့်ပြီးတော့ ပြော နိုင်တယ်။

ဤယနေ့တော့ ဗုဒ္ဓသာသနာ ထိုအရပ်ဒေသတွေ မှာ မရှိတော့ဘူး။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ သာသနာရှိပါသေးရဲ့။

ထိုင်းနိုင်ငံကလဲပဲ သူတို့ရဲ့ အနောက်တောင်ဘက်က  
(နခွန်ပထုံ) ဆိုတဲ့ အရပ်သည် သထုံတဲ့။ အင်ဒိုနီးရှား  
ကျွန်းစုထဲကလဲ (စူးမတ်တြား) ကို သူတို့ကလဲ သထုံ  
တဲ့။ ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာပြည်ကလဲ ..... ဟုတ်လား  
သထုံနေပြည်တော်ဆိုတဲ့အရပ်ကို ဒါသုဝဏ္ဏဘုမ္မိ။

ထိုင်းနိုင်ငံက (နခွန်ပထုံ)သည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ။

အင်ဒိုနီးရှားက (စူးမတ်တြား)သည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ။

မြန်မာပြည်က သထုံသည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ။

**သုဝဏ္ဏဘုမ္မိနယ်မြေကြီး**

ကမ္ဘာမြေပုံချကြည့်၊ အဲဒီနယ် သုံးခုဟာ အနီး  
ကလေး ဖိုခုံလောက်ဆိုင်ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒီတော့  
ဘာမှ ငြင်းမနေနဲ့ အကုန်လုံး စုပေါင်းပြီးတော့ အဲဒါ  
သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ နယ်မြေကြီးတစ်ခုလုံးလို့ သတ်မှတ်လိုက်  
ရင် အငြင်းပွားစရာ မရှိတော့ဘူး။

ဤနယ်မြေကြီးတစ်ခုလုံး (စူးမတ်တြား) ရော၊  
နခွန်ပထုံရော၊ မြန်မာပြည်က သထုံရော တနင်္သာရီ  
ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် အကုန်လုံး သုဝဏ္ဏဘုမ္မိလို့  
ဆိုလိုက်ရင် ငြင်းစရာမလိုတော့ဘူး။ အဲဒီ ငြင်းစရာ



မလိုတော့တဲ့ နယ်မြေကြီးတစ်ခုလုံးလိုဆိုတဲ့ သုဝဏ္ဏ  
ဘုမ္မိထဲမှာ သောဏ ဥတ္တရမထေရ်နှစ်ပါးက ဘယ်နေရာ  
ကို စတင်သာသနာပြုသလဲဆိုတော့မှ မြန်မာပြည်ထဲက  
သထုံလို့ ဒီလို ပြောရတာ။ ဒါကြောင့်

သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ ဂန္ဓာန သောဏုတ္တရာ မဟိဒ္ဓိကာ။

ပိသာစေ နိဒ္ဒမေတ္တာန၊ ဗြဟ္မဇာလမဒေသိသုံ။

မဟိဒ္ဓိကာ- ကြီးမားသော တန်ခိုးရှိတော်မူကြ

ကုန်သော၊ သောဏုတ္တရာ- သောဏဥတ္တရမထေရ်  
နှစ်ပါးတို့သည်၊ သုဝဏ္ဏ (ဘုမ္မိ) ဘုမ္မိ-သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ  
မြို့သထုံသို့၊ အာဂန္ဓာန- ကြွလာတော် မူကြကုန်၍၊  
ပိသာစေ- လူသားစားတဲ့ ဘီလူးတို့ကို၊ နိဒ္ဒမေတ္တာန-  
နှင်ထုတ်ကြကုန်၍၊ ဗြဟ္မဇာလံ- မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရား (၆၂)  
ပါးကို ဖြေရှင်းပြတဲ့ ဗြဟ္မဇာလ သုတ္တန်ကြီးကို၊  
အဒေသိသုံ- ကရုဏာရှေးရှုဟောကြားတော် မူကြလေ  
ကုန်သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ မြို့သထုံစတင်ရောက် လူသားစားတဲ့  
ဘီလူးတွေကို နှင်ထုတ်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရား (၆၂) ပါးကို  
ဖြေရှင်းတဲ့ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန်ကြီး ဟောတယ်လို့

ဘုန်းကြီးတို့ ဝိနည်းပါရာဇိက ကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာမှာ လာတယ်။

အဲဒီမှာ ဘုန်းကြီးတို့ ဆရာကြီးနဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်တာ၊ ဆရာတော် သာသနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အနောက်ဘက် ဆွဲဆွဲသွားတာမျိုးတော့ တပည့်တော် မကြိုက်ဘူးဘုရား၊ မြန်မာပြည်အပြင်ဘက် ထုတ်ထုတ် သွားတာလဲ မကြိုက်ဘူးဘုရားတဲ့။ သာသနာနဲ့ပတ်သက် တဲ့ မှတ်တမ်းတွေ မြန်မာပြည်ထဲ များများကြီး ရောက်ရင် အကောင်းဆုံးပဲလို့ ဆရာကြီးက ဒီလို ပြောတယ်။ ပြောသွားတာ၊ ဆရာကြီးရဲ့ အဆိုအမိန့် ဟာ အတော်ကိုကောင်းတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာပြည်က ရာဇဝင်၊ သာသနာဝင် ကျမ်းကျင်တဲ့ အရှင်မြတ်များ ဆရာများရေးထားတဲ့ ကျမ်းများကျတော့ သုနာပရန္တတိုင်းသည် ဒီအရပ်ပဲ။ ဤအရပ် ဤဒေသနေပြီးတော့ သွားပါတယ်ဆိုတဲ့ အရှင်ပုဏ္ဏတဲ့။ ဒီလိုလာတယ်။

သုနာပရန္တခေါ်တဲ့အရပ် သာသနာတော်ရောက်ရှိခဲ့ပုံ ဤသုနာပရန္တတိုင်းကို တတိယသင်္ဂါယနာတင်

တဲ့အချိန် သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၃၀ ပတ်ဝန်းကျင်ပေါ့။ အတိအကျပြောရရင် ၂၃၆ ခုနှစ် အသောကမင်းကရား သာသနာပြုလွတ်တော့ ကိုးတိုင်းကိုးဌာန သာသနာပြု လွတ်တဲ့အဖွဲ့မှာ ဤသုနာပရန္တတိုင်းဆိုတဲ့ အရပ်ကို မဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ် သာသနာပြု ကြွတော်မူတယ်။

ဒါကဗုဒ္ဓလွန်ပြီးလို့ နှစ် ၂၀၀ ကျော်မှာ သာသနာ ရောက်တဲ့အကြောင်းကို ပြောတာ။ ဗုဒ္ဓလက်ထက် ကတည်းက သာသနာရောက်တာ ပြောပါဆိုလို့ရှိရင် ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ်ရဲ့ ကျေးဇူးနဲ့ ဘုရားဝါတော် ၂၀ လောက်ကစလို့ သာသနာရောက်ပါတယ်။ ဒီလို ဆိုရပါတယ်။

အေး .. ဤသုနာပရန္တတိုင်းဆိုတဲ့အရပ်၊ ဝါဏီဇ ဂါမရွာကနေပြီးတော့ စူဠပုဏ္ဏ မဟာပုဏ္ဏခေါ်တဲ့ ညီနောင် နှစ်ယောက်တို့သည် ရွာနာမည်ကိုက ဝါဏီဇဂါမ။ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ် ဝါဏီဇဂါမ = ကုန်သည်ရွာ ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။

အေး ... သုနာပရန္တတိုင်း ဝါဏီဇဂါမ-ကုန်သည် ရွာဆိုတာဟာ ဘယ်ရွာလဲလို့ ဆိုလို့ရှိရင် ဘုန်းကြီးတို့ သမိုင်းကြောင်းတွေကို လေ့လာပြီးတော့ လျှောက်ပြီး

တော့ ဖတ်လိုက်တာ မှတ်စရာသားစရာတွေကလဲများ၊ ဤ အကြောင်းအရာများနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ် လက်လှမ်းမီတဲ့ ကျမ်းတစ်ကျမ်းကတော့ ဤ ယနေ့နော်- ဟောဒီ အရှင်ဓမ္မာစာရမထေရ် ရေးသား တဲ့ ကျောင်းတော်ရာသမိုင်းမှာ အပြည့်အစုံ ပါပါလိမ့် မယ်။

ဝါဏီဇဂါမရွာ၊ အေး .. ထိုဝါဏီဇဂါမလို့ခေါ် တဲ့ ကုန်သည်ရွာကနေပြီးတော့ သွားကြတဲ့ ကုန်သည် ညီနောင်တွေ၊ စုဥပုဏ္ဏရော မဟာပုဏ္ဏရော ဝါဏီဇဂါမ ရွာမှာ ဖွားကြတဲ့ ကုန်သည်တွေ။ အေး ... ကုန်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေး ကိစ္စနဲ့ သူတို့တတွေ လှည်းတပ်တွေ လှေတပ်တွေနဲ့ ညီတစ်လှည့် အစ်ကိုကတစ်လှည့်၊ အစ်ကိုကတစ်လှည့် ညီကတစ်လှည့် ဒီလိုထွက်ကြတာ။

အဲဒီ လှည်းတပ်ကြီးနဲ့ ညီတစ်လှည့် အစ်ကို တစ်လှည့် ထွက်လိုက်ကြတာ၊ ဘယ်ထွက်တုန်းဆိုတော့ အနောက်ဘက်ကို ထွက်ကြတယ်။ အနောက်ဘက်ကို ထွက် ရခိုင်ရိုးမတောင်တန်းကြီးကို ကျော်ဖြတ်၊ အဲဒီ ကနေပြီးတော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် များ ဟိုဘက်အိန္ဒိယထဲကိုဝင်သွား၊ အိန္ဒိယထဲ ဝင်သွား

တော့ ဘယ်ရောက်တုန်းဆိုတော့ သာဝတ္ထိဆိုတဲ့ နယ်မြေကို ရောက်သွားတယ်။

**မဟာပုဏ္ဏတို့ စခန်းချ နားနေစဉ်**

ဘုရားရှိတဲ့အရပ် သာဝတ္ထိဆိုက်ရောက်သွားတော့ ယခုကဲ့သို့ ဆိုက်ရောက်သွားတဲ့အချိန်မှာ ဘယ်သူ ထွက်သွားတဲ့ အလှည့်လဲ ဆိုလို့ရှိရင် ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်- အစ်ကိုကြီးမဟာပုဏ္ဏ ထွက်သွားတဲ့အလှည့်၊ ညီဖြစ်သူ စူဠပုဏ္ဏက အိမ်မှာကျန်ရစ်တဲ့အလှည့်။

အစ်ကိုကြီးမဟာပုဏ္ဏ ရထားတပ်ကြီးနဲ့၊ ရထား တပ်ဆိုတာ ရှေးအသုံး၊ ယနေ့ခေတ်တော့ လှည်းတပ် ကြီး၊ လှည်းတပ်ကြီးနဲ့ အိန္ဒိယပြည် သာဝတ္ထိမြို့ ဆိုက်ရောက်သွားတော့ သူတို့စခန်း ဘယ်မှာချသလဲ ဆိုလို့ရှိရင် သာဝတ္ထိမြို့နဲ့ ဇေတဝန်ကျောင်းရဲ့အကြား ဇေတဝန်ကျောင်းနဲ့ မနီးမဝေးမှာ သူတို့က လှည်းတပ် ကြီး စခန်းချပြီး နားနေကြတယ်။

သာဝတ္ထိမြို့ တောင်တံခါးကထွက်၊ အနောက်ဘက် နားချိုး၊ တရွေ့ရွေ့နဲ့ သွားလိုက်ရင် စနေထောင့်နား မှာ ဇေတဥယျာဉ်ကြီး ရှိပါတယ်။ အဲဒီ ဇေတဥယျာဉ်

နဲ့ သာဝတ္ထိမြို့ရဲ့အကြားမှာ သူတို့လှည်းတပ်ကြီးချပြီး  
တော့ စခန်းချနားနေတုန်း ...

သာဝတ္ထိမြို့သူမြို့သားတွေက မိုးလင်းတာနဲ့တစ်ပြိုင်  
နက်တည်း ပန်း ရေချမ်း ဆီမီး အဖျော်ယမကာကိုင်ပြီး  
တော့ စားဖွယ်ခဲဖွယ်တွေကိုကိုင်ပြီးတော့ ဆွမ်းဘောဇဉ်  
တွေကိုင်ပြီးတော့ ဇေတဝန်ကျောင်းကို သောသော  
သောသောနဲ့ လူတွေသွားလိုက်ကြတာ အဲဒီနား စခန်း  
ချနေတဲ့ လှည်းတပ်ကပုဂ္ဂိုလ်တွေက ငေးကြည့်တယ်။

ဒီလူတွေ ဒီဥယျာဉ်ကြီးထဲ ဝင်သွားကြတယ်။  
ဘာလုပ်သွားကြတာပါလိမ့်မလဲ၊ တော်တော်ကြာ ပြန်ပြီး  
တော့ ထွက်လာကြပြန်တယ်။ နေ့ခင်းပိုင်းကျပြီ ဆိုလို့  
ရှိရင် ဆွမ်းခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တွေကိုင်ပြီးတော့ ကျောင်း  
တိုက်ကြီးထဲ တစ်ကြိမ် ဝင်သွားကြပြန်တယ်။ မွန်းလွဲ  
ပိုင်းကျတော့ အဖျော်ယမကာနဲ့ ပန်း ရေချမ်း ဆီမီး  
ကိုင် တစ်ကြိမ်သွားကြပြန်တယ်။ တရားနာကြတယ်။  
ညနေလေးစောင်းတော့ ပြန်ထွက်လာကြပြန်တယ်။

နေ့စဉ် နေ့စဉ် လူတွေ ဟောဒီဇေတဝန်ဥယျာဉ်ကြီး  
ထဲကိုဝင်ချည်ထွက်ချည်နဲ့ လှုပ်ရှားသွားလာတာကြည့်  
ပြီး ဟောဒီလှည်းတပ်မှာ စခန်းချနေတဲ့ ကုန်သည်

တွေ စိတ်ဝင်စားပြီးတော့ ငေးမောကြည့်ကြတယ်။

ပုဏ္ဏုသာတီရှင်ဘုရင်ကြီး သတင်းကြားရာသလို

တစ်နေ့သောအခါ ကုန်သည်မှူးဖြစ်တဲ့ မဟာပုဏ္ဏု လှည်းတပ်မှူးက နေပြီးတော့ အဲဒီဥယျာဉ်ထဲဝင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မေးကြည့်သတဲ့။ “အချင်းတို့၊ ဤဥယျာဉ် ထဲ နေ့စဉ်နေ့စဉ် ဝင်ချည်ထွက်ချည်နဲ့ ဘာလုပ်ကြတာ တုန်း၊ ဥယျာဉ်ကြီးထဲ ဝင်ချည်ထွက်ချည်နဲ့ ဘာကိစ္စ သွားကြတာတုန်းဗျာ၊ လက်ချည်းသက်သက် သွားတာလဲ မတွေ့ဘူး။”

ဒီလိုဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ဤမဇ္ဈိမနိကာယ် ဥပရိ ပဏ္ဏာသပါဠိတော်မှာ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်တော်ကလာတဲ့ စကားမျိုးနဲ့ပြောရရင်-

ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။  
ဓမ္မော လောကေ သမုပ္ပန္နော သုခါယ သဗ္ဗပါဏိနံ။  
သံဃော လောကေ သမုပ္ပန္နော ပုညက္ခေတ္တံ  
အနုတ္တရံ။

ပုဏ္ဏုသာတီရှင်ဘုရင်ကြီး ဘုရားရှင်ရဲ့ သတင်းကို ကြားတော့ ဒီအတိုင်းကြားတာ။

ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။

ဗုဒ္ဓေါ- အရဟံတစ်ဆူ သယမ္ဘူဦးကိုင် တုနိုင်း မမြင် ဂေါတမဘုရားရှင်သည်။ သဗ္ဗပါဏိနံ- ခပ်သိမ်း များစွာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏။ ဟိတာယ- လောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အစီးအပွား အလိုငှာ၊ လောကေ- လူ့ပြည်နတ်ရပ် လောကဓာတ်အတွင်း၌၊ သမုပ္ပန္နော- ကောင်းစွာမသွေ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်၍ နေခဲ့ပါပေ၏။

သာဝတ္ထိ ပြည်သူပြည်သားတွေ ပြန်ပြီးတော့ ပြောတယ်။

ဓမ္မော လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ သုခါယ သဗ္ဗပါဏိနံ။

ဓမ္မော- မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ္တိဆိုတဲ့ ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်သည်။ သဗ္ဗပါဏိနံ- ခပ်သိမ်းများစွာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏။ သုခါယ- လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာအလိုငှာ၊ လောကေ- လူ့ပြည်နတ်ရပ် လောကဓာတ်အတွင်း၌၊ သမုပ္ပန္နော- ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်နေခဲ့ပါပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်လဲ ပွင့်နေတယ်။



ထိုဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က တရားတော်တွေလဲ  
ဟောကြားနေတယ်။

ဓမ္မော စ ဒေသိယတိ သြပသမိတော ပရိနိဗ္ဗာ  
ယိတော၊ သမ္မောဓဂါမိ သုဂတပဝေဓိတော။

တေန တထာဂတေန- ထိုသို့ သုံးလောကထွဋ်တင်  
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ ဓမ္မောစ- တရားတော်ကို  
လည်းပဲ၊ ဒေသိယတိ- ဟောတော်မူအပ်ပါပေ၏။

ဘယ်လိုတရားလဲ။

သြပသမိကော- ကိလေသာအပူမီးတွေ ငြိမ်းရာ  
ငြိမ်းကြောင်းဖြစ်သော၊ ပရိနိဗ္ဗာယိတော- ကိလေသ  
ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းရန်ဖြစ်ပေထသော၊  
သမ္မောဓဂါမိ- သစ္စာလေးပါးသိခြင်းကိုလည်း ရောက်စေ  
တတ်သော၊ သုဂတပဝေဓိတော- သစ္စာလေးရပ်  
တပ်အပ်သိမြင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တို့ ကောင်းစွာ  
ဟောကြားအပ်သော၊ ဓမ္မောစ- တရားတော်ကိုလည်းပဲ၊  
ဒေသိယတိ- ဟောတော်မူအပ်ပါပေ၏။

ရတနာသုံးပါး ရှိနေပါတယ်တဲ့  
ဘုရားလည်း ပွင့်နေတယ်၊ တရားလဲ ဟောနေ

တယ်၊ သစ္စာလေးပါးသိတဲ့ တရားမျိုးတွေကို ဟောနေပါတယ်။

သံဃော လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

သံဃော- မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက် ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်ရှိတဲ့ ရှစ်ယောက်သော အရိယာသံဃာတော်မြတ်သည်၊ သဗ္ဗပါဏိနံ- ခပ်သိမ်းများစွာ သတ္တဝါတို့၏၊ အနုတ္တရံ- အတုမရှိမြတ်လှစွာသော၊ ပုညက္ခေတ္တံ- ကောင်းမှုမျိုးစေ့အပေါင်း စိုက်ပျိုးကြီးချရာ လယ်ယာ မြေကောင်း သဖွယ်အလိုငှာ၊ လောကေ-လူ့ပြည်နတ်ရပ် လောကဓာတ်အတွင်း၌၊ သမုပ္ပန္နော- ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်၍ နေခဲ့ပါပေ၏။ လောကေ-ဇေတဝန် ခေါ် ကျောင်းတိုက်တော်၌၊ သမုပ္ပန္နော- ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်၍ နေခဲ့ပါပေ၏။

သာဝတ္ထိပြည်သူပြည်သားတွေ ပြန်လည်ပြောကြားတဲ့သတင်းစကား- “လောကသုံးခွင် ဘုံသုံးပြင်မှာ ဘုရားလည်း ပွင့်နေတယ်။ တရားတွေလည်း ဟောနေတယ်။ ထိုတရားကျင့်တဲ့ သံဃာတော်တွေလဲ ပေါ်ပေါက်နေပါတယ်။ ဒီ ဘုရား တရား သံဃာဆိုတဲ့

ရတနာသုံးပါးဟာ ဤဇေတဝန်မှာ ရှိနေတယ်ဗျို့။

ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့ဟာ ဘုရားဖူးခြင်း၊ တရားနာခြင်း၊ သံဃာတော်တို့ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းဆိုတဲ့ ကိစ္စနဲ့ ဤကျောင်းတိုက်ကို နေ့စဉ်နေ့စဉ် ဝင်ထွက်သွားလာ နေကြတာပါဗျာ”လို့ သာဝတ္ထိပြည်သူပြည်သားများက ပြန်ပြီးတော့ ပြောတယ်။

သာဝတ္ထိပြည်သူပြည်သားများ ပြန်လည်ပြောတဲ့ အထဲမှာ -

ဓမ္မော စ ဒေသိယတိ သြပသမိကော ပရိနိဗ္ဗာယိတော သမ္မောဂေါမိ တဲ့။

ဓမ္မော စ ဒေသိယတိ- ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က တရားတော်တွေကိုလည်း ဟောနေတယ်။

ဘယ်လိုတရားလဲ။

သြပသမိကော- ကိလေသာငြိမ်းကြောင်း တရားကောင်းတွေကို ဟောနေတယ်။

ပရိနိဗ္ဗာယိကော- ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံချုပ်ငြိမ်း မီးပုံကြီးငြိမ်းသလိုငြိမ်းတဲ့ တရားတွေကို ဟောတယ်။

သမ္မောဂေါမိ- သစ္စာလေးပါးကို သိစေတတ်တဲ့

တရားတွေကိုဟောတယ်တဲ့။

**မဟာပုဏ္ဏ ဘုရားဖူးပြီး တရားနာ**

သတင်းစကားကြားရော သာဝတ္ထိပြည်သူ ပြည်  
သားတွေ တတွတ်တွတ်ပြောတဲ့ သတင်းစကားသည်  
မဟာပုဏ္ဏရဲ့ အရေပါး အရေထူတွေကို ထိုးဖောက်ပြီး  
ရိုးတွင်းခြင်ဆီထိအောင် တည်သွားတယ်။ လှည်းတပ်ကြီး  
ကုန်သည်အုပ်စုကြီးရဲ့ အကြီးအမှူးဖြစ်တဲ့ မဟာပုဏ္ဏ  
လို့ခေါ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က “ကိုင်း .. ဒီလိုဆိုရင် ဘုရားဖူးခြင်း  
တရားနာခြင်း သံဃာအားပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း အလို့ငှာ  
ကျွန်ုပ်တို့လဲ ခင်ဗျားတို့နဲ့ လိုက်စမ်းပါရစေ” လို့ဆိုပြီး  
တော့ မိမိပရိသတ်နှင့်တကွ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်  
ထဲ လိုက်သွားရော။ လှည်းတပ်ကြီး ကုန်သည်ရိက္ခာ  
တွေစောင့်ရှောက်ဖို့ အနည်းအကျဉ်းတော့ ကျန်လိမ့်ဦး  
မယ်ပေါ့။

ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ထဲ ရောက်တဲ့အခါ ဘုရား  
ရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က ဗုဒ္ဓါသန ဓမ္မပလ္လင်ကနေပြီးတော့  
တရားဟော၊ ပရိသတ် အစွန်နားက ထိုင်ပြီးတော့  
ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်နေတဲ့

ပန်းပင်ကြီးကဲ့သို့ ကျက်သရေရှိတဲ့ ရူပကာယတော်  
ကို ဖူးမြော်ရင်း-

ကရဝိက်ငှက်မင်း၊ ကြီးကြာမင်းတို့ရဲ့ အသံနဲ့  
တူစွာသော အင်္ဂါရုပ်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့အသံတော်ဖြင့်  
ထုတ်ဖော်ဟောအပ်တဲ့ တရားတော်ကို နာကြားရင်း-

လေငြိမ်ရာတိုက်ခန်းမှာ ထွန်းထားသောဆီမီးတိုင်  
ကဲ့သို့ ငြိမ်သက်စွာ ဣန္ဒြေနဲ့ထိုင်ပြီးတော့ တရားနာနေတဲ့  
သံဃာတော်တွေကို ကြည်နူးရင်းဖြင့် မဟာပုဏ္ဏ  
ကုန်သည်မှူးသည် နောက်နားက သဒ္ဓါတရားတွေ ပီတိ  
တွေတဖြန်းဖြန်းနဲ့ ဖြစ်ပြီးတော့ နာနေတယ်။

ဒီအခါ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က-

- (၁) ဒါနကထာ- ဒါနနဲ့ပတ်သက်သော တရားစကား၊
- (၂) သီလကထာ- သီလနဲ့ပတ်သက်သော တရားစကား၊
- (၃) သဂ္ဂကထာ- နတ်ရွာ သုဂတိ လားရာလှားကြောင်း ဖော်ပြတဲ့တရားစကား၊
- (၄) ကာမာနံအာဒီနဝကထာ- ကာမဂုဏ်တို့ရဲ့ အပြစ်ကို ဖော်ပြတဲ့ တရားစကား၊

(၅) နေက္ခမ္မေအာနိသံသ ကထာ- ကာမမှ ထွက်  
မြောက်ခြင်းရဲ့ အကျိုးကို ဖော်ပြတဲ့တရား  
စကား၊

(၆) စတုသစ္စကထာ- သစ္စာလေးပါးနဲ့ ပတ်သက်  
တဲ့ တရားစကား၊

ဒါနကထာရယ် သီလကထာရယ် သဂ္ဂကထာ  
ရယ် ကာမာနံအာဒိနဝကထာရယ် နေက္ခမ္မေအာနိသံသ  
ကထာရယ် စတုသစ္စကထာရယ်လို့ ဒေသနာအစဉ်  
ခြောက်ပါး ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဟောကြား၍  
နေခဲ့ပါတယ်။ ပရိသတ်ကို ပျမ်းမျှအားဖြင့်ဟောရင်  
ဒေသနာ အစီအစဉ်ဟာ ဒီခြောက်မျိုးပဲ။

**ဒေသနာစဉ်ခြောက်ပါး**

**အစဉ်အတိုင်းဟောကြားခြင်းအကြောင်း**

ဒါနကထာက စတင်ဟောတယ်၊ ဒါနကို ပရိသတ်  
ဟာ စိတ်ဝင်စားလာပြီဆိုတော့မှ သီလတစ်ဆင့်တက်  
ဟောတယ်။ ဒါနနဲ့သီလ စိတ်ထဲမှာကျေနပ်လို့ ဒါနပြုခြင်း၊  
သီလဆောက်တည်ခြင်းကြောင့် ဘာအကျိုးရသလဲဆိုတာ  
ကို မျှော်ကြပေလိမ့်ဦးမယ်။ ဒါကြောင့် ထို ဒါနကထာ

သီလကထာရဲ့နောက်မှာ သဂ္ဂကထာလို့ခေါ်ဆိုရတဲ့ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာဆိုတဲ့ အကျိုးပြုတရားကို တတိယနေရာကဟောတယ်။

ဒါနကောင်းမှုပြု လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာတဲ့။ သီလဆောက်တည် လူနတ်ချမ်းသာဟဲ့ဆိုတော့ သတ္တဝါတွေ ဘယ်နှယ်ဖြစ်လာလဲ၊ ကာမတဏှာ မကင်းသူတို့ရဲ့ ဓမ္မတာလူ့စည်းစိမ် နတ်စည်းစိမ်ဆိုတဲ့ ဒီကာမဂုဏ်လိုချင်တဲ့တဏှာလောဘတွေ တက်လာပေလိမ့်ဦးမယ်။ အဲဒါကြောင့် နောက်နားကနေပြီးတော့ ကာမာနံအာဒိနဝကထာဆိုတာ စတုတ္ထနေရာက ဟောရ။

ကထာစဉ် လေးပါး ဒီမှာမှတ်ထား၊ ဒါန သီလ သဂ္ဂ ကာမာနံ အာဒိနဝ။ ဒါနကောင်းမှုလဲ ပြုချင်အောင် ဟောရတယ်။ သီလလဲ ဆောက်တည်ချင်အောင် ဟောရတယ်။ ဒါနလဲ ပြုပါပြီ။ သီလလဲ ဆောက်တည်ပါပါပြီ။ အကျိုးမရှိဘူး ဆိုလို့ရှိရင် ဘယ်သူမှ မလုပ်ချင်ဘူး။ အကျိုးရှိမှ လုပ်ချင်တာ။ ဒါန၊ သီလကြောင့် ဘာအကျိုးရသလဲဆိုတော့ လူ့စည်းစိမ် ဘယ်လိုဘယ်လိုရတယ်၊ နတ်စည်းစိမ် ဘယ်နှယ်ဘယ်နှယ် ရတယ်ဆိုတာ အကျယ်ဟောတယ်။ ဒါကို သဂ္ဂကထာ။

အဲဒီလို လူ့စည်းစိမ် နတ်စည်းစိမ်တွေ တသိကြီး  
လျှောက်ဟောလိုက်ပြန်တော့ ဘဏ္ဍာလောဘ မကင်း  
သူတွေက ဒီစည်းစိမ် တပ်မက်တဲ့ တဏှာတွေဟာ  
ကုသိုလ်ကောင်းမှုရဲ့ နောက်နားကကပ်ပြီးတော့ ပါလာ  
လိမ့်ဦးမယ်။ အဲဒါကြောင့် ကာမဂုဏ်ရဲ့ အပြစ်ပြတဲ့  
ကာမာနံအာဒိနဝကထာကို စတုတ္ထနေရာက ဟောတာ။

**ကာမစည်းစိမ်တွေဟာ ဘာနဲ့တူသလဲ**

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ ဗဟုဒုက္ခာ-  
ဆင်းရဲမှုတွေက များလှပေ၏။ ဗဟုပါယာသာ- ပင်ပန်း  
မှုတွေက များကြလေကုန်၏။ ဧတ္ထ- ဤကာမစည်းစိမ်  
တို့၌၊ အာဒိနဝေါ- အပြစ်တွေကသာလျှင်၊ ဘိယျော  
ဘိယျော- တိုး၍တိုး၍ များလှပေ၏။

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ အဋ္ဌိကင်္ဂလူပမာ-  
အသားမကပ်တဲ့ အရိုးခြောက်နဲ့ တူကြလေကုန်၏။

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ မံသပေသူပမာ-  
သွေးသံရဲနေတဲ့ အသားတုံးနဲ့ တူကြပေကုန်၏။

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ သုပိနကူပမာ-  
အိပ်မက်နဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။



ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ ရုက္ခဖလူပမာ-  
သစ်သီးနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ အင်္ဂါရကာ  
သူပမာ- ရဲရဲတောက်နေတဲ့ မီးကျိုးတွင်းနဲ့လဲ တူကြလေ  
ကုန်၏။

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ ယာစိတကူပမာ-  
ငှားရမ်းထားတဲ့ ပစ္စည်းနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များ ကာမဂုဏ် ဘာတွေနဲ့  
တူတယ် တူတယ်လို့ ဘုန်းကြီးလျှောက်ပြောသွား  
လိုက်တာ ဘယ်နှစ်ချက်မှတ်မိလိုက်သလဲ၊ ဘယ်နှစ်  
ချက်တူတယ်လို့ ပြောလိုက်သလဲ။

(၁) ကာမာ-ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ အဋ္ဌိကခံ  
လူပမာ- အသားမကပ်တဲ့ အရိုးခြောက်နဲ့တူပေကုန်၏။

(၂) ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ မံသပေ  
သူပမာ- သွေးသံရဲရဲနေတဲ့ အသားတုံးနဲ့ တူကြပေ  
ကုန်၏။

(၃) ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ သုပိန  
ကူပမာ- အိပ်မက်နဲ့လဲ တူကြပေကုန်၏။

(၄) ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ ရုက္ခဖ

လူပမာ- သစ်သီးနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

(၅) ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ အင်္ဂါရကာ

သူပမာ- ရဲရဲတောက်နေတဲ့ မီးကျိုးတွင်းနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

(၆) ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ ယာစိတ

ကူပမာ- ငှားရမ်းထားတဲ့ ပစ္စည်းနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

(၇) ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ တိဏုက္က။

ပမာ- မြက်မီးရှူးနဲ့လဲ တူကြကုန်၏။

(၈) ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ အသိသူနူ

ပမာ- စဉ်းတီတုံးနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

ဘယ်နှစ်ချက်ရလဲ-

ရှစ်ချက်၊ ဟုတ်လား။

**အမဲရိုးနဲ့ ဓွေးငတ်ပမာ**

ပထမပြောလိုက်တာ ဘာတဲ့လဲ အရိုးခြောက်နဲ့ တူတယ်။ ဘာတဲ့လဲဆိုတော့ အသားမကပ်တဲ့ အမဲရိုးခြောက်၊ ကိုယ်ရထားတဲ့ ကိုယ့်ကာမစည်းစိမ်ကို ပြန်ကြည့် အသားမကပ်တဲ့အမဲရိုးခြောက်နဲ့ ဘယ်လောက်

တူသလဲ။

သားသတ်ရုံထဲကနေ အမဲရိုးတွေ လွင့်လွင့်ပစ်  
တယ်။ အသားတစ်စက်ကမှ မရှိဘူးနော်။ အကုန်လုံး  
ခြစ်ယူထားလိုက်တယ်။ အဲဒါ နေထဲပစ်ထား၊ ခြောက်  
သွေ့နေတဲ့ အမဲရိုး၊ ခွေးတစ်ကောင်က ချီလာ၊ ကောက်ရိုး  
ပုံလေးထဲကျ ရှေ့ကလက်ကလေးနှစ်ချောင်းနဲ့ဖိ၊ ရှုရှု  
ပြီးတော့ ကိုက်လိုက်တာ ခြောက်နေတဲ့အမဲရိုး တဖြည်း  
ဖြည်း ကိုက်ရင်းကိုက်ရင်း စိုလာတယ်။

အဲဒီအချိန်ကျတော့ လျှာလေးနဲ့ လျက်ကြည့်  
တော့ အရသာနည်းနည်းပေါ်လာ၊ သိပ်ကောင်းမယ့်  
အရသာ ရှိမယ်ထင်ပြီးတော့ တစ်နေကုန်ကိုက်လိုက်တာ  
ညနေလဲစောင်းရော အောက်သွားတွေ ကျိုးကုန် မရှိတော့  
ဘူး။ အဲဒါမောသွားတာနဲ့ ကောက်ရိုးပုံလေးထဲ ခွေပြီး  
တော့အိပ်။

မနက်ဖြန်ကာ မနက် မိုးလင်းတော့ သူ့အမဲရိုး  
သူပြန်ကြည့်လိုက်တယ်။ နှာခေါင်းလေးနဲ့ ရှုကြည့်  
တော့ ဟာ ... ကိုက်ဦးမယ်ဟဲ့ဆို ဆက်ကိုက်၊ ညနေ  
စောင်းတော့ ကုန်ပြန်ပြီတဲ့၊ အထက်သွားတွေပါ မရှိ  
တော့ဘူး။

အဲဒီလိုနဲ့ ကိုက်လိုက်ရတာ သွားငန်ရည်အရသာ  
လေးကလွဲလို့ ခြောက်သွေ့နေတဲ့ အမဲရိုး ဘာအရသာ  
မှ မထွက်ဘူးနော်။ သိပ်ကောင်းတဲ့ အရသာရှိတယ်လို့  
ဒီခွေးထင်တုန်းပဲ မဟုတ်လား။ ထင်တုန်းပဲ။

ဒီကနေ့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ကိုယ်ရထားတဲ့  
ကိုယ့်ကာမဂုဏ် ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပြန်ကြည့်၊ အဲဒီ အမဲရိုး  
ခြောက် ကိုက်ရတာလောက်တောင် မကောင်းဘူး။  
ပြန်ကြည့်ပါ။ ကိုယ့်အိမ်ကိုဟုတ်လား၊ လှည်းတွေကြည့်၊  
ကျွဲတွေကြည့်၊ နွားတွေကြည့်၊ ယာခင်းတွေကြည့်၊ စပါး  
ခင်းတွေကြည့် အမဲရိုးခြောက်ကိုက်ရတာကမှ ကောက်  
ရိုးပုံလေးထဲ မှေးပြီးတော့ နေရတာဟုတ်သေး။

**ကာမဂုဏ်ကို ကာမတဏှာနဲ့ အာရုံမပြုရင်**

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် နေပူလဲထွက်ဟဲ့၊ မိုးရွာလဲ  
ထွက်ဟဲ့၊ ထွက်လိုက်ရတာ ဘာမှအရသာမပေါ်ဘူး။  
ဒါပေမယ့် ဘယ်နှယ်တုန်း ကိုက်တာပဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့  
ပရိသတ် အရသာမပေါ်လဲ ကိုက်တာပဲ။

ဟောဟို အမဲရိုးခြောက် ကိုက်နေတဲ့ ခွေးငမိုက်  
ကို ကြည့်လိုက်စမ်း၊ ခြောက်သွေ့နေတဲ့ အမဲရိုးသည်

ဒီကနေ့ လူတွေ နတ်တွေခံစားနေတဲ့ ကာမဂုဏ်နဲ့ တူပါသတဲ့။ အမဲရိုးခြောက်ကို ကိုက်ရင်းကိုက်ရင်းနဲ့ ခွေးကလေးရဲ့ ပါးစပ်က ယိုစီးကျလာတဲ့ တံတွေးတွေ ကတော့ ကာမဘုံသားတွေရဲ့ ကာမတဏှာလို့ ဆိုရမယ်။

ကာမဂုဏ် ကာမတဏှာနဲ့ လိမ်းကျံထားတဲ့ အတွက်ကြောင့် ကာမဿာဒဇ ဆိုတဲ့အရသာ ထွက်တာ၊ ဒီကာမဂုဏ်သည် ကာမတဏှာနဲ့ အာရုံမပြုရင် အရသာမရှိဘူး။ ခြောက်နေတဲ့ အမဲရိုး တံတွေးနဲ့လိမ်းမှ စိုစိုလေး ဖြစ်လာ၊ စိုတော့မှ အရသာထွက်တာ၊ ခြောက်ရင် ဘာအရသာမှ မရှိဘူး။ ဒီအတိုင်းပဲ ကာမစည်းစိမ်ဟာ ကာမတဏှာနဲ့ မလိမ်းကျံရင် အရသာမပေါ်ဘူး။ အရသာမပေါ်ရင် ဘယ်သူမှ မကိုက်ဘူးပေါ့။ ဒါကြောင့်-

အမဲရိုးခြောက်သည် ကာမစည်းစိမ်။

ခွေးပါးစပ်က ယိုစီးကျတဲ့ တံတွေးတွေနဲ့ သွားငန်ရေတွေ၊ လျှာရည် အာရည်တွေက ကာမတဏှာ။

အမဲရိုးခြောက်ကို ကိုက်နေတဲ့ ခွေးငတ်မိုက်က ကာမဘုံသားတွေလို့ နားလည်။

ဒီကနေ့ ကိုယ်ရနေတဲ့ ကာမစည်းစိမ်သည် အဲဒီ

အမဲရိုးခြောက်လိုပါပဲတဲ့။ ဟုတ်လား၊ တို့ဒကာကြီးတွေ  
ညနေမစောင်းသေးဘူးလား၊ ခွေးလေးတော့ ကိုက်ရင်း  
ကိုက်ရင်းနဲ့ ညနေစောင်းတော့ ဘာဖြစ်သွား၊ အောက်  
သွားတွေကုန်ပြီ မရှိတော့ဘူး၊ တို့ ပရိသတ်တော့  
ဘယ်လိုတုန်း၊ ညနေမစောင်းသေးဘူး၊ သူတို့တော့  
ဟုတ်လား။

**ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ဆိုတာ အသားတုံးပမာ**

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ မံသပေသ္မုပမာ-  
သွေးသံရဲနေတဲ့ အသားတုံးနဲ့လဲ တူကြကုန်၏။

သွေးသံရဲနေတဲ့ အသားတုံးတစ်ခု၊ အမဲသား  
ဘာညာ အိမ်ရှေ့နေလှန်းထား၊ စွန်အုပ်ကြီးတစ်ခု ကောင်း  
ကင်ကပျံ၊ အားကောင်းတဲ့ စွန်တစ်ကောင် ချီသွားလိမ့်  
မယ်။ အားကောင်းမောင်းသန် စွန်တစ်ကောင် ချီသွား  
တော့ အဲဒီစွန်ရဲနောက်ကို စွန်တွေတစ်အုပ်ကြီး ဝိုင်း  
လိုက်တယ်၊ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ဟိုအကောင် အသား  
တစ်ရသွားလို့၊ လိုက်ကြဟေ့၊ ဝိုင်းလိုက်ကြတယ်။

မိလဲမိရော နှုတ်သီးနဲ့ဆိတ် အတောင်နဲ့ရိုက် ခြေ  
သည်းနဲ့ကုတ် နှိပ်စက်လိုက်တာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ နှိပ်

စက်ခံရပါများတော့ အသားတစ်ရထားတဲ့ စွန်ကြီးက စိတ်ပျက်လာတယ်။ ငါအသားတစ်ရထားလို့ နှိပ်စက်ခံရတာ စွန်ကြီးက သဘောကျတယ်တဲ့။ အသားတစ်ရထားတဲ့စွန်ကြီး ဘာဖြစ်လို့ အနှိပ်စက်ခံရသလဲဆိုရင် ရှင်းတယ်နော်။

သူ့ခြေထောက်ထဲမှာ အသားတုံးရှိတယ်။ နှိပ်စက်ခံရပါများတော့ ဤအသားတစ်ဟာ ငါ့ရဲ့ရန်သူပဲလို့ သဘောကျ၊ နောက်ဆုံး ခြေသည်းတွေကို တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဖြန့်ချလိုက်တာ အသားတစ်ကြီး လွတ်သွားတယ်။ ထိုအချိန် ထိုစွန်ကြီးကောင်းကင်ပျံသွား၊ သူ့နောက်က ဘယ်သူမှ မလိုက်တော့ဘူး။

နောက်က စွန်အုပ်ထဲက အားကောင်းမောင်းသန် စွန်တစ်ကောင်က အသားတစ် ငါရပြီဆိုပြီး ပြေးကုတ်ရင် ဒုတိယစွန် သေပေဦးမယ်။ ဒုတိယစွန်ကလွတ်လိုက်မယ်၊ တတိယစွန်ကဖမ်းမယ်၊ တတိယစွန်သေပေတော့၊ တတိယစွန်ကလွတ်လိုက်လို့ စတုတ္ထစွန်က ဖမ်းမယ်၊ စတုတ္ထစွန် နှိပ်စက်ခံရပြန်တယ်။

အသားတစ်ကို လွတ်တိုင်းလွတ်တိုင်းသော စွန်တွေ ချမ်းသာရာရပြီးတော့ အသားတစ်ကို ဖမ်းတိုင်း

ဖမ်းတိုင်းသောစွန်တွေ နှိပ်စက်ခံရတယ်။ ကာမစည်းစိမ်  
ဆိုတာ သွေးသံရဲနေတဲ့ အသားတုံးနဲ့တူတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်ရထားတဲ့ ကိုယ့်စည်းစိမ်  
ကိုယ်ပြန်ကြည့်၊ သွေးသံတရဲရဲ အသားတုံးကြီးနဲ့  
သိပ်တူတာ၊ စွန်တွေ ဝိုင်းမနေဘူးလား၊ ဝိုင်းနေတယ်၊  
သတိသာထား၊ အဲဒါ ထိုးလိမ့်မယ်၊ ဆိတ်လိမ့်မယ်၊  
အသားတစ်ရထားတဲ့စွန် နှိပ်စက်ခံရသလို ကာမဂုဏ်  
မစွန့်နိုင်ရင် အနှိပ်စက်ခံရတယ်။

အသားတစ်ဆိုတာက ကာမဂုဏ်၊ အသားတစ်ကို  
ပေါက်ဝင်အောင် ကုတ်ထားတဲ့ ခြေသည်းတွေဆိုတာ  
က ကာမတဏှာ။

အဲဒီအသားတစ်ကို ယူသွားတဲ့ စွန်ကြီးဆိုတာက  
ကာမဘုံသားတွေတဲ့။

**ငှားရမ်းထားတဲ့ပစ္စည်းနဲ့လဲ တူတယ်**  
နောက်တစ်ခါ-

ကာမာ- ကာမတို့သည်၊ ယာစိတကူပမာ- ငှားရမ်း  
ထားတဲ့ ပစ္စည်းနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

ငှားထားတဲ့ပစ္စည်းနဲ့တူတယ်၊ မင်္ဂလာဆောင်တဲ့ဗိုလ်-



ဆို ဖိတ်စာလေးရောက်လာ၊ သွားချင်လိုက်တာ၊ လူကုံထံ  
 လူချမ်းသာတို့ရဲ့ မင်္ဂလာဆောင်၊ ငါ့ဖိတ်ထားတယ်၊  
 ငါလဲသွားချင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီလူကုံထံတို့ရဲ့  
 မင်္ဂလာဆောင် တက်ရမှာက အကောင်းဆုံး အဝတ်  
 အစားတွေနဲ့ စိန်တွေ ရွှေတွေ သီးနေအောင်ဆင်ပြီး  
 တော့ တက်ရမယ်။

ရွှေခြေကျင်းကြီးလဲ ပါမှဖြစ်မယ်။ စိန်နားကပ်  
 ကြီးလဲ ပါမှဖြစ်မယ်၊ ကိုယ့်လဲ ဘာမှမရှိဘူး၊ ပလတ်  
 စတစ်အတုပဲ ရှိတယ်၊ ဟုတ်လား။ အဲဒါကြောင့် စိန်  
 နားကပ်ကလေးပန်ပြီးတော့ တက်ချင်တယ်။ ရွှေခြေကျင်း  
 ကြီးနဲ့ တက်ချင်တယ်၊ လိုက်ငှားရော၊ စိန်နားကပ်  
 ပေးပါဦး၊ ရွှေခြေကျင်းပေးပါဦး ဘာညာ အကုန်ငှား  
 ငှားပြီးတော့သွား၊ အဲဒီအခမ်းအနားကြီးတက်။

ကြော့ကြော့နဲ့ အခမ်းအနားမှာ တစ်ခါတည်း  
 ရွှေတွေ စိန်တွေ တဝင်းဝင်းနဲ့ နေလိုက်တာ၊ အခမ်း  
 အနားတက်လာသူ အပေါင်းတို့ကတော့ အဲဒီသူဆင်လာ  
 တာတွေ သူ့ပစ္စည်းကြီးလို့ ထင်လိုက်တာ၊ အခမ်း  
 အနားလေးလဲသိမ်းလို့ အိမ်ပြန်ရောက်ရော စိန်နားကပ်  
 ပိုင်ရှင်က ပေး ငါ့စိန်နားကပ်ဆိုတော့ ပေးလိုက်ရ၊

ရွှေခြေကျင်းပိုင်ရှင်ကလဲ ပေးငါ့ရွှေခြေကျင်းဆိုတော့  
ပြန်အပ်လိုက်ရရော၊ နားပေါက်ကြီးနဲ့ ခြေသလုံးမည်းကြီး  
ဤအတိုင်း ကျန်ရစ်တယ်၊ ဟုတ်လား။

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များ အခမ်းအနားကလေး  
ခဏတံက်နေတာနော်၊ လူ့ဘဝ နှစ်ပေါင်း ၅၀၊ ၆၀  
ဆိုတာ ခုနက မင်္ဂလာဆောင် အလှူ အစရှိတဲ့  
အခမ်းအနားကလေးကို ခဏလာတက်တာနဲ့ တူတယ်။  
အခမ်းအနား ရုပ်သိမ်းရင် အဲဒီပစ္စည်းတွေ ပိုင်ရှင်က  
ပြန်ယူသွားလိမ့်မယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် အခမ်းအနား မရုပ်သိမ်း  
သေးဘူးလား၊ နီးပါပြီ၊ အခမ်းအနားရုပ်သိမ်းဖို့၊ အခမ်း  
အနားသိမ်းရင် ပစ္စည်းတွေကို ပိုင်ရှင်ကယူသလို ဘဝ  
တစ်ခုဆုံးပြီဆိုရင် ပစ္စည်းတွေကို သေမင်းက ယူသွား  
လိမ့်မယ်။ ဘာရဦးမလဲ၊ ဘာမှမရဘူး၊ ဒါကြောင့်-

ယာစိတကူပမာ-ငှားရမ်းထားတဲ့ ပစ္စည်းနဲ့တူကြ  
တယ်။

ဒီပစ္စည်း ပိုင်တယ်လို့ မမှတ်နဲ့၊ သေမင်းနှိပ်စက်  
လျှင် အကုန်လုံးပြန်ပေးရမယ်နော်။

အိပ်မက်နဲ့လဲ တူတယ်

နောက်တစ်ခါ-

ကာမာ-ကာမတို့သည်၊ သုပိနကူပမာ- အိပ်မက်  
နဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

အိပ်မက်ထဲတစ်ခါတစ်ခါ ဒကာကြီးတွေ သိပ်ပြီး  
တော့ဟန်ကျ၊ ရန်ကုန်များ ရောက်လို့သွားတယ်။  
လေယာဉ်ပျံကြီးစီးလို့ ဝီးခနဲ၊ မိမိအိတ်ထဲ ကြည့်တော့  
လည်း တစ်ခါတည်း ခေါင်းပေါင်းနဲ့ အရွက်ကြီးတွေ  
အထပ်လိုက် အထပ်လိုက်၊ ဟုတ်လား၊ ခေါင်းပေါင်း  
ကြီးတွေ အထပ်လိုက် အထပ်လိုက်နဲ့ တစ်ခါတည်း  
ရန်ကုန်ကျ အင်းလျားလိပ်ရော ဘာရော ညာရော  
စိန်ရွှန်းဈေးကော အကုန်လုံးသွားတယ်၊ စားဟယ်  
သုံးဟယ်နဲ့ လုပ်နေလိုက်တာ။

ဘာလဲလို့ဆိုတော့ အကုန်လုံး အိပ်မက်ထဲမှာ  
ရုပ်ရှင်တွေလဲ အကုန်ကြည့်၊ အင်းလျားလိပ်တို့ စထရင်း  
ဟိုတယ်တို့ ကရဝိက်တို့ အကုန်ဝင်၊ စားစရာရှိသမျှ  
အကုန်စား၊ ဂီတရော ကမျိုးစုံရော တီးမျိုးစုံရော  
အကုန် ကြည့်ရှု၊ နားထောင် ပျော်ပျော်ပါးပါး နေလိုက်  
တာ၊ ဘာတွေလဲဆိုတော့ အိပ်မက်ထဲမှာ အကုန်လုံး

စည်းစိမ်ခံတာ။

ဖြုန်းခနဲဆို အိမ်ခေါင်မိုးပေါ်က တစ်ခုခုကျလို့ အိပ်ရာကလဲ လန့်လဲနိုးပါရော၊ အဲဒီ အိပ်မက်ထဲကဟာ တွေ တစ်ခုမှမဟုတ်ဘူး၊ နှမြောစရာကောင်းလိုက်တဲ့ အိပ်မက်၊ ခေါင်းအုံးမှောက်ခုံမှောက်ပြီးတော့ နောက် တစ်ခါ ပြန်အိပ်တယ်၊ ဒီလိုအိပ်မက်မျိုး လာဦးမလားလို့ မလားဘူးနော်။

ထိထိုးထားတဲ့လူတွေ ပိုတောင်အိပ်မက်မက်သေး တယ် ဟုတ်လား။ ငွေလေး နှစ်ကျပ်တည်းရယ် အရင်းက၊ ရချင်တာက တစ်ခါတည်းသိန်းပေါင်းများစွာ ရချင် တယ်၊ အရင်းကနှစ်ကျပ်၊ ရချင်တာက သိန်းပေါင်း များစွာ မရသေးဘူး၊ နှစ်ကျပ်တန် စာရွက်ကလေး အိတ်ထဲထည့် စိတ်ကူးယဉ်ယဉ်နဲ့ အကုန်ကူးတာ။

သူကူးတာ မော်တော်ကားလဲ မျိုးစုံဝယ်ပစ်လိုက် တယ်။ စိန်နားကပ်ရော ဘာရော ညာရော အကုန် ဆင်ပြင်လိုက်တာ၊ အဲ .. တော်တော်လေးလဲကြာရော ဟိုကဂဏန်းတွေ ကြေငြာတော့ တစ်လုံးတိုက်၊ နှစ် လုံးတိုက် နောက်နားက အမြီးက အလုံးလေးလဲလွဲ သွားရော ကုန်ရော၊ အဲဒီအိပ်မက် ရေထဲပျော်ကျသွား

တယ်။

သုပိနကူပမာ- အိပ်မက်ထဲ ခံစားရတဲ့ စည်းစိမ်  
 လိုပဲတဲ့၊ လူ့ဘဝရတဲ့ ဟောဒီ ကာမဂုဏ်ဟာ။ ဘုန်းကြီး  
 တို့ပရိသတ် ဒီကနေ့ ဘယ်မှာအိပ်ပျော်နေသလဲဆိုရင်  
 ကိလေသာ အမှောင်ကြီးထဲမှာ အိပ်ပျော်နေတာ၊ ဘယ်  
 မှာအိပ်ပျော်တယ်၊ ကိလေသာ အမှောင်ထဲမှာ အိပ်ပျော်  
 နေတဲ့ ပရိသတ် ကိလေသာတွေ ကုန်ခန်းလို့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်  
 အလင်းရောက်လို့ ဟုတ်လား။ မိုးသောက်ထပြီဆိုတဲ့  
 အခါကျတော့မှ ခံစားလာခဲ့တဲ့ ကာမဂုဏ်တွေဟာ  
 အိပ်မက်နဲ့ တယ်ပြီးတော့တူတယ်။ ဒီတော့မှသိ။

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ သုပိနကူပမာ-  
 အိပ်မက်နဲ့လဲ တူကြလေကုန်။

**သစ်သီးနဲ့လဲ တူတယ်**

ကာမာ-တို့သည်၊ ရုက္ခဖလူပမာ- သစ်သီးနဲ့လဲ  
 တူကြလေကုန်၏။

ကာမဂုဏ်သစ်သီးနဲ့တူတယ်၊ တကာကြီးတွေ  
 အိမ်ရှေ့ သရက်ပင်ကြီးတစ်ပင် စိုက်ထား၊ အသီး  
 တွေခဲနေအောင်သီး၊ အသီးတွေ ခဲနေအောင်သီးနေတဲ့

ထိုသရက်ပင်တော့ သေပေတော့၊ ကာလသားလေး  
တွေကလာ၊ တော်ကြာ တဖြိုးဖြိုးနဲ့ပစ်သွား၊ ကာလ  
သမီးတွေကလာ ဝါးလုံးကလေးတွေနဲ့ ရိုက်ချသွားတာ။

ဟိုလူလာလဲပစ်၊ ဒီလူလာလဲပစ်၊ တုတ်နဲ့ပစ်၊  
ခဲနဲ့ပစ်၊ လေးနဲ့ပစ်၊ နောက်ဆုံး ဝါးလုံးတွေနဲ့ရိုက်ချ၊  
ဘာပြောကောင်းမလဲ၊ သရက်သီးတွေလဲ ကုန်ရော  
သရက်ပင်ကြီး တစ်ပင်လုံး ကျိုးကျေလို့ ရစရာမရှိဘူး၊  
ဘာဖြစ်လို့ ဒီသရက်ပင် နှိပ်စက်ခံရတာလဲ ? အသီး  
သီးမိလို့။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် - သရက်ပင်ကြီး ဘာပြုလို့  
အနှိပ်စက်ခံရ၊ အသီးသီးမိလို့ နှိပ်စက်ခံရတယ်၊  
ဟုတ်လား၊ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ် ကိုယ့်အိမ်ကိုပြန်ကြည့်၊  
သရက်သီးတွေ ဘယ်လောက်များလဲ၊ များတယ်ဟုတ်  
လား၊ သတိထား အပစ်ခံရလိမ့်မယ်။

ကာမာ- တို့သည်၊ ရုက္ခဖလူပမာ- သစ်သီးနဲ့လဲ  
တူကြလေကုန်၏။

သရက်သီးတစ်လုံးမှ မသီးတဲ့သစ်ပင်၊ ဘယ်သူက  
ခဲနဲ့ပစ်သေးလဲ ? မပစ်ဘူး၊ အသီးသီးရင် သတိထား၊  
ဟိုကဒီက ပစ်တယ်နော်၊ တစ်လုံးမှမသီးတဲ့သရက်ပင်

ဘယ်သူမှ ခဲနဲ့မပစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီကနေ့ ချမ်းသာ  
 ချင်ရင် အသီးမသီးတဲ့ သရက်ပင်လိုနေကြ၊ အသီး  
 သီးတဲ့ သရက်ပင်လိုသာဆိုရင်တော့ သတိသာထား၊  
 တုတ်ရော၊ ခဲရော၊ လေးရော၊ ဝါးလုံးရော လာလိမ့်မယ်။  
 ဟုတ်လား၊ အေး - ဒါကြောင့် ရုက္ခဖလူပမာ- သစ်သီး  
 နဲ့လဲတယ်ပြီးတော့ တူကြတဲ့ ကာမဂုဏ်။

နောက်တစ်ခါ-

**မီးကျိုးတွင်း မီးပုံကြီးနဲ့လဲတူတယ်**

ကာမာ-တို့သည်၊ အင်္ဂါရကာသူပမာ- ရဲရဲတောက်  
 နေတဲ့ မီးကျိုးတွင်းနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

ရဲရဲတောက်နေတဲ့ မီးကျိုးတွင်းကြီး၊ လူတစ်  
 ယောက်က ဝဲနာတွေပေါက်နေတယ်၊ ဝဲစိုတွေ၊ ယား  
 လိုက်တာ ဖြင်းဖြင်းနဲ့၊ ဝဲစိုတွေပေါက်လို့ကုပ်၊ ကုပ်လို့  
 အားမရတော့ တစ်ခါတည်း ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ၊ အယား  
 ပျောက်အောင်ဆိုပြီးတော့ ရဲရဲတောက်နေတဲ့ မီးပုံကြီး  
 နားချဉ်းကပ်ပြီးတော့ ကင်ကြသတဲ့။

ဝဲနာတွေကို မီးအပူလေး တော်တော်ပေးလိုက်တော့  
 ဝဲနာတွေ အယားပျောက်လို့ သိပ်ကိုဟန်ကျ နော်၊ မီးနဲ့

ခွာလိုက်ရင် ဘယ့်နှယ်တုန်း၊ ပြန်ယားလာတယ်၊ မီးနဲ့ ကပ်လိုက်တော့ အယားပျောက်သွားတယ်၊ သိပ်ပြီးတော့ မီးနဲ့တို့လိုက်ပြန်ရင်ရော၊ အဲဒီကျတော့လဲ ပူလာလို့ မခံနိုင်ဘူး။

ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ဆိုတာ ဒီအတိုင်းပဲ၊ ဝဲခြောက် ပေါက်နေတဲ့လူ မီးကင်တာမျိုး၊ ဝဲခြောက်ပေါက်နေတဲ့လူ ဝဲစိုပေါက်နေတဲ့လူ မီးနဲ့ကင်တုန်းလေး အယားပျောက်တာ၊ မီးနဲ့ဝေးတဲ့အခါ ပြန်ယားတာပဲ မဟုတ်လား။ အေး ... နည်းလွဲနည်းမှားကို လိုက်ပြီးတော့ ဒီ ယားနာကို မီးကင်ပြီးတော့ ဇိမ်ခံနေတာ၊ မီးကင်လို့ ယားနာမပျောက်ဘူး၊ ဆေးတင်မှ ပျောက်တယ်။

ဟောဒီကာမရောဂါ ကိုယ်တွင်းနာကို ကာမဂုဏ်လို့ ခေါ်ဆိုရတဲ့ မီးပုံကြီးနဲ့ ကင်ကင်ပေးလို့ကတော့ ဘယ်တော့မှမပျောက်ဘူး၊ ပိုပြီးတော့ လောင်မယ်သာ မှတ်ထား၊ ဆေးတင်မှ ဟောဒီကာမရောဂါ ကိုယ်တွင်းနာပျောက်တယ်၊ ဟုတ်လား၊ ဒါကြောင့်မို့လို့-

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ အင်္ဂါရကာ သူပမာ- ဝဲနာထလာတဲ့အခါမှာ အယားပျောက်ပေးတဲ့ မီးပုံကြီးနဲ့တူတယ်။



ကာမဂုဏ်ကို ဆင်ခြင်လိုက်။

**မြက်မီးရှူးနဲ့လဲ တုတယ်**

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ တိဏုက္ကပမာ-  
မြက်မီးရှူးနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

မြက်မီးရှူး၊ မြက်ခြောက်ကြီးတွေ အလိပ်လိုက်  
အလိပ်လိုက်လိပ်၊ ကောက်ရိုးအလိပ်လိုက် အလိပ်လိုက်  
လိပ်ပြီးတော့ ရေနံတွေဘာတွေဆွတ်၊ အဖျားကနေ  
မီးတို့၊ အရင်းကကိုင်ပြီးတော့ လယ်တွင်းညအခါသွား၊  
ချောင်းထဲမြောင်းထဲသွား၊ ယာခင်းထဲသွား၊ ဘာလုပ်တာ  
လဲဆို အလင်းရောင်လိုချင်လို့။

ကောက်ရိုးလိပ်ကြီး မြက်ခြောက်လိပ်ကြီးလိပ်ပြီး  
တော့ မီးရှို့သွားတာ၊ မီးတုတ်ကြီး တဖြည်းဖြည်းနဲ့  
မီးကလောင်လောင်လာ၊ အဖျားကနေ အလယ်၊ အလယ်  
ကနေအရင်း၊ တော်တော်ကြာကျတော့ မီးတွေဟာ  
လက်နားကပ်နေပြီ။

လက်နားကပ်လာတော့ လက်ကလေးနောက်ရွှေ  
ရွှေသွား၊ ဟိုအဖျားကလေးကနေ ကိုင်ထားတယ်၊ လွတ်  
မချဘူးနော်၊ ဆုပ်ထားတယ်၊ လွတ်မချသမျှ အဲဒီ

ပုဂ္ဂိုလ်သတိသာထား၊ လက်ကို မီးလောင်မယ်မှတ်၊  
မီးရှူးကို လွတ်ချလိုက်မှ ဒီပုဂ္ဂိုလ်လက် မီးလောင်တဲ့  
ဘေးမှ ကင်းဝေးလိမ့်မယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်၊ ကာမစည်းစိမ်ဆိုတာ  
တဖြည်းဖြည်းနဲ့ နီးကပ်လာလေလေ နီးကပ်လာ  
လေလေ လောင်လေလေပဲ၊ မီးရှူးအဖျားနေတုန်းက  
လက်ပူရဲ့လား၊ မပူဘူး၊ အလယ်ကောင်ရောက်လာတော့  
နည်းနည်းပူပြီနော်၊ အရင်းနား လက်နားကပ်လာတော့  
ပူပြီမဟုတ်လား၊ လွတ်ရင်လွတ် မလွတ်ရင် အဲဒီလက်  
ကိုလောင်ပြီ။

ကာမဂုဏ်ဆိုတာ ဝေးရင်အလောင်သက်သာတယ်။  
နီးလာရင် တော်တော်ပူလာတယ်။ ကပ်နေပြီဆိုရင်  
အဲဒါ အလောင်ခံရပြီတဲ့။ မြက်မီးရှူး မလွတ်နိုင်တဲ့လူ  
လက်မီးလောင်သလိုပဲ ကာမမစွန့်လွတ်နိုင်ရင် အလောင်  
ခံရမယ်တဲ့။ ဒါကြောင့်-

တိဏှုပ္ပမာ၊ ဒီကာမဂုဏ်မြက်မီးရှူးနဲ့လဲတူတယ်။  
နောက်တစ်ခါ-

**စဉ်းတီတုံးနဲ့လဲတူတယ်**

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ အသိသူနူပမာ-  
စဉ်းတီတုံးနဲ့လဲ တူကြလေကုန်၏။

စဉ်းတီတုံးလို့လဲ ခေါ်သကဲ့သို့၊ စဉ်းတီတုံး လုပ်တဲ့  
နေရာမှာတော့ မန်ကျည်းသား အကောင်းဆုံးပဲပြော  
တယ်။ ဟုတ်လား၊ မန်ကျည်းပင်ပိုင်း၊ ပိုင်းပြီးတော့  
လက်နှစ်သစ် လက်သုံးသစ် တစ်ခါတည်း ပိုင်းနေ  
အောင်ဖြတ်၊ အဲ ... အဲဒီဥစ္စာ ဘယ်သွားသလဲဆို  
တော့ ကြက်ရော ဝက်ရော ဘဲရော ဘာရော ညာရော  
ရှိသမျှသတ္တဝါ အဲဒီပေါ်တင်ပြီးတော့ ဓားနဲ့ချည်း အကုန်  
ပိုင်းတာပဲ။

စဉ်းတီတုံးပေါ်မှာ ကြက် ဝက် အစရှိတဲ့ သတ္တဝါ  
ပေါင်းစုံဟာ သွေးချောင်းစီးပြီးတော့ သေကြရသလိုပဲ  
ဤကာမတဏှာ ရှိသူတိုင်းမှာ ကာမဂုဏ်တွေကြောင့်  
ဘာဖြစ်တုန်း၊ တော်တော်ကြာ လည်ပင်းအဖြတ်ခံရတယ်၊  
တော်တော်ကြာ လက်ဖြတ်ခံရတယ်၊ တော်တော်ကြာ  
ခြေဖြတ်ခံရတယ်၊ တော်တော်ကြာ ဓားနဲ့သေကြ၊ တော်  
တော်ကြာ သေနတ်နဲ့သေကြ၊ ဘယ်ပေါ်မှာ သေကြ  
သလဲဆိုလို့ရှိရင် ကာမဂုဏ်ဆိုတဲ့ စဉ်းတီတုံးပေါ်မှာ

သေကြဲတာဟုတ်လား။

ကာမဂုဏ်ဆိုတဲ့ စဉ်းတီတုံးပေါ်မှာ ကာမတဏှာ ဆိုတဲ့ဓားနဲ့ သွေးချင်းချင်းနီပြီးတော့ သေကြဲတဲ့ သတ္တဝါ တွေဟာ မရေနိုင်အောင်ရှိတယ်။ စဉ်းတီတုံးနဲ့တူသတဲ့။ ဒါကြောင့်-

ကာမာ- ကာမစည်းစိမ်တို့သည်၊ အသိသူနူပမာ- စဉ်းတီတုံးနဲ့လဲ ပမာတူကြလေကုန်၏။ ဗဟုဒုက္ခာ- ဆင်းရဲဒုက္ခတွေက များကြလေကုန်၏။ ဗဟုပါယာ သာ- ပင်ပန်းမှုတွေက များကြလေကုန်၏။ ဧတ္ထ- ဤကာမစည်းစိမ်တို့၌၊ အာဒိနဝေါ- အပြစ်တွေက သာလျှင်၊ ဘိယျော ဘိယျော- တိုး၍ တိုး၍ များလှ ပေ၏။

အဲဒါဟာ ကာမာနံအာဒိနဝကထာ၊ ခုနက ကထာစဉ် (၆) ပါးမှာ နံပါတ်စဉ် ဘယ်လောက်က ဟောတာလဲ၊ နံပါတ်စဉ် (၄)က ထားပြီးဟောတယ်။

မြက်ခင်းစိမ်း မြင်လိုက်ရတဲ့ နွားပျင်းကြီးပမာ

- ၁။ ဒါန၊
- ၂။ သီလ၊

၃။ သဂ္ဂ၊

၄။ ကာမာနံအာဒိနဝ၊

၅။ ဒါနကောင်းမှု ပြုရလိမ့်မယ်။ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ကာမဂုဏ်ပဲ မဟုတ်လား။ သီလဆောက် တည်ရလိမ့်မယ်။ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ၊ ဒါ ကာမဂုဏ်ပဲ မဟုတ်လား။

အဲဒီ ကာမဂုဏ်တွေကို ရလာရင် ဒီအပြစ်တွေ သင့်တတ်တယ်လို့ ဟောတာဟာ ကာမာနံအာဒိနဝ ကထာ။

ဘာနဲ့တူတုန်းဆိုတော့ နွားကြီးတစ်ကောင်၊ မရုန်း ချင် ရုန်းချင်ခြံထဲမှာခွေပြီး အိပ်နေတဲ့နွားကြီး၊ အပျင်း ကြီး၊ ရောဂါမိနေတဲ့နွားပျင်းကြီးကို နွားကျောင်းသား က ဘယ်နှယ်လုပ်တုန်းဆိုတော့ လည်ပင်းကြီးချည် ပြီးတော့ လယ်ထဲဆွဲခေါ်သွား၊ ဒီနွားကြီး ရုန်းလဲမရုန်း ချင်ဘူး၊ ကျန်းမာရေးကလဲ မကောင်းဘူး၊ ပျင်းလဲပျင်း၊ ကျန်းမာရေးကနိပ်စက်၊ ရောဂါနိပ်စက်လို့ ကျန်းမာရေး ပျက်နေတဲ့ ထိုနွားကြီး လယ်တောထဲဆွဲခေါ်သွား။

အေး ... စိမ်းစိုနေတဲ့ စပါးခင်း ကလေးကို ပြလိုက်တယ်။ စိမ်းစိုနေတဲ့ စပါးခင်းကလေး စိုက်ပြီးစ

ပြလိုက်တော့ ကွင်းပြင်ကြီးကလဲ ကျယ်၊ လေကလေး  
ကလဲ ဖြူးဖြူး ဖြူးဖြူးနဲ့၊ ထိုနွားပျင်းကြီး ကြည့်ရတော့  
စိတ်ထဲ သူတော်တော် ချမ်းသာသွားပုံရတယ်။

စိမ်းနေတဲ့ စပါးခင်းကြီး ကြည့်လဲကြည့်လိုက်ရ  
ရော စားချင်စိတ်ပေါက်လို့ သွားရည်တမြားမြားဖြစ်ပြီး  
တော့ လျှာလေးဘာလေးနဲ့ နှုတ်ခမ်းလိမ်းပြီးတော့  
စပါးခင်းစားမယ်ဆို ဟန်လဲပြင်လိုက်ရော နွားကျောင်း  
သားလုပ်တဲ့သူက နှာခေါင်းကြိုး တင်းအောင်ဆွဲပြီးတော့  
ကြိမ်လုံးနဲ့ နှာရောင်ကို ခေါက်လိုက်တာ ဒေါင်ခနဲ  
ဆိုတော့ ဒီနွားကြီး စားရသေးလား၊ မစားရဘူး  
ဟုတ်လား။

စားရလေမလား အောက်မေ့လို့ စပါးခင်းစိမ်းစိမ်း  
လေး ရှုကြည့်လိုက်ပါတယ်၊ နမ်းကြည့်လိုက်ပါတယ်၊  
နှာခေါင်းကြိုး တင်းအောင်ဆွဲ နှာရောင်ကို ခေါက်ခနဲ  
ခေါက်လိုက်တော့ ဒီနွားကြီး မစားရတော့ဘူးနော်။

**ကာမာနံအာဒိနဝကထာ ကြိမ်လုံးနဲ့ရိုက်**

အေး ... ဒါနကထာ သီလကထာ သဂ္ဂကထာ  
ဆိုတဲ့ စိမ်းစိုညိုနေတဲ့ ဟောဒီမြက်ခင်း စပါးခင်းကြီးကို

ပြလိုက်ပြီးတဲ့အခါ စိမ်းစိုညိုနေတဲ့ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်  
 ဆိုတဲ့ မြက်ခင်း စပါးခင်းကို ပြပြီးတဲ့အခါ ကာမဘုံသား  
 တွေလို့ ခေါ်ဆိုရတဲ့ ယခုနက နွားကြီးနဲ့တူတဲ့ သတ္တဝါ  
 တွေကို နွားကျောင်းသားနဲ့တူတဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်  
 မြတ်က ဟောဒါ စားစရာသိပ်ကောင်းတယ်ဟေ့။

စိမ်းစိုနေတဲ့ မြက်ခင်းကြီး နွားကြီးပြသလို လူ့  
 စည်းစိမ် နတ်စည်းစိမ်ဆိုတဲ့ မြက်ခင်း စပါးခင်း  
 လဲပြပြီးရော အေး .. မင်းတို့စားမယ် မကြံကြနဲကွဲ့၊  
 စားရင် ဒီအပြစ် ဒီအပြစ်တွေ ရောက်လိမ့်မယ်ဆိုပြီး  
 တော့ ဒေါင်ခနဲ အဲဒါ နှာရောင်ခေါက်လိုက်တာ၊  
 ဟုတ်လား။

ကျွမ်းကျင်သော နွားကျောင်းသားနဲ့ တူသော  
 ဘုရားရှင်၊ ကာမဘုံသားတွေဆိုတာက နွားတွေလိုပဲ၊  
 ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တွေဆိုတာက စိမ်းစိုနေတဲ့ မြက်ခင်း  
 ကြီးနဲ့တူတယ်။ စပါးခင်းကြီးနဲ့တူတယ်၊ ကျွေးတော့  
 မလိုလိုနဲ့ မကျွေးဘူး၊ စားမလို့လဲလုပ်ရော နှာရောင်  
 ပိတ်ခေါက်လိုက်တော့ နွားကြီး မစားရတော့ဘူး။

ဒီအတိုင်းပဲ၊ ဒါန သီလတွေ ဆောက်တည်ပြုစု  
 ပြီးတော့ ဒါလောက်စိမ်းလန်းစိုပြည်တဲ့ ကာမစည်းစိမ်

တွေရမှာပေါ့လို့ ပြောလဲပြီးရော ဟာ .. အဲဒါတွေ  
လိုချင်တယ် လိုချင်တယ် ဆိုတဲ့စိတ်တွေ ဖြစ်လာတဲ့  
အချိန်မှာ ကာမာနံအာဒိနဝကထာဆိုတဲ့ ကြိမ်လုံးနဲ့  
ပိတ်ခေါက်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ စိတ်ပျက်စရာကြီးပဲ  
လို့ သံဝေဂတွေ ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ အာဒိနဝါ  
နပဿနာဉာဏ် ဝင်စားတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

**ကာမာနံအာဒိနဝကထာကို စိတ်ဝင်စား**

ကထာက (၄) ပါးနော်။

- (၁) ဒါနကထာ၊
- (၂) သီလကထာ၊
- (၃) သဂ္ဂကထာ၊
- (၄) ကာမာနံအာဒိနဝကထာ၊

ဟိုဘက်က-

- (၅) နေက္ခမ္မေအာနိသံသကထာ။

ဤမျှ အပြစ်တွေများတဲ့ ကာမဂုဏ်တွေကို  
စွန့်နိုင်ရင် ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ချမ်းသာတယ်ဆိုတဲ့  
အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်ကြောင်း ဇာတိ ရော ဗျာဓိ  
မရဏ မှလွတ်ကြောင်းလို့ခေါ်တဲ့ နေက္ခမ္မေအာနိသံသ



ကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဆက်လက်မိန့်ကြားလိုက် တဲ့အခါ စတုသစ္စကထာ မရောက်သေးဘူး။

ကာမမှ လွတ်မြောက်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကာမကို စွန့်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ချမ်းသာရာချမ်းသာကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ကထာလို့ ခေါ်ဆိုကြတဲ့ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသ ကထာကို ဆက်လက်၍ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ် မိန့်ကြားလိုက်တဲ့အခါကျတော့ ...

ယခုနက ပရိသတ် အစွန်နားကထိုင်ပြီးတော့ မဟာပုဏ္ဏ ကုန်သည်သည် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ရဲ့ ကထာတွေထဲက ကာမာနံအာဒိနဝကထာ စိတ်ဝင် စားပြီးတော့ ငါသည် ဒီကနေ့ စုဆောင်းထားတဲ့ ကုန်တွေနဲ့တကွ စုဆောင်းရှာဖွေနေတဲ့ ကာမစည်းစိမ် တွေဟာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် မိန့်ကြားတော် မူသလို-

- (၁) အမဲရိုးခြောက်နဲ့တူတဲ့ စည်းစိမ်တွေ၊
- (၂) သွေးသံရဲနေတဲ့ အသားတစ်နဲ့တူတဲ့စည်းစိမ် တွေ၊
- (၃) ငှားထားတဲ့ပစ္စည်းနဲ့တူတဲ့ စည်းစိမ်တွေ၊
- (၄) အိမ်မက်နဲ့တူတဲ့ စည်းစိမ်တွေ၊

- (၅) မြက်မီးရှူးနဲ့တူတဲ့ စည်းစိမ်တွေ၊
  - (၆) မီးကျိုးတွင်းနဲ့တူတဲ့ စည်းစိမ်တွေ၊
  - (၇) သစ်သီးနဲ့တူတဲ့ စည်းစိမ်တွေ၊
  - (၈) စဉ်းတိတ်နဲ့တူတဲ့ စည်းစိမ်တွေ၊
- တစ်ခါတည်း သဘောကျပြီးတော့ ...။

**မဟာပုဏ္ဏ လျှောက်ထားပြီ**

အထ ခေါ် မဟာပုဏ္ဏော ယေန ဘဂဝါ  
တေနပသင်္ကမိ၊

ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ  
နိဿိဒိ၊

ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ မဟာပုဏ္ဏော ဘဂဝန္တံ  
ဧတဒဝေါစ။

အထခေါ-ထိုကဲ့သို့ ကာမာနံအာဒိနဝကထာတရား  
စကားနာကြားရတဲ့အခါမှာ မဟာပုဏ္ဏော-မဟာပုဏ္ဏ  
ခေါ်တဲ့ ကုန်သည်မှူးသည်၊ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊  
ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။  
တေန- ထို ဘုရားရှိရာသို့၊ ဥပသင်္ကမိ- ချဉ်းကပ်၏။  
ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်ပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ - ဘုရား

ရှင်ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ- ပဉ္စပတိဋ္ဌိတနည်းဖြင့် ကျကျ  
နန ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ - သင့်တော်သောနေရာ၌၊ နိသီဒိ-  
ထိုင်ပြီ။

ဧကမန္တံ - သင့်တော်သော နေရာမှာ၊ နိသီဒန္တော  
ခေါ် - ထိုင်ပြီးသော်၊ မဟာပုဏ္ဏော- မဟာပုဏ္ဏ  
ကုန်သည်မှူးသည်၊ ဘဂဝန္တံ - ဘုရားရှင်ကို၊ ဧတံဝစနံ-  
ဤစကားကို၊ အဝေါစ- လျှောက်ထားရှာခဲ့လေ၏။

ဘန္တေ - ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာ  
ဘုရား။

ဘဂဝါ- ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်  
ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ ဘိက္ခုသံဃေန- ရဟန်းတော်  
အပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ သွာတနာယ  
သွေအတနာယ- နက်ဖြန်ဘုဉ်းပေးဖို့ရန်အလို့ငှာ၊ မေ-  
တပည့်တော်ရဲ့၊ ဘတ္တံ- ဆွမ်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု- လက်ခံ  
တော်မူစေချင်ပါသည်ဘုရား။

မနက်ဖြန်နံနက် အရုဏ်တက် သံဃာတော် ၅၀၀  
နှင့်တကွ တပည့်တော်ရဲ့ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါလို့။

မဟာပုဏ္ဏော- မဟာပုဏ္ဏလို့ခေါ်တဲ့ ကုန်သည်  
မှူးသည်၊ ဘဂဝန္တံ - ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရား

ရှင်ကို၊ ဧတံဝစနံ- ဤဆိုခဲ့တဲ့ စကားကို၊အဝေါစ-  
ရွှေနားတော်ကြားအောင် လျှောက်ထားရှာလေတော့  
သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

**မဟာပုဏ္ဏ မုဒ္ဒကို ဆွမ်းလာစဉ်ဖြင့်  
လှူဒါန်းဆက်ကပ်**

ကာမာနံအာဒိနဝကထာမှာ စိတ်ဝင်စားသွားတဲ့  
မဟာပုဏ္ဏက မနက်ဖြန်နံနက် အရုဏ်တက် ဘုရားနဲ့  
သံဃာ ၅၀၀ တပည့်တော်များရဲ့ဆွမ်း လက်ခံပါဘုရား၊  
ဝင်ပြီးတော့ လျှောက်တယ်။ လျှောက်တော့ ဘုရားရှင်  
ကိုယ်တော်မြတ်က-

အဓိဝါသေတိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။

ဆိတ်ဆိတ်နေ၍ လက်ခံတော်မူခဲ့တယ်။

လက်ခံမှန်းသိတော့ မိမိရဲ့ လှည်းတပ်ကိုပြန်၊

ဧတဝန်ကျောင်းနဲ့ သာဝတ္ထိအကြား စခန်းချထားတဲ့

လှည်းတပ်ကြီးပြန်ရောက်တော့ မိမိရဲ့ကုန်သည်တွေကို

ပြောတယ်-

“ငါ ဘုရားနဲ့သံဃာကို ဆွမ်းဘုဉ်းပေး ပင့်ခဲ့ ပြီကွယ်၊ မနက်ဖြန်ခါနံနက် အရုဏ်တက် ဘုရားနဲ့ သံဃာ ၅၀၀ ဆွမ်းကပ်ရအောင် ပြင်ဆင်ကြပါဟေ့”

လှည်းတပ်ကြီးဝိုင်းပြီးတော့ အလယ်ကောင် မဏ္ဍပ် ကြီးထိုး၊ တစ်ညလုံးလုံး လူပေါင်း ၅၀၀ ချက်ကြ ပြုတ်ကြ လုပ်ကြ ကိုင်ကြနဲ့ အိပ်လို့မပျော်ကြဘူး၊ ဘုရားနဲ့သံဃာ ဆွမ်းကပ်ဖို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် နဲ့ သံဃာဆွမ်းကပ်ဖို့ လှည်းတပ်ကြီးဝိုင်း၊ အလယ် ခေါင် မဏ္ဍပ်ကြီးထိုး၊ နေရာခင်း၊ ချက်ပြုတ်လုပ်ကိုင် ကြတယ်။

အရုဏ်ကျင်း အလင်းကျတော့ ဘုရားနဲ့သံဃာ တော်တွေ ကြွလာကြတယ်။ ကြွရောက်တော် မူလာတဲ့ ဘုရားနဲ့သံဃာတော်များကို လှည်းတပ်ကြီးဝိုင်းထားတဲ့ အလယ် ထိုးထားတဲ့မဏ္ဍပ်ရဲ့အောက်မှာ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် ကိုယ်တိုင်ဆက်ကပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-

မဟာပုဏ္ဏော- မဟာပုဏ္ဏသည်၊ ဘိက္ခုသံဃေန- ရဟန်းသံဃာတော် အပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတူ၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်ကိုယ် တော်မြတ်ကို၊ ပဏီတေန- မွန်မြတ်စွာသော၊ ပိဏ္ဍ

ပါတေန- ဆွမ်းဖြင့်၊ ခါဒနိယေန- ခဲဖွယ်ဖြင့်၊ ဘော  
ဇနိယေန- ဘောဇဉ်ဖြင့်၊ သဟတ္ထံ- ကိုယ်တိုင်  
ကိုယ့်လက်ဖြင့်၊ သန္တာပေသိ- ရောင့်ရဲစေပြီ၊ သမ္ပဝါ  
ရေသိ- တန်ပြီတန်ပြီလို့ တားရလောက်အောင် လုပ်ကျွေး  
လေပြီ။

ဘုရားနှင့်သံဃာတော်မြတ်တို့ကို မွန်မြတ်တဲ့  
ဆွမ်း ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ့်လက်နဲ့  
ကိုယ်ထိလက်ရောက် ဆက်ကပ်ပါသတဲ့။ သံဃာတော်  
မြတ်တွေက တန်ပြီ တန်ပြီ၊ တော်ပြီတော်ပြီလို့ တားရ  
လောက်အောင် လုပ်ကျွေးပါတယ်။ အားရပါးရ သံဃာ  
တော်အရှင်မြတ်များက တော်ပြီလို့ တားယူရတဲ့အထိကို  
ကပ်ကြတာ။

**မဟာပုဏ္ဏ ရဟန်းဝတ်ခွင့်တောင်း**

အဲဒီလို ဆွမ်းကပ်ပြီးတော့ ဘုရားနဲ့သံဃာ၊ ဘုရား  
ရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က လက်တော်ဆေး၊ သပိတ်တော်  
ဆေးပြီးတော့ ငြိမ်သက်စွာထိုင်နေတာကိုသိတော့-

ဘဂဝန္တံ - ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်  
ကိုယ်တော်မြတ်ကို၊ ဩနိတပတ္တပါဏိံ - သပိတ်တော်မှ

ဆေးကြောပြီး သပိတ်တော်မှ ပယ်နှုတ်ပြီးတဲ့ လက်တော် ရှိသည်ကို (ဝါ) သပိတ်နဲ့ လက်ဆေးကြောပြီးသည်ကို၊ သံလွေခေတ္တာ- ကောင်းစွာမှတ်သား၍၊ အညတရံ နိစံအာသနံဂဟေတ္တာ- နိမ့်တဲ့နေရာတစ်ခုကိုယူပြီး၍၊ ဧကမန္တံ - သင့်တော်သောနေရာမှာ၊ နိသီဒိ- ထိုင်၏။

ဧကမန္တံ - သင့်တော်သောနေရာမှာ၊ နိသိန္ဒံ- ထိုင်၍ နေသော၊ မဟာပုဏ္ဏံ- မဟာပုဏ္ဏကုန်သည်ကို၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ အနုပုဗ္ဗိကထံ- ခုနက ပြောပြထားတဲ့ အနုပုဗ္ဗိကထာ ဒေသနာစဉ် (၆) ပါးကို၊ ကထေသိ- ကောင်းစွာမသွေ ဟောကြားတော်မူ လိုက်ပါပေတော့၏။

ဒေသနာဝသာနေ- ထိုအနုပုဗ္ဗိကထာ ဒေသနာ နိဂုံးရဲ့အဆုံးမှာ၊ မဟာပုဏ္ဏော- မဟာပုဏ္ဏခေါ်တဲ့ ကုန်သည်မှူးသည်၊ ဘဂဝန္တံ - မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဧတံ ဝစနံ- ဤဆိုခဲ့တဲ့စကား၊ ဆိုလတ္တံ့ စကားကို၊ အဝေါစ- လျှောက်ထားရှာလေတော့၏။

ဘန္တေ - ဘုန်းတော် ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား။

အဟံ- တပည့်တော်သည်၊ ဘဂဝတော- ဘုရား

ရှင်ရဲ့၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ပဗ္ဗဇံ- ရှင်သာမဏေအဖြစ်  
ကို၊ ဥပသမ္ပဒံ- ရဟန်းရဲ့ဘဝကို၊ လဘောယျံ- ရချင်  
ပါတော့သည်ဘုရား။

လှည်းကုန်သည်မှူး မဟာပုဏ္ဏ ဆွမ်းကပ်ပြီးသော  
အခါမှာ နာကြားရတဲ့ အနုပုဗ္ဗိကထာ ဒေသနာစဉ် (၆)  
ပါးရဲ့အဆုံး တပည့်တော်သည် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်  
မြတ်ရဲ့ သာသနာမှာ ရှင်သာမဏေ ဝတ်ပါရစေတော့၊  
ရဟန်းခံပါရစေတော့လို့-

ဘဂဝန္တံ- ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်  
ကို၊ ဧတံဝစနံ- ဤဆိုခဲ့တဲ့စကားကို (ဝါ) ရှင်ရဟန်း  
ဘဝ ခွင့်တောင်းတဲ့စကားကို၊ အဝေါစ- ရွှေ့နားတော်  
ကြားအောင် လျှောက်ထားရှာလေတော့သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

**အာဒိနဝမြင်လို့ အသာဒစင်တယ်**

အနုပုဗ္ဗိကထာ ဒေသနာစကားကို နှစ်ကြိမ်နာကြား  
ရတယ်။ ပထမအကြိမ် သံဝေဂဖြစ် သဒ္ဓါတရားဖြစ်  
လို့ ဘုရားနဲ့သံဃာ လှည်းတပ်ပင့်ပြီးတော့ ဆွမ်းကပ်၊  
ဒုတိယအကြိမ် တရားနာပြီးသောအခါမှာ-



အေး .. ကိုယ့်စည်းစိမ်တွေကိုပြန်ကြည့်၊ ယခုနက ပြောခဲ့တဲ့ အပြစ်တွေကိုရှုပြီးတော့ အာဒိနဝကိုမြင်မှ အဿာဒစင်တယ်ဆိုတာ မှတ်ထား။ အာဒိနဝမြင်ရင် ဘာစင်တယ်၊ အဿာဒစင်တယ်၊ အာဒိနဝဆိုတာက အပြစ်၊ အဿဒဆိုတာက သာယာတာ၊ အဿာဒတွေ သိပ်လွမ်းမိုးနေတယ်၊ သာယာမှုတွေ သိပ်လွမ်းမိုး နေတဲ့အချိန်လဲပဲ အပြစ်မမြင်ဘူး၊ အပြစ်မြင်ပြီဆိုရင်လဲ ပဲ သာယာမှုဟာ ကုန်တာပဲ။

ဒီကနေ့ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်တို့ဟာ ကိုယ့်စီးပွား ဥစ္စာကို ဘုန်းကြီးတို့ စာထဲကပြောတဲ့အတိုင်း အမဲရိုး ခြောက်လို သွေးသံရဲနေတဲ့ အသားတစ်လို ဘယ်လိုပဲ ပြောပြော အဿဒ ကလေး ရှိနေသမျှတော့ အာဒိနဝက မမြင်သေးဘူး။ အာဒိနဝမမြင်ရင် နိဿရဏ မဖြစ်ဘူး။

အဿာဒ၊

အာဒိနဝ၊

နိဿရဏ၊

ဘယ်နှစ်ချက်လဲ၊ အဿာဒ အာဒိနဝ နိဿရဏ၊  
သုံးချက်နော်၊

အဿာဒဆိုတာက အမဲရိုးခြောက်လောက် အရသာ

ရှိရှိ မရှိရှိသိပ်ပြီးတော့ သာယာနေကြတာ၊ အဿာဒ  
ခေါ်ပါတယ်။ သာယာကြည်နူးနေကြသမျှ ကာလပတ်  
လုံး အာဒီနဝ-အပြစ်တွေကို မမြင်နိုင်ကြဘူး။ အပြစ်  
မမြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နိဿရဏ- ထွက်လမ်းမတွေ့ဘူး။

ဘုန်းကြီးပြောတာ ဘယ်နှစ်ချက်လဲ-

(၁) သာယာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘာမမြင်သလဲ၊  
အပြစ်မမြင်ဘူး။

(၂) အပြစ်မရှုနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘာတဲ့တုန်း၊  
ထွက်လမ်းမရနိုင်ဘူး၊ နိဿရဏ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

နိဿရဏလို့ခေါ်တဲ့ ထွက်လမ်းရှာချင်ရင် အပြစ်  
ရှုပြီးတော့ ရှာရတယ်။ ထွက်လမ်းရှာချင်ရင် ဘာရှုရ၊  
အပြစ်ရှုရမယ်။ အပြစ်ကိုရှုတော့ အဿာဒ ကွာသွား  
တယ်။ အပြစ်ရှုရင် သာယာမှုတွေကုန်ရော ဟုတ်လား။  
သာယာနေတယ်ဆိုတာ တရားကိုယ် ကောက်တော့  
တဏှာလောဘ၊ အဲဒီသာယာတဲ့ တဏှာလောဘ ကုန်ပြီ  
ဆိုရင်တော့ နိဿရဏ၊ အဲဒီအချိန် လွတ်လမ်းရတော့  
တာပဲတဲ့။

ယခု ကုန်သည်မှူးဖြစ်တဲ့ မဟာပုဏ္ဏ ဘုရားထံ  
ရောက်၊ ရဟန်းခံဖို့ ခွင့်တောင်းပြီလား၊ တောင်းပြီတဲ့၊

တောင်းရောပေါ့၊ သူ့လှည်းတပ်မှာရှိနေတဲ့ ပစ္စည်းတွေ၊  
ဟောဒီ ဝါဏိဇ္ဇာမှာ ကျန်နေတဲ့ပစ္စည်းတွေ အကုန်လုံး  
ကြည့်ပြီးတော့ သူ့စိတ်ထဲ အမဲရိုးခြောက်လိုလဲ သဘော  
ကျသွားတယ်၊ အသားတစ်လိုလဲ သဘောကျသွားတယ်။

ငှားထားတဲ့ပစ္စည်းလို အိပ်မက်ထဲက ပစ္စည်းလို  
စဉ်းတိတ်တုံးလို သစ်သီးလို မီးကျိုးတွင်းလို မြက်မီးရှူး  
လို သဘောကျပြီးတော့ ဒါတွေငါစွန့်ရင်စွန့်၊ မစွန့်ရင်  
ဒုက္ခများမှာ၊ အဿာဒတွေ ကုန်ခန်းပြီ၊ ဘာကြောင့်  
လဲ အာဒီနဝ ရှုနိုင်လို့ အဿာဒကုန်လာတဲ့ မဟာပုဏ္ဏ  
သည် ဘုရားထံမှာ ရဟန်းခံသွားလေပြီ။ ဒါကြောင့်-  
အလဒ္ဓါခေါ် ပုဏ္ဏော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇံ၊  
အလဒ္ဓါ ဥပသမ္ပဒံ။

မဟာပုဏ္ဏော- မဟာပုဏ္ဏခေါ်တဲ့ ကုန်သည်မှူး  
သည်၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်ရဲ့၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊  
ပဗ္ဗဇံ- ရှင်သာမဏေအဖြစ်ကို၊ ဥပသမ္ပဒံ- ရဟန်းအဖြစ်  
ကို၊ အလဒ္ဓါခေါ် အလဒ္ဓါဇဝ- ကောင်းစွာမသွေ  
ရတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

ဝါဏီဓဂါမရွာသည် ဒီကနေ့ ဘာရွာပါလဲ

ရဟန်းဖြစ်သွားပြီဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်  
များ နေက္ခမ္မလမ်းကြောင်းထဲ ရောက်သွားတာ မဟုတ်  
လား၊ ခုနက ကထာစဉ် (၆) ပါးမှာ ဒါန သီလ သဂ္ဂ  
ကာမာနံ အာဒိနဝ ပြီးတော့ နေက္ခမ္မေအာနိသံသ။

ကာမမှ လွတ်မြောက် အကျိုးတရားကို ကောင်းစွာ  
သဘောကျတော့ ကိုင်း ... စွန့်မဟေ့ဆိုပြီးတော့  
ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ဘဝ ပြောင်းသွားတယ်။

ဘဝပြောင်း ရဟန်းဖြစ်ပြီးပြီလဲဆိုရော အဲဒီ  
လှည်းကုန်သည်တွေကို မှာလိုက်သတဲ့။ ဟေ့ ...  
ဟောဒီလှည်းပေါ်မှာ ပါလာတဲ့ပစ္စည်းတွေကို တချို့လဲမဲ  
မင်းတို့သုံးကွ၊ တချို့လဲအိမ်ပြန်သွားပြီးတော့ ငါ့ညီ  
ဖြစ်တဲ့ စူဠပုဏ္ဏကိုပေးလိုက်ပါကွာ၊ တချို့တဝက်လဲ  
မင်းတို့သုံး၊ တချို့တဝက်လဲ ငါ့ညီစူဠပုဏ္ဏကို ပေးလိုက်  
ဆိုပြီးတော့ လှည်းတပ်ကြီးစွန့်ပြီးတော့ သာသနာတော်  
ထမ်း ရဟန်းဘဝသို့ ပြောင်းသွားတယ်။

ဟောဟို လှည်းတပ်ကတော့ မဟာပုဏ္ဏကိုယ်တော်  
ကြီး သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း ထားပစ်ခဲ့ပြီး  
တော့ တရွေ့ရွေ့နဲ့ လှည်းတွေမောင်းပြီး ပြန်လာ

လိုက်တာ ဟောဒီ ဘုန်းကြီးတို့ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်  
ကျောင်းတော်ရာအနီးက ဝါဏိဇရွာကို ပြန်ရောက်လာ  
တယ်နော်။

“ဝါဏိဇဂါမက ဒီကနေ့ ဘယ်ရွာလဲဗျာ”

“သစ်တော်ရွာပါ ဘုရား”

သစ်တော်ရွာတဲ့ ဟုတ်လား၊ ရှေးတုန်းက ဝါဏိဇ  
ဂါမသည် ယခုအခါ သစ်တော်ရွာဆိုပြီးတော့ အမည်  
ပြောင်းသွားပြီ၊ နောက် ခေတ်နှောင်းရင် ဘာရွာဖြစ်ဦး  
မယ်မသိဘူး၊ နာမည်ဟာ ဒီလိုပဲ ပြောင်းပြောင်း -  
ပြောင်းပြောင်း၊ တစ်ခေတ်နှောင်း တစ်ခါပြောင်းကိုဗျ။

အဲဒါကြောင့် သစ်တော်ရွာဆိုတဲ့ ဝါဏိဇဂါမ  
ရွာကို ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်လာခဲ့တဲ့အခါ ညီဖြစ်သူက  
ဟောဒီ ကာမဂုဏ်တွေနဲ့ ထွေးလုံးရစ်ပတ်နေတဲ့အချိန်  
အစ်ကိုကြီးက ကာမတွေကိုစွန့်လို့ နိဿရဏလမ်း  
နေက္ခမလမ်းကို ဝင်မြန်းသွားပြီ။

ဒါကြောင့် အစ်ကိုကြီး မဟာပုဏ္ဏ သာဝတ္ထိပြည်မွန်  
ဇေတဝန်ရွှေကျောင်းမှာပင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ထံ  
မှာ ချဉ်းကပ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများကြီးကုတ်  
အားထုတ်ပြီးတော့ နေခဲ့ပါပြီ။ မဟာပုဏ္ဏမထေရ်

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ထံက ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းခံပြီး  
တော့ ...

သပ္ပာယ်လေးပါးမျှတရင်  
ပရိယတ်ပဋိပတ်ခရီးပေါက်နိုင်

ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ  
ပဟိတတ္တော ဝိဟရတိ။

ဧကော- တစ်ယောက်တည်းရယ်၊ ဝုပကဋ္ဌော-  
ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်ကို ချဉ်းကပ်လျက်၊ အပ္ပမတ္တော-  
မမေ့မလျော့၊ အာတာပီ- ကိလေသာမှန် သူပုန်ရန်  
တွေကို ပူပန်စေတတ် ခန်းခြောက်စေတတ်တဲ့ လုံ့လ  
ဝိရိယရှိသည်ဖြစ်၍၊ သတိမာ- သတိတရား လက်ကိုင်  
ထားလျက်၊ သမ္မဇာနော- ပညာတရား လက်ကိုင်ထား  
လျက်၊ ပဟိတတ္တော- နိဗ္ဗာန်ကို စေလွှတ်တဲ့စိတ်ထား  
ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ- ပွားများကြီးကုတ် ကမ္မဋ္ဌာန်း  
တရား အားထုတ်၍ နေခဲ့ပါပြီ။

အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် သာဝတ္ထိပြည်မှန် ဇေတဝန်  
ရွှေကျောင်းမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ပြီးတော့  
နေခဲ့တဲ့အချိန် တော်တော်လေးကြာလာတယ်။ ရဟန်း

တရား ရသလားလို့ဆိုတော့ သူ့အတွက် ရဟန်းတရား မရဘူး။

ဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်များ သပ္ပာယ် (၄) ပါးရှိတယ်။

- (၁) ဥတု သပ္ပာယ်၊
- (၂) အာဝါသ သပ္ပာယ်၊
- (၃) ပုဂ္ဂလ သပ္ပာယ်၊
- (၄) ဘောဇန သပ္ပာယ်။

ဥတုသပ္ပာယ် - ရာသီဥတု မျှတရမယ်။

ဘယ်လိုမျှတရမလဲဆိုတော့ မိမိရဲ့ခန္ဓာကိုယ်က ခံနိုင်တဲ့ အနေအထားနဲ့ မိမိရောက်ရှိနေတဲ့အရပ်က ရာသီဥတုနဲ့ သင့်တော်ရမယ်။ ခန္ဓာကိုယ် အနေအထား က အပူနဲ့မှ တော်တယ်ဆိုတဲ့လူ အေးတဲ့အရပ် သွားနေ တော့ ဥတုသပ္ပာယ် မဖြစ်ဘူး။ ဒီတော့ အလွန်အေးတဲ့ အရပ်မှာ နေနေကျပုဂ္ဂိုလ်သည် ပူတဲ့အရပ်မှာ လာတရား အားထုတ် ချွေးတလုံးလုံးနဲ့ ကြာကြာမထိုင်နိုင်ဘူး။ သမာဓိပျက်တယ်။

ပူပြင်းတဲ့အရပ်မှာ နေနေကျပုဂ္ဂိုလ်က ရေခဲတဲ့ အရပ်မှာ သွားထရားအားထုတ်တော့လဲ အညောင်းမိပြီး

တော့ သေသွားလိမ့်မယ်။ အဲဒါတရားမရနိုင်ဘူး။ သမာဓိ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဥတုသပ္ပာယ်ဆိုတာ ခန္ဓာကိုယ်က ရာသီဥတုဆောက်တည်ပုံနဲ့ အပြင်အပ ဗဟိဒ္ဓာ ဩကာသလောက က ရာသီဥတုတွေဟာ သမနေရမယ်။ မျှနေရမယ်။

ပုဂ္ဂလသပ္ပာယ်- အရပ်တစ်ခု ရောက်သွားတဲ့အခါ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ ညီညွတ်ပြီးတော့ ပျော်ပျော်ပါးပါး ဖက်လဲ တကင်းရှိမှ စိတ်ကြည်လို့ တရားအားထုတ်ဖြစ်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာလဲ ညီညွတ်မှ ပုဂ္ဂလသပ္ပာယ်။

အာဝါသ သပ္ပာယ်- နေရာထိုင်ခင်းကလဲ အအေး ဒဏ်ကာကွယ်ဖို့ အပူဒဏ်ကာကွယ်ဖို့ လုံလုံခြုံခြုံ ကြည်ကြည်နူးနူး ရွင်ရွင်မြူးမြူးဖြစ်တဲ့ နေရာကလေး မျိုး ရထားမှ အာဝါသ သပ္ပာယ်၊ ကျောင်းလေးကလဲပဲ သပ်သပ်ရပ်ရပ် လုံလုံခြုံခြုံရှိမှ ကောင်းတာ၊ မကောင်းတာ မဆိုလိုဘူးနော်၊ သပ်ရပ်တာနဲ့ အသုံးတည့်တဲ့ ကျောင်းလေးဖြစ်ရမယ်။

အေး .. ပြီးတော့ဘာတဲ့လဲ၊ ဘောဇနသပ္ပာယ်- ဘောဇဉ်ကလဲ မျှရမယ်။ အအေးလိုရင်အအေး၊ အပူလိုရင် အပူ၊ အငန်လိုရင် အငန်၊ အစပ်လိုရင် အစပ်၊



တော်ရာတော်ရာလေးတွေကို အချိန်မရွေး ရနိုင်တဲ့  
နေရာဒေသမျိုး ဖြစ်ရမယ်။

အဲဒီလို သပ္ပာယ်လေးပါး ညီညွတ်မှ ပရိယတ်  
လုပ်ငန်း ပဋိပတ်လုပ်ငန်း ခရီးပေါက်ပါတယ်။ သပ္ပာယ်  
လေးပါး မမျှတရင် ပရိယတ် ပဋိပတ် ဘာမှခရီးမတွင်  
ဖြစ်တတ်တယ်။

**သာဝတ္ထိမှာ သပ္ပာယ်မဖြစ်တဲ့ ရှင်ပုဏ္ဏ**

ယခုအရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် သာဝတ္ထိပြည် တစ်ပတ်  
လည်လှည့်ပြီး အားထုတ်တယ်။ သူ့ဘယ့်နယ်ဖြစ်သလဲ  
လို့ဆိုတော့-

အယံ ဇနပဒေါ မယံ အသပ္ပာယော။

သူတွေ့တာ။

အယံ ဇနပဒေါ- ဤအရပ်ဒေသသည်၊ မယံ-  
ငါ့အတွက်၊ အသပ္ပာယော- မလျောက်ပတ်ပါ။

ဤအရပ်ဒေသဟာ ငါ့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ မလျောက်  
ပတ်ဘဲရှိတယ်။

အရပ်ဒေသကို သူနဲ့သပ္ပာယ်မဖြစ်ဘူးလို့ဆိုတယ်။  
ဒီအရပ်ဒေသ သပ္ပာယ် မဖြစ်ဘူးဆိုတာဘာကြောင့်၊

စဉ်းစားကြည့်ရအောင်။

ဘာကြောင့် သပ္ပာယ် မဖြစ်သလဲလို့ဆိုတော့ ပူပြင်း  
တဲ့အရပ် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ အေးလွန်းတဲ့အရပ်  
ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ လိုချင်တဲ့ ဆွမ်း ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်  
သူစားချင်တဲ့ ဆွမ်း ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် သူ့အတွက်လိုတဲ့  
အချိန်မှာ လိုတာရချင်မှရမယ်။ တစ်ခုခုတော့ သူ့အတွက်  
ချို့ယွင်းနေပြီ။

အယံ ပဒေသော မယံ အသပ္ပာယ်ော။

အယံပဒေသော- ဤအရပ်ဒေသသည်၊ မယံ-  
ငါ့အတွက်၊ အသပ္ပာယ်ော- ဆွမ်းကပဲ မမျှတလေရော  
သလား၊ အသပ္ပာယ်ော- ဥတုကပဲ မမျှတလေရော  
သလား၊ အသပ္ပာယ်ော- နေရာထိုင်ခင်းတွေကပဲ  
မမျှတလေရောသလား။

ဇေတဝန်ကျောင်း နေရာထိုင်ခင်း မမျှတတာတော့  
မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဇေတဝန်မှာ မနေလို့ အခြားတောကျောင်း  
တစ်ခုခုမှာ နေရင်သာပဲ။ နေရာသပ္ပာယ် မဖြစ်တာ၊  
ဥတုသပ္ပာယ် မဖြစ်တာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ သူ့စိတ်ထဲ  
ကြံစည်တာကတော့ ဒီအရပ် ငါနဲ့မတော်ဘူးလို့ ဒီ  
အကြံတော့ ပေါ်တယ်။

ပုဂ္ဂလသပ္ပာယ်တော့ ပျက်စီးနေတာတော့ မဟုတ်  
ရပါဘူး။ ဥတုရယ် အာဝါသရယ် ဘောဇနရယ်  
ဒီသုံးခု တစ်ခုခု မဆီလျော်တာကို “အယံပဒေသော  
မယံ အသပ္ပာယ်ော” လို့ သူပြောတာ။

ဒီအရပ် ငါနဲ့မတော်ဘူး ငါ့အရပ်ငါပြန်မယ်၊  
ငါ့အရပ်က ဘယ်လဲ၊ သစ်တော်ရွာကို ပြန်မလို့၊ ဟုတ်  
လား၊ သူဘယ်ရွာက သွားတာလဲ၊ သစ်တော်ရွာက  
သွားတာ၊ ဝါဏီဂေါမရွာဆိုတာ အဲဒီရွာကို ပြောတာ  
မဟုတ်လား။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ငါ့အရပ်ငါပြန်မယ်၊ မိမိအရပ်ကို  
မိမိပြန်မယ်၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကို နှုတ်ဆက်  
ကန်တော့မယ်၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ထံမှာ  
ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်းမယ်၊ သာဝတ္ထိကနေ ပြန်တော့မလို့တဲ့။

ဒါကြောင့်-

**ဘုရားရှင်ကို ကန်တော့နှုတ်ဆက်ပြီး တရားတောင်း**

အထခေါ- ထိုအရပ်၌၊ အာယသွာပုဏ္ဏော- အရှင်  
ပုဏ္ဏမထေရ်သည်၊ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ-  
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ တေန-

ထိုဘုရားရှိရာအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ- ချဉ်းကပ်၍  
သွားခဲ့လေပြီ။

ဥပသင်္ကမိတွာ- ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ရှိရာ  
အနီးအစပ် ချဉ်းကပ်ပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုန်းတော်  
ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ- အလွန်  
ရိုသေစွာရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ- သင့်တော်သောနေရာမှာ၊  
နိသီဒိ- ထိုင်ခဲ့လေပြီ။

ဧကမန္တံ- သင့်တော်သောနေရာ၌၊ နိသီန္ဒော-  
ထိုင်ပြီးသော၊ အာယသ္မာပုဏ္ဏော- အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်  
သည်၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရား  
ရှင်ကို၊ ဧတံဝစနံ- ဤစကားကို၊ အဝေါစ- လျှောက်ထား  
ရှာခဲ့လေပြီ။

ဘန္တေ - ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာ  
ဘုရား။

အဟံ- တပည့်တော် မဟာပုဏ္ဏမထေရ်သည်၊  
ဘဂဝန္တံ- ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်ကို၊  
သာဓုအာယာစာမိ- ရိုသေစွာ တောင်းပန်လိုက်ရပါတော့  
သည်ဘုရား။

ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊

ဘဂဝါ - ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်  
ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ မံ- တပည့်တော်ပုဏ္ဏမထေရ်ကို၊  
သံခိတ္တေန- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊  
ဒေသေတု- ဟောတော်မူပါဘုရား။

ရှင်ပုဏ္ဏမြတ်စွာဘုရားထံ တရားတောင်းတယ်၊  
တောင်းတဲ့တရားက ဘယ်လိုလဲ သံခိတ္တေန တဲ့၊  
အကျဉ်းချုပ်တဲ့၊ ရှင်ပုဏ္ဏ တရားတောင်းတာ၊ ကျယ်  
ကျယ်ပြန့်ပြန့်လား၊ အကျဉ်းချုပ်လား၊ အကျဉ်းချုပ်နော်၊  
ဘုန်းကြီးတို့ ဟောဒီကျောင်းတော်ရာ ပရိသတ်က  
ဘုန်းကြီးကို တရားဟောပါလို့ဆိုတော့ အကျဉ်းချုပ်  
လား၊ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လား၊ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်  
ဟုတ်လား။

အယံ ပဒေသော မယံ အသပ္ပါယောလို့ ဆိုလိုက်  
ရင် တရားသိမ်းရလိမ့်မယ်ထင်တယ်။ ဘယ်နှယ်တုန်း  
ဗျာ၊ တဖြည်းဖြည်း ညဉ့်ကလေးလဲနက်နက် နက်နက်  
လဲလာရော ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်ကြည့်ရတာ တဘက်  
ကလေးတွေ ပခုံးပေါ်ကနေ ခေါင်းပေါ်ရောက် ရောက်  
သွားပြီ၊ ခေါင်းပေါ်ရောက် ရောက်သွားပြီ၊ နှပ်တွေလဲ  
တခွီးခွီးနဲ့ ညှစ်တာကြားနေရပြီ။ ငြော် .. သူတို့တတွေ

အအေးဒဏ် မခံနိုင်ကြဘူး၊ ကိုယ့်ခေါင်းပြောင်တော့  
အမြဲမပါဘဲ ဒီအတိုင်းထိုင်ရတာ။

အယံပဒေသော- ဤအရပ်သည်၊ မယံ- ငါ့  
အတွက်၊ အသပ္ပါယော- အအေးကမိတယ် ဖုံကထူတယ်  
မလျောက်ပတ်ဘူး။

ခပ်မြန်မြန်သိမ်းမှဖြစ်မယ်။

အကျဉ်းချုပ်တဲ့။

အယံပဒေသော-ဤအရပ်သည်၊ မယံ- ငါ့အတွက်၊  
အသပ္ပါယော- မလျောက်ပတ်ဘူးတဲ့။

ရှင်ပုဏ္ဏက သာဝတ္ထိဇေတဝန်အရပ် သူနဲ့ မလျောက်  
ပတ်ဘူးတဲ့။ ဇေတဝန်ကျောင်းရဲ့ တစ်ပတ်လည်  
သာဝတ္ထိမှာ ပုဏ္ဏမထေရ် သူနဲ့ မလျောက်ပတ်ဘူးလို့ဆို  
ရင် ဘုန်းကြီးတို့က ဟောဒီကျောင်းတော်ရာ တစ်ပတ်  
လည်က ရာသီဥတုနဲ့ ဖုံတွေ မြူတွေနဲ့ တို့နဲ့  
မလျောက်ပတ်ဘူးလို့ဆိုရင် ဘုန်းကြီးတို့က မလွန်ဘူးဗျ၊  
ဒီတော့ -

**အာမခံချက်နဲ့ တရားတောင်းတာ**

သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု။

သံခိတ္တေန သြဝါဒေန သြဝဒတု။

အကျဉ်းချုပ် တရားတစ်ပုဒ် ဟောပါဘုရား။

အကျဉ်းချုပ် သြဝါဒဖြင့် ဆုံးမတော်မူပါဘုရား။

ရှင်ပုဏ္ဏက ဘုရားကိုတရားတောင်းတာ။ အကျဉ်းချုပ်ပါ။ အရှင်ပုဏ္ဏက ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် တရားတောင်းတာက အကျဉ်းချုပ်ရယ်၊ ဘုန်းကြီး ဦးဓမ္မာစာရက ဘုန်းကြီးတရားတောင်းထားတာကတော့ ဒီအတ္ထုပ္ပတ် စုံအောင် ဟောပေးပါတဲ့၊ လုပ်ထားတယ်နော်။

ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ။

ဘန္တေ - ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ယံဓမ္မံ-ယင်းကဲ့သို့ ဟောအပ်တဲ့ အရှင်ဘုရားရဲ့ သြဝါဒ တရားတော်ကို၊ သုတွာ- တပည့်တော်ကြားနာပြီး၍။

ဧကော- တစ်ယောက်တည်းရယ်၊ ဝုပကဋ္ဌော- ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်ကိုချဉ်းကပ်လျက်၊ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့၊ အာတာပီ- ကိလေသာမာန် သူပုန်ရန်ကို ပူပန်စေတတ်တဲ့ ဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍၊ သတိမာ- သတိ တရားလက်ကိုင်ထားလျက်၊ သမ္မဇာနော-ပညာ

တရား လက်ကိုင်ထားလျက်၊ ပဟိတတ္ထော- နိဗ္ဗာန်ကို  
စေလွှတ်ထားတဲ့ စိတ်ထားရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရေယျ-  
ပွားများကြီးကုတ်အားထုတ်ပြီးတော့ နေမလို့ပါဘုရား။

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်က မြတ်စွာဘုရားကို တရားတောင်း  
တော့ရင် သူ့ဘက်က အာမခံပါတယ်။ တပည့်တော်  
မြတ်စွာဘုရားထံက တရားအကျဉ်းချုပ် နာပြီးရင်၊  
ဧကော- တစ်ယောက်တည်းရယ်၊ ဝိဟရေယျ- နေပါ  
မယ်ဘုရား။

မြတ်စွာဘုရား တရားအကျဉ်းချုပ်နာပြီးရင် ရှင်  
ပုဏ္ဏက အများကြီးနဲ့ နေမှာလား၊ တစ်ယောက်တည်း  
နေမှာလား၊ တစ်ယောက်တည်း နေမှာတဲ့၊ တို့ ကျောင်း  
တော်ရာက ပရိသတ်ကရော တရားနာပြီးရင် အများကြီး  
နဲ့နေမှာလား၊ တစ်ယောက်တည်း နေမှာလား၊ အများ  
ကြီးနဲ့နေမှာ၊ ကွာချင်တိုင်းကွာတယ်။

ဧကော- တစ်ယောက်တည်းရယ်၊ ဝိဟရေယျ-  
အားထုတ်ပြီးတော့ နေပါမယ်ဘုရား။

အဲဒီအချက်လဲ မမိပြန်ဘူး။ ကွာသွားပြန်ပြီ။  
ရှင်ပုဏ္ဏလို့ဖြစ်ဖို့တော့ နီးလာပြီထင်တယ်။

ဂူပကဋ္ဌော- ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ် ချဉ်းကပ်ပြီးတော့၊



ဝိဟရေယျံ- ပွားများကြီးကုတ် အားထုတ်နေမလိုပါ ဘုရား။

ဒုတိယအဆင့် လျှောက်ပြန်တယ်။ တစ်ယောက် တည်းနေမလို၊ ပထမစကား၊ ဒုတိယစကားက ဆိတ်ငြိမ် ရာအရပ်မှာ တပည့်တော် နေမလိုပါဘုရား၊ ရှင်ပုဏ္ဏ က ဘုရားထံ တရားတောင်းပြီးတော့ ဆိတ်ငြိမ်ရာနေ မယ်တဲ့၊ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်ကတော့ ဆူညံတဲ့ နေရာ မှာနေမှာ၊ မကွာဘူးလား၊ ဖြစ်တော့မယ်၊ ရှင်ပုဏ္ဏလို လူတွေ။

**ရှင်ပုဏ္ဏနဲ့တော့ ကွာချင်တိုင်းကွာ**

ဟောဒီအရပ်က ဝါဏီဇဂါမ သစ်တော်ရွာက အရှင်ပုဏ္ဏ ထူးထူးချွန်ချွန် ထွက်တယ်ဟေ့၊ သာသနာ့ သမိုင်း ပြောင်မြောက်တယ်ဟေ့ဆိုပြီးတော့ လက်မထောင် နေကြတဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်က ရှင်ပုဏ္ဏက တစ်ယောက်တည်း နေမယ်၊ သူတို့က အများကြီးနဲ့ စုရုံးစုရုံးနဲ့ နေကြမယ်။ ရှင်ပုဏ္ဏက ဆိတ်ငြိမ်တဲ့နေရာမှာ နေမယ်၊ သူတို့က ဆူညံဆူညံနဲ့ နေကြမယ်။ နီးလာပြီ ရှင်ပုဏ္ဏလိုတော့ ဖြစ်တော့မှာပဲ၊ ပြောဦးမယ်။

ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော- တဲ့။

အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့၊ ဝိဟရေယျံ- ပွားများကြီးကုတ် အားထုတ်နေမလို့ပါဘုရား။ အပ္ပမတ္တော- မြတ်စွာဘုရားထံက တရားနာပြီးရင် တပည့်တော် မမေ့ မလျော့နေပါ့မယ် တဲ့။

ရှင်ပုဏ္ဏက မမေ့မလျော့နေမယ်၊ တို့ပရိသတ်က မေ့မေ့လျော့လျော့ နေကြမယ်။ သိပ်မကွာလိုက်ဘူးနော်၊ ပွတ်ကာသီကာလေး ကွာသွားတယ်။

အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့၊ ဝိဟရေယျံ- ပွားများကြီးကုတ် အားထုတ်နေမလို့ပါဘုရား၊ အာတာပိ- ကိလေသာမာရိ သူပုန်ရန်တွေကို ပူပန်စေတတ် ခန်း ခြောက်စေတတ်တဲ့ လုံ့လဝီရိယ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရေယျံ- အားထုတ်ပြီးတော့ နေမလို့ပါဘုရား။

လုံ့လဝီရိယ ပြင်းပြင်းထန်ထန်နဲ့ တပည့်တော် အားထုတ်ပြီးနေမလို့ပါဘုရား။ တို့ တရားနာပရိသတ်ကတော့ နာပြီးတဲ့တရား ဘာမှအားမထုတ်ဘဲနဲ့ ခပ်ပျင်းပျင်းကလေးနဲ့ နေမလို့ပါဘုရား၊ မကွာဘူးလား၊ ပွတ်ကာသီကာလေး ကွာတယ်၊ သိပ်မကွာဘူးနော်၊ ပြောဦးမယ် နောက်တစ်ချက်-

အာတာပီ ပဟိတတ္တော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ  
ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ  
ပဟိတတ္တော-

ပဟိတတ္တော- နိဗ္ဗာန်ကို စေလွှတ်တဲ့စိတ် ခန္ဓာ  
ကိုယ်ထဲကိုလွှတ်တဲ့စိတ် ထားရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရေ  
ယျ- ပွားများကြီးကုတ် အားထုတ်နေပါမယ်ဘုရား။

### ကွာခြားချက်တွေ

မဟာပုဏ္ဏမထေရ် တရားနာပြီးရင် သူ့စိတ်ကို  
ခန္ဓာထဲမှာထားမယ်၊ ပုဏ္ဏမထေရ်က တရားနာပြီးရင်  
စိတ်ဘယ်မှာထား၊ ခန္ဓာထဲမှာထားမယ်တဲ့၊ ခန္ဓာထဲမှာ  
ထားပြီး ရှုရင်းနဲ့ ခန္ဓာကလွတ်လဲသွားရော စိတ်သည်  
နိဗ္ဗာန် မရောက်ဘူးလား၊ ခန္ဓာ- ခန္ဓာဒုက္ခမှ လွတ်တဲ့  
နေ့သည် နိဗ္ဗာန်ရောက်လိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် တပည့်တော်  
စိတ် ခန္ဓာထဲထား နိဗ္ဗာန်ပို့မလို့ပါဘုရား။

ဘုန်းကြီးတို့ ကျောင်းတော်ရာပရိသတ်က မိမိတို့  
ရဲ့စိတ်ကို ဘယ်မှာထားမလဲ၊ စိတ်ကို ကိုယ့်အိမ်မှာ  
ပြန်ထားမယ် ဟုတ်လား၊ ဒကာမကြီးတွေက ဒကာ  
ကြီးတွေထံထားမယ်၊ ဒကာကြီးတွေစိတ်က ဒကာမကြီး

တွေထံ ထားမယ်၊ ဒီလိုလား၊ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်က ခန္ဓာ  
ထဲမှာထားမယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုပို့လိုက်မယ်။

မကွာဘူးလား။

ဘယ်နှစ်ချက် ကွာသွားတုန်း။

အဲဒီကစ ကွာနေပြီ၊ ဘယ်နှစ်ချက် ကွာသွား  
သလဲလို့ဆိုတော့ ဘယ်နှစ်ချက် ကွာမှန်းကိုမသိဘူး၊  
အဲဒါကလဲ ကွာတာတစ်မျိုးပဲ။

၁။ ရှင်ပုဏ္ဏက ဆိတ်ငြိမ်ရာမှာနေမယ်၊ တို့ပရိသတ်  
က ဆူညံရာမှာနေမယ်။

၂။ ရှင်ပုဏ္ဏက တစ်ယောက်တည်းနေမယ်၊ တို့ပရိသတ်  
က လူစုလူဝေးနဲ့နေမယ်။

၃။ ရှင်ပုဏ္ဏက မမေ့မလျော့နေမယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့  
ပရိသတ်က မေ့မေ့လျော့လျော့နေမယ်။

၄။ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်က ဝီရိယသန်သန်နဲ့ နေမယ်၊  
ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်က ပျင်းပျင်းရိရိနေမယ်။

၅။ ရှင်ပုဏ္ဏစိတ်က ခန္ဓာထဲမှာထားမယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့  
ပရိသတ်ကတော့ အိုးနဲ့အိမ်နဲ့ သားနဲ့သမီးနဲ့  
ထားမယ်။

ဘယ်နှစ်ချက်ကွာလဲ၊ ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပ

မတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော တဲ့။ ငါးချက်  
 ဟုတ်ကဲ့လား၊ ဧကောရယ်၊ ဝုပကဋ္ဌောရယ်၊ အပ္ပမတ္တော  
 ရယ်၊ အာတာပီရယ်၊ ပဟိတတ္တောရယ် ငါးချက်နော်၊  
 အဲဒါ ယောဂီရဲ့ အင်္ဂါငါးပါးလို့ နားလည်ပါ။ တရား  
 အားထုတ်မယ့် ယောဂီမှန်ရင် ဤအင်္ဂါရပ်များနဲ့ ပြည့်စုံ  
 ရမယ်။

**ယောဂီတို့ လက်ကိုင်ထားရမယ့်အချက်များ**

- ၁။ ဧကော-တစ်ယောက်တည်းနေနိုင်ရမယ်။
- ၂။ ဝုပကဋ္ဌော-ဆိတ်ငြိမ်တဲ့အရပ်မှာ နေနိုင်ရမယ်။
- ၃။ အပ္ပမတ္တော- နာပြီးသားတရားကို မေ့မပစ်ရဘူး။
- ၄။ အာတာပီ-ဝီရိယသန်ရမယ်။
- ၅။ ပဟိတတ္တော- မိမိရဲ့စိတ်ကို ခန္ဓာထဲမှာထားရမယ်။

ဘယ်နှစ်ချက်လဲ၊ ငါးချက်၊ အဲဒီငါးချက်သည်  
 ယောဂီရဲ့ အင်္ဂါငါးပါး၊ တရားရချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်  
 ဤအင်္ဂါငါးချက်နဲ့ ပြည့်စုံနေရမယ်။ ဒီအင်္ဂါငါးချက်နဲ့  
 ပြည့်စုံသူသည် တရားအားထုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ပီပီပြင်ပြင်  
 ဖြစ်တယ်၊ တရားရနိုင်တယ်၊ ဒီအင်္ဂါငါးချက်နဲ့ မပြည့်စုံရင်  
 တရားရဖို့မလွယ်ဘူး။

တရားလဲရချင်သေးတယ် တစ်ယောက်တည်းလဲ  
မနေနိုင်ဘူးဆိုရင် ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ၊ တရားလဲ  
ရချင် သေးတယ် ဆိတ်ငြိမ်တဲ့နေရာကြတော့ အမယ်  
လေး သရဲခြောက်မှာလိုလို ဘာလိုလို ကြောက်နေကြတယ်  
ဆိုတော့ နေဖြစ်ဦးမလား၊ မရဘူးနော်။

တရားလဲရချင်သေးတယ် ဟိုဟာမေ့ ဒီဟာမေ့  
ခြောက်ချက်ပြောလိုပြော လေးချက်ပြောလိုပြော ဆိုတော့  
ဘယ့်နှယ်တုန်း၊ တရားရဖို့မလွယ်ဘူး မှတ်ထား၊ မမေ့နဲ့၊  
အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့နာတဲ့ တရားလဲမမေ့နဲ့၊ ခန္ဓာရဲ့  
ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ ဖြစ်ပျက်သဘောကိုလဲပဲ အပ္ပမာဒနဲ့  
တင်ပြီးတော့ ဆင်ခြင်ထား။

**လူပျင်းရဲ ဆင်ခြေပေးချက်များ**

တရားရချင်တယ်၊ ဝီရိယနည်းသေးတယ်ဆိုတော့  
ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ၊ ချမ်းတော့လဲ ချမ်းလွန်းလို့ ကွေးကြ  
ဦးစို့၊ ပူတော့လဲပူလွန်းလို့ အမယ်လေး ရေကလေး  
ချိုးကြဦးစို့၊ ဘယ်အချိန်သွားအားထုတ်မလဲ၊ ချမ်းပြန်  
တော့လဲ မနက် ၃ နာရီ ၄နာရီထပါဟဲ့ဆို ချမ်းလို့  
မထဘူး၊ မနက် ၉ နာရီ ၁၀ နာရီမှ ထလာတယ်။

၉ နာရီ ၁၀ နာရီလောက်ကျတော့ နေတွေက ပူလာပြန်ပြီ ဆိုပြီးတော့ ဘာမှမလုပ်ပြန်ဘူး။ တော်တော် လေးလဲကြာရော ၁၁ နာရီလောက်ကျတော့ ထမင်းက ဆာလာပြန်ပြီ ဘာမှမလုပ်ပြန်ဘူး။ စားပြီးပြန်တော့ မိုက်တင်းအဆီရစ်လို့ အိပ်လိုက်ဦးမယ်။ ဘာမှ မလုပ်ပြန်ဘူး။ ဘယ်အချိန် သွားလုပ်မလဲ။

အိပ်ရာကနိုးလာပြန်တော့လဲ ကျောကြီးစင်းပြီး တော့ ထမင်းဆီရစ်တာရယ်။ အိပ်ရေးကောင်းကောင်း မဝတာရယ်။ ကျောမှာ တံဆိပ် ဖျာရာနှိပ်ပြီးတော့ တစ်ခါတည်း ညနေကို စောင်းသွား။ ညနေလေးစောင်း တော့ မထူးပါဘူးကွာ နောက်ကျသွားပြီဆိုပြီးတော့ အဲဒါ ဘာမှမလုပ်ပြန်ဘူး။

အဲဒါကြောင့် ချမ်းပြန်တော့ ချမ်းလွန်းလို့၊ ပူပြန် တော့လည်း ပူလွန်းလို့ ဟုတ်လား။ ဆာတော့လဲ ဆာ လွန်းလို့၊ ဝတော့လဲ ဝလို့၊ ထမင်းဆီရစ်ပြန်ပြီ၊ စောတော့ လဲ စောလွန်းလို့၊ နောက်ကျတော့လဲ မထူးပါဘူးဆိုပြီး တော့ ဒါ ပျင်းတဲ့လူရဲ့ ဆင်ခြေဟုတ်လား။ (၆) ချက် နော်။

အာတာပိ ဝီရိယသန်ဆိုတာ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။

ချမ်းလဲပဲ ကြီးစား၊ ပူလဲပဲကြီးစား၊ ဆာလဲအားထုတ်၊ ထမင်းဆီရစ်လဲပဲ မှိတ်ပြီးတော့ အားထုတ်၊ ဒီလို၊ စောရင်လဲ စောသလိုထလုပ်၊ နောက်ကျလဲ ရှိတဲ့ အချိန်လေး မိသမျှအချိန်လေးကိုလုပ်လိုက်၊ ဒီလိုမှ၊ အဲဒါ ယောဂီရဲ့အင်္ဂါများ၊ မှတ်သားမိပါစေ၊ တရား ရနိုင်တဲ့ အဲဒါ အင်္ဂါ (၅) ပါးနော်။

### ကြံ့ခိုလို့ ကျင့်ကြ

ဒီကနေ့ တို့တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော် ကောင်းတို့၊ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ရဲ့ နယ်ပယ်မှာရှိကြတဲ့ ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ တပည့်ဒကာ ဒကာမတွေ၊ ကျောင်းတော်ရာ တစ်ပတ်လည် သစ်တော်ရွာတစ်ပတ်လည်က ဒကာ ဒကာမတွေက ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ ဆွေတွေ မျိုးတွေ မလျှော့ ကြနဲ့။

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ဟာ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ် ချဉ်းကပ် တယ်၊ တို့ဆရာတော်ကဲ့သို့ ငါတို့လဲပဲ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်မယ်၊ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် သူမြတ်က တစ်ယောက်တည်းနေတယ်၊ တရားရချင်တယ်ဆိုတဲ့ ဟောဒီရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ တပည့် ဒကာ ဒကာမတွေကလဲပဲ



တစ်ယောက်တည်း နေနိုင်အောင် ကြိုးစားရမယ်။

တရားရချင်ရင် တစ်ယောက်တည်း နေနိုင်ရမယ်  
တဲ့၊ နေနိုင်ပါ့မလား၊ မနေနိုင်ဘူး၊ သိတယ်ဟုတ်လား၊  
ဒီလူတွေ တစ်ယောက်တည်းကို နေကိုမနေနိုင်ဘူး၊  
တစ်ယောက်တည်း နေရရင် စကားပြောမယ့်လူ မရှိလို့  
ပျင်းကိုနေတာ သူတို့က။

ဘုန်းကြီးတို့ ပြောနေကျပါ၊ ကြံ့ချိုလိုကျင့်ကြ၊  
ကြံ့ချိုလိုကျင့်ဆိုတာလေ၊ အဲဒီတိပ်ခွေတွေ ဒီမရောက်  
ဘူးလား၊ ကြံ့ချို ဘယ်နှစ်ချောင်းလဲ၊ တစ်ချောင်းတည်း၊  
ဘယ်နေရာပေါက်သလဲ၊ အေး ထိပ်အလယ်တည့်တည့်  
မှာပေါက်တယ်။

ဘယ်လောက်ရှည်သလဲ။

ဘယ်လောက် သေချာသလဲဆိုတာ ဟုတ်လား၊  
မိမိခန္ဓာထဲက ရုပ်နာမ် ဘယ်နှစ်မျိုးရှိတယ်ဆိုတာ သိဖို့  
အသာထား၊ မျက်စိနဲ့ ပြူးကြည့်ရင် မြင်ရတဲ့ကြံ့ချိုကြီး  
ဘယ်နေရာပေါက်တယ် ဘယ်လောက်ရှည်တယ်ဆိုတာ  
ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် မမှတ်မိဘူး။

အေး .. ကြံ့ဟာ နဖူးအလယ်တည့်တည့်မှာ ချို

တစ်ချောင်းပေါက်တယ်၊ မျက်လုံးရဲ့အောက်နား နှာခေါင်း  
ရဲ့အထက်နား တစ်ချောင်းပေါက်တယ်၊ အဲဒါ တစ်ထွာ  
ပတ်ဝန်းကျင်မှာပဲရှိတယ်၊ အဖျားကမကောက်ဘူး၊ ခပ်  
ဖြောင့်ဖြောင့်ကလေးပဲ၊ တောထဲသွားချင်တိုင်းသွား အဲဒီ  
ကြံကြီး ချုံမငြိဘူးနော်။ တောထဲသွားတော့ ချုံတစ်ချောင်း  
တည်းလဲပေါက်တယ်၊ ဖြောင့်လဲဖြောင့်တယ်ဆိုတော့  
ချုံမငြိဘူးဗျ၊ သက်သာတယ်။

**ကြွချိုလား ကွဲချိုလား**

ကွဲကြီးတွေကျတော့ ချုံနှစ်ချောင်း အဖျားက  
ကောက်နေတယ်၊ တောထဲဝင်လိုက်လို့ရှိရင် ဟိုချုံငြိ  
ဒီချုံငြိ မငြိဘူးလား၊ ငြိတယ်။

တို့ပရိသတ် ကြွချိုလိုလား၊ ကွဲချိုလိုလား၊ အို  
ကွဲချိုနဲ့တူတဲ့လူတွေ ငြိရုံတင်မကဘူး သူတို့က  
ခတ်တောင်ခတ်လိမ့်ဦးမယ်။ ကွဲချိုက အဖြားကောက်  
နေတော့ မခတ်ဘူးလား၊ ခတ်တယ်။ ဘယ်လိုလူ ပို  
ခတ်သလဲ၊ ဘုန်းကြီး ပိုခတ်တယ်။ ကွဲချိုကနော်။

ကျောင်းတော်ရာကလူတွေ ကွဲချိုလိုပဲဆိုရင်တော့  
သူတို့က ဘုန်းကြီးခတ်မယ့်လက္ခဏာ ဖြစ်နေပြီ ဗလှယ်

ကြပါနဲ့၊ ဘုန်းကြီးတော့ မခတ်ကြပါနဲ့၊ ကိုယ့်အိမ်ကလူ  
ကိုယ့်ဟာကိုယ်ခတ်ကြပါ။

ဆိုလိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က တစ်ယောက်တည်း နေရင်  
ဘယ်မှမငြိဘူး၊ ဘယ်သူ့မှလဲ မခတ်ဘူး၊ နှစ်ယောက်  
သုံးယောက် စုနေရင် ဟိုငြိ ဒီငြိ အဲဒါက သံယောဇဉ်နဲ့  
ငြိတာ၊ သံယောဇဉ်နဲ့ဆိုတော့ တခါတည်း ဟိုခတ်ဒီခတ်နဲ့  
မကျေနပ်ချက်တွေ လာတယ်၊ ကွဲချို့လိုက ဟုတ်လား။  
အဲ ဆတ်ချို့ သမင်ချို့လိုဆိုရင် ပိုဆိုးသွားမယ်။

ဒီကနေ့တို့ ပရိသတ်အပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့  
ကြံ့ချို့လို ကျင့်ရမယ်၊ တရားရချင်ရင် ငြိတာနဲ့ခတ်တာ  
မှတ်ထားနော်၊ ငြိတာက တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်  
တွယ်တာတဲ့သဘော။ ခတ်တယ်ဆိုတာက မကျေနပ်  
ချက်တွေ ဖြစ်ဖြစ်လာတာ၊ ဟုတ်ဘူးလား။

တရားအားထုတ်ကြမလို့တဲ့ ယောဂီ(၁၀)ယောက်  
လောက် စုအားထုတ်၊ အဲငြိတဲ့နေရာလဲငြိ ခတ်တဲ့နေရာ  
လဲခတ် ထင်ပါရဲ့။ (၁၀)ယောက်လောက်စု အားထုတ်၊  
တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်မျက်စောင်းလေးထိုး၊ တော်  
တော်ကြာကျတော့ ဟိုမကျေနပ်၊ ဒီမကျေနပ် တရားရ  
ဖို့ဝေးရော။

**အမ်ဘီဘီအက်စ်ဘွဲ့ရ ယောဂီတစ်ဦး**

ဘုန်းကြီးတွေ့ဖူးတဲ့ ဒကာကြီးတစ်ယောက်ဟာ ခေတ်ပညာတတ် အမ်ဘီဘီအက်စ်-ဘွဲ့ရတဲ့ ဒကာကြီးတစ်ယောက်၊ ဘယ်လိုတုန်းဆိုလိုရှိရင် သူကတရားအားထုတ်တဲ့ အခါမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားပြတဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ ရှေ့တည့်တည့် ဓမ္မပလ္လင်ရှေ့က နေရာကလေးမှာ သူထိုင်နေကျ။

တစ်နေ့သော အခါကျတော့ သူကအပေါ့အပါးသွားနေတဲ့ အတွက်ကြောင့် ရိပ်သာက သံချောင်းကလေးခေါက်လိုက်တာ၊ သူထိုင်နေကျ နေရာကို အချိန်မီ မရောက်ဘူး နောက်ကျသွားတယ်၊ နောက်ကျသွားတော့ ယောဂီအသစ်က ဒီနေရာ-ဒီလူကြီးထိုင်နေကျဆိုတာ မသိဘူး ဝင်ထိုင်နေရော။

ဒီနေရာ ဒီလူကြီးထိုင်နေကျဆိုတာ မသိဘူး၊ ယောဂီအသစ်က ဝင်ထိုင်နေတော့ သူ့နေရာထိုင်လေးကိုပြီးတော့ တက်လာ၊ သူ့နေရာ သူများဝင်ထိုင်နေတာတွေတော့ ဒုံး ဒုံး ဒုံး နဲ့ ကြမ်းကို တစ်ခါတည်း ခြေထောက်တွေနဲ့ ဆောင့်ပြီးတော့ ဆင်းသွားတယ်၊ ဟုတ်လား။

ဟိုမှာထိုင်နေတဲ့လူ ၅၀ ကျော် ၆၀ အကုန်လုံး မျက်လုံးပြူးပြီးတော့ အဲဒီလူကို ဝိုင်းပြီးတော့ ကြည့် ကြတယ်။ ဘာများ ဖြစ်တာပါလိမ့်မလဲ၊ ကြမ်းကို ဆောင့် နင်းပြီးတော့ ဆင်းသွားတယ်။ ကြည့်စမ်းသူ့ ခြေထောက် ဆောင့်နင်းသွားတာနဲ့ပဲ ကျန်တဲ့ ယောဂီလေး ငါးခြောက်ဆယ်တို့ရဲ့ သမာဓိတွေဟာ အကုန်ပျက်ကုန် တယ်။

သမာဓိ ပျက်ရုံတင်မကဘူး၊ ပလ္လင်ပေါ်က ဆရာ တော်က ‘မျက်စိမှိတ် စဉ်းစားကြဟေ့၊ ဘယ်လိုတဲ့လဲ နှာသီးဝ ထွက်လေဝင်လေနဲ့ နှာခေါင်းနဲ့ ထိရာအရပ် သတိကပ်ကြ’လို့ ပြောတယ်။ ရှေ့က ထိုင်နေတဲ့ ယောဂီ (၅၀)ရဲ့ သတိဟာ နှာသီးဝ ထွက်လေဝင်လေနဲ့ နှာခေါင်းနဲ့ ထိတဲ့နေရာ မရှိဘူး၊ ဟိုလူကြီး ကြမ်းနဲ့ ဖနှောင့်နဲ့ ထိတဲ့နေရာ ရောက်နေတယ်၊ ဘာပြုလို့ ဆောင့်နင်းသွားပါလိမ့်မလဲနဲ့ ဒီလိုဖြစ်နေတယ်၊ အမှတ် က အဲဒီ ရောက်သွားပြီ။

အဲဒါ ဘာဖြစ်တာလဲ၊ ခတ်တာဟုတ်လား၊ ငါ့နေ ရာထိုင်ရရိုးလားဟဲ့ ဆိုပြီးတော့ ကြမ်းဆောင့်နင်းသွား တာ၊ ခတ်တာ မဟုတ်လား။ အဲဒါကြောင့် တစ်ယောက်

တည်း အားထုတ်ရင် ခတ်စရာမလိုဘူး၊ သူ့နေရာလေးနဲ့သူ တစ်ယောက်တည်းအားထုတ်တော့ ဒီလိုခတ်စရာ ရှိသေးလား၊ မရှိဘူး။ လေးငါးဆယ်ယောက် စုအားထုတ်လို့ အဲဒီလို ဖြစ်တာနော်။

တစ်ယောက်က ရှုရင်း ရှုရင်းနဲ့ သမာဓိလေးရတော့မယ် ကြံတယ်၊ ဟိုဘက်က တစ်ယောက်ကနေ တခါတည်း အဟမ်း အဟမ်းတွေကြီး နင်းကန်လုပ်နေတော့ ဒီဘက်က သမာဓိလဲ ကုန်ပြန်ရော မဟုတ်လား။

အဲ လူတစ်ယောက်က တံခါးပိတ် ကိုယ့်အခန်းထဲ ကိုယ်ထိုင်နေတယ်၊ ရှေ့နားက လမ်းလျှောက်တဲ့လူက ဖိနပ်တဖျပ်ဖျပ်နဲ့ ရဲ့ခနဲ ရဲ့ခနဲတိုက်တိုက်လျှောက်သွားတော့ အခန်းထဲကလူက ဘယ်နှယ်တုန်း၊ သမာဓိပျက်တယ်၊ လမ်းလျှောက်တာ ဖိနပ်တောင်နှိုင်းအောင် မသယ်နိုင်ဘူး။ ဒီယောဂီ ဘယ်လိုလဲ၊ ဟော အခန်းထဲကနေ စိတ်ထဲကတွေးတာ၊ အဲဒီလိုလာတာ။

တစ်ယောက်တည်း အားထုတ်ရင် အကောင်းသား အများစု အားထုတ်ရင် ဒီအတိုင်းချည်းပဲ။ ဒါကြောင့် ဘုရားက-

ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေ၊။

ကြံ့ချိုလို့ ကျင့်ကြပေ့လို့ ပြောတာ။

ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ တပည့်ဒကာ ဒကာမတွေ တရားရချင်ရင် ဘယ်လိုနေကြမယ်၊ တစ်ယောက်တည်းကျင့်။ ကျင့်ကြ မလား၊ သဘောတူရင် ငြိမ်ပြီးတော့ နေလိုက်ကြ၊ ဟုတ်လား။

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ကတော့-

ယောဂီရဲ့ အင်္ဂါ(၇)ပါး

ဘန္တေ - ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။  
ဧကော - တစ်ယောက်တည်းရယ်၊ ဝူပကဋ္ဌော - ဆိတ် ငြိမ်တဲ့ နေရာချဉ်းကပ်၍၊ အပ္ပမတ္တော - မမေ့မလျော့၊ အာတာပီ - ဝီရိယနဲ့တကွ၊ သတိမာ - သတိနှင့်တကွ၊ သမ္မဇာနော - ပညာနဲ့တကွ။

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များ ထည့်လိုက်ဦး နှစ်ပိုဒ် လောက်။

သတိမာ - သတိနဲ့တကွ၊ သမ္မဇာနော - ပညာနဲ့ တကွ။

ဘယ်နှစ်ချက်တိုးပေးရ၊ ယခုနက ပြောထားတာ ငါးခု၊ ယခုနှစ်ခု ထပ်တိုးထည့်လိုက်။

သတိမာ- သတိတရားလက်ကိုင်ထားလျက်။

ဘာတရား လက်ကိုင်ထား၊ သတိတရားကို လက်ကိုင်ထားလျက်။

သတိမာ၊ ရုပ်-ဝေဒနာ-သညာ-သင်္ခါရ- ဝိညာဉ်ဆိုတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို ကောင်းစွာထင်ရှားစေတဲ့ သတိတရားကို လက်ကိုင်ထားလျက်။ သမ္မဇာနော၊ ထင်ရှားလာတဲ့ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တွေကို ဆင်ခြင်နိုင်တဲ့ ပညာတရား လက်ကိုင်ထားလျက်။

သတိ ပညာ ကာယာနုပဿနာ ရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရုပ်တရားကောင်းကောင်း ထင်ရှားရမယ်။

ဝေဒနာ နုပဿနာ ရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ခံစားမှုကောင်းကောင်း ထင်ရှားရမယ်။

စိတ္တာနုပဿနာ ရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သိမှုကောင်းကောင်း ထင်ရှားရမယ်။

အဲဒီ ကာယဝေဒနာ စိတ်ကိုထင်ရှားအောင် လုပ်ပေးတာ၊ သတိထင်ရှားလာတဲ့အတွက်ကြောင့် ကာယဝေဒနာ စိတ်တို့ရဲ့ အပေါ်မှာ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ကာ နေ့တာက ပညာ။

သတိပညာ နှစ်လုံးထည့်လိုက်တော့ အားလုံး(၇)



ချက်ဖြစ်သွားတယ်၊ ဒါဟာ ယောဂီရဲ့ အင်္ဂါ(၇)ပါး လို့ ပြောပါတယ်နော်။ အဲဒီလို ယောဂီအင်္ဂါ (၇) ပါး အပြည့်အစုံ လက်ကိုင်ထားပြီးတော့ တပည့်တော်အား ထုတ်မလို့။ တရား တိုတို ကျဉ်းကျဉ်း လိုရင်းမိအောင် ဟောလို့-

အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော- အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သည်။  
ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကို၊ ဧတံဝစနံ- ဤ ဆိုခဲ့တဲ့စကားကို၊ အဝေါစ- ရွှေနားတော်ကြားအောင် လျှောက်ထားရှာလေတော့သတည်း။

‘သာဓု - သာဓု - သာဓု ပါဘုရား’

**ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်အား တရားဟောတော်မူခြင်း**

ကိုင်း မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဘာဟောလိမ့်မလဲ၊ ရှင်ပုဏ္ဏကို နားထောင်ကြည့်ပါ။

သန္တိခေါ ပုဏ္ဏ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါဏ္ဍဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမုပသံဟိတာ ရဇနိယာ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ၊ တဿတံ အဘိနန္ဒတော အဘိဝဒတော အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နန္ဒိ၊ နန္ဒိသမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယော

ပုဏ္ဏာတံ ဝဒါမိ။

ပုဏ္ဏ-ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ စက္ခုဝိညေယျာ-စက္ခုဝိညာဉ်  
လို့ခေါ်ဆိုရတဲ့ မြင်သိစိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော၊ ဣဋ္ဌာ-  
အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ ကန္တာ-နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။  
မနာပါ-စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော၊ ပိယရူပါ-  
ချစ်အပ်သာယာအပ်တဲ့ စကားရှိကုန်ထသော၊ ကာမု  
ပသံဟိ တာ-ကိလေသာ ကာမနှင့်ယှက်စပ်၍ နေကြကုန်  
သော၊ ရဇနိယာ-တပ်မက်ဖွယ်ရာ ကောင်းလှစွာကုန်သော၊  
ရူပါ- အဆင်းမျိုးစုံ ရူပါရုံတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကြလေ  
ကုန်၏။

ပုဏ္ဏ-ချစ်သားပုဏ္ဏ။

တံ-ထိုတပ်မက်ဖွယ်ရာကောင်းတဲ့ အဆင်းမျိုးစုံ  
ရူပါရုံကို၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းတော်သည်၊ စေအဘိနန္ဒတိ-  
အကယ်၍များ တဏှာရာဂနဲ့ နှစ်သက်မိခဲ့သည်ဖြစ်ပါ  
ငြားအံ့၊ စေအဘိဝဒဟိ-အကယ်၍သာယာဘွယ် ကောင်း  
လိုက်တာလို့ ပြောဆိုမိသည် ဖြစ်ပါငြားအံ့၊ စေအဇ္ဈော  
သာယတိဋ္ဌတိ၊ အကယ်၍ သက်ဝင်နှစ်မြုပ်ပြီးတော့  
တည်ခဲ့မိသည် ဖြစ်ပါငြားအံ့၊ တံ-ထိုစက္ခု ပသာဒသို့  
ထိခိုက်ထင်မြင်လာတဲ့ ရူပါရုံကို၊ အဘိနန္ဒတော- တဏှာ

ငန်းဖမ်း၊ စွဲလမ်းနှစ်သက်နေသော၊ အဘိဝဒတော-  
 သာယာဘွယ်ကြီးဟုနှုတ်မှပြောဆိုနေသော၊ အဇ္ဈောသာယ  
 တိဋ္ဌတော-သက်ဝင်နှစ်မြုပ်၍ တည်နေသော၊ တဿ-  
 ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ နန္ဒီ-နှစ်သက်ခြင်း၊ စွဲမက်ခြင်းဆိုတဲ့  
 နန္ဒီရာဂ လို့ခေါ်တဲ့ တဏှာလောဘသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-  
 ဖြစ်လေတော့ ၏။

ပုဏ္ဏ-ချစ်သားပုဏ္ဏ။

နန္ဒီသမုဒယာ-နန္ဒီရာဂ ဖြစ်ပါတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း  
 ကြောင့်၊ တဿ- ထိုနန္ဒီရာဂ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊  
 ဒုက္ခသမုဒယော- ဒုက္ခတွေဖြစ်ပြီ။

ဣတိ-ဤသို့၊ အဟံ-ငါဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်  
 သည်။ ဝဒါမိ-ဟောကြားတော်မူခဲ့ ပါပေတော့၏။

ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝါ-ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်  
 သည်။ အာယသ္မန္တံ ပုဏ္ဏံ-အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ကို ဧတံ  
 ဝစနံ-ဤဆိုခဲ့သော စကားကို၊ အဝေါစ-ကရုဏော  
 ရှေ့ထား မေတ္တာအားဖြင့် မိန့်ကြားတော်မူလိုက် ပါပေ  
 သတည်း။

‘သာဓု - သာဓု - သာဓုပါဘုရား’

ဝဋ္ဋသစ္စာ(၂)ပါး ဝိဝဋ္ဋသစ္စာ (၂)ပါး

ဤ ပါဠိတော် တစ်ခုလုံးမှာ လိုရင်းက  
'နန္ဒိသမုဒယာ-ဒုက္ခသမုဒယော' အဲဒါလိုရင်း။

နန္ဒိသမုဒယာ-ဒုက္ခသမုဒယော။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤ မျက်  
မှောက်ရောက်နေတဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်ရဲ့ ကျေးဇူး  
ရှင်ကြီးဖြစ်တဲ့ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်အား ဟောတော်မူလိုက်တဲ့  
သစ္စာနှစ်ပါး။ သစ္စာဘယ်နှစ်ပါးလဲ-နှစ်ပါး။ နှစ်ပါးတစ်  
တွဲ တစ်တွဲ ဟောတယ်နော်။

ဝဋ္ဋသစ္စာနှစ်ပါး-ဝိဝဋ္ဋသစ္စာ ၂ ပါး။

သံသရာဝဋ်ထဲ ဖြစ်တဲ့သစ္စာနှစ်ပါးက သမုဒယနဲ့  
ဒုက္ခ။

ဝိဝဋ္ဋသစ္စာသံသရာ ဝဋ်ရဲ့အပြင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ သစ္စာ  
နှစ်ပါးက မဂ္ဂနဲ့နိရောဓ။

ယခုဘာသစ္စာ ဟောသလဲဆိုရင် ဝဋ္ဋသစ္စာနှစ်ပါး  
ကို ဟောပါတယ်၊ သမုဒယသစ္စာနဲ့ ဒုက္ခသစ္စာ။ ဘာ  
သစ္စာနဲ့ ဘာသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာနဲ့ ဒုက္ခသစ္စာဘုရား၊  
ပါဠိတော်လိုရင်း ကောက်ပါဆိုတော့-

နန္ဒိသမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယော။

အေး-ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်မြန်မာလို သံပေါက်  
 တွေ ရှစ်လုံးဖွဲ့တွေတော့ မကြာမကြာ တရားဟောဆရာ  
 တော်များ ချပေးလို့ နောက်လိုက် ဆိုဖူးလိမ့်မယ်။  
 မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ပါဠိတော်အရင်းအတိုင်းချပေးတာ လိုက်  
 ဆိုဖူးတာ ရှိကောင်းမှ ရှိလိမ့်မယ်၊ ရှိရင်လဲနည်းမယ်  
 ပေါ့။

အဲဒါကြောင့် ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ရဟန္တာဖြစ်အောင်  
 ဟောလိုက်တဲ့ တရားတော်တွေထဲက ပါဠိတော်နှစ်ပိုဒ်၊  
 ဝဋ္ဋသစ္စာကို ဆိုကြည့်စမ်းပါ။ ဘုန်းကြီးတိုင်ပေးလိမ့်  
 မယ်နော်။ အေး-တရားနာရင်းနဲ့ ဆီးငန်သီးကလေးတွေ  
 စားတော့လဲ-အိပ်ချင်ပြေသပေါ့၊ ဟောဒီ သစ္စာနှစ်ချက်  
 ကိုဟောတဲ့ ပါဠိတော်လေးများ ရွတ်လိုက်ရတော့လဲပဲ  
 စလေဆီးသီးလေးစားရတာထက် အရသာရှိတယ်နော်။  
 လိုက်ဆို-

‘နန္ဒိသမုဒယာ၊ ဒုက္ခသမုဒယော’  
 သုံးခေါက်ညီညီဆို။

ဟုတ်ပြီ-မကြာခင် ရှင်ပုဏ္ဏလို ဖြစ်တော့မယ်၊  
 ဟောဒီလူတွေ၊ နန္ဒိသမုဒယာ-ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဘယ်  
 လောက်ကောင်းသလဲ။

နန္ဒိသမုဒယာ- နန္ဒိရာဂဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း  
ကြောင့်၊ ဒုက္ခသမုဒယော-ဒုက္ခတွေဖြစ်တော့မယ်။

နန္ဒိရာဂဖြစ်ရင် ဒုက္ခဖြစ်ပြီတဲ့။ နန္ဒိဆိုတာ နှစ်  
သက်တာ၊ ရာဂဆိုတာက စွဲမက်တာ။ နှစ်သက်ပြီးရင်  
စွဲသွားရော၊ နှစ်သက်ပြီးရင်စွဲတယ်။ အဲဒီ နှစ်သက်တယ်  
စွဲသွားတယ်ဆိုတာ ဟာ ဒုက္ခဖြစ်ဖို့စတာ၊ နှစ်သက်တာ  
စွဲမက်တာဟာ ဘာဖြစ်ဖို့လဲ-ဒုက္ခဖြစ်ဖို့။

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်ကိုယ်တွေ့ပဲမဟုတ်လား။  
အေးဟုတ်တယ်၊ သူတို့ကိုယ်တွေ့ပြောတာ။ နှစ်သက်လို့  
စွဲမက်လို့ သူတို့တွေ ဒုက္ခဖြစ်နေကြတာ၊ နှစ်သက်ခဲ့  
တာတွေ စွဲမက်ခဲ့တာတွေ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပြန်ကြည့်ပေါ့။  
ကိုယ်နှစ်သက်ခဲ့တာ ဘာလဲ-ကိုယ်စွဲခဲ့တာဘာလဲ၊ ဒုက္ခ  
ကို နှစ်သက်ခဲ့တာ၊ ဒုက္ခကို စွဲခဲ့တာ ဟုတ်လား။

**အာဒိနဝကို မမြင်ရင် နိဿရဏမဖြစ်**

ဒကာကြီးတွေက ဒကာမကြီးတွေ နှစ်သက်တာ  
မဟုတ်ဘူးနော်၊ အဲဒါကို မပြောဘူး။ ဒကာမကြီး  
တွေကလဲ ဒကာကြီးတွေနှစ်သက်တာ စွဲမက်တာ၊ အဲဒါ  
ကိုမပြောဘူး၊ နှစ်သက်သလား-မနှစ်သက်သလား တော့

အဲဒါကိုတော့မသိဘူး၊ ဒုက္ခကို နှစ်သက်ပြီး ဒုက္ခကို  
စွဲတယ်ဆိုတာတော့ သေချာတယ်။

နန္ဒီသမုဒယော၊ နှစ်သက်မိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များ

ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခတွေဖြစ်ပြီ။

နန္ဒီရာဂဖြစ်ရင် ဒုက္ခဖြစ်ပြီ၊ ဘာကိုနှစ်သက်တာ  
လဲလို့ဆိုတော့

စက္ခုဝိညေဃျာ-ရူပါ-ဣဋ္ဌာ ကန္တာ-မနာပါ-ပိယ  
ရူပါ ကာမုပသံဟိတာ ရဇနိယာ။

အဲဒါနှစ်သက်တာ၊ နှစ်သက်တယ်ဆိုတာ ရူပါရုံကို  
နှစ်သက်တယ်၊ အဆင်းကိုနှစ်သက်တယ်၊ လှတယ်ဆို  
တဲ့အဆင်းကို နှစ်သက်တယ်၊ မလှပေမယ့်လဲ ကိုယ့်ဟာ  
ကိုယ် လှအောင်ဖန်ဆင်းပြီးတော့ နှစ်သက်တယ်။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီး ခုနကပြောခဲ့တယ် မဟုတ်  
လား၊ နန္ဒီရာဂနဲ့ ဖန်ဆင်းလို့ရှိရင် ခုနက တဲကုပ်ပျက်ထဲ  
က လူကလဲ စကြာမင်းရော စကြာဒေဝီရော အိမ်ရှေ့  
ဥပရာဇာရော အကုန်ဖြစ်တယ်၊ နန္ဒီရာဂက ဖန်ဆင်း  
တာ။

အဲဒါဘာကို ဖန်ဆင်းသလဲဆိုရင် ဒုက္ခအစုအပုံ

ကြီးကို ဖန်ဆင်းတာ။ ဤ တဲအိုပျက်ထဲက ထွက်ကို မထွက်နိုင်ဘူး၊ အဿာဒကြောင့်၊ ဘာကြောင့်လဲ၊ အဿာ ဒကြောင့်။ အဿာဒကြောင့် အာဒီနဝကို သူမမြင်ဘူး အမဲရိုးကိုက်နေတာ အဲဒါ အဿာဒကြောင့် ဘာမမြင် သလဲ၊ အာဒီနဝမမြင်ဘူး၊ အာဒီနဝမမြင်ရင် နိဿရဏ မဖြစ်ပါ၊ ဖြစ်ရဲ့လား မဖြစ်ဘူး။

စက္ခုဝိညေယျာ- မျက်စိနှစ်လုံးနဲ့ မြင်အပ်ကုန် သော၊ ဣဋ္ဌာ-အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ ကန္တာ-နှစ်သက် အပ်ကုန်သော၊ မနာပါ-စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေတတ်ကုန် သော၊ ပိယရူပါ-ချစ်အပ်တဲ့ သဘောရှိကုန်သော၊ ကာမူ ပသံဟိတာ-ကိလေသာ ကာမနဲ့ စပ်ယှက်၍ နေကြကုန် သော၊ ရဇနိယာ-တပ်မက်ဖွယ် ကောင်းလှစွာသော၊ ရူပါ-အဆင်းမျိုးစုံရူပါရုံတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကြလေကုန်၏။  
ရူပါရုံနော်။

တံ-ထိုရူပါရုံကို၊ စေ အဘိနန္ဒတိ-အကယ်၍ နှစ် သက်နေသည် ဖြစ်ပါငြားအံ့၊ စေအဘိဝဒတိ၊ အကယ် ၍များတဏှာဒိဋ္ဌိနဲ့ ယူစွဲမိသည် ဖြစ်ပါငြားအံ့၊ စေအဇ္ဈော သာယတိဋ္ဌတိ- အကယ်၍ သက်ဝင်မျိုးသိပ်ပြီးတော့ထား ခဲ့မိသည် ဖြစ်ပါငြားအံ့၊ တဿ-တံအဘိနန္ဒတော၊



ထိုရူပါရုံကို နှစ်သက်တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ နန္ဒီ-နှစ်  
သက်ခြင်း စွဲမက်ခြင်းဆိုတဲ့ နန္ဒီရာဂသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ  
ဖြစ်လေတော့၏။

နန္ဒီသမုဒယာ-ဤတဲအိုပျက်က မခွာနိုင်လောက်  
အောင် နှစ်သက်နေတဲ့ နန္ဒီရာဂကြောင့်၊ ဒုက္ခသမုဒယော-  
ချစ်သားတို့လောကမှာ ဒုက္ခတွေ များနေပါတယ်လို့၊  
အဟံ- ငါဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ ဝဒါမိ-  
ကောင်းစွာမသွေ ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါပေသတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

**နှစ်သက်စွဲလမ်းမိလို့ ဒုက္ခဖြစ်ရတာ**

နန္ဒီသမုဒယာ အပိုင်အရ တဏှာလောဘကို  
တရားကိုယ်ကောက်။

ဒုက္ခသမုဒယာအရ တည့်တည့်ပြောရရင် ခန္ဓာ  
ငါးပါးကိုကောက်။ ပရမတ္ထတရား တည့်တည့်ပြောတော့  
နန္ဒီသမုဒယာမှာ တဏှာလောဘ။

ဒုက္ခသမုဒယောအရ ခန္ဓာငါးပါး၊ မြင်တိုင်း  
မြင်တိုင်း နှစ်သက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒုက္ခဖြစ်လိမ့်မယ်  
မှတ်ထားနော်၊ မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း နှစ်သက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်

ဟာဘာဖြစ်၊ ဒုက္ခဖြစ်တယ်။ နှစ်သက်တယ်လို့လားတယ် ဆိုတာ တရားကိုယ်အားဖြင့် နန္ဒီရာဂ တဏှာလောဘ၊ သူကတော့လှတယ်၊ အလိုရှိအပ်တယ် သာယာဖွယ် ရှိတယ်ဆိုပြီးတော့ သုခသဘောထင်လို့ နှစ်သက်တာပဲ၊ တကယ်တော့ သူရတာက ဒုက္ခကိုရတာ။

ဒီကနေ့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ကိုယ်နှစ်သက်လို့ ကိုယ်ဒုက္ခဖြစ်နေတာ၊ ကိုယ်လက်တွေ့ပဲနော်၊ နန္ဒီ သမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယောပါ၊ နန္ဒီရာဂကြောင့် ဒုက္ခ ဖြစ်တယ်။ မြန်မာလိုပြောရင် နှစ်သက်မိလို့ စွဲတယ်၊ စွဲတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ရတာ။

တဏှာနဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို ဝဋ္ဋသစ္စာနှစ်ပါး မြတ်စွာ ဘုရားက ဟောတယ်။ ရူပါရုံနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဒီလို ဟောရင် သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဓမ္မာရုံ၊ ကျန်တဲ့အာရုံငါးပါးမှာကော ထိုနည်းလည်းကောင်း ထို နည်းလည်းကောင်းနဲ့သွား။

ကျန်တဲ့အာရုံငါးပါးမှာလဲပဲ ဟို - ရွှေမန်းတင်မောင် ပြောသလိုပေါ့၊ ကျန်လူတွေ ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ ကျန်လူတွေ ထိုနည်းလည်းကောင်း ဆိုသလိုပေါ့။ သဒ္ဓါရုံကို နှစ်သက်မိရင် ဒုက္ခဖြစ်မယ်၊ ဂန္ဓာရုံကို

နှစ်သက်မိရင် ဒုက္ခဖြစ်မယ်၊ ရသာရုံကို နှစ်သက်မိရင်  
 ဒုက္ခဖြစ်မယ်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို နှစ်သက်မိရင် ဒုက္ခဖြစ်မယ်၊  
 ဓမ္မာရုံကို နှစ်သက်တဲ့လူတွေ ဒုက္ခဖြစ်မယ်၊ အာရုံ  
 မြောက်ပါး နှစ်သက်တယ် စွဲမက်တယ်ဆိုတဲ့ နန္ဒိရာဂ  
 ဖြစ်ရင် ဒုက္ခဖြစ်မယ်။ ဒါကြောင့်-

နန္ဒိသမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယော ပုဏ္ဏာတိဝဒါမိ။  
 ချစ်သားပုဏ္ဏ-  
 နန္ဒိရာဂကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်တယ်လို့ ငါဘုရား  
 ဟောပါတယ်။

**နန္ဒိရာဂ ချုပ်အောင်**

ဝဋ္ဋသစ္စာနှစ်ပါး ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဒီလို  
 ဟောခဲ့ပြီးတဲ့အခါ ဝိဝဋ္ဋသစ္စာပိုင်းကျတော့-

သန္တိ စ ခေါ ပုဏ္ဏ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ ဣဋ္ဌာ  
 ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနိယာ၊  
 တံ စေ ဘိက္ခု နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ၊ နာဇ္ဈော  
 သာယတိဋ္ဌတိ။ တဿ တံအနဘိနန္ဒတော အနဘိဝ  
 ဒတော အနဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော နန္ဒိ နိရုဇ္ဈတိ၊  
 နန္ဒိနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓာ ပုဏ္ဏာတိဝဒါမိ။

ပုဏ္ဏ- ချစ်သားပုဏ္ဏ။

စက္ခုဝိညေယျာ- မျက်စိနှစ်လုံးဖြင့် မြင်အပ်ကုန်  
သော၊ ဣဋ္ဌာ- အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ ကန္တာ- နှစ်သက်  
အပ်ကုန်သော၊ မနာပါ- စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေတတ်  
ကုန်သော၊ ပိယရူပါ- ချစ်အပ်တဲ့သဘောရှိကုန်သော၊  
ကာမူပသံဟိတာ- ကိလေသာ ကာမနဲ့ ယှက်စပ်၍  
နေကြကုန်သော၊ ရဇနိယာ- တပ်မက်ဖွယ်ရာ ကောင်းလှ  
စွာကုန်သော။

ရူပါ- ရူပါရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါ- သဒ္ဒါရုံ  
တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓာ- ဂန္ဓာရုံတို့သည်လည်း  
ကောင်း၊ ရသာ- ရသာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊  
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ- ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မာ-  
ဓမ္မာရုံတို့သည် လည်းကောင်း၊ သန္တိ- ရှိကြလေကုန်  
တော့၏။

ပုဏ္ဏ- ချစ်သားပုဏ္ဏ။

တံ- ထိုရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ  
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဓမ္မာရုံဆိုတဲ့ အာရုံတရားတွေကို၊ စေနာဘိ  
နန္ဒတိ- အကယ်၍ မနှစ်သက်ဘူးဆိုရင်၊ စေအနဘိ

ဝဒတိ- အကယ်၍ တဏှာဒိဋ္ဌိနဲ့ မယူစွဲမိဘူးဆိုပါရင်၊  
စေအနဇ္ဈောသာယာတိဋ္ဌတိ- အကယ်၍ တဏှာနဲ့ မြို့သိပ်  
ပြီးတော့ မထားကြဘူးဆိုပါရင်၊ နန္ဒိ- နန္ဒိရာဂသည်၊  
နိရုဇ္ဈတိ- ချုပ်လေတော့၏။

တံ- ထိုအာရုံခြောက်မျိုးကို၊ အနဘိနန္ဒတော-  
မနှစ်သက်သော၊ အနဘိဝဒတော- တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်  
မယူစွဲမိသော၊ အနဇ္ဈောသာယာတိဋ္ဌတော- တဏှာနဲ့  
မြို့သိပ်ပြီးမထားသော၊ တဿ- ထိုရူပါရုံ အစရှိတဲ့  
အာရုံခြောက်ပါး မနှစ်သက်မစွဲမက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊  
နန္ဒိ- နန္ဒိရာဂသည်၊ နိရုဇ္ဈတိ- ချုပ်ငြိမ်းလေတော့၏။  
နန္ဒိနိရောဓာ- နန္ဒိရာဂ ချုပ်ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊  
ဒုက္ခနိရောဓောတိ- ဒုက္ခတွေ ချုပ်ငြိမ်းတယ်လို့၊ အဟံ-  
ငါဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ ဝဒါမိ- ကောင်းစွာ  
မသွေ ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါပေသည်။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

ရုပ်တရားကို ရုပ်တရားမှန်းသိအောင်  
ဘယ်လိုလုပ်မလဲ

မြင်တယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်များ

မျက်စိနှစ်လုံးနဲ့မြင် ဆိုတဲ့နေရာမှာ သတိ ပညာ  
မပါလို့ ရှိရင် လှတယ် မလှဘူး အဲဒီလို မြင်တယ်၊  
သတိကပ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ မျက်စိနဲ့မြင်တာဟာ  
လှ မလှ မဟုတ်တော့ဘူး၊ ရုပ်တရား။

သတိနဲ့ ဟောဒီအသိကပ်ပြီးတော့ ကြည့်လိုက်ရင်  
မျက်စိနဲ့မြင်တာ မှန်သမျှ၊ နားနဲ့ကြားတာ မှန်သမျှ  
လှမလှ၊ ကောင်း မကောင်း မဟုတ်တော့ဘူး။ ရုပ်တရား  
လို့သိသွားတယ်၊ သတိကပ်ကြည့်ရင် မြင်တဲ့အရာဝတ္ထု  
မှန်သမျှသည်၊ ဘာတရား၊ ရုပ်တရား။

အဲဒီအသိ သတိမှာ ပညာထပ်ထည့်လိုက်တော့-  
ရူပံ အနိစ္စံ တဲ့။

ဒီရုပ်တွေဟာ အနိစ္စ၊

သတိကပ်လိုက်ရင် ရုပ်လို့သိတယ်၊ ပညာထပ်  
ထည့်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ရုပ်သည် အနိစ္စလို့  
သိသွားတယ်၊ ဟုတ်လား။

ရုပ်သည် အနိစ္စပဲလို့ သိလဲသွားရော နှစ်သက်ခြင်း  
စွဲမက်ခြင်းဆိုတဲ့တဏှာလောဘဝင်ရောက်ခွင့်ရဦးမလား။

နန္ဒီနိရောဓာ- နန္ဒီရာဂ ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီ၊ နန္ဒီ  
ရာဂချုပ်ငြိမ်းသွားရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် ဒုက္ခဖြစ်ဦးမလား။

ရုပ်လို့လဲ သိလိုက်တယ်၊ ရုပ်တရား အနိစ္စလို့လဲ သိလိုက်တယ်၊ ဒီလူ ဒုက္ခဖြစ်ဦးမလား။

တဏှာလောဘ ချုပ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ် ဒုက္ခလဲချုပ်တယ်၊ အသံတို့ အနံ့တို့ အရသာတို့ ကျန်တဲ့အာရုံတွေ ထိုနည်းလည်းကောင်း ထိုနည်းလည်းကောင်း သပြေခက်လှန်လိုက်တာ၊ ဒီတော့-

နန္ဒီနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓော  
ဝိဝဋ္ဌသစ္စာပါဠိ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ဆိုရလိမ့်  
ဦးမယ်။ ဆိုပါ-

“နန္ဒီနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓော”

ဆိုပါ သုံးခေါက်-

နန္ဒီနိရောဓော- နန္ဒီရာဂချုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊  
ဒုက္ခနိရောဓာ- ဒုက္ခတွေ ချုပ်ငြိမ်းတယ်။

ဝိဝဋ္ဌသစ္စာ၊ အဲဒါက နန္ဒီရာဂ ချုပ်အောင် သတိ ပညာနဲ့ လုပ်ရတယ်၊ သတိနဲ့အသိကပ် ရုပ်လို့နားလည် တယ်၊ ပညာထပ်ထည့်လိုက်တော့ ရှုပ် အနိစ္စ လို့ နားလည်တယ်။

မျက်စိနဲ့ မြင်ရတာ လှတာ မလှတာ မဟုတ်ဘူး။

ရုပ်တရား အနိစ္စဖြစ်တော့မယ်၊ နားနဲ့ကြားသမျှ အသံ  
ရုပ်တရားအနိစ္စ၊ အဲဒီလို သတိနဲ့ အသိတွေ မြင်တိုင်း  
ကြားတိုင်းမှာ ဝင်ရောက် ဝင်ရောက်သွားခဲ့ရင် သတိ  
ပညာတရားတွေက မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ နန္ဒိရာဂ  
ငြိမ်းချုပ်သွားတာက နိရောဓသစ္စာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

သစ္စာဘယ်နှစ်ပါး ရပြီလဲ၊

သတိပညာမဂ္ဂသစ္စာ၊ နန္ဒိရာဂချုပ်ငြိမ်းတာက  
နိရောဓသစ္စာ၊ ဝိဝဋ္ဋသစ္စာပိုင်းက နှစ်ပါး၊ ဝဋ္ဋသစ္စာပိုင်း  
က နှစ်ပါး၊ ပေါင်းလိုက်ရင် လေးပါး နေပါတယ်နော်။

ဝဋ္ဋသစ္စာပိုင်းမှာ-

နန္ဒိသမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယောလို့ ဆိုရတယ်။

ဝိဝဋ္ဋသစ္စာပိုင်းကျတော့ နန္ဒိနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓော  
လို့ ဆိုရတယ်။

သစ္စာလေးပါး အပြည့်အစုံပါတဲ့တရား ဟောပြီး  
တဲ့အခါကျတော့မှ-

သုနာပရန္တတိုင်းသွား၍ အားထုတ်လိုကြောင်း

ပုဏ္ဏ- ချစ်သားပုဏ္ဏ၊

ဧဝံ- ဤသို့၊ မယာ- ငါဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်



သည်၊ သံခိတ္တေန- အကျဉ်းချုပ်ဖြစ်သော၊ ဣမိနာ  
 သြဝါဒေန- ဤ အဆုံးအမ သြဝါဒတရားဖြင့်၊  
 သြဝဒိတော- ဆုံးမအပ်ပြီးသော၊ တံ- သင်သည်၊  
 ကတရသ္မိံ ဇနပဒေ- အဘယ်ဇနပုဒ် အဘယ်အရပ်ဒေသ  
 အဘယ်ဌာန၌၊ ဝိဟရိဿသိ- ချစ်သားပုဏ္ဏ နေမလို့  
 ပါလဲ။

ငါဘုရားဟောအပ်တဲ့ အကျဉ်းချုပ်တရား နာကြား  
 ပြီးရင် ချစ်သားပုဏ္ဏ ဘယ်အရပ်ဒေသ ဘယ်နေရာသွား  
 ပြီးတော့ ချစ်သားအားထုတ်မလဲ။

ဣတိ- ဤသို့၊ ဘဂဝါ- ဘုန်းတော်ခြောက်ပါး  
 သခင် ဘုရားရှင်သည်၊ အာယသ္မန္တံ မဟာပုဏ္ဏံ- အရှင်  
 မဟာပုဏ္ဏမထေရ်ကို၊ ဧတံဝစနံ- ဤစကားကို၊ အပုစ္ဆိ-  
 သိလိုရေးနှင့် မေးမြန်းတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

“သာဓု .... သာဓု .... သာဓုပါဘုရား”  
 ချစ်သား ငါဘုရားရဲ့တရား နာကြားပြီးတော့  
 ဘယ်အရပ်သွားအားထုတ်နေမလို့လဲ ဘုရားမြတ်စွာ  
 မေးတဲ့အခါမှာ ရှင်ပုဏ္ဏ မထေရ်သူမြတ်က-

အတ္တိံ ဘန္တေ သုနာပရန္တော နာမ ဇနပဒေါ၊  
 တတ္တာဟံ ဝိဟရိဿာမိ။

ဘန္တေ - ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။  
 သုနာပရန္တောနာမဇနပဒေါ - သုနာပရန္တတိုင်း  
 အရပ်သည်။ အတ္ထိ - ရှိပါပေတော့သည်ဘုရား။ တတ္ထ  
 တသ္မိဇနပဒေသေ - ထိုသုနာပရန္တခေါ်တဲ့တိုင်း၌၊ အဟံ -  
 တပည့်တော်သည်။ ဝိဟရိဿာမိ - ဝိပဿနာတရား  
 ပွားများကြီးကုတ် အားထုတ်ပြီးတော့ နေမလို့ပါအရှင်  
 ဘုရား။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

ရှင်ပုဏ္ဏ တရားနာပြီးတော့ ဘယ်အရပ် သွားမလို့  
 ပါလိမ့်၊ သုနာပရန္တတိုင်းကို ကြွမယ်တဲ့။

ပါဠိတော်တချို့က ‘သုန’ ဆိုတဲ့ပုဒ် မပါဘူး။  
 အပရန္တတိုင်းလို့ တချို့ပါဠိမှာရှိတယ်။ အချို့ပါဠိ  
 ကျတော့ သုနဆိုတဲ့ပုဒ် ပါလာတယ်။ သုနာပရန္တတိုင်း  
 လို့ ဆိုတယ်။ အပရန္တတိုင်းပဲဆိုဆို၊ သုနာပရန္တတိုင်း  
 ပဲဆိုဆို ဤစကားနှစ်ခုဟာ ဤတိုင်းတစ်ခုတည်းကို  
 နာမည်နှစ်မျိုး ပြောနေတာ၊ အတူတူပဲ။

ဓမ္မပဒတို့ အင်္ဂုတ္တိုရ်တို့ကျတော့ အပရန္တတိုင်း  
 လို့သုံးတယ်။ ဟောဒီ မဇ္ဈိမနိကာယ် ဥပရိပဏ္ဏာသ  
 ပါဠိတော်ကျတော့ သုနာပရန္တတိုင်းလို့ သုံးပါတယ်။

ကမ္ဘာမြေပုံ ချကြည့်ရင်လဲပဲ ဟုတ်လား၊ ဗုဒ္ဓသာသနိက ပထဝီဝင်မြေပုံတွေချပြီးတော့ ကြည့်မယ်ဆိုရင်လဲပဲ တချို့ ကျမ်းက အပရန္တတိုင်း ဒီလောက်ပဲရေးတယ်။ တချို့ ကျမ်းက သုနာပရန္တတိုင်းလို့ ဒီလိုရေးတယ်၊ အတူတူပဲ လို့မှတ်ပါ၊ တခြားစီမဟုတ်ဘူး။

**ရဲရဲရင့်ရင့် လျှောက်ထားခြင်း**

ယခု ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် လျှောက်နေတာကတော့- အတ္ထိ ဘန္တေ သုနာပရန္တော နာမ ဇနပဒေါ၊ တတ္ထာဟံ ဝိဟရိဿာမိ။

သုနာပရန္တတိုင်းမှာ တပည့်တော်အားထုတ်ပြီးတော့ နေမလို့ပါဘုရား။ သာဝတ္ထိကနေ သုနာပရန္တတိုင်း သွားအားထုတ်မယ် ဆိုကတည်းကိုက ရဲရင့်တဲ့ ‘သီဟနာဒ’ စကားကို လျှောက်ထားတာတဲ့။ သာဝတ္ထိကနေ သုနာပရန္တတိုင်းဆိုတာ အလွန်ခရီးကွာဝေးတဲ့ အရပ် သွားအားထုတ်ရမယ်။ ဒါလောက် ဝေးကွာတဲ့ သုနာပရန္တ တိုင်းစွန်ပြည်ဖျား အရပ်ကိုသွားမယ်ဆိုတာဟာ ရဲရင့်တဲ့ စကားကို ဆိုခြင်းမို့လို့ ‘သီဟနာဒ’ ခေါ်တယ်။

တို့ ဟောဒီလယ်ကိုင်း ကျောင်းတော်ရာတစ်ပတ်

လည်က ဒကာ ဒကာမတွေ၊ ဆိုကြပါစို့၊ ဒကာကြီးတွေ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ကြည်ညိုလွန်းလို့ ပုဏ္ဏလို့ တရားအားထုတ်တော့မယ်ဆိုရင် ခေါင်းရိတ်ပြီးတော့ သင်္ကန်း ပတ်လဲပြီးရော။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ဆရာတော် တစ်ပါးပါးထံတောင်း၊ တပည့်တော်အားထုတ်မလို့ပါ ဘုရား။

ဒကာကြီး ဘယ်သွားအားထုတ်မလဲလို့မေးရင် တို့ ဒကာကြီးတွေက ဘယ်လိုပြောမလဲ၊ အိမ်ပြန်ပြီးတော့ အားထုတ်မလို့၊ ဟုတ်လား၊ ရှင်ပုဏ္ဏက သုနာပရန္တ တိုင်းသွားမလို့၊ မကွာဘူးလား၊ ကွာချင်တိုင်းကို ကွာနေ တော့တာပဲ၊ စပ်လို့ကို မရဘူး။

သုနာပရန္တ တိုင်းကိုရှင်ပုဏ္ဏ သွားမယ်ဆိုတဲ့စကား လိုပဲ ဒီကနေ့ တို့ လယ်ကိုင်းကျောင်းတော်ရာ တစ်ပတ် လည်က ဒကာ ဒကာမတွေက တရားအားထုတ်မယ်၊ ဟို မြန်မာပြည်ရဲ့ မြောက်ပိုင်းအစွန်အဖျားကျတဲ့ နယ်စပ် ဒေသ တောင်တန်းကြီးတွေရဲ့ အကြားမှာသွားပြီးတော့ အားထုတ်မယ်၊ အဲဒီလိုများပြောရင် ဒီစကားဟာ ရဲရင့် တဲ့စကား၊ ‘သီဟနာဒ’ စကားလို့ မဆိုနိုင်ဘူးလား၊ ဆိုနိုင်တယ်။

အဲဒါ နံပါတ်တစ်၊ သီဟနာဒကို ဆိုခြင်းဟာ  
 ခြင်္သေ့ဟောက်သလို ရဲရင့်တဲ့စကားကိုပြောတာ၊ သုနာ  
 ပရန္တတိုင်း သွားမယ်ဆိုတာကိုက ရဲရင့်တဲ့စကားကို  
 ပြောနေပြီ။ သုနာပရန္တတိုင်းဟာ ဘယ်လိုတိုင်းလဲဆိုတာ  
 လာလိမ့်မယ်။

သုနာပရန္တတိုင်းသားတို့ရဲ့ အပြုအမူ  
 စဏ္ဍာ ခေါ် ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ။  
 ဖရဿာ ခေါ် ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ။  
 ပုဏ္ဏ- ချစ်သားပုဏ္ဏ။

သုနာပရန္တကာ- သုနာပရန္တတိုင်း၌ နေကြကုန်  
 သော၊ မနုဿာ- လူတို့သည်၊ စဏ္ဍာ- ကြမ်းတမ်းကြ  
 လေကုန်၏။ ဖရဿာ- ရန်ရင်းကြလေကုန်၏။ သုနာ  
 ပရန္တတိုင်းက လူတွေက လူကြမ်းတွေဆိုပါလား။  
 သုနာပရန္တတိုင်းက လူတွေက စဏ္ဍာ- ကြမ်းတမ်း  
 တယ်တဲ့၊ ဖရဿာ- တယ်ပြီးတော့ ရန်ရင်းတယ်တဲ့။  
 ပါဠိတော်အတိုင်း ပြောနေတာနော်၊ ဘုန်းကြီး ဒီအထဲ  
 အပိုမပြောသေးဘူး။

အဲဒီလို ကြမ်းတမ်းတဲ့အရပ်ကို သွားမယ်ဆိုတာ

ဟာ သီဟနာဒတစ်ပါး၊ ရဲရင့်တဲ့စကားကိုပြောတာ။  
ဘယ့်နှယ်တုန်း ဟောဒီကျောင်းတော်ရာ တစ်ပတ်လည်  
က လူတွေ ဤစဏ္ဍာဖရုသာဆိုတာနဲ့ ဘယ့်နှယ်တုန်း။

သုနာပရန္တကာ- သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ  
ဟာ၊ စဏ္ဍာ- ကြမ်းတမ်းကြလေကုန်၏။ ဖရုသာ-  
ရန်ရင်းကြလေကုန်၏။

ဘယ့်တုန်း၊ ဘာရန်ရင်းတာလဲ၊ ရှင်းလင်းကြည့်  
လိုက်၊ လွယ်လွယ်လေးပဲ၊ ဘုရားသာသနာမရောက်ခင်  
တုန်းက ဘုရားသာသနာကလဲ ရှင်ပုဏ္ဏဆီကို မရောက်  
မချင်း သာသနာမရောက်သေးဘူး။ ဟုတ်လား။

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ် ဤအရပ်မရောက်မချင်း  
ဤအရပ်ကို သာသနာရောက်ပြီလား၊ မရောက်သေးဘူး၊  
ဘုရားအဆုံးအမ မရသေးတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီလူတွေ  
စဏ္ဍာ- ကြမ်းတမ်းနေတာ၊ ဖရုသာ- ရန်ရင်းနေတာ။

ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ မင်းဒီအရပ်ကို သွားမယ်ဆိုတာ  
သီဟနာဒ ရဲရင့်တဲ့စကားကို ပြောခြင်း။

စဏ္ဍာ ခေါ် ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ၊  
ဖရုသာ ခေါ် ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ။ သစေ  
တံ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ အက္ခောသိဿန္တိ

ပရိဘာသိဿန္တိ။ တတ္ထ တေ ပုဏ္ဏ ကိန္တိ ဘဝိဿတိ။

ပုဏ္ဏ- ချစ်သားပုဏ္ဏ။

သစေ- အကယ်၍များ၊ သုနာပရန္တကာမနုဿာ-  
သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တံ- ချစ်သား  
ပုဏ္ဏကို၊ အက္ခောသိဿန္တိ- ဆဲရေးကြကုန်သည်  
ဖြစ်ပါငြားအံ့။ ပရိဘာသိဿန္တိ- ခြိမ်းခြောက်ကြကုန်  
သည်ဖြစ်ပါငြားအံ့။

သုနာပရန္တတိုင်းကပုဂ္ဂိုလ်တွေက ကြမ်းကြမ်းတမ်း  
တမ်း၊ ချစ်သားပုဏ္ဏ ရောက်သွားလို့ရှိရင်လေ ဘုန်းကြီး  
မမြင်ဖူးတော့ ဆဲတတ်သတဲ့။ အက္ခောသိဿန္တိ- ဆဲကြ  
လိမ့်မယ်။ ဘုန်းကြီးမြင်မှ မမြင်ဖူးဘဲ။

**မမြင်ဖူးတော့ ဘီလူးထင်**

ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာပြည် သာသနာဝင်မှာ ဖတ်  
ကြည့်တော့ ခုနက သထုံဆိုတဲ့အရပ်မှာ သောဏ၊  
ဥတ္တရတို့ လာတယ်မဟုတ်လား။ ရဟန္တာသုံမြတ်  
သောဏ၊ ဥတ္တရတို့ သာသနာပြုကြွတယ်နော်။ အဲဒီ  
သထုံ သုဝဏ္ဏတို့ကို သောဏ၊ ဥတ္တရတို့ကြွ၊ ပင်လယ်  
ထဲကနေ သင်္ဘောနဲ့။

ကမ်းပေါ်လဲတက်ရော ကုန်းပေါ်ကလူတွေက  
သောဏ၊ ဥတ္တရမထေရ်ကြီးတွေ ကြွလာတာကို ဘုန်းကြီး  
တွေလို့ မသိဘူး၊ ဘီလူးတွေထင်ပြီးတော့ အဲဒီမှာ  
တချို့က ခဲနဲ့ပစ်တယ်ဆိုပဲ။ ဘယ့်နယ်တုန်း သုဝဏ္ဏဘုံ  
အရပ်၊ ပထမ ဘီလူးတွေ လွမ်းမိုးနေတော့ ဘုန်းကြီး  
တွေ ကြွလာတာ ဘီလူးတွေက ဘုန်းကြီးယောင်  
ဆောင်လာတာထင်၊ ခဲနဲ့ပစ်တာတဲ့။ ဒါကြောင့်မို့လို့-

ပုဏ္ဏ- ချစ်သားပုဏ္ဏ။

သုနာပရန္တာ-သုနာပရန္တ တိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊  
သစေအက္ကောသိဿန္တိ - သင်ချစ်သားကို အကယ်၍များ  
ပိုင်းဆဲကြမယ်ဆိုရင်။ သစေပရိဘာသိဿန္တိ - အကယ်၍  
များ ခြိမ်းခြောက်ကြမယ်ဆိုရင်-

ဘုရား တရား သံဃာ ဘာမှမသိသေးတဲ့အချိန်  
ပစ္စန္တ ရဋ္ဌတိုင်းပြည်ရဲ့ အစွန်းကိုဗျ၊ ခြိမ်းခြောက်မယ်၊  
ဆဲရေးမယ်ဆိုရင်-

တတ္ထ တေ ပုဏ္ဏ ကိန္တိ ဘဝိဿတိ။

တတ္ထ- ထိုခြိမ်းခြောက်ကြရာ ဆဲရေးကြရာ၌၊  
တွံ- သင်သည်၊ ကိန္တိ- အဘယ်သို့လျှင်၊ တေ-  
သင့်အား၊ ကိန္တိ- အဘယ်သို့လျှင်၊ ဘဝိဿတိ-



ဖြစ်အံ့နည်း။ တွံ- သင်သည်၊ ကိန္တိ- အဘယ်သို့လျှင်၊  
ကရိဿသိ- ပြုအံ့နည်း။

ခြိမ်းခြောက်တဲ့ နေရာမှာ ဆဲရေးတဲ့ နေရာမှာ  
ချစ်သား ပုဏ္ဏ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ ချစ်သားရဲ့ စိတ်ထဲမှာ  
ဘယ်လိုများ ဖြစ်သွားပါလိမ့်မလဲ။ သုနာပရန္တတိုင်း  
ရောက်လျှင်မင်းကို ဝိုင်းဆဲကြမယ်၊ ခြိမ်းခြောက်ကြမယ်  
ဆိုရင် ချစ်သား ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

**ဆဲရုံဆဲတာ ခဲနဲ့မပစ်သေးဘူး**

ဒီတော့ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ်က-  
သစေ မံ ဘန္တေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ  
အက္ကောသိ သန္တိ ပရိဘာသိဿန္တိ။  
ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။  
အကယ်၍များ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ  
တပည့်တော်ကို ဆဲရေးကြမယ်၊ ခြိမ်းခြောက်ကြမယ်  
ဆိုလို့ရှိရင်-

တတ္ထ မေ ဧဝံ ဘဝိဿတိ။

ထိုကဲ့သို့ ခြိမ်းခြောက်တဲ့နေရာမှာ ဆဲရေးတဲ့  
နေရာမှာ တပည့်တော်စိတ်ထဲ ဒီလိုသဘောထားပါမယ်

ဘုရား။

ဘဒ္ဒကာ ဝတီမေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ  
သုဘဒ္ဒကာ ဝတီမေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ၊  
နထိမေ ပါဏိနာ မဟာရံ ဒေန္တိ။

ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား

သုနာပရန္တကာ- သုနာပရန္တ တိုင်းသူတိုင်းသား  
သုနာပရန္တ တိုင်း၌ နေကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ယံယသ္မာ  
ကာရကာ- အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ မေ- တပည့်  
တော်အား၊ ပါဏိနာ- လက်ဝါးဖြင့်၊ ပဟာရံ-  
ပုတ်ခတ် ခြင်းကို၊ နဒေန္တိ နကရောန္တိ- မပြုလုပ်ကြပါ  
ကုန်သေးဘုရား။

တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ သုနာပရန္တာ- သုနာပရန္တ  
တိုင်း၌ နေကြကုန်သော၊ ဣမေမနုဿာ- ဤလူတို့  
သည်၊ ဘဒ္ဒကာဝတ- တော်ကြပါပေကုန်သည်ဘုရား၊  
သုဘဒ္ဒကာဝက- အလွန်အလွန် လိမ္မာကြပါကုန်သည်  
ဘုရား။

ဧဝမေတ္ထ ဘဂဝါ ဘဝိဿတိ။

ဧဝမေတ္ထ သုဂတ ဘဝိဿတိ။

ဘုန်းတော်ကြီး၍ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်

မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

အကယ်၍ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တပည့်တော်ကို ဆဲရေးကြမယ် ခြိမ်းခြောက်ကြမယ် ဆိုရင် သုနာပရန္တတိုင်းသားတွေ တော်ကြပါတယ်၊ လိမ္မာကြပါတယ်၊ လက်နဲ့မှ မပုတ်ခတ်ကြသေးဘဲ၊ ဆဲရုံသာ ဆဲတယ်လို့ တပည့်တော် သဘောထားပြီးတော့ သည်းခံပါ့မယ် မြတ်စွာဘုရား။

ဣတိ- ဤသို့၊ အာယသွာပုဏ္ဏော- အရှင်ပုဏ္ဏ မထေရ်သည်၊ ဘဂဝန္တံ- မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို၊ ဧတံ ဝစနံ- ဤစကားကို၊ အဝေါစ- ရွှေနားတော်ကြား အောင် လျှောက်ထားရှာလေတော့သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

ချစ်သားပုဏ္ဏကို ဆဲကြမယ်၊ ခြိမ်းခြောက်ကြမယ် ဆိုရင် ဘယ်လိုသဘောထားမလဲ။ မှန်လှပါဘုရား သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ တပည့်တော်ကို နှုတ်နဲ့ဆဲရုံသာ ဆဲပါသေးတယ်၊ လက်နဲ့မှ ဝိုင်းမပုတ်ခတ် ကြသေးဘဲ၊ အလွန် တော်ကြပါပေတယ် ဘုရားလို့ တပည့်တော်ရဲ့စိတ်ကို သည်းခံပြီးတော့ ခွင့်လွှတ်ပါ့မယ် ဘုရား။

သာသနာပြုမယ့် ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့စိတ်ဓာတ် နည်းယူ စရာကောင်းတယ်နော်။ ဒီတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်က တစ်ဆင့်တက် ပါဠိတွေအသာထား။

**လက်နဲ့ပုတ်ခတ်ရုံသာ ခဲနဲ့မပစ်သေးဘူး**

ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ တကယ်လို့များ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သင်ချစ်သားကို လက်ဝါးဖြင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပုတ်ခတ်ကြမယ်ဆိုရင် ဘယ်လို သဘောထားမလဲ၊

မှန်လှပါဘုရား ...။ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တော်ကြပါတယ်၊ လိမ္မာရေးခြား ရှိလှပါတယ်၊ ဆင်ခြင် တုံတရား ရှိကြပါပေတယ်၊ အလွန်အလွန် စိတ်နှလုံးကောင်းကြပါပေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် တပည့်တော်ကိုလက်နဲ့သာ ပုတ်ခတ်ကြသေးတာ၊ ခဲနဲ့မှ ပစ်မထုတ်ကြသေးဘဲနဲ့၊ ဒီတော့ သုနာပရန္တတိုင်းသားတွေဟာ လိမ္မာရေးခြား စိတ်နှလုံးကောင်း ရှိကြပါပေတယ် အရှင်ဘုရား။ ဤကဲ့သို့ တပည့်တော်စိတ်ကို ချုပ်တည်းပြီး သည်းခံမှုနဲ့ ခွင့်လွှတ်ကျေနပ်ပါမယ် ဘုရား။

ခဲနဲ့ပစ်ရုံသာပစ်တာ တုတ်နဲ့မရိုက်သေးဘူး

ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ အကယ်၍ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ချစ်သားကို ခဲနဲ့ဝိုင်းပစ်ကြမယ်ဆိုရင် ချစ်သား ပုဏ္ဏ ဘယ်လိုသဘောထားမလဲ။

မှန်လှပါ။ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တပည့်တော်ကို ခဲနဲ့ဝိုင်းပြီးတော့ ပစ်ကြမယ် ပေါက်ကြမယ် ဆိုရင် သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တော်ကြပါတယ်။ လိမ္မာကြပါတယ်။ အလွန်အလွန် စိတ်နှလုံးကောင်းကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ခဲနဲ့ပစ်ရုံသာ ပစ်သေးတယ်။ တပည့်တော်ကို တုတ်နဲ့မှ မရိုက်သေးဘဲ အလွန်တရာ တော်ကြပါတယ်ဘုရား။ ဤကဲ့သို့ တပည့်တော်ရဲ့စိတ်ကို ချုပ်တည်းသည်းခံပြီးတော့ သူတို့ကို ခွင့်လွှတ်ပါ့မယ်။

ချစ်သားပုဏ္ဏ ...။ အကယ်၍ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ချစ်သားကို တုတ်နဲ့ဝိုင်းပြီးတော့ ရိုက်ကြမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ချစ်သားပုဏ္ဏစိတ်ထဲ ဘယ်လိုများ သဘောထားမလဲ။

မှန်လှပါဘုရား ..။ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တပည့်တော်ကို တုတ်နဲ့ရိုက်ရုံသာ ရိုက်ကြသေး

တာ၊ ဓားလက်နက်နဲ့မှ ဝိုင်းပြီးတော့ မထိုးကြသေးဘဲ၊  
တော်ကြပါတယ်၊ လိမ္မာကြပါပေတယ်လို့ တပည့်တော်  
သဘောထားပါ့မယ် မြတ်စွာဘုရား။ တုတ်နဲ့ရိုက်ရုံသာ  
ရိုက်သေးတယ်၊ ဓားနဲ့ထိုးမှ မထိုးကြသေးဘဲ၊ အလွန်  
တော်ကြပါပေတယ်လို့ တပည့်တော် သဘောထား  
သည်းခံခွင့်လွတ်ပါ့မယ်ဘုရား။

ချစ်သားပုဏ္ဏ ...၊ အကယ်၍ ဓားနဲ့ဝိုင်းထိုးကြ  
မယ်၊ ခုတ်ကြမယ်ဆိုရင် ချစ်သားပုဏ္ဏ ဘယ်လို  
သဘောထားမလဲ။

မှန်လှပါ၊ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တော်ကြ  
ပါတယ်၊ လိမ္မာကြပါတယ်၊ စိတ်နှလုံး ကောင်းကြပါ  
တယ်၊ တပည့်တော်ကို ဓားနဲ့ထိုးရုံသာ ထိုးပါတယ်၊  
ထက်သောဓားနဲ့ အသေမှ မသတ်ကြသေးဘဲနဲ့၊ အလွန်  
တရာ တော်ကြပါပေတယ် မြတ်စွာဘုရားရယ်လို့  
သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို သည်းခံခြင်း  
ခွင့်လွတ်ခြင်းဖြင့် တပည့်တော် သည်းခံပါ့မယ်။

ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ  
က ချစ်သားကို ဓားနဲ့ဝိုင်းခုတ်ကြမယ်ဆိုရင် ချစ်သား  
ဘယ်လိုသဘောထားမလဲ။

မှန်လှပါဘုရား၊ သုနာပရန္တ တိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေက  
တပည့်တော်ကို ဓားနဲ့ခုတ်တာ သေအောင်မှ မခုတ်သေး  
ဘဲ၊ တော်ကြပါပေတယ်၊ လိမ္မာကြပါပေတယ်လို့  
သည်းခံခွင့်လွတ်နေပါမယ် ဘုရား။

**သေအောင်သတ်မယ်ဆိုရင်ကော**

အကယ်၍ သေအောင်သတ်လိုက်ရင် ချစ်သား  
ပုဏ္ဏ ဘယ်လိုသဘောထားမလဲ။

ဘန္တေ - ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာ  
ဘုရား။

တတ္ထ မေ ဧဝံ ဘဝိဿတိ။

တတ္ထ-ထိုကဲ့သို့ တပည့်တော်ကိုဝိုင်းပြီးတော့  
အသေသတ်ကြတယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာလဲပဲ၊ မေ- တပည့်  
တော်ရဲ့၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဘဝိဿတိ-  
ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်ဘုရား။

ဘန္တေ - ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာ  
ဘုရား။

ဘဂဝတော- ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့၊  
သာသနေ- သဒ္ဓမ္မ သုံးဖြာ သာသနာတော်ထဲမှာ၊

ကာယေစ- ခန္ဓာကိုယ်၌လည်းကောင်း၊ ဇီဝိတေစ-  
အသက်၌လည်းကောင်း၊ ဧကစ္စေ- အချို့ကုန်သော၊  
သာဝကာ- တပည့်သားတို့သည်၊ အဋ္ဌိယမာနာ- ငြီးငွေ့  
ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဟရာယမာနာ- ရွံရှာကြကုန်  
သည်ဖြစ်၍၊ ဇီဂုစ္ဆမာနာ- စက်ဆုတ်ရွံရှာကြကုန်သည်  
ဖြစ်၍၊ သတ္တဟာရကံ- အသက်ကိုသတ်နိုင်တဲ့ အသက်  
ကို ဆောင်နိုင်တဲ့ ဓားလက်နက်ကို၊ ပရိယေသန္တိ-  
ရှာမှီးကြပါကုန်သည် မြတ်စွာဘုရား။

မြတ်စွာဘုရားသာသနာမှာ တချို့တချို့ ပုဂ္ဂိုလ်  
တွေဟာ တရားအားထုတ်ရင်း အားထုတ်ရင်းနဲ့ အသက်  
နဲ့ခန္ဓာကိုယ် ငြီးငွေ့ရွံ့မှန်းပြီးတော့ ဓားတွေ လက်နက်  
တွေကိုင်၊ ကိုယ့်အသက် အဆုံးစီရင်ကြပါတယ်ဘုရား။

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များ မြတ်စွာဘုရားရှင်  
ကိုယ်တော်မြတ် အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း ဟောလိုက်တဲ့အခါ  
ရဟန်းအပါး (၅၀၀) အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတရား နာကြား  
ပြီးတော့သွား။

ထို အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းကြီးကုတ် ပွားများ  
အားထုတ်ကြတဲ့ ရဟန်းအပါး (၅၀၀) တို့သည် အသက်  
ထင်ရှားရှိစဉ်မှာပင်လျှင် မိမိတို့ရဲ့ ဟောဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး



ကို သုဿန်တစ သချိုင်းဝက အသုဘအကောင်ကြီးကဲ့သို့  
 ရွံရှာမှန်းတီး စက်ဆုပ်တဲ့စိတ်တွေ ပြင်းထန်စွာဖြစ်ပြီး  
 တော့လာလိုက်တာ သံဝေဂဉာဏ် နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ် မဟုတ်  
 ဘဲနဲ့ဒေါမနဿ ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ မိမိခန္ဓာကိုယ် သိပ်ရွံ  
 ရှာမှန်းတီးပြီးတော့ ဒေါမနဿ ဖြစ်သွားကြသတဲ့။  
 မှတ်ထားနော်။

နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်သည် ဒေါမနဿနဲ့ ရောတတ်တယ်။  
 အိမ်နေရတာ ငြီးငွေ့ပါပြီကွာ၊ သားနဲ့သမီးနဲ့နေရတာ  
 ငြီးငွေ့ပါပြီ ပြောကြတယ်။ ငြီးငွေ့တာ မဟုတ်ဘူး၊  
 စိတ်ညစ်တာ၊ အဲဒါ နိဗ္ဗိန္ဒနဲ့ဒေါမနဿနဲ့ ရောရောပြီးတော့  
 ပြောမိတတ်တယ်။

**သုနာပရန္တ တိုင်းသားတွေကိုထား  
 ကျေးဇူးတင်ရဦးမယ်တဲ့**

ဟောဒီ ကိုယ်တော်အပါး (၅၀၀) အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း  
 အားထုတ်တယ်၊ အသက်ထင်ရှားရှိစဉ် တစ်ကိုယ်လုံး  
 အသုဘထင်တယ်၊ သံဝေဂဉာဏ်၊ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ် မဟုတ်ဘဲ  
 နဲ့ ဒေါမနဿဖြစ်ပြီးတော့ ဒါလောက်ရွံစရာကောင်း  
 တဲ့ ကိုယ်ကြီးနဲ့နေရတာ စိတ်ညစ်ဖို့ ကောင်းတယ်၊

သေကြစိုးဆိုပြီးတော့ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်တဲ့ ကိုယ်တော်တွေ အဲဒါလည်ပင်း ဓားနဲ့လှီးပြီးတော့ သေလိုက်ကြတာ မနည်းဘူး။ အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရင်းနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရွံ့မုန်းပြီးတော့ ဓားနဲ့ လှီးပြီးတော့ သေသွားကြတာ အများကြီး။

ဝက္ကလိမထေရ်တို့လဲပဲ ဓားနဲ့လှီးဖူးတယ်။ ဂေါဓိက မထေရ်လဲ ဓားနဲ့လှီးဖူးတယ်။ ဆန္ဒမထေရ်လဲ လည်ပင်း ဓားနဲ့လှီးဖူးတယ်။

တရားအားထုတ်ရင်းနဲ့ နိဗ္ဗိန္ဒလိုလိုနဲ့ ဒေါမနဿ ဖြစ်ပြီးတော့ လှီးကြတာ။

ရှင်ပုဏ္ဏက မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်တယ်။

ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ ဘုရား သာသနာမှာ တရားအားထုတ်ရင်းနဲ့ ငြီးငွေ့ပြီးတော့ တချို့ ကိုယ်တော်တွေ ကိုယ့်လည်ပင်းကို ဓားနဲ့လှီးကြ သေးတာပဲ ဘုရား။ ဟောဒီ သုနာပရန္တတိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တပည့်တော်ကို ဓားနဲ့ခုတ်၍ အသေသတ် မယ်ဆိုရင် ဒါလောက်ရွံ့ရှာမုန်းတီး စက်ဆုပ်စရာကောင်း တဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို လှီးဖြတ်ဖို့ရန်အတွက် ဓား မရှာရ ဘဲနဲ့ သုနာပရန္တတိုင်းသားတွေထံကနေ ဒီအခွင့်အရေး

အလိုလိုရတာ ကျေးဇူးတောင် တင်ရဦးမယ်တဲ့။ တပည့်  
တော် ခွင့်လွှတ်ပါတယ်၊ သည်းခံပါတယ်တဲ့။

ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့စိတ်ဓာတ်နော်၊ တို့ ဟောဒီ လယ်ကိုင်း  
ကျောင်းတော်ရာ ပွင့်ဖြူဆိုတဲ့ တစ်ပတ်လည်က ဒကာ  
ဒကာမတွေ ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ တပည့် ဒကာဒကာမတွေ  
မဟုတ်ပါလား၊

ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ တပည့် ဒကာ ဒကာမတွေဆိုတော့  
ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်လို သဘောထားကြ။ ဝိုင်းဆဲမယ် ဆိုလို့  
ရှိရင် ခဲနဲ့မှ မပစ်သေးဘဲ တော်ပါသေးတယ်၊ ခဲနဲ့ပစ်  
ရင် တုတ်နဲ့မှမရိုက်သေးဘဲပဲ၊ တုတ်နဲ့ရိုက်ရင် လက်သီး  
နဲ့မှ ထိုးမှမထိုးသေးဘဲပဲ၊ လက်သီးနဲ့ ထိုးပြန်တော့  
ဓားနဲ့မှ မခုတ်သေးဘဲပဲ၊ ဓားနဲ့ခုတ်ပြန်တော့ အသေမှ  
မသတ်သေးဘဲပဲ၊ အသေသတ်လိုက်တော့လဲ အို ....  
ဒါလောက် ရွံ့မှန်းစရာ ကောင်းတဲ့ခန္ဓာ ဓားနဲ့ထိုး  
သေခွင့်ရလိုက်တာပဲ ကောင်းတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ် ဘယ်နှယ်တုန်း၊ အဲဒီလို  
သဘောထားနိုင်ပါ့မလား၊ မလာတော့ဘူး၊ စကားပြန်ကို  
မလာတော့ဘူး။ သာသနာ မရောက်သေးခင်ကလဲ  
ဘယ်လိုလဲ၊ ကြမ်းတမ်းလိုက်ကြတာ၊ ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ သာသနာ

ပြုချက်အရ ယဉ်ကျေးပြီဆိုတော့လဲ ခံနိုင်ရည်ရှိလိုက်ကြတာ၊ တရားနာတာတောင်မှ ဘယ်လောက်ပင် ချမ်းချမ်း မိုးလင်းအောင် နာမလို့တဲ့။ ကိုယ်က မဟောနိုင်ဘူး။ သူတို့ကနာမလို့ ဆိုတော့ ခက်နေတယ်။

**ရှင်ပုဏ္ဏကို သုနာပရန္တတိုင်းကြွရန် ခွင့်ပြုပြီ ။**

အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ကိုယ်က ဟောဒီမှာ သပြေခက်လှန်နေရတာ၊ ခု ဘယ်နှစ်ခက်လောက် လှန်ပြီးသွားပြီ သိရဲ့လား။ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ရဲ့ သီဟနာဒ (၇)ချက်ကို ဘုန်းကြီး ဟောဒီမှာ ပါဠိတစ်ချက်ရွတ်ပြီးတော့ လှန်လိုက်တာ ပါဠိတော် (၇) ပိုဒ်လုံး ကုန်သွားပြီ။ ဒီတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က-

သာဓု သာဓု ပုဏ္ဏ။

ပုဏ္ဏ-ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ သာဓု သာဓု-ကောင်းပါပေစွ၊ ကောင်းပါပေစွ။

သက္ခိဿသိ ခေါ် တွံ ပုဏ္ဏ ဣမိနာ ဒမူပသမေန သမန္နာဂတော သုနာပရန္တသ္မိံ ဇေနပဒေ ဝိဟရိတုံ။

ပုဏ္ဏ- ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ ဣမိနာ ဒမူပသမေန- ဤ မိမိရဲ့စိတ်ကို ဆုံးမခြင်းလို့ခေါ်ဆိုရတဲ့ ခန္တီတရား၊ ဒေါသ

ကို ငြိမ်းအောင်ပြုတတ်တဲ့ ခန္တီတည်းဟူသော ငြိမ်းချမ်း  
 ရေးတရားနှင့်၊ သမန္နာဂတော- ပြည့်စုံ၍ နေသော၊  
 တံ- သင်သည်၊ သုနာပရန္တ သို့ ဇနပဒေ - သုနာပရန္တ  
 ခေါ်တဲ့အရပ်၌ (ဝါ) သုနာပရန္တ တိုင်းလို့ ခေါ်ဆိုရဟဲ့  
 ကြမ်းတမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့အရပ်၌၊ ဝိဟရိတံ- ကမ္မဋ္ဌာန်း  
 တရား ပွားများကြီးကုတ် အားထုတ်ပြီးတော့ နေဖို့ရန်  
 အလို့ငှာ၊ သက္ခိဿသိ- စွမ်းနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဤလို သည်းခံနိုင်ရင် ဒီအရပ်မျိုး ချစ်သားပုဏ္ဏ  
 နေဖို့ရန် စွမ်းနိုင်ပြီ။

ယဿ ဒါနိ တံ ပုဏ္ဏ ကာလံ မညသီတိ။  
 ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ သွားချိန်ကျရင် ကိုယ့်အထာ ကိုယ်  
 သိပြီ၊ ကြွပေတော့လို့။

ဣတိ- ဤသို့၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်  
 သည်၊ အာယသ္မန္တံပုဏ္ဏံ- အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ကို၊ အဝေါစ-  
 ကရုဏာရှေ့ထား မေတ္တာအားဖြင့် မိန့်ကြားတော်မူလိုက်  
 ပါပေသတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”  
 ဘုရားရှင်ရဲ့ ကျေနပ်စွာ ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူပြီး  
 သောအခါ အာယသ္မာပုဏ္ဏော- အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်

သည်။ ဘဂဝတောဘာသိတံ- ဘုရားရှင်ဟောကြားအပ်  
 သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားနှင့် အဆုံးအမ သြဝါဒများကို၊  
 အဘိနန္ဒိတွာ- အလွန်နှစ်သက်၍၊ အနုမောဒိတွာ-  
 ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိ၍၊ အာသနာဥဋ္ဌာယ- နေရာမှ  
 ထပြီးတော့၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင်  
 ဘုရားရှင်ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ- အလွန်ရိုသေစွာရှိခိုး၍၊  
 ပဒက္ခိဏံကတွာ- လက်ယာရစ်လှည့်လည်၍၊ သေနာ  
 သနံ- ဇေတဝန်တိုက်မှာ မိမိနေခဲ့တဲ့ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ  
 ကို၊ သံသာမေတွာ- သိမ်းဆည်းသိုမှီး၍၊ ပတ္တစီဝရံ-  
 သပိတ် သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ- ယူဆောင်ပြီး၊

ယေန- အကြင်အရပ်၌၊ သုနာပရန္တောဇနပဒေါ-  
 သုနာပရန္တ ခေါ်တဲ့တိုင်းအရပ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ တေန-  
 ထိုတိုင်းရှိရာအရပ်သို့၊ စာရိကံပက္ကာမိ- ခရီး ထွက်သွား  
 ပြီ။ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်အားဖြင့်၊ စာရိကံစရမာနော-  
 ခရီးဒေသစာရိ လှည့်လည်ကြွချီတော်မူခဲ့သည်ရှိသော်၊  
 ယေနသုနာပရန္တောဇနပဒေါအတ္ထိ၊ အကြင် အရပ်၌  
 သုနာပရန္တ ဇနပုဒ်ရှိတယ်။ တံ ... ထိုသုနာပရန္တ ခေါ်တဲ့  
 တိုင်းအရပ်သို့၊ အဝသရိ- ကောင်းစွာမသွေ ဆိုက်ရောက်  
 ၍လာခဲ့ ပါပေသတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

**ရှင်ပုဏ္ဏ ပထမဆုံး တရားအားထုတ်တဲ့အရပ်**

သုနာပရန္တခေါ်တဲ့ တိုင်းအရပ်ကို ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် သူမြတ် ကောင်းစွာမသွေ ဆိုက်ရောက်ပြီးတော့ လာခဲ့ ပြီ။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ထံက ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်း ဩဝါဒခံယူပြီးမှ ကြွလာတဲ့ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ရောက်လာ ပြီနော်။

သုနာပရန္တတိုင်းအရပ် ရောက်လာပြီ ဆိုတော့ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ဝါဏီဂေါမရွာရဲ့အနီး ပထမဆုံး သူ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများကြိုးကုတ် အားထုတ်တဲ့အရပ် သည် “အဗ္ဗဟတ္ထ ပဗ္ဗတ” လို့ ဥပရိပဏ္ဏာသအဋ္ဌ ကထာဆိုတယ်။ သံယုတ် အဋ္ဌကထာထဲက သဠာယတန ဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ ပုဏ္ဏသုတ္တန်ဆိုတာ ရှိသေး တယ်။ ထိုပုဏ္ဏသုတ္တန်ကတော့ “အဗ္ဗဟတ္ထပဗ္ဗတ၊ အဗ္ဗဟတ္ထ ပဗ္ဗတ၊ အဟတ္ထပဗ္ဗတ” (သံ၊ ၄၊ ၃။ ၂၂) လို့ဆိုပြီးတော့ မူကွဲ ဒီလိုပြတယ်။

ဥပရိပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ (၂၃၅) မှာကတော့ အဗ္ဗဟတ္ထပဗ္ဗတ၊ အဗ္ဗဟတ္ထ တောင်ထိပ်မှာတက်ပြီး

တော့ တရားအားထုတ်ပါတယ်တဲ့။ ထို အဇ္ဈမာတ္တ  
တောင် ဆိုတာကတော့ ဟောဘုန်းကြီး ဦးဓမ္မာစာရ  
ပြုစုတဲ့ ကျောင်းတော်ရာသမိုင်းအရ စကုမြို့ရဲ့ အရှေ့  
ဘက်နားက ဘာတဲ့လဲ အဲဒီရေပုတ်ရွာရဲ့ အနီးအနားက  
ရွှေမြင်တင်တောင်တဲ့၊ အဲဒါ အဇ္ဈမာတ္တတောင်ပဲတဲ့။

ထို ရွှေမြင်တင်တောင်ထိပ် ရေပုတ်ရွာအနီးနော်။  
ရှေးတုန်းက ထိုတောင်သည် အဇ္ဈမာတ္တတောင်၊ ထို  
တောင်ထက်မှာ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများ  
ကြီးကုတ် အားထုတ်လျက် ရှိနေပြီလို့ မှန်းပြီးတော့  
အာရုံယူ ကြည်နူးကြ။ “စကုရှေ့တွင်၊ ရွှေမြင်တင်၊  
ရှေ့ပင်အဇ္ဈမာတ္တ”

သူက ဆောင်ပုဒ်ကလေးလဲ ထည့်ထားသေးတယ်။  
အဲဒီ အဇ္ဈမာတ္တပဗ္ဗတ အဇ္ဈမာတ္တတောင်ထိပ်မှာ ကမ္မဋ္ဌာန်း  
တရား ပွားများကြီးကုတ် အားထုတ်၊ ဝါဏီဇဂါမရွာကို  
ဆွမ်းခံကြွ၊ ထိုစဉ်က ထိုရေပုတ်ရွာ ရှိမယ်ဆိုရင် အဲဒီ  
ရေပုတ်ရွာ ဆွမ်းခံကြွပေါ့ဗျာ။

ထိုနေရာကနေပြီးတော့ တရွေ့ရွေ့နဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း  
တရား အားထုတ်တယ်။ တောကျောင်းနေတယ်ဆိုတဲ့  
ပုဂ္ဂိုလ် တောကျောင်းတစ်ခုထဲမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲ မှန်မှန်နေခဲ့



တယ်။ တစ်တောဝင် တစ်တောထွက် တစ်တောဝင်  
 တစ်တောထွက်၊ တစ်တောင်ဆင်း တစ်တောင်တက်နဲ့  
 ဒီလိုနေလေ့ရှိမှ ပျော်ရတာ။ ဘာကြောင့်လဲ တစ်ကျောင်း  
 တည်း ကြာကြာကြီးနေရင် ကျောင်းသံယောဇဉ် ဖြစ်တတ်  
 သကဲ့သို့။

**ရှင်ပုဏ္ဏ ဒုတိယမြောက် တရားအားထုတ်တဲ့အရပ်**

ဒါကြောင့် ဒီတောနဲ့ ဒီတောင် ခဏနေပြီးတော့  
 ရွှေ၊ ဒုတိယတစ်ခါ ဘယ်ရွှေသွားသလဲဆိုရင် “သမုဒ္ဒ  
 ဂီရိ ဝိဟာရ” တဲ့။ သမုဒ္ဒဂီရိခေါ်ဆိုရတဲ့ တောင်ထိပ်  
 မှာ ကျောင်းကလေးရှိပါတယ်။ ထိုကျောင်းကလေးမှာ  
 ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများကြိုးကုတ် အားထုတ်စာယ်။

ထိုသမုဒ္ဒဂီရိကတော့ ဆရာတော်ရေးထားတဲ့ ခုနက  
 ကျောင်းတော်ရာသမိုင်းကျမ်းအရ ပြောရလို့ရှိရင် မင်းဘူး-  
 မန်းရေနံအနီးက “ကြာကန်ရွာ” ဒီလိုဆိုတယ်။ အဲဒီ  
 နေရာမှာ အောက်ကျောင်း၊ ခုနက ရွှေမြင်တင်တောင်  
 ထိပ်က အထက်ကျောင်းလို့ ဒီလိုဆိုပါသတဲ့။ အဲဒါ  
 ဒုတိယတရားအားထုတ်တဲ့နေရာ။

အဲဒီကနေတစ်ခါရွှေဦး၊ ထိုနေရာကတစ်ဖန် ရွှေ

ပြန်တော့ ဘယ်နေရာရွှေ့သွားသလဲ။ “မာတုလဂီရိ” ဆိုတာကို ရွှေ့တယ်။ မာတုလဂီရိဆိုတာကတော့ ဒီကနေ စကုမ္ပူရဲ့ အလယ်ကောင်က “ထီးကြီးဘုရား” တည်ထား တဲ့နေရာသည် မာတုလဂီရိပဲတဲ့။

ထီးကြီးဆိုတာ ရှေးတုန်းက ထေရ်ကြီးလို့ ဆိုသတဲ့။ ထေရ်ကြီးက ဘယ်မထေရ်ကြီးလဲဆိုတော့ ရှင်ပုဏ္ဏဆိုတဲ့ မထေရ်ကြီး သီတင်းသုံးသွားတဲ့ နေရာသည် ထေရ်ကြီး အရပ်။ ထေရ်ကြီးအရပ်ကနေ ထီးကြီးအရပ်၊ ထိုနေရာ ဘုရားတည်လိုက်တော့ ထီးကြီးဘုရားတဲ့။ အဲဒါ မာတုလ ဂီရိလို့ ဆိုပါတယ်တဲ့။

ကိုင်း ... အဲဒီနေရာမှာ ငှက်သံတွေက အလွန် ဆူညံတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ တတ္ထ သကုဏသံဃော ဥဿန္နော၊ ရတ္တိဉ္စ ဒိဝါစ သဒ္ဓေါ ဧကာဗဒ္ဓေါဝ အဟောသိ။ ငှက်သံတွေက နေ့ရော ညရော ဆူညံ ဆူညံပြီးနေတော့ တရားအားထုတ်လို့ မဖြစ်ပြန်ဘူး။ ဟုတ်လား၊ ခုနက သမုဒ္ဒဂီရိမှာကတော့ ဘာသံတွေ ဆူညံလဲ၊ ရေလှိုင်းတွေက တောင်ခြေကို တဖြုန်းဖြုန်း ရိုက်နေသတဲ့။ သူက မန်းချောင်းရဲ့ကမ်းပါးကိုဗျ။ ဟို

တစ်ဖက်က ဧရာဝတီမြစ်။

ဒီတော့ ရေလှိုင်းတွေက တဖြုန်းဖြုန်း တဖြုန်း  
ဖြုန်းနဲ့ တောင်ခြေကို တိုးရိုက်နေတော့ အသံတွေက  
ဆူလို့ ထိုနေရာအားထုတ်လို့ တစ်ဖက်က မဖြစ်ဘူး။

တောင်ခြေက ကျောက်တွေက အယကန္တပါသာဏ  
သံစားတဲ့ ကျောက်တွေဆိုပါလား။ တစ်နည်းပြောရရင်  
သံကဲ့သို့ မာကျောပြီးတော့ ဆူးတောင်ကြီးတွေ ထနေ  
တဲ့ကျောက်၊ စင်္ကြံလျှောက်ရရင် ခြေဖဝါး တယ်စူးတယ်၊  
စင်္ကြံလျှောက်လို့လဲ ခြေဖဝါးစူးတယ် ဟန်မကျဘူး။  
သမုဒ္ဒရာရေလှိုင်းလို့ ခေါ်ဆိုရတဲ့ ခုနက ချောင်းတွေ  
မြစ်တွေက လှိုင်းတွေက တဖြုန်းဖြုန်း ပုတ်တော့ အသံ  
တွေက ဆူလို့လဲ အားထုတ်လို့ မဖြစ်ဘူး။

ဒါနဲ့ပဲ သမုဒ္ဒဂီရိကနေ ထွက်ခွာတော့ မာတုလ  
ဂီရိကို ရောက်ပါတယ်။ သမုဒ္ဒဂီရိ လှိုင်းတံပိုးသံတွေ  
ဆူညံတယ်၊ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ သမာဓိ  
ပျက်တယ်။ ဒါကြောင့် လှိုင်းတံပိုးသံတွေ ငြိမ်သက်  
ပါစေသတည်းလို့ အဓိဋ္ဌာန်ပစ်ခဲ့သတဲ့။ အဲဒီနေ့ကစပြီး  
တော့ လှိုင်းသံ တံပိုးသံတွေ ငြိမ်သွားလိုက်တာ  
ဒီကနေ့အထိပဲ ဘာသံမှ မကြားတော့ဘူး။

ရှင်ပုဏ္ဏ တတိယမြောက်တရားအားထုတ်တဲ့အရပ်

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ရဲ့ တန်ခိုးနော်၊ ရဟန္တာမဖြစ်သေးပေမယ့် ထိုကဲ့သို့သော အဘိညာဉ်တန်ခိုးတော့ ရနေပြီဆိုတာ ဤအဓိဋ္ဌာန်မှုကိုကြည့်ပြီးတော့ ထင်ရှားတယ်။

အေး မာတုလဂီရိ “သကုဏသံဃော ဥဿန္နော” ဆိုတဲ့စကားအရ ငှက်သံတွေ ဆူညံလို့ အားထုတ်လို့ မဖြစ်ပြန်၊ ငှက်သံတွေကျတော့ ငြိမ်စေသတည်းဆိုလို့ ဟိုသက်ရှိတွေ ငြိမ်အောင်လုပ်ထားလို့ ဘယ်ကောင်းပါ၊ အသက်မဲ့ဖြစ်တဲ့ ရေလှိုင်းငြိမ်စေသတည်းဆိုတော့ ငြိမ်သွား၊ ဒါက အပြစ်မရှိဘူး၊ တော်သေးတယ်။

ငှက်တွေ ငြိမ်စေသတည်း၊ ဘာသံမှ မထွက်နဲ့ ဆိုတော့ အာပဲစေ့နေရမလို့ ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါကြောင့် ငှက်များတော့ မဆူညံစေနဲ့လို့ အဓိဋ္ဌာန်မမှုတော့ဘူး၊ ငှက်တွေပျော်ပျော်ပါးပါးနေပါစေ၊ ငါ ဒီနေရာက ခွဲခွာသွားတာကောင်းတယ် ဆိုပြီးတော့ “မကုလကာရာမ” ဆိုတဲ့ ကျောင်းတိုက်ကို ပြောင်းရွှေ့သွားတယ်တဲ့၊ ဟုတ်လား၊ မကုလကာရာမကျောင်းတိုက်ကတော့ ယခု “ကျောင်းတော်ရာနေရာပဲ” ။ ကျောင်းတော်ရာစေတီကြီးရဲ့ နေရာပဲတဲ့နော်။

မူပြီ၊ အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးနဲ့ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူပြီး ပြီ။ ဘယ်နေရာလဲ၊ ဟောဒီ ကျောင်းတော်ရာစေတီ တော်မြတ်ကြီး တည်ထားတဲ့ မကုလကာရာမဆိုတဲ့ ကျောင်းတိုက်ကြီးရဲ့နေရာ၊ ဤနေရာမှာ ကိစ္စပြီးလို့ မကုလကာရာမမှာနေ၊ ရွာသူရွာသားတွေကို တရားဟော ပြီးတော့ ချီးမြှောက်ပြီးတော့နေရင်း တစ်နေ့သော အခါ-

ညီဖြစ်သူက အစ်ကိုရဲ့ရာထူး သူကဆက်ခံရတာ၊ ကုန်းကြောင်းခရီးသွားတဲ့အခါ လှည်းနဲ့ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးထွက်၊ ရေကြောင်းခရီးသွားတဲ့အခါ သင်္ဘော နဲ့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးထွက်၊ ရေကြောင်းခရီး သင်္ဘောနဲ့ ကုန်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေး ထွက်သွားတဲ့ အခါမှာ လူပေါင်း (၅၀၀) လောက် သင်္ဘောကြီးနဲ့ ထွက်ကြတယ်။

ထွက်ရင်းထွက်ရင်းနဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်များ ထမင်းစားဖို့ရန် အချိန်ရောက်ပြီဆိုတော့ ကျွန်းကလေး တစ်ကျွန်းကို ညီတော်ဝင်ကပ်သတဲ့။ ပင်လယ်ထဲ သင်္ဘောနဲ့ ထွက်ခါနီးပြီ ဆိုကတည်းကိုက ကြည့်စမ်း၊ အစ်ကိုကြီး မဟာပုဏ္ဏကို အိမ်ပင့်ပြီးဆွမ်းကပ်၊ “အစ်ကိုကြီး၊ ညီတော်တို့ ပင်လယ်ထဲ သင်္ဘောခရီးနဲ့

ခရီးထွက်မလို့”

**ဗုဒ္ဓပုဏ္ဏတို့ စန္ဒကူးတော ရောက်ကြသောအခါ**

ဘန္တေ သမုဒ္ဒေါနာမ အသဒ္ဓေယျော အနေကန္တရာ  
ယော ဇီဝိတသံသယော၊ အမေ အာဝဇ္ဇေယျာထ။

အရှင်ဘုရား၊ သမုဒ္ဒရာခရီးဆိုတာ စိတ်ချလက်ချ  
မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အန္တရာယ်သိပ်များတယ်။ အသက်မှာ  
သံသယရှိရတယ်။ ဒါကြောင့် တပည့်တော်များ ထွက်ခါနီး  
အစ်ကိုကြီး တိုင်တည်ပစ်ခဲ့ပါတယ်။ အစ်ကိုကြီးဘုရား  
ညီတော်တို့သွားရာခရီး ဟောဒီတောင်ထိပ်ကနေ ကြည့်  
နေပါ။ မှာကြားပြီးတော့ ညီတော်များ သင်္ဘောနဲ့  
ပင်လယ်ခရီး ရောင်းဝယ်ရေး ထွက်ကြတာ။

ထမင်းစားချိန်ကျတော့ ကျွန်းကလေးတစ်ကျွန်း  
ဝင်ကပ်၊ သင်္ဘောကြီးကပ်ပြီးတော့ ထမင်းချက်မလို့တဲ့။  
ဓားတွေနဲ့လူတွေ တက်ပြီးတော့ ထင်းရှာ၊ ထင်းရှာတော့  
ဟိုခုတ်ဒီခုတ်နဲ့ လျှောက်ခုတ်တဲ့အခါကျတော့ သစ်ပင်  
ကြီးတစ်ပင် ဓားနဲ့ခုတ်ကြည့်လိုက်တာ တစ်ခါတည်း  
ရဲခနဲ အသားတွေ ထွက်လာတယ်။

နီရဲနေတဲ့ အသားတွေတွေ့တော့ နှာခေါင်းနဲ့

ရှုကြည့်တော့ မွေးလိုက်တာ၊ သာရဂန္ဓ အနှစ်ရှိတဲ့  
 အသားတွေ၊ အနှစ်ရှိတဲ့အသားတွေ မွေးလိုက်တာဟေ့  
 ဆိုပြီးတော့ သူတို့သင်္ဘောသားတွေ တိုင်ပင်ညီညွတ်ပြီး  
 တော့ ထိုအနှစ်ရှိတဲ့ အသားတွေကို တပြိုင်တိုက်ကြီး  
 ခုတ်ကြတယ်။

တို့ ဒီအကျိုးငှာထွက်ပြီးတော့ လာခဲ့ဟာ စီးပွားရေး  
 အလို့ငှာ ထွက်ပြီးတော့လာခဲ့တာ၊ အလွန်မွေးတဲ့  
 အနှစ်ပြည့်တဲ့ အသားတွေကိုရတာ တို့အတွက်တော့  
 ဒါလာဘ်ကြီးတစ်ခုပဲ၊ ခုတ်ကြစို့ဆိုပြီးတော့ အဲ စန္ဒကူး  
 အနိနှစ်တွေ တစ်ခါတည်း အကုန်လုံး တဖြုန်းဖြုန်းနဲ့  
 ခုတ်ကြ၊ လက်လေးသစ်လောက်ရှိတဲ့ အပိုင်းကလေး  
 တစ်ပိုင်းသည်ပင်လျှင် အဖိုးတစ်သိန်း၊ တန်သကိုး။  
 တန်ဖိုးက ဒါလောက်ကြီးမားတယ်။

**ဘာသာစောင့်ဘီလူးတို့ နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးကြပြီ**

ဒါနဲ့ စန္ဒကူးတွေခုတ်ရင်း ခုတ်ရင်းနဲ့ ထိုစန္ဒကူး  
 တောက ဘီလူး ကြီးစိုးတဲ့တော၊ ဘီလူးတွေက တို့  
 သစ်တောဖျက်တဲ့ အကောင်တွေဆို စိတ်ဆိုးပြီးတော့  
 အဲဒီတောထဲမှာ သတ်မယ်လို့ ကြံကြတယ်။ ဘီလူးတွေက

သတ်မယ်လို့ကြံ၊ နောက်တော့ စိတ်ထဲ တွေးသတဲ့။  
ဒီလူတွေသတ်လို့ ဒီတောထဲ အကုန်လုံးပုပ်စော်နံ့ကုန်မှာ  
မဖြစ်ဘူး၊ လူတွေက (၅၀၀) ကျော်ကြီးတောင်၊ ကိုင်း  
သဘောနဲ့ သူတို့ စန္ဒကူး တွေတင်ပြီးတော့ ထွက်တဲ့အခါ  
ရေလယ်ကောင်ကျမှ ရေလှိုင်းတွေထအောင် လုပ်ပြီးတော့  
သဘောနှစ်သတ် မယ်။

သဘောသားတွေ ထမင်းချက်ပြုတ်စားသောက်ပြီး  
တော့ သဘောကြီးနဲ့အပြည့် စန္ဒကူးနှစ်တွေတင်ပြီး  
တော့ ပင်လယ်ထဲ တစ်ခါတည်းထွက်။ တော်တော်လေး  
ရောက်ရှိပြီလဲဆိုရော ဘီလူးတွေက တောထဲကနေပြီး  
တော့လေတွေလွတ်လိုက်တယ်။ ရေလှိုင်းတွေ တဖြုန်း  
ဖြုန်းနဲ့ ထလာတယ်။ သဘောကြီး မြုပ်လုလု ဖြစ်လာ  
တယ်။ ဘီလူးတွေက ဘေးနားကဝိုင်းပြီးတော့ ဒီကောင်  
တွေ သေပေတော့ဆိုပြီး နှစ်အောင်လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီ  
အချိန်မှာ သဘောသားတွေဟာ ဘာလုပ်ကြတုန်း-

အတ္တနော အတ္တနော ဒေဝတာနံ နမဿန္တိ တဲ့။  
အတ္တနော အတ္တနော ဒေဝတာနံ နမဿန္တိ။  
သဘောသားတွေဟာ မိမိ မိမိတို့ရဲ့ နတ်တွေကို  
ရှိခိုးကြတယ်။ သေဘေးနဲ့ကြုံတော့။



ဗဟုံ ဝေ သရဏံ ယန္တိ၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိစ။  
 အာရာမရက္ခ စေတျာနိ၊ မနုဿာ ဘယတစ္ဆိတာ။  
 ဘယတစ္ဆိတာ- သေဘေးဖြင့် ခြောက်လှန့်ခံရ  
 တတ်ကုန်သော၊ မနုဿာ- လူတို့သည်၊ ဗဟုံ- များစွာ၊  
 သရဏံ- ကိုးကွယ်ခြင်းသို့၊ ယန္တိ- ရောက်ကြလေကုန်  
 ၏။

ပဗ္ဗတာနိစ- တောင်တို့ကိုလဲပဲ၊ သရဏံ- ကိုးကွယ်  
 ခြင်းသို့၊ ယန္တိ- ရောက်ကြလေကုန်၏။ ဝနာနိစ-  
 တောတို့ကိုလဲပဲ၊ သရဏံ- ရှိခိုးခြင်းသို့၊ ယန္တိ- ရောက်  
 ကြလေကုန်၏။ အာရာမရက္ခစေတျာနိ- ဥယျာဉ်၊  
 အရာမ-သစ်ပင်၊ စေတီ၊ နတ်စင်တို့ကိုလဲပဲ၊ သရဏံ-  
 ရှိခိုးခြင်း ကိုးကွယ်ခြင်းသို့၊ ယန္တိ- ရောက်ကြလေကုန်၏။

ဘေးဒုက္ခတစ်ခုခု ကြုံတဲ့အခါ သတ္တဝါတွေ ကိုး  
 ကွယ်ရာရှာတော့ တောရှိခိုး၊ တောင်ရှိခိုး၊ ရေရှိခိုး၊  
 မြေရှိခိုး၊ ကောင်းကင်ရှိခိုး၊ သစ်ပင်ရှိခိုး၊ နတ်ရှိခိုး၊  
 အဲဒီလို မိရာဖမ်း ရှိခိုးကြတယ်။

**မဟာပုဏ္ဏမထေရ် ကြွရောက်လာပြီ**  
 အားကိုးရာမဲ့လို့ ဒီလိုရှိခိုးနေတုန်း ညီတော်ဖြစ်တဲ့

စူဠပုဏ္ဏကတော့ အစ်ကိုကြီးကို ထွက်ခါနီးကတည်းက တိုင်တည်ထားခဲ့တာ၊ အစ်ကိုကြီး ညီတော်တို့ တော့ပင်လယ်ထဲ ဒုက္ခများကုန်ကြပြီ၊ အစ်ကိုကြီး ကယ်မှ ဖြစ်တော့မှာပဲလို့ တမ်းတ၊ ပြုန်းခနဲဆို ကောင်းကင်ကနေ မဟာပုဏ္ဏမထေရ် ကြွလာတယ်။

သူတို့သင်္ဘောသားတွေ ဒုက္ခများနေတဲ့ လှေကြီး ရဲ့အထက်နား ကောင်းကင်မှာ ဘွားခနဲရပ်တော့ ဘီလူးတွေက ကိုယ်တော်ကြီးကြွလာသပေ့ဆို အကုန်ပြေးကုန်ကြတယ်။ ဘီလူးတွေ ပြေးကုန်တော့မှ လေလှိုင်းတွေ ရေလှိုင်းတွေ ငြိမ်သွား။

သင်္ဘောသားတွေ သင်္ဘောထဲရောက်နေတဲ့ ရေတွေကိုပက်ကြ၊ လှေဦးကနေ သင်္ဘောဦးကနေ အစ်ကိုကြီးက မတ်မတ်ရပ်ပြီး မကြောက်ကြနဲ့လို့ အားပေးပြီးတော့ မင်းတို့ဘယ်သွားချင်ကြတုန်း၊ တပည့်တော်များ လာတဲ့လမ်းပဲ ပြန်ပါတော့မယ်ဘုရား၊ အစ်ကိုကြီး အဓိဋ္ဌာန်ပြု သင်္ဘောဦးကနေ အသာလေးဆောင်ပြီး တော့ စောင်းပြီးတော့ ဖိပြီးတော့ နင်းလိုက်တာ လှေကြီးဟာ သင်္ဘောကြီးဟာ ရဲ့ရဲ့ ရဲ့ရဲ့နဲ့လာတဲ့ကမ်းပါးကို ပြန်ပြီးတော့ ကပ်တယ်တဲ့။ ဝါဏီဂေါမရွာကို အစ်ကို

ကြီးရဲ့ ကျေးဇူးနဲ့ အကုန်လုံး ချမ်းသာစွာနဲ့ ပြန်လည် ရောက်ရှိကြတယ်။

ကိုယ့်ရွာကို ပြန်ရောက်တော့ သင်္ဘောပေါ်ပါလာ တဲ့ စန္ဒကူးနှစ်တွေကို ဝေပုံချတာ၊ စန္ဒကူးနှစ်တွေကို ဝေပုံချတော့ သင်္ဘောသား(၅၀၀)တစ်ယောက်တစ်ပုံစီ တစ်ယောက်တစ်ပုံစီချ၊ တစ်ယောက်နည်းနည်း၊ နည်းနည်းနဲ့ အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်ဟဲ့ဆိုပြီးတော့ မဟာပုဏ္ဏမထေရ်ကြီးအတွက်လဲ ဝေပုံချပေးတယ်။

ဒီကနေ့ကစပြီးတော့ တို့အသက် ကယ်ဖော်ရတဲ့ အစ်ကိုကြီး မဟာပုဏ္ဏ ရဟန္တာကြီး မဟာပုဏ္ဏဆို တစ်ရွာလုံးကဝိုင်းပြီးတော့ အုန်းအုန်းကျက်ကျက်နဲ့ ကိုးကွယ်လိုက်ကြတာ၊ စောစောကတော့ ကိုးကွယ်ရ ကောင်းမှန်း တယ်ပြီးတော့ သိပုံမပေါ်ဘူး။ ဟုတ်လား။ သူတို့သေဘေးမှ ကယ်ပေးတယ်ဆိုတဲ့ အချိန်ကျမှ ကိုးကွယ်ကြတာ။

ဘယ့်နယ်တုန်း၊ ဒီကနေ့ တို့ပရိသတ်ကကော ဘယ်လိုလဲ၊ တို့တရားနာ ပရိသတ်ရဲ့ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး ကျန်းမာရေး ချမ်းသာရေး အသက်ဘေး ဘာညာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးတယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်

ကျရင် ရုန်းရုန်း ရုန်းရုန်းနဲ့ ကိုးကွယ်ကြတယ်နော်။  
ဘာမှ လုပ်မပေးဘူးဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးကျတော့ တယ်  
ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်တာ။

အခု မဟာပုဏ္ဏမထေရ်ကိုကြည့်ပေါ့။ ဣပုဏ္ဏနဲ့  
တကွ ဝါဏီဝေါမရွာသားတွေ အကုန်လုံးဟာ သူ့  
အသက်ကယ်တယ်ဆိုတဲ့အချိန်ကျမှ တစ်ရွာလုံး အုန်း  
အုန်းကျွက်ကျွက် စန္ဒကူးတောင် တစ်ပုံပုံပေးလိုက်  
သေးတယ်။

**မဟာပုဏ္ဏမထေရ် သာသနာစတင်ပြုတာ**

အဲဒီနေ့ကစပြီးတော့ ရွာသူရွာသား အကုန်လုံးဟာ  
ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များ သရဏဂုံသီလ ဆောက်တည်  
ဖြစ်ကြတယ်။ ပါဠိတော်အတိုင်း ပြောရလို့ ရှိရင်တော့  
အမျိုးသား (၅၀၀)၊ အမျိုးသမီး (၅၀၀) သရဏဂုံသီလ  
ဆောက်တည်ကြပါတယ်တဲ့။ ဒီလိုဆိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပါဠိတော်မှာ-

တေနေဝန္တ ရဝသေန တိဿော ဝိဇ္ဇာသစ္စာကာသိ။

တေနေဝန္တ ရဝသေန- ထိုနှစ် ဝါတွင်းမှာပင်လျှင်၊

အာယသ္မာပုဏ္ဏော- အရှင်ပုဏ္ဏ မထေရ်သူမြတ်သည်၊

တိဿောဝိဇ္ဇာ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ အာသ  
ဝက္ခယ ခေါ်ဆိုရတဲ့ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို၊ သစ္စာကာသိ-  
ကောင်းစွာမသွေ မျက်မှောက်ပြုတော်မူခဲ့လေပြီ။

ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသကသကာနိ- ငါးရာသော ဒကာ  
ယောက်ျားတို့ကို၊ ပဋိဝေဒေသိ- သရဏဂုံတည်  
ကြောင်း ငါးပါးသီလတည်ကြောင်း ဥပါသကာ ဖြစ်  
ကြောင်း စကားကောင်းကို ကောင်းစွာ လျှောက်ကြားစေ  
ခဲ့ပြီ။ ပဉ္စ မတ္တာနိဥပါသိကာသတာနိ- ငါးရာသော  
ဒကာမတွေကို လဲပဲ၊ ပဋိဝေဒေသိ- ဗုဒ္ဓဘာသာ  
ကောင်းစွာဖြစ်ကြောင်း စကားကောင်းကို ကောင်းစွာ  
မသွေ လျှောက်ကြား ရှာစေခဲ့ပါပေသတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် သာသနာပြုတာကိုကြည့်၊ ကြည့်  
လိုက်တော့ တန်ခိုးကစတယ်၊ ရှင်ပုဏ္ဏ သာသနာပြုတာ  
တန်ခိုးနဲ့စပြုတယ်နော်။

အဲဒီနောက်ကျတော့မှ သီလ သမာဓိ ပညာက  
လိုက်လာတာ။

ဒီတော့ လောကမှာ သာသနာပြုတဲ့နေရာမှာ တန်ခိုး  
ဣဒ္ဓိပါဒ်များလဲ လိုသေးတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လာ

တယ်မဟုတ်လား။ ဘုန်းကြီးတို့ကျတော့ ဘာတန်ခိုး  
မှမရှိတော့ဟုတ်လား။ ဘာမှ ဖြစ်ချင်မှဖြစ်လိမ့်မယ်။  
ဟာ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်နဲ့ ဆိုတဲ့ ကိုယ်တော်ကျတော့  
လာလိမ့်မယ်။

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်က လူပေါင်း ၁၀၀ (၅၀၀)၊  
၁၀၀၀ (၅၀၀) မင်းတို့ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဆိုကြ  
ဟော့ဆိုတော့ တပြိုင်လုံး လိုက်အော်တာ၊ ပါဏာတိပါတာ  
ဝေရမဏိ လုပ်ကြဟော့ဆိုတော့ အဲဒီလူ (၁၀၀၀) ၁၀၀  
(၅၀၀) ၁၀၀၀ (၅၀၀) အကုန်လုံး ငါးပါးသီလ  
ဆောက်တည်ကြတယ် မဟုတ်လား။

**တန်ခိုးနဲ့ သာသနာပြုခဲ့တာ**

တန်ခိုးရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ကိုင်း- တစ်ညလုံး  
ဟောဒီစေတီရင်ပြင်မှာ ကျောင်းတော်ရာစေတီကြီးရဲ့  
ရင်ပြင်မှာ ချမ်းချမ်းအေးအေး သေချင်လဲသေပါစေ၊  
ဂုဏ်တော်တစ်ထောင်စိပ်၊ မိုးလင်းရင် ရွှေအိုးကြီးရလိမ့်  
မယ်ဆိုရင် ဘယ့်နှယ်တုန်း မလုပ်နိုင်ကြဘူးလား၊  
လုပ်မှာပါ။ ဒီပရိသတ် ကိုယ်သိပါတယ်။ ဟုတ်လား၊  
တန်ခိုးရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အဲဒီလို ခိုင်းလို့ရှိရင် လုပ်မှာ၊

အကုန်လုံး .. ဂုဏ်တော်တစ်ထောင်ဆိုလဲ ချလိုက်တာ ပဲ။ အရက် တစ်သက်လုံးဖြတ်ဆိုလဲ ဖြတ်လိုက်တာပဲ။

တရားသဖြင့် တစ်ခါတည်းဟောနေတဲ့ ဘုန်းကြီး ကျတော့ သုရာမေရယ ဝေရမဏိ ရှေ့သာ တစ်ခါတည်း ကောင်းအောင်ဆိုသွားတာ။ ကွယ်ရာကျတော့ အရက်ပြတ် တော့ ခွက်ကပ်နဲ့မှူး ဆိုတာကျနေတာပဲ။ ဟုတ်လား။ ဘာမှ သောက်စရာမရှိ ခွက်ကပ်ကလေး ရေနဲ့ကျင်း ပြီးတော့ မူးမယ့်လူချည်းပဲ။

ကိုင်း ... ဒီတော့ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ဆိုတာ တစ်ခါ တစ်ခါ သာသနာတော်မှာ အသုံးဝင်တဲ့နေရာကျတော့ ဝင်သေးတယ်။ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ် သာသနာပြုသွား တာက တန်ခိုးနဲ့စခဲ့တယ်။ ယောက်ျား (၅၀၀)၊ မိန်းမ (၅၀၀) သရဏဂုံသီလ ဆောက်တည်သွားကြပြီ။

တေနေဝန္တ ရဝဿေန တိဿော ဝိဇ္ဇာ သစ္စာကာသိ တစ်ဝါတွင်းနဲ့ ရဟန္တာဖြစ်တယ်။

တေနေဝန္တ ရဝဿေန ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသကသတာနိ၊ ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသိကာ သတာနိ။

ဒကာ (၅၀၀)၊ ဒကာမ (၅၀၀) သရဏဂုံသီလ ဆောက်တည်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပီပီပြင်ပြင် ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ ပီပီပြင်ပြင်ဖြစ်တဲ့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ရှင်ပုဏ္ဏ  
မထေရ်တို့ အဲဒီမှာ ဘာလုပ်ကြပြန်သလဲ။ ထို လူပေါင်း  
(၅၀၀) က ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ကို ဝေပုံကျ လှူထားတဲ့  
စန္ဒကူးတွေက တစ်ပုံကြီးဖြစ်နေတယ်။ ဖြစ်နေတော့  
ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်က ကိုင်း .. ငါ့ချည်း သာသနာပြုလို့တော့  
တယ်ပြီးခရီးရောက်မယ် မဟုတ်သေးဘူး၊ ဘုရားကို  
ဒီအရပ်ကိုရောက်အောင် ပင့်ရရင် ကောင်းမယ်၊ အကြံ  
ပေါက်တော့ ...

**ကျောင်းမပြီးခင်ကတည်းက ဘုရားသီတင်းသုံး**

ဟေ့-မင်းတို့တတွေ ဘုရားတွေ့ဖူးရဲ့လား၊ မတွေ့ဖူး  
ပါဘူး ဘုရား။ မင်းတို့အရပ် ဘုရားလဲ မရောက်ဖူးသေး  
ဘူး။ ဘုရားမရောက်ဖူးသေးတဲ့ အရပ်ကို ငါ ဘုရားရောက်  
အောင် ပင့်ပေးမယ်။ မင်းတို့တတွေ ဘုရားရှင်ကိုယ်  
တော်မြတ်ကို ဝေယျာဝစ္စ ပြုကြကွ။ ကောင်းပါပြီ၊  
ဝေယျာဝစ္စ ပြုပါမယ်။ ဘယ်လိုတုန်း၊ မြတ်စွာဘုရား  
ကြွလာရင် တည်းခိုဖို့ ကျောင်းဆောက်ကြစမ်းပါ။  
ကောင်းပါပြီ- အရှင်ဘုရားက ဘုရားရအောင်သာပင့်။  
တစ်ခါတည်း တစ်ရွာလုံး အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက်



နဲ့ ဘုရားအတွက် ကျောင်းဆောက်မယ် ဆိုပြီးတော့ စန္ဒကူးတွေတိုက်လာ၊ တစ်ခါတည်း ခွဲဟယ် ဖြတ်ဟယ် လှီးဟယ် စိတ်ဟယ်နဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် သီတင်းသုံးဖို့ရန် အဲဒီမှာ ကျောင်းတော်ကြီး ဆောက်တယ်တဲ့။ သာရဂန္ဓ- စန္ဒကူးအနှစ်တို့ဖြင့် ဆောက်တဲ့ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက်ကြီး စတင်ဆောက်ကတည်းကိုက အမိုးကလေးမိုးပြီးပြီ၊ အခင်းကလေး နည်းနည်းပါးပါး ခင်းပြီးပြီ။

အဲဒီအချိန်ကစပြီး ဘုရားသည် ညတိုင်းညတိုင်း ကြွလာပြီးတော့ ဤကျောင်းမှာ သီတင်းသုံး။ ကျောင်းစတင်ဆောက်ပြီနော်၊ အမိုးလေး နည်းနည်းမိုးရသေးတယ်၊ အခင်းလေး နည်းနည်းခင်းရသေးတယ်၊ ဘုရားစတင် သီတင်းသုံးနေပြီ၊ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များ ညတိုင်းညတိုင်း ကြွလာတယ်။

ဟောဒီ ကျောင်းဆောက်နေတဲ့ ကျောင်းဒကာတွေက ဘုရားလာပြီးတော့ သီတင်းသုံးတာ သူတို့ မသိကြဘူး။ ဘုရားကြွလာ သီတင်းသုံးတာ မသိဘူး။ ကျောင်းထဲက ည ရောင်ခြည်တော်တွေ ထွက်ထွက်နေတာ သူတို့က ဘာထင်တယ် အောက်မေ့တုန်း၊

ဘုရားလို့ မထင်ဘူး။ နတ်တွေ တန်ခိုးပြတယ်လို့ထင်တာ။ တော်တော်ခက်တဲ့လူတွေ၊ ဘုရားတောင် နတ်ထင်တယ် ဟုတ်လား။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ ကျောင်းမပြီးသေးခင် ကတည်းက သီတင်းသုံးနေပြီဆိုတာ မှတ်ထား။

ဤကျောင်းမှာ ၂-ရက်၊ ၃-ရက် သီတင်းသုံးတယ်ဆိုတဲ့ အဆိုတစ်ခု၊ (၇)ရက် သီတင်းသုံးတယ်ဆိုတဲ့ အဆိုတစ်ခု၊ ကျမ်းဂန်တွေမှာ အဆို ဒီနှစ်ခုရှိနေတယ်။ ကျောင်းမပြီးသေးခင်ကတည်းကညဉ့်စဉ် သီတင်းသုံးတယ် ဆိုတဲ့စကားက ရှိနေတော့ (၇)ရက် သီတင်းသုံးတာရော၊ ၂-ရက်၊ ၃-ရက် သီတင်းသုံးတယ်ဆိုတာရော၊ အဲဒါ ညတိုင်းလာသီတင်းသုံးတယ်ဆိုတဲ့ အထဲမှာ အကုန်ဝင်သွားတယ်။ (၇) ရက်လဲ မကဘူး၊ ၃-ရက်လဲ မကဘူး၊ မြတ်စွာဘုရား အကြာကြီး သီတင်းသုံးသွားတယ်လို့ နားလည်လိုက်တော့။

**မဟာပုဏ္ဏမထေရ် ဘုရားရှင်ကိုပင့်လျှောက်ပြီ**  
ကျောင်းကြီးပြီးသွားပြီဆိုတော့မှ အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်  
သူမြတ်က-

ကျောင်းတော်ကြီး ပြာသာဒ်က ဘယ်လောက်ရှိ တယ်။ တိုင်ပေါင်းက ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ တော့ဟုတ်လား။ ဆရာတော် ဦးဓမ္မာစာရရဲ့ စာအုပ်ကိုသာ ဖတ်ကြ၊ အဲဒါတွေတော့ ဘုန်းကြီးက ရေမပြတတ်တော့ ဘူးနော်။

အေး ကျောင်းတော်ကြီးပြီးတော့မှ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် က ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်အား လျှောက်ထားသတဲ့။ ဘုန်းတော် ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့် တော် သာသနာပြုထားလို့ လူပေါင်း (၁၀၀၀) ကျော် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်နေတဲ့ သုနာပရန္တ တိုင်း ဝါဏီရွှေကို ဘုရားရှင်ကိုတော်မြတ် ကြွတော်မူပါ။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဆိတ်ဆိတ်နေ၍ လက်ခံ၊ ရှင်အာနန္ဒာ ကို မိန့်ကြားတယ်။

ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ ဝါဏီရွှေကို ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ရဲ့ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ငါဘုရားကြွမယ်၊ ငါဘုရား ရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ကြွမယ့်နောက်ကနေ သံဃာ (၄၉၉) ပါ၊ ရွေးချယ်ပြီးတော့ထား၊ နာစာရိကတဲ့ ကိုယ်တော် တွေ ရွေးချယ်ထား၊ ဘယ်နှစ်ပါးလဲဆိုတော့ (၄၉၉) ပါးတဲ့၊ (၅၀၀) မဟုတ်ဘူး။

ရှင်အာနန္ဒာက အဘိညာဉ်ရ ကောင်းကင်ပျံနိုင်  
တဲ့ ကိုယ်တော်တွေရွေး၊ ရွေးလိုက်တော့ ကိုယ်တော်  
တွေက (၅၀၀) မကဘူး၊ တစ်ထောင်လောက် ဖြစ်နေ  
တာ၊ အဲဒါ မဲချယူရတယ်၊ သုနာပရန္တတိုင်း သူလဲ  
လိုက်ချင်တယ်၊ ငါလဲ လိုက်ချင်တယ် ဖြစ်နေကြတာ  
ဟုတ်လား။ ခု ရွှေစက်တော် ကျောင်းတော်ရာ အလှ  
အယက် လာကြသလိုပါ။

ဟိုတုန်းက ရဟန္တာကြီးတွေကလဲ သူလဲလိုက်  
ချင်တယ်၊ ငါလဲလိုက်ချင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ဘုရားက  
(၄၉၉) ပါးရယ်လို့ ဆိုတော့ မဲနှိုက်ရတယ်။ မဲကို  
ကုဏ္ဍဓာနမထေရ်က ရှေးဦးစွာ နံပါတ်တစ် ယူတော်မူ  
တယ်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့လဲ ပါတယ်။

အဲ သံဃာ (၄၉၉) ပါးရွေးပြီးတော့ ကြွတော့မလို့  
ပြင်ဆင်လဲထားရော သိကြားမင်းရဲ့ ပဏ္ဍုကမ္မလာ  
ကျောက်ဖျာတင်းပြီးတော့ပူပြင်းသော အခြင်းအရာပြ၊  
သိကြားက ဟေ့ ဘာဖြစ်တာပါလိမ့်မလဲ၊ အောက်က  
ကုလားထိုင်ကြီး ပူလာတယ်ဆိုတော့ ဘုရားနဲ့သံဃာ  
(၅၀၀) သုနာပရန္တတိုင်း ကြွမလို့ပါ။

ဒီအတိုင်း အချည်းနှီးကြွလို့ မဖြစ်ဘူး။ လာဟေ့

ဝိသကြို လို့ ခေါ်ခဲ့ပြီးတော့ ဇေတဝန်ကျောင်းရဲ့ အပေါက်  
 ဝမှာ ရွှေပြာသာဒ် (၅၀၀) ဖန်ဆင်းလိုက်တယ်။ (၅၀၀)  
 နဲ့ တစ်ခုလို့ ဆိုကြပါစို့။ မြတ်စွာဘုရားအတွက်  
 သီးသန့် ပြာသာဒ်တစ်ခု၊ မြတ်စွာဘုရားအတွက် ဖန်ဆင်း  
 တဲ့ ရွှေပြာသာဒ်က မုခ် ၄-ခုရှိတယ်။

**သစ္စဗန္ဓရသေ့ကို ချေချွတ်တော်မူပြီ**

ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့အတွက်  
 ဖန်ဆင်းတဲ့ပြာသာဒ်က မုခ် ၂-ခုရှိတယ်။ နောက်က  
 သံဃာတော်တွေ သီတင်းသုံးဖို့ ဖန်ဆင်းတဲ့ ပြာသာဒ်  
 တွေက တစ်မုခ်စီ တစ်မုခ်စီ ပါတယ်တဲ့။ ဖန်ဆင်း  
 ထားတဲ့ ပြာသာဒ်က ဘုရားကလွဲရင် ရဟန်းများ  
 အတွက် (၅၀၀) ဖန်ဆင်းတယ်နော်။ သံဃာရွေးထား  
 တာက (၄၉၉) ရယ်၊ တစ်ခုလွတ်မနေဘူးလား၊ လွတ်နေ  
 တယ်နော်။

နောက်ဆုံးပြာသာဒ်က အခွံကြီးပဲ။ ရခိုင်လိုပြော  
 တာ၊ ရခိုင်ကတော့ အခွံကို အခွမ်တဲ့ သူတို့က၊ အေး-  
 ပြာသာဒ်ကြီး အခွံကြီးပဲ။ ကိုယ်တော်မပါဘူး။ ထို  
 ပြာသာဒ် (၅၀၀)၊ ဘုရားက မုခ် ၄-ခုနဲ့ပြာသာဒ်၊

သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန်တို့က မုခ် ၂-ခုစီနဲ့ပြာသာဒ်၊ ကျန်တဲ့ သံဃာတော်တွေက မုခ်တစ်ခုစီ မုခ်တစ်ခုစီ နဲ့ ပြာသာဒ်တွေနဲ့၊ နောက်ဆုံးပြာသာဒ်မှာ အခွဲကြီးပဲ တဲ့၊ ကိုယ်တော်မပါဘူး။

ကိုင်း- သွားကြစို့ဆိုပြီးတော့ ပြာသာဒ် (၅၀၀)ခု၊ ကောင်းကင်ကနေပြီးတော့ ကြွလာလိုက်ကြတာ သစ္စဗန္ဓ တောင်ထိပ်မှာ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်နဲ့ သံဃာ တော်တွေ ဆင်းသက်တော်မူကြသတဲ့။

သစ္စဗန္ဓတောင်ထိပ် ဆင်းသက်တော့ ထိုသစ္စဗန္ဓ တောင်ထိပ်မှာ မိစ္ဆာအယူဝါဒ စွဲနေတဲ့ ရသေ့ကြီး တစ်ယောက်က ရှိနေလေတယ်။ မိစ္ဆာဝါဒအယူစွဲနေတဲ့ ရသေ့ကြီး၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က တရားဟောလို့ ထိုရသေ့ကြီးလဲ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး၊ သမာပတ် ရှစ်ပါး၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်လေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူခဲ့တယ်။ တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသော သပိတ်သင်္ကန်း ကို ဆောင်ရသော ဧဟိဘိက္ခုအဖြစ်သို့ ရောက်ပါတယ်။

တချို့ကျမ်းက သစ္စဗန္ဓမှဆိုလို့ ဆိုတယ်။ ဘုန်းကြီး တို့ အဋ္ဌကထာက မှဆိုလို့ မပြောဘူး၊ ရသေ့လို့ ပြောပါတယ်၊ ဒီတော့ အဋ္ဌကထာအတိုင်း ရသေ့လို့

မှတ်။

သစ္စဗန္ဓရသေ့ မိစ္ဆာအယူဝါဒတွေ ချွတ်ပြီးတော့ တရားဟောလို့ ရဟန္တာဖြစ်ရော၊ ကိုင်း ... မင်းက နောက်ဆုံး ပြာသာဒ်ကိုဝင်၊ မင်းအငယ်ဆုံးပဲ၊ နောက်ဆုံး က အခွံကြီးပဲ ယူလာတဲ့ပြာသာဒ်ဟာ သူ့အတွက်။

**စန္ဒကူးကျောင်းတော်ရာမှာ  
ဘုရားနဲ့သံဃာများ သီတင်းသုံး**

ပြာသာဒ် (၅၀၀) ရဟန္တာ (၅၀၀) အပြည့်၊ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်များ၊ အဲဒီကနေပြီးတော့မှ ဟောဒီ စန္ဒကူးကျောင်းတော်ကြီးရဲ့ တည်ရှိရာ မကုလကာရာမ ကျောင်းတိုက်ရဲ့ တည်ရာအရပ်ကို ကြွလာကြတယ်။ ပြာသာဒ်တွေ တစ်ခါတည်း ကောင်းကင်မှာ ကွယ်ထား ခဲ့ပြီးတော့ ဘုရားနဲ့ သံဃာတော်တွေ ကျောင်းထဲ ဝင်ပြီးတော့ သီတင်းသုံးကြတယ်။

ဘယ်သူပင့်လာတာလဲ တို့ပရိသတ်၊ မဟာပုဏ္ဏ မထေရ်ပင့်လာတဲ့ ကျေးဇူးနဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဤစေတီတော်ကြီးရဲ့နေရာမှာ ရှေးတုန်းက ရှိခဲ့ဖူးတဲ့ စန္ဒကူးနှစ် ကျောင်းတော်ကြီးမှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်

မြတ်နဲ့ သံဃာတော် (၅၀၀) ၇-ရက်လုံးလုံး သီတင်းသုံးတော်မူကြပါတယ်။ အဋ္ဌကထာစကားနော်။

သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော် ပုဏ္ဏသုတ္တန်မှာ လာတဲ့စကား။ ၇-ရက်၊ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်မှာ လာတဲ့စကားက ကတီပါဟံ- ၂-ရက်၊ ၃-ရက်၊ ၂-ရက် ၃-ရက် ဆိုချင်ဆို၊ ၇-ရက်ဆိုချင်ဆို၊ ကျောင်းမပြီးခင်ကတည်းက ညစဉ်ညစဉ် လာသီတင်းသုံး ဆိုကတည်းက ၇-ရက်ကိုမကဘူး။ ဒီနေရာမှာ နေ့ရောညပါ သီတင်းသုံးသွားတာကတော့ ၇-ရက် ဟုတ်လား။

အဲဒီလို ၇-ရက်လုံးလုံး သီတင်းသုံး၊ ရွာသူရွာသားတွေကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က နေ့စဉ် နေ့စဉ် တရားဟောလို့ ဤနယ်ကြီး ထိုအခါကစပြီးတော့ ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းလင်းလာပါတယ်။ ဓမ္မရက္ခိတမထေရ်တို့ သာသနာပြုတာက နောက်ကျသွားတယ်။ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် သာသနာပြုတာက အရင်ကျတယ်။

ထိုကဲ့သို့ ၇-ရက်တာ ကာလပတ်လုံး ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးတော့မှ ချစ်သားပုဏ္ဏ- ငါဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် သာဝတ္ထိပြည်မှန်



ဇေတဝန်ရွှေကျောင်းကိုပြန်မယ်၊ ချစ်သားရဲ့ တပည့်  
 ဒကာ ဒကာမတွေလဲ သရဏဂုံသီလဆောက်တည်၊  
 တချို့သောတာပန်၊ တချို့ သကဒါဂါမ်၊ တချို့ အနာဂါမ်၊  
 တချို့ ရဟန္တာဖြစ်ကြပြီ၊ တရားထူး တရားမြတ်ရတဲ့  
 ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ မြောက်မြားစွာဖြစ်ပြီ။ ထိုတရားထူး  
 ဆွတ်ခူးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တချို့က ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊  
 တချို့က အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး၊ တချို့က ပဋိသမ္ဘိ  
 ဒါပတ္တ ဂုဏ်ထူးတွေ ဆင်မြန်းနိုင်ကြပြီ။

ဒီနေရာ ဒီလောက် သာသနာအခြေချမိရင် တော်  
 လောက်ပြီ၊ ငါဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် သာဝတ္ထိ  
 ပြန်မလို့၊ ချစ်သားပုဏ္ဏ သာဝတ္ထိကိုပြန်မလိုက်နဲ့၊ ချစ်  
 သားပုဏ္ဏရဲ့ ဇာတိချက်ကြွေ မွေးရပ်မြေဖြစ်တဲ့ ဝါဏီဇ  
 ဂါမရွာကြီးကို အခြေပြု၊ မကုလကာရာမကျောင်းတိုက်  
 မှာ တစ်သက်ပတ်လုံး ချစ်သားပုဏ္ဏ သီတင်းသုံးပြီးတော့  
 နေရစ်ပါလေ။

ချစ်သားပုဏ္ဏ- ဤအရပ် သာသနာပြုပြီးတော့  
 နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည် ဝင်စံတဲ့အထိ နေရစ်ပါလို့ ပုဏ္ဏကို  
 သာသနာ့တာဝန် ပေးအပ်ထားခဲ့ပြီး မြတ်စွာဘုရား  
 ပြန်လည်ကြွပါတယ်။

ခြေတော်ရာနှစ်ဆူ

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ပြန်လည်ကြွတော့  
သာဝတ္ထိ တန်းခနဲ ပြာသာဒ်တွေနဲ့ ပြန်သွားတာ  
မဟုတ်ဘူး။ နမ္မဒါမြစ်ဆိုတဲ့ မြစ်ကလေးရဲ့ ကမ်းပါး  
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြွ၊ ခြေတော်လက်တော်ဆေး၊  
ကိုယ်လက်သုတ်သင်။

နမ္မဒါမြစ်ထဲက နဂါးကြီးထွက်လာပြီး ဘုရားရှင်  
ကိုယ်တော်မြတ်ကို ခရီးဦးကြိုဆို ဖူးမြော်လို့ ဘုန်းတော်  
ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်ရဲ့ ပူဇော်  
ခြင်း၊ ကန်တော့ခြင်း ခံယူပါဦး ဆိုပြီးတော့ နဂါးကြီး  
က နဂါးပြည်ပင့်ပြီးတော့ ပူဇော်နေလိုက်တာ။

ပူဇော်ပြီးတဲ့အခါကျတော့မှ နဂါးကြီးက ဘုရားကို  
လွမ်းလို့တဲ့၊ အပြန်လက်ဆောင်လေး ပေးခဲ့ပါဦး၊ ကိုင်း-  
မင်းအတွက် လက်ဆောင်ဟဲ့ ဆိုပြီးတော့ ထိုနမ္မဒါ  
မြစ်ကမ်းနားမှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ခြေတော်နဲ့  
ကျောက်ဖြာကို နင်းလိုက်တော့ ဘုရားရဲ့ခြေတော်ရာ  
အဲဒီမှာ ကျန်ရစ်ပါတယ်။

ဒီကနေ့ နမ္မဒါမြစ်ကမ်းပါး သို့မဟုတ် ဘာတဲ့ကုန်း၊  
မန်းချောင်းလား၊ မန်းချောင်းရဲ့ ကမ်းပါးမှာရှိနေတဲ့

အောက်စက်တော်ရာသည် နမ္မဒါနဂါး တောင်းပန်လို့ ထားရစ်ခဲ့တဲ့ လက်ဆောင်။

ထိုကနေပြီးတော့ သစ္စဗန္ဓတောင်ထိပ်ကို ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် လှမ်းကြွ၊ သစ္စဗန္ဓကို ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ဆုံးမတော်မူတယ်။ သစ္စဗန္ဓ ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီနော်။ ချစ်သား သစ္စဗန္ဓ၊ ချစ်သားရဲ့ ဟောဒီ တပည့်သာဝကတွေဟာ ဟောကြားထားတဲ့ မိစ္ဆာဝါဒ မြူးကြီးထဲမှာ ဝင်ပြီးတော့ ဒုက္ခများနေတဲ့ သတ္တဝါတွေ။

မနေ့က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မြူးကြီးထဲ ဝင်ပြီးတော့ ချစ်သားတို့ရဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေ အများ ကြီး ဒုက္ခများကုန်ပြီ။ အဲဒီ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမြူးထဲရောက်နေ တဲ့ သတ္တဝါတွေကို အပြင်ပြန်ပြီးတော့ထုတ်၊ သံသရာ ခရီးက ကယ်တင်ဖို့က ချစ်သားရဲ့တာဝန်၊ မင်း ဒကာ ဒကာမတွေ သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူပြောင်းအောင် ချစ်သား လမ်းပြောင်းပေးဖို့ နေရစ်ပါလေလို့ သစ္စဗန္ဓ ရဟန္တာ ကြီးကို မြတ်စွာဘုရား တာဝန်ချပြီးတော့ ထားပစ်ခဲ့တယ်။

ထို သစ္စဗန္ဓ ရဟန္တာကြီး တောင်းပန်သဖြင့် ထို သစ္စဗန္ဓတောင်ထိပ်မှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ခြေ တော်ရာတစ်ဆူ ချပါတယ်။ သစ္စဗန္ဓ ရဟန္တာကြီး

တောင်းပန်လို့ အလွမ်းပြေ ခြေတော်ရာတစ်ဆူ ချထားလို့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ခြေတော်ရာသည် အောက်မြစ်ကမ်းပါးက တစ်ဆူ၊ အထက် သစ္စဗန္ဓတောင် ထိပ်မှာ ခြေတော်ရာတစ်ဆူ ဒီကနေ့တိုင် ရှိရစ်ပေါ့။

အေး- သစ္စဗန္ဓရသေ့ ဆုံးမဟောကြား ထားပစ်ခဲ့လို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် သာဝတ္ထိပြည်မွန်ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း ရွှေပြာသာဒ် (၅၀၀) နဲ့ သံဃာတော်တွေ သီတင်းသုံးတဲ့ ရွှေပြာသာဒ် (၅၀၀)၊ ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတဲ့ ရွှေပြာသာဒ်နဲ့ သာဝတ္ထိပြည်မွန်ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း ပြန်ပြောင်းပြီးတော့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ကြွတော်မူခဲ့ပြီ။

**ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ**

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် သူမြတ်ကတော့ ဤသုနာပရန္တတိုင်း ဝါဏီဇဂါမရွာကို ဂေါစရဂါမ်ပြု၊ မကုလကာရာမကျောင်းတိုက်မှာ သီတင်းသုံးပြီးတော့ နေခဲ့တာ။

အာယသ္မာပုဏ္ဏော- အရှင်ပုဏ္ဏ မထေရ်သည်၊ အပရေန သမယေန- နောင်သောအခါ၌၊ တတ္ထေဝ- ထိုဝါဏီဇဂါမရွာနဲ့ အနီး မကုလကာရာမကျောင်းတိုက်

မှာပင်လျှင်၊ ပရိနိဗ္ဗာယ်- ခန္ဓာဇာတ်ချုပ်ငြိမ်းပြီးတော့ မီးပုံကြီး ငြိမ်းသလို အငြိမ်းကြီး ငြိမ်းတော်မူခဲ့ရှာလေ သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု .... သာဓုပါဘုရား”

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ရဟန္တာဖြစ်တာလဲပဲ မကုလကာ ရာမ ကျောင်းတိုက်မှာဖြစ်တယ်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းတာလဲမကုလကာရာမကျောင်းတိုက်မှာ ပါပဲ။ ဤကျောင်းတော်ရာမှာပဲ။ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတယ်နော်။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့လဲပဲ ဒီမှာပဲ။

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားပြီတဲ့သတင်း ဟာ သာဝတ္ထိရောက်သွားတယ်။ သာဝတ္ထိရောက်သွား တော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က ကြားပြီ။ သာသနာ ပြုတဲ့ နေရာမှာ ရဲရဲရင့်ရင့် ပြတ်ပြတ်သားသား ဇွဲ ကောင်းကောင်းနဲ့ သည်းခံတရားနဲ့ သာသနာပြုသွားတဲ့ ပုဏ္ဏမထေရ် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီတဲ့ဟေ့ ဆိုတော့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်နဲ့ သံဃာတော်တွေ (၅၀၀) ကြွလာကြ သေးတယ်။ နောက်တစ်ခေါက်။

ဘာလုပ်ဖို့လဲ၊ ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ် ကြမလို့တဲ့၊ ဘုရားပါ ကြွလာတယ်၊ ကြွလာပြီးတော့

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ်ရဲ့ အလောင်းကို ဟောဒီနေရာ  
 မှာ မီးသင်္ဂြိုဟ်၊ ကြွင်းကျန်တဲ့ အရိုးဓာတ်တွေကို-  
 အထခေါ- ထိုအခါ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်ကိုယ်  
 တော်မြတ်သည်၊ ဘိက္ခုသံဃေန- ရဟန်းတော်အပေါင်း  
 နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ အာယသ္မတောပုဏ္ဏဿ- အရှင်  
 ပုဏ္ဏမထေရ်ရဲ့၊ သရီရ်- အလောင်းတော်ကို၊ ဂန္ဓကဋ္ဌေဟိ-  
 နဲ့သာထင်းတို့ဖြင့်၊ ဈာပေတွာ- မီးသင်္ဂြိုဟ်ကြကုန်၍၊  
 ဓာတုယော- ကြွင်းကျန်တဲ့ အရိုးဓာတ်တွေကို၊ ထူပံ-  
 စေတီကို၊ ကရိသု- ကောင်းစွာမသွေ ပြုတော်မူကြ  
 လေကုန်သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု .... သာဓုပါဘုရား”

**ဒီကနေ့တိုင် ဆွေမြင်နိုင်ပါသေးတယ်**

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ်ရဲ့အလောင်း နဲ့သာတို့ဖြင့်  
 မီးသင်္ဂြိုဟ်ကြပြီးတဲ့ အခါကျတော့မှ ကြွင်းကျန်တဲ့  
 ဓာတ်တော်တွေကို ထူပံ ကရိသု- စေတီတည်လိုက်  
 ကြတယ်။ ရှင်ပုဏ္ဏအလောင်း နဲ့သာနဲ့ သင်္ဂြိုဟ် ကြွင်း  
 ကျန်တဲ့ ဓာတ်တော်တွေကို စေတီတည်တယ်တဲ့။

ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ တရားအားထုတ်ရာနေရာ။

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ် ရဟန္တာဖြစ်တဲ့နေရာ။

ရှင်ပုဏ္ဏပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့နေရာ။

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ်ရဲ့ အရိုးဓာတ် ဌာပနာပြီး  
တော့ စေတီတည်တဲ့နေရာ။

ဒီကနေ့ ရှိရဲ့မဟုတ်လား၊ ရှိပါတယ်နော်၊ ဘုန်းကြီး  
တို့ အဋ္ဌကထာအတိုင်း ရှိကိုရှိရမယ်။ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်  
သူမြတ်ရဲ့ အရိုးဓာတ်တွေကို စေတီတည်ပြီးတော့  
ဌာပနာလိုက်တယ်။ ထုံးကလေးဖွေးဖွေးနဲ့ စေတီကလေး  
တစ်ဆူ ဒီကနေ့တိုင် တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တွေ့ရမယ်  
မဟုတ်လား၊ ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ အရိုးဓာတ် ဌာပနာထား၍  
စေတီတော်ကလေး တည်ပြီးတဲ့အခါကျတော့မှ ရှင်ပုဏ္ဏ  
မီးသဂြိုဟ်ရာ နေရာဌာန နေကြသော သံဃာတော်မြတ်  
တွေက ဘုရားရှင်ရှိရာ အရပ်သို့သွား၍-

ဘန္တေ - ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာ  
ဘုရား။

အာယသွာပုဏ္ဏော- အရှင်ပုဏ္ဏ မထေရ်သည်၊  
ကာလင်္ဂတော-ကွယ်လွန်သွားပါတယ်။ တဿ ကာ  
ဂတိ ကော အဘိသမ္ဗရာယော- ရှင်ပုဏ္ဏ ဘယ်ဘဝ  
ရောက်သလဲ၊ ဘယ်ဉာဏ်အဆင့်အတန်း ပေါက်ရောက်

ပါသလဲ။

သံဃာတော်တွေက မေးတယ်၊ ရှင်းသွားအောင် လို့၊ ဒီတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က-

ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခုဝေ ပုဏ္ဏော ကုလပုတ္တော၊  
ပစ္စပါဒိ ဓမ္မဿာနုဓမ္မံ၊ န စ မံ ဓမ္မာဓိကရဏံ  
ဝိဟေသေတိ။ ပရိနိဗ္ဗုတော ဘိက္ခုဝေ ပုဏ္ဏော  
ကုလပုတ္တော။

ဘိက္ခုဝေ- ပရိသတ်လေးပါး ချစ်သား ချစ်သမီး တို့။

ပုဏ္ဏော- သည်းခံအားကောင်းကောင်းနဲ့ သာသနာ ပြုသွားတဲ့ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သည်၊ ပဏ္ဍိတော- အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ပညာကို ပိုင်ဆိုင်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။

ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတော်များ အို-ချစ်သားတို့၊  
ပုဏ္ဏော ကုလပုတ္တော- ပုဏ္ဏခေါ်တဲ့ အမျိုးကောင်းသား သည်၊ ဓမ္မဿ- လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား၊  
အနုဓမ္မံ- လျော်လျောက်ပတ်တဲ့ အကျင့်တွေကို၊ ပစ္စပါဒိ  
ပတိအာပါဒိ- ကောင်းစွာမသွေ ကျင့်ပြီးခဲ့လေပြီ။

ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သည် အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက်အောင် လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးနဲ့လျော်တဲ့ အကျင့်တွေကို



သီလ သမာဓိ ပညာ သုံးသိက္ခာကို ကောင်းစွာမသွေ  
ကျင့်ကြံကြီးကုတ် အားထုတ်လို့ပြီးခဲလေပြီ။

ဘိက္ခဝေ- ပရိသတ်လေးပါး ချစ်သား ချစ်သမီး  
တို့။

ပုဏ္ဏောကုလပုဏ္ဏော- ပုဏ္ဏလို့ခေါ်တဲ့ အမျိုးကောင်း  
သားသည်၊ ဓမ္မာဓိကရဏံ- တရားတော်တည်းဟူသော  
အကြောင်းကြောင့်၊ မ- ငါဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်  
ကို၊ နစဝိဟေသေသိ- မညှဉ်းဆဲပါ။

ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတော်များ အို-ချစ်သားတို့၊  
ပုဏ္ဏော- အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သည်၊ ပရိနိဗ္ဗာတော-ခန္ဓ  
ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံချုပ်ငြိမ်း မီးပုံကြီးငြိမ်းသလို ငြိမ်းသွား  
ပြီ။

**ရှင်ပုဏ္ဏထုံး နှလုံးမှုကြပါ**

ရှင်ပုဏ္ဏ မြတ်စွာဘုရားကို တရားတောင်းတော့  
တိုတို လေးတောင်းတယ်နော်၊ တရားတိုတိုလေး  
တောင်းတယ်၊ တောင်းပြီးတဲ့တရားကို တကယ်ကျင့်  
တယ်။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် နှစ်မျိုးစလုံး  
စံသွားပြီ။

မြတ်စွာဘုရားကို တရားတောင်းရတာ ကျေးဇူး

မများပေဘူးလား၊ များတယ်နော်၊ တရားတောင်းတော့  
လဲ တိုတိုလေး၊ နာလဲနာတယ်၊ အားလဲအားထုတ်တယ်၊  
ရဟန္တာလဲဖြစ်တယ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မြတ်စွာဘုရား  
ကို ကျေးဇူးဆပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ။

တရားအရှည်ကြီးနာပြီးတော့ အားမထုတ်ဘူး  
ဆိုရင်တော့ အဲဒါဘာလဲ၊ ကျေးဇူးမဆပ်ရုံတင်မကဘူး၊  
ညှဉ်းဆဲတဲ့သဘော သက်ရောက်နိုင်တယ်နော်။ နာလဲ  
နာတယ်၊ အားလဲထုတ်ပါ၊ နာရုံသာနာ အားမထုတ်  
ရင်တော့ ညှဉ်းဆဲရာကျလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ အဖြေဟာ  
အလိုလို ထွက်လာတယ်။ ဒါကြောင့်-

ဘိက္ခဝေ- ပရိသတ်လေးပါး ချစ်သားချစ်သမီးတို့။

ပုဏ္ဏောကုလပုဏ္ဏော- ရှင်ပုဏ္ဏလို့ခေါ်တဲ့ အမျိုး  
ကောင်းသားသည်၊ ဓမ္မာဓိကရဏံ- တရားတွေ အရှည်  
ကြီးဟောခိုင်းပြီးတော့ အားမထုတ်ပါဘူးဆိုတဲ့ အကြောင်း  
ကြောင့်၊ မံ-ငါဘုရားကို၊ နဝိဟေသေသိ-ညှဉ်းဆဲတဲ့  
ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမဟုတ်ပါ။

ကိုင်း ... ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်၊ ပုဏ္ဏရဲ့ တပည့်  
ဒကာ ဒကာမတွေ၊ အရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ တပည့် ဒကာ  
ဒကာမတွေနော်၊ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်လို့ အလုပ်လုပ်ကြ။

နာရုံသာနာ အားမထုတ်ဘဲနေရင်တော့ ဘယ့်နယ်လဲ၊  
ညဉ်းဆဲရာကျသွားမှာ စိုးရတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျေးဇူး  
ဆပ်ရာရောက်အောင် နာပြီးသား တရားကို ကျင့်ကြံ  
ကြနော်။

အာယသ္မာပုဏ္ဏော- အရှင်ပုဏ္ဏ မထေရ်သည်၊  
ဓမ္မာဓိကရဏံ- တရားတော်တည်းဟူသော အကြောင်း  
ကြောင့်၊ မံ-ငါ့ကို၊ နဝိဟေသေသိ- မညဉ်းဆဲပါ။

ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်မြောက်ပါး  
သခင် ဘုရားရှင်သည်၊ အဝေါစ- မိန့်ကြားတော်မူခဲ့  
ပါပေ၏။

တေဘိက္ခု- ထိုရဟန်းတော်တို့သည်၊ ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့  
အလောင်းကို မီးသင်္ဂြိုဟ်ပြီးလို့ စေတီကလေး တည်  
လိုက်ရတဲ့ အရှင်မြတ်အပေါင်း ရဟန်းတော်အပေါင်း  
တို့သည်၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်၏၊  
ဘာသိတံ- မိန့်တော်မူတဲ့စကားတွေကို၊ အတ္တမနာ-  
နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဘိနန္ဒန္တိ-  
ကောင်းပါပေစွ၊ ကောင်းပေစွဘုရားဟူ၍ နှစ်သက်  
ဝမ်းသာ လက်ခံတော်မူကြလေကုန်သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

စေတီမျိုးစုံတဲ့ ကျောင်းတော်ရာစေတီ

နမ္မဒါနဂါး တောင်းပန်လို့ တည်တာက ပါဒစေတီ။ သစ္စဗန္ဓ ရဟန္တာမထေရ်မြတ်ကြီး တောင်းပန်လို့ တည်ခဲ့တာကလဲပဲ ပါဒစေတီတဲ့။ အထက်နဲ့အောက် စက်တော်ရာနှစ်ဆူ။

ဤနေရာမှာ တည်ထားတဲ့ ကျောင်းတော်ရာစေတီဆိုတာကတော့ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ်နဲ့တကွ စူဠပုဏ္ဏကုန်သည် ခေါင်းဆောင်ပြီးတော့ ဝါဏီဂေါမရွာသားတွေ စန္ဒကူးနှစ်နဲ့ ဆောက်လုပ်အပ်တဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ စန္ဒကူးကျောင်းတော်ကြီးရဲ့ နေရာမှာ တည်ထားတဲ့ စေတီဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပရိဘောဂစေတီ။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ဓာတ်တော်တွေ ဌာပနာထားရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဓာတုစေတီ။

ဤဓာတုစေတီ၊ ပရိဘောဂစေတီ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ကိုယ်တော်စား ရုပ်ပွားတော်တွေ ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်သောကြောင့်လဲ ဥဒ္ဒိဿကစေတီ။

ပိဋကတ်တော်တွေကို ပေနဲ့ ပုရပိုက်နဲ့ ကျောက်နဲ့ရေးပြီးတော့ တည်ထားကိုးကွယ်တဲ့ အတွက်ကြောင့်လဲပဲ ဓမ္မစေတီ။

လေးမျိုးစုံ စေတီထိုက်နေတဲ့ ကျောင်းတော်ရာ  
စေတီတော်ကြီးမှာ-

တိဋ္ဌန္တေ နိဗ္ဗုတေ စာပိ၊ သမေ စိတ္တေ သမံ ဖလံ။

စေတောပဏိဓိဟေတု ဟိ၊ သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိံ။

ဆိုတဲ့ ဝိမာနဝတ္ထု ပါဠိတော်အရ အသက်ထင်ရှား  
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် သီတင်းသုံးနေဘိသကဲ့သို့  
အာရုံယူ ရည်မှန်းကြပြီးတော့ စွမ်းအားရှိသမျှ စေတီတော်  
လေးပါးအား ဆွမ်းဖြင့်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ သင်္ကန်းဖြင့်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊  
ဆေးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဆွမ်းနဲ့ရေချမ်းနဲ့ ပန်းနဲ့ဆီမီးနဲ့ ရွှေ  
သင်္ကန်းနဲ့ စွမ်းအားရှိသလောက် ပူဇော်ကြမယ်ဆိုရင်-

တိဋ္ဌန္တေ စ- သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဘုရား၌သော်  
လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗုတေစာပိ- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံချုပ်ငြိမ်း  
ရပ်သိမ်းတော်မူပြီးတဲ့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့  
စေတီလေးပါး တစ်ပါးပါး၌သော်လည်းကောင်း၊ စိတ္တေ-  
ကြည်ညိုသိမှတ် ဆည်းကပ်တဲ့စိတ်သည်၊ သမေ- တူမျှ  
မယ်ဆိုရင်၊ ဖလံ- ရရှိတဲ့အကျိုးကလဲပဲ၊ သမံ- တူမျှပါ  
ပေ၏။

စေတောပဏိဓိဟေတု- မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို ကောင်း  
စွာဆောက်တည်ခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့်၊ သတ္တာ-

လူရော နတ်ပါ သတ္တဝါတို့သည်၊ သုဂတိံ - လူ့ဘုံ နတ်ရပ် သုဂတိဘဝဇာတ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ - ကောင်းစွာမသွေ ရောက်ရှိနိုင်ကြလေကုန်တော့သတည်း။

“သာဓု ... သာဓု ... သာဓုပါဘုရား”

ရွှေစက်တော်သမိုင်း၊ ကျောင်းတော်ရာသမိုင်းလို့ ခေါ်ဆိုရတဲ့ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန်၊ ပုဏ္ဏမထေရ်သူမြတ် ရဲ့ ထေရာအပဒါန်တရား အစအဆုံး အကုန်လုံး အပြီးတိုင် ရောက်ပါပြီ။

ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်များ ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ တပည့်ဒကာ ဒကာမများတို့သည် ရှင်ပုဏ္ဏ မထေရ်သူမြတ်ကဲ့သို့ ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်ကျင့်သုံးတဲ့ တရားများ ကျင့်သုံးကြ ပြီးလျှင် ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် ရရှိသွားတဲ့ မဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ် ချမ်းသာကို မပင်မပန်း ချမ်းသာလွယ်ကူတဲ့ အကျင့်မြတ် ပဋိပတ်၊ လျင်မြန်တဲ့ အသိဉာဏ်၊ ရည်သန်တောင့်တ အပ်သော မဂ်ဉာဏ်လေးရပ်တို့ဖြင့် အရှင်ပုဏ္ဏမထေရ် သူမြတ်ကဲ့သို့ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက်အောင် မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ပြီး၏

---

၁.၆.၂၀.၀-၅၉/၉.၁၀.၉၇.(၁၀၀၀)လက်မှတ်

# ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တန် တရားတော်

- သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဠာယတနဝဂ္ဂသယုတ်၊ ဆန္ဒဝဂ်၊ ပုဏ္ဏသုတ် (သံ၊ ၂။ ၂၈၅။) မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိ၊ သဠာယတနဝဂ်၊ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ် (မ၊ ၃။ ၃၁၁။)
- မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းဦး၊ သုနာပရန္တတိုင်း၊ ဝါဏီဇဂါမ (လယ်ကိုင်း)ရွာသား မဟာပုဏ္ဏနှင့် စူဠပုဏ္ဏ ကုန်သည်ညီနောင်တို့၏ မဇ္ဈိမဒေသကုန်သွယ်လမ်းကြောင်း၊
- ဘေးရာရှင်အား ဖူးမြော်ရပြီး ရဟန်းပြု၍ အရှင်မဟာပုဏ္ဏမထေရ်၏ သုနာပရန္တတိုင်း သာသနာပြုအစီအစဉ်၊
- သာသနာပြုရဟန်းတော်များ ခံယူကျင့်သုံးရမည့် “စိတ်ရှည် ဇွဲသန်၊ သည်းညည်းခံ၊ ပြုရန် သာသနာ” ဟူသော ဆောင်ပုဒ်၏ မူရင်းအစ၊
- စူဠပုဏ္ဏကုန်သည်နှင့် ဝါဏီဇဂါမရွာသားများ ကောင် မှု စန္ဒကုန်းသာကျောင်းတော်သို့ ဘုရားရှင်ကြွရောက်၍ (၇)ရက် သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့ခြင်း၊
- ရွှေစက်တော် အထက်စက်တော်ရာနှင့် အောက်စက်တော်ရာ ပါဒစေတီတော်နှစ်ဆူ၊
- မကွေးတိုင်း၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်၊ လယ်ကိုင်းကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်ကြီး တည်ထားဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊
- မိုးချောင်းအတွင်းမှ ဝါတွင်းကာလ ဘုရားဖူးငါးကြီးများ။